

Školní vzdělávací program

pro základní vzdělávání

ZÁKLADNÍ ŠKOLA **PŘEDÍN**

1.9. 2021

Předín

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
pro základní vzdělávání

Základní škola Předín

Předkladatel:

Název:	Základní škola a Mateřská škola Předín
Právní forma:	Příspěvková organizace
Sídlo:	Předín 139, 675 27 Předín
Ředitelka:	Mgr. Libuše Vyhnálková
Součástí školy:	Základní škola, mateřská škola, školní družina, školní jídelna
Kontakty:	tel.: 568 884 380 zspredin@seznam.cz www.zspredin.cz

Zřizovatel:

Název:	Obec Předín
Sídlo:	Předín 243, 675 27 Předín
Kontakty:	tel. 568 884 377 www.predin.cz ou.predin@tiscali.cz

Schváleno pedagogickou radou: 23.8. 2021

Schváleno školskou radou: 28.8. 2021

Platnost dokumentu: od 1.9.2021

Č.j.: ZŠ a MŠ Předín 115/2021

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Charakteristika školy a její priority

ZŠ a MŠ Předín je úplná základní škola. Školu navštěvuje přibližně 130 žáků. Někteří dojíždí z okolních obcí. Žáci jsou vyučováni v sedmi třídách /3 třídy na 1. stupni a 4 třídy na 2. stupni/. Ročníky na prvním stupni se podle počtu dětí spojují.

Ve škole pracuje 25 zaměstnanců, z toho 16 pedagogických a 9 nepedagogických.

Starobylá budova školy je umístěna na kopci proti kulturnímu domu u státní silnice Brno – České Budějovice. Škola oslavila již 100. výročí svého založení, vyučování v ní začalo 30.9.1909, může se tedy pyšnit bohatou historií. V areálu školy se nachází školní hřiště a rozlehlá školní zahrada s přírodní učebnou. Součástí školy je mateřská škola, jejíž činnost probíhá ve zvláštní budově nedaleko té školní. Ke školce patří krásná přírodní zahrada. Další součástí školy je školní jídelna a školní družina.

Žáci jsou vzděláváni podle školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání „ZÁKLADNÍ ŠKOLA PŘEDÍN“.

Zaměření školy je všeobecné. Důraz je kladen na propojení školy s veřejností, na vlídné a bezpečné školní prostředí a na ekologickou výchovu.

Základní škola Předín je nositelem titulu „Zdravá škola“. Je také zapojena do projektu „Komunitní škola“.

Materiální vybavení školy

V budově školy se nachází 10 učeben, prostory pro školní družinu, školní kuchyně a školní jídelna, tělocvična s nářadovnou, cvičná kuchyňka, počítačová učebna, žákovská knihovna a keramická dílna s pecí. Všechny učebny jsou vybaveny výškově nastavitelným nábytkem, ve třídách 1. stupně jsou koberce. K vybavení tříd patří televizory s DVD mechanikou, radiomagnetofony a interaktivní tabule.

Učebny i kabinety jsou průběžně doplňovány nejrůznějšími učebními pomůckami.

Pedagogický sbor

Všichni pedagogičtí pracovníci mají potřebné vzdělání, jsou plně kvalifikováni a splňují požadavky odborné i pedagogické způsobilosti.

Pedagogický sbor je stabilizován a jeho členové jsou zcela kompetentní k výchovně vzdělávací práci.

Zájmová činnost

Nabídka zájmové mimoškolní činnosti je ve škole velmi pestrá. Každý den v týdnu mají žáci prakticky možnost zůstat po vyučování ve škole a zapojit se do práce v některém zájmovém kroužku.

Vedení školy si uvědomuje důležitost smysluplného trávení volného času dětí, jedná se o prevenci nejrůznějších sociálně patologických jevů, a věnuje mu opravdu velkou pozornost.

Většinu kroužků vedou pedagogičtí pracovníci školy, ty jsou bezplatné, v některých pracují externí lektori.

Škola a veřejnost

ZŠ a MŠ Předín je školou, která je pro veřejnost maximálně otevřená. Škola je totiž služba, služba veřejnosti, veřejnost má tedy právo být o plnění této služby informována.

Spolupráce s veřejností vede k pevné pozici školy v místní komunitě, přispívá k dobrému jménu školy, rozvíjí vzájemnou informovanost, spoluzodpovědnost a vzájemnou pomoc a sounáležitost.

Informovanost a prezentace školy jsou zajišťovány celou řadou nejrozličnějších aktivit.

- veřejnost může kdykoli po domluvě školu i její vedení navštívit
- dny otevřených dveří
- webové stránky školy /www.zspredin.cz/
- školní časopis
- příspěvky v Obecním zpravodaji
- články v regionálním tisku
- školní nástěnky
- hlášení místního rozhlasu
- rodičovské schůzky, plenární zasedání SRPDŠ, schůze školní rady
- výstavy žákovských prací
- kurzy pro dospělé v prostorách školy
- besídky, školní akademie, vystoupení školního divadelního kroužku
- tvoření s rodiči
- školní karneval a školní ples

CHARAKTERISTIKA ŠVP

Zaměření školy:

Škola se zaměřuje na to, aby žáci v průběhu školní docházky získali komplexní a kvalitní základy všeobecného vzdělání tak, aby mohli dále úspěšně pokračovat ve svém vzdělávání, kvalitně se dorozumívat s lidmi a dobře se uplatnit v životě.

V tomto směru jsme také koncipovali náš Školní vzdělávací program.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Výchovné a vzdělávací strategie vedou k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků. Klíčové kompetence mají žákům pomáhat při získávání základu všeobecného vzdělávání. Úroveň klíčových kompetencí získaných na základní škole není konečná, ale tvoří základ pro další celoživotní učení a orientaci v každodenním praktickém životě. Strategie, vedoucí k jejich utváření a rozvíjení, jsou uplatňovány všemi pedagogy v rámci vzdělávacích aktivit a dalších činností, které na škole probíhají.

Kompetence k učení – umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení

Formulace výchovných a vzdělávacích strategií:

- ve výuce poskytujeme dostatek informačních zdrojů (internet, knihovna, exkurze apod.) a učivo volíme ve shodě s individuálními možnostmi a zájmy žáků
- v jednotlivých hodinách učíme žáky pracovat s informacemi, aby samostatně informace vyhledávali a třídili, vhodně interpretovali a využívali je v procesu učení, tvůrčích činnostech a v praktickém životě
- vedeme žáky k samostatnosti, organizaci vlastní činnosti, vytváření vlastního úsudku, iniciativě, tvořivosti, zodpovědnosti
- žákům umožňujeme ve vhodných případech realizovat vlastní nápady, povzbuzujeme žáky ve formulování vlastních návrhů
- umožňujeme žákům samostatně pozorovat a experimentovat, získané výsledky porovnávat a posuzovat
- využíváme vhodné učebnice a učební pomůcky pro individuální činnosti žáků i u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, čímž respektujeme rozdílné schopnosti žáků
- individuálním přístupem k žákům maximalizujeme jejich šanci prožít úspěch
- snažíme se o propojení informací se skutečným životem v rámci projektového vyučování (hodinové projekty, školní projekty aj.)
- snažíme se, aby učení bylo vedeno zábavnou formou a smysluplně
- ve výuce zařazujeme metody, které motivují a podporují zvědavost žáků
- využíváme kladného hodnocení, sebekontrolu a sebehodnocení žáků
- hodnotíme znalosti žáků, nikoli jejich slabé stránky
- jdeme žákům osobním příkladem

Kompetence k řešení problému – podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů

Formulace výchovných a vzdělávacích strategií:

- výuka je vedena tak, aby žáci hledali různá řešení problémů a svoje řešení dokázali následně obhájit
- ve vhodných oblastech používáme netradiční úlohy
- propojujeme výuku s praktickými činnostmi formou laboratorních prací apod.
- při výuce motivujeme žáky v co největší míře problémovými úlohami z praktického života, žáci používají všech nabytých zkušeností, poznávají a rozvíjejí vlastní schopnosti
- navozujeme ve vyučování problémové situace, které dávají příležitost k rozpoznávání a chápání problémů a plánování způsobu řešení
- poznatky nejsou žákům předkládány v hotové formě (žáci se postupně zdokonalují v kompetenci práce s informacemi ze všech možných zdrojů – ústních, tištěných mediálních a počítačových, včetně internetu, aby je uměli vyhledávat, třídit a vhodným způsobem využívat)
- žáci jsou vedeni úměrně svému věku k používání internetu
- k logickému řešení problémů používáme miniprojekty, projektové dny,...
- podle schopností a dovedností se žáci zapojují do soutěží
- starší žáci připravují různé aktivity pro mladší spolužáky (divadlo, soutěže, dopravní výchova,...)
- žáky vedeme k aktivnímu podílu na všech fázích činnosti, na plánování, přípravě, realizaci i hodnocení

Kompetence komunikativní – vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci

Formulace výchovných a vzdělávacích strategií:

- vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo školu
- učíme žáky obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň poslouchat názor druhých
- začleňujeme metody kooperativního učení a jejich prostřednictvím vedeme žáky ke spolupráci při vyučování
- poskytujeme žákům ve výuce dostatek příležitostí k formulování vlastních názorů a hledání argumentů pro jejich prosazení
- povzbuzujeme žáky při každé vhodné příležitosti k formulování vlastních, argumenty podložených názorů, k obhajobě vlastních názorů, formulaci svých myšlenek v logickém sledu, k výstižnému a souvislému vyjadřování
- učíme žáky naslouchat, ptát se a přijímat názory druhých
- ve výuce používáme metody, které pracují s aktivním nasloucháním a dotazováním
- poskytujeme žákům prostor pro komunikaci různými formami (ústně, písemně, výtvarnými prostředky, hudbou, pohybem, atd.)
- vedeme žáky ke kultivovanému projevu v písemné a ústní podobě
- vedeme žáky k dodržování základních principů a pravidel komunikace
- učíme žáky žít společně s ostatními, být tolerantní a ohleduplný k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám

Kompetence sociální a personální – rozvíjet u žáků schopnosti spolupracovat a respektovat práci vlastní i druhých

Formulace výchovných a vzdělávacích strategií:

- vedeme žáky k respektování pravidel pro soužití ve škole – práva, povinnosti, sankce
- školní normy chování jsou nastaveny tak, aby podporovaly klima dobrých vztahů mezi žáky, mezi žáky a učiteli
- vedeme žáky k ohleduplnosti, úctě a slušnosti při jednání s druhými lidmi
- učíme žáky k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi lidmi
- chceme žáky naučit základům kooperace a týmové práce
- organizujeme výuku tak, aby poskytovala dostatek příležitostí k tomu, aby si žáci mohli vyzkoušet v průběhu skupinové práce různé role ve skupině
- během vyučování mimo jiné používáme skupinovou práci pro vzájemnou pomoc při učení
- poskytujeme žákům příležitosti dosáhnout úspěchu a prožít pocit uspokojení při jeho dosažení

Kompetence občanské – připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňující svá práva a plnící své povinnosti

Formulace výchovných a vzdělávacích strategií:

- respektujeme osobnost žáka a jeho práva
- žáci jsou vedeni k respektování individuálních rozdílů
- postoje učitelů k žákům jsou příkladem respektování individuálních rozdílů i dodržování dohodnutých pravidel, práv a povinností
- žáci jsou vedeni k odmítání fyzického násilí, hrubého zacházení a vulgárního vyjadřování
- netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků
- kázeňské přestupky řešíme individuálně
- při výuce organizujeme učební činnosti s ohledem na individuální rozdíly v osobnosti žáků a s ohledem na jejich práva a povinnosti
- učíme žáky orientovat se ve vlastním citovém životě a v citových vztazích
- vytváříme u žáků smysl pro kulturu a tvořivost
- aktivně žáky zapojujeme do kulturního dění a aktivit (aktéři, organizátoři, účastníci)
- vedeme žáky ke třídění odpadů
- žáci jsou vedeni k ochraně přírody, k pochopení základních ekologických souvislostí a environmentálních problémů
- ve výuce vytváříme dostatek příležitostí k pochopení vysoké hodnoty zdraví a přijetí zdravého životního stylu jako základního životního postoje u žáků
- vedeme žáky k získávání pozitivního vztahu ke svému fyzickému a duševnímu zdraví a jeho aktivní ochraně

Kompetence pracovní – pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci

Formulace výchovných a vzdělávacích strategií:

- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci
- pracovní činnosti jsou zařazovány do výukové činnosti při každé vhodné příležitosti
- laboratorní práce jsou využívány jako příležitost k rozvoji pracovních návyků
- žáci se podílejí na zlepšování školního prostředí
- výuku doplňujeme o praktické exkurze
- nabídkou zájmových činností podněcujeme u žáků smysluplné využití volného času
- v pracovním vyučování vedeme žáky k bezpečnému a účinnému používání různých materiálů, nástrojů a vybavení s důrazem na dodržování pracovních postupů a pravidel bezpečnosti práce a ochrany zdraví svého i druhých
- vedeme žáky k objektivnímu sebehodnocení a posouzení s reálnými možnostmi při profesní orientaci
- cíleně posilujeme a motivujeme žáky k dosažení jimi vhodně zvoleného dalšího studia a budoucího povolání

Organizační opatření

V souladu se školním vzdělávacím programem budeme na výuku některých předmětů dělit třídy na skupiny, vytvářet skupiny žáků ze stejných nebo různých ročníků nebo spojovat třídy.

Počet skupin a počet žáků ve skupině se určí zejména podle prostorových, personálních a finančních podmínek školy, podle charakteru činnosti žáků, v souladu s požadavky na bezpečnost a ochranu zdraví a s ohledem na didaktickou a metodickou náročnost předmětu.

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA I. STUPEŇ

PRŮŘEZOVÉ TÉMA	Čj	Aj	M	Inf	P	Př	VI	Hv	Vv	Tv	Pč
1. OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA											
a) Osobnostní rozvoj											
Rozvoj schopností poznávání	1-5	3-5	1-5	4-5	1-3	4-5	4-5	1-5	1-5	1-5	1-5
Sebepoznání a sebepojetí	1-5	3-5	1-5		1-3	4-5	4-5	1-5	1-5	1-5	1-5
Seberegulace a sebeorganizace	1-5	3-5	1-5	4-5	1-3	4-5	4-5	1-5	1-5	1-5	1-5
Psychohygiena	1-5	3-5	1-5	4-5	1-3	4-5	4-5	1-5	1-5	1-5	1-5
Kreativita	1-5	3-5	1-5	4-5	1-3	4-5	4-5	1-5	1-5	1-5	1-5
b) Sociální rozvoj											
Poznávání lidí	1-5	3-5	1-5		1-3	4-5	4-5	1-5	1-5	1-5	1-5
Mezilidské vztahy	1-5	3-5	1-5	4-5	1-3	4-5	4-5	1-5	1-5	1-5	1-5
Komunikace	1-5	3-5	1-5	4-5	1-3	4-5	4-5	1-5	1-5	1-5	1-5
Kooperace a kompetice	1-5	3-5	1-5	4-5	1-3	4-5	4-5	1-5	1-5	1-5	1-5
c) Morální rozvoj											
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	1-5	3-5	1-5		1-3	4-5	4-5	1-5	1-5	1-5	1-5
Hodnoty, postoje, praktická etika	1-5	3-5	1-5	5	1-3	4-5	4-5	1-5	1-5	1-5	1-5
2. VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA											
Občanská společnost a škola	4, 5						4-5				
Občan, občanská společnost a stát	4, 5	P3					4-5	1, 5			
Formy participace občanů v politickém životě							4-5				
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování							4-5				
3. VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVR. A GLOB. SOUVISLOSTECH											
Evropa a svět nás zajímá	3-5	3-5						3-5	1-5		1-5
Objevujeme Evropu a svět	3-5	3-5		4-5				3-5	3-5		3-5
Jsmo Evropané		3-5									
4. MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA											
Kulturní diference	1-5	3-5			1-3			3-5	1-5		1-5
Lidské vztahy	1-5	3-5		4-5	1-3				1-5		1-5
Etnický původ	3-5	3-5						3-5	3-5		3-5
Multikulturalita	3-5	3-5						3-5	3-5		3-5
Princip sociálního smíru a solidarity	4, 5	4, 5			1-3						
5. ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA											
Ekosystémy					1-3	4-5			1-5		1-5
Základní podmínky života	4, 5				1-3	4-5			1-5		1-5
Lidské aktivity a problémy	4, 5			4-5	1-3	4-5			1-5		1-5

životního prostředí											
Vztah člověka k prostředí	4, 5		4, 5		1-3	4-5			1-5		1-5
6. MEDIÁLNÍ VÝCHOVA											
a) Tématické okruhy receptivních činností											
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	3-5			4-5							
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	4, 5										
Stavba mediálních sdělení	4, 5										
Vnímání autora mediálních sdělení	5										
Fungování a vliv médií ve společnosti	4, 5	5							3-5		3-5
b) Tématické okruhy produktivních činností											
Tvorba mediálního sdělení	3-5							4, 5	3-5		
Práce v realizačním týmu	5			4-5					3-5		3-5

VYSVĚTLIVKY:

Čj	Český jazyk
Aj	Anglický jazyk
M	Matematika
Inf	Informatika
P	Prvouka
Př	Přírodověda
Vl	Vlastivěda
Hv	Hudební výchova
Vv	Výtvarná výchova
Tv	Tělesná výchova
Pč	Praktické činnosti

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA II. STUPEŇ

PRŮŘEZOVÉ TÉMA	Čj	Aj	Nj	M	In f	D	V ko	F	C h	Př	Z	T v	V kz	H v	V v	Pč	C m
1. Osobnostní a sociální výchova																	
a) Osobnostní rozvoj																	
Rozvoj schopností poznávání	6-9		8-9	6-9	6-9	6-9	6-9	6-9	8-9	6-9	6-9	6-9	6,9	6-9		6-9	6-9
Sebepoznání a sebepojetí	6-9	6-9	8-9	6-9			6-9					6,7		6-9		6-9	6-9
Seberegulace a sebeorganizace	6-9		8-9	6-9	6,7	6-9	6-9		8-9			6,7	6	6-9		6-9	6-9
Psychohygiena	6-9		8-9	6-9	6,7		6-9			6-8				6-9		6-9	6-9
Kreativita	6-9		8-9	6-9	6-9		6-9					6-9		6-9	6-9	6-9	6-9
b) Sociální rozvoj																	
Poznávání lidí	6-9		8-9			6-9	6-9						6	6-9		6-9	
Mezilidské vztahy	6-9		8-9	6-9		8,9	6-9							6-9		6-9	6-9
Komunikace	6-9	6-9	8-9	6-9	6-9	6-9	6-9		8-9			6-9		6-9	6-9	6-9	6-9
Kooperace a kompetice	6-9	6-9	8-9	6-9	6-9	6-9	6-9		8-9			6-9		6-9		6-9	6-9
c) Morální rozvoj																	
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	6-9		8-9	6-9			6-9		8-9			8-9		6-9		6-9	6-9
Hodnoty, postoje, praktická etika	6-9	6-9	8-9		6-9	6-9	6-9		8-9			6-9	9	6-9		6-9	
2. Výchova demokratického občana																	
Občanská společnost a škola					8,9		6,8			8				6-9		8,9	
Občan, občanská společnost a stát					6,7	6-9	8	7-8			8	6,7	6			6-9	
Formy participace občanů v politickém životě	7-9			8		6-9	8				9			6-9			
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	6-9					9	6-9	8		8	8-9	6-9		6-9		8,9	
3. Výchova k myšlení v evr. a glob. souvislostech																	
Evropa a svět nás zajímá	6-9	6-9	8-9		6,7	6-9	6,9	7	8-9	6-9	7		6	6-9		6-9	
Objevujeme	6-9	6-9	8-9	7,9			9		9		7			9		8,9	

Evropu a svět																	
Jsme Evropané	8,9	8-9	8-9			8,9	9	8	8-9		7-9			6-9		8,9	
4. Multikulturní výchova																	
Kulturní difference	6-9					6-9	7				6-9		9	6-9		6-9	
Lidské vztahy	6-9	6-9	8-9			6-9	6-9			8			6	6-9		6-9	
Etnický původ	8,9					6-9	7			8	9		9	6-9		6-9	
Multikulturalita	6-9	6-9	8-9			6-9	7-9	9			9			6-9		6-9	
Princip sociálního smíru a solidarity	6-9					8,9	7,8			8				6-9		6-9	
5. Environmentální výchova																	
Ekosystémy	6-9			8				7,9	8-9	6,7 9						6-9	
Základní podmínky života									8-9	6-9						6-9	
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	6-9					6-9	8,9	6-9	8-9	6-9	6-9	8,9				6-9	
Vztah člověka k prostředí	6-9						6,9	9		6-9	9		6	6-9	6-9	6-9	
6. Mediální výchova																	
a) Tématické okruhy receptivních činností																	
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	6-9				6,7		6		8-9						6-9	6-9	
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	6-9															6-9	
Stavba mediálních sdělení	6-9				6,7										8,9	8,9	
Vnímání autora mediálních sdělení	6-9									6-9			6	6-9			
Fungování a vliv médií ve společnosti	6-9					9	6	8,9	8-9	6-9	6-9			6-9		6-9	
b) Tématické okruhy produktivních činností																	
Tvorba mediálního sdělení	6-9		9		6-9	8,9			8-9					6-9	6-9	8,9	
Práce v realizačním týmu	7-9				6-9	6-9			8-9					6-9	6-9	6-9	

VYSVĚTLIVKY:

Čj	Český jazyk
Aj	Anglický jazyk
Nj	Německý jazyk
M	Matematika
Inf	Informatika
D	Dějepis
Vko	Výchova k občanství
F	Fyzika
Ch	Chemie
Př	Přírodopis
Z	Zeměpis
Tv	Tělesná výchova
Vkz	Výchova ke zdraví
Hv	Hudební výchova
Vv	Výtvarná výchova
Pč	Praktické činnosti
Cm	Cvičení z matematiky

Zabezpečení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Za žáka se speciálními vzdělávacími potřebami je považován žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností vyžaduje vyrovnávací a podpůrná opatření 1. až 5. stupně a jsou v souladu se zájmem dítěte. Účelem podpory vzdělávání těchto žáků je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti.

Jedná se o žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními. Tato opatření mohou být poskytována i žákům, kteří mají menší nebo dočasné obtíže ve vzdělávání. Speciálně vzdělávací potřeby mají též žáci **nadaní a mimořádně nadaní** – viz. kapitola: Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných.

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole využívána podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory zejména:

- úprava metod a forem, hodnocení žáka, organizace výuky např. zařazením předmětu speciálně pedagogické péče, úprav výuky v rozsahu i obsahu disponibilních hodin
- personální podporu pedagoga při výuce žáků se SVP – využití asistenta pedagoga nebo možnosti působení dalšího pedagogického pracovníka, který poskytuje žákovi po dobu jeho pobytu ve škole podporu
- poskytnutí vzdělávání v prostorách stavebně nebo technicky upravených
- využívání speciálních učebnic, kompenzačních pomůcek, speciálních učebních pomůcek, využívání komunikačních systémů, včetně zařazování nových technologií do práce se žáky se SVP
- vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu
- úprava očekávaných výstupů vzdělávání v mezích stanovených RVP (minimální doporučená úroveň)

Zákon stanoví pět stupňů podpůrných opatření (PO)

Podpůrné opatření 1. stupně poskytuje škola i bez konzultace a rozhodnutí pedagogicko-psychologické poradny (dále jen PPP) nebo speciálně pedagogického centra (dále jen SPC). Účelem tohoto stupně podpory je upozornit na nutnost individuální přístupu a představuje minimální úpravu metod, organizace a hodnocení vzdělávání. Pokud se jedná o drobné úpravy v rámci výuky jednoho předmětu, je úprava věcí individualizace výuky a práce jednoho pedagoga. Pokud úpravy vyžadují spolupráci více pedagogů, vytváří škola Plán pedagogické podpory (PLPP). PLPP má písemnou podobu. O vypracování PLPP informujeme zákonné zástupce. PLPP sestavuje třídní učitel, za pomoci pedagogů konkrétních vyučovacích předmětů a za pomoci výchovného poradce. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Pedagogové následně pravidelně vyhodnocují efektivitu zvolených úprav a na základě vyhodnocení případně PLPP upravují. Nejpozději po 3 měsících o zahájení poskytování PO 1. stupně – škola vyhodnotí naplňování cílů.

Pokud by k naplnění vzdělávacích potřeb žáka, i přes poskytování podpůrného opatření 1. stupně, nedocházelo (stav je setrvalý, nemá trend se zlepšovat, horší se) doporučí škola žákovi a jeho zákonným zástupcům využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení (ŠPZ) - PPP, SPC za účelem posouzení jeho speciálních vzdělávacích potřeb. Škola zajistí předání PLPP školskému poradenskému zařízení, aby se předešlo uplatňování neúčinných podpůrných opatření. Do doby zahájení poskytování PO 2. až 5. stupně na základě doporučení ŠPZ poskytuje škola PO 1. stupně na základě PLPP.

Podpůrná opatření 2. až 5. stupně se poskytují na základě doporučení školského poradenského zařízení a s informovaným souhlasem zákonného zástupce žáka.

Jedním ze zvláštních PO je individuální vzdělávací plán (IVP). IVP zpracovává škola pro žáka od druhého stupně podpůrných opatření a to na základě doporučení školského poradenského zařízení (ŠPZ) a žádosti zákonného zástupce. Poskytování vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu lze pouze na základě písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka.

IVP vychází ze školního vzdělávacího programu (ŠVP) a je součástí dokumentace žáka ve školní matrice. Individuální vzdělávací plán je zpracován bez zbytečného odkladu, nejpozději však do 1 měsíce ode dne, kdy škola obdržela doporučení a žádost zákonného zástupce žáka. IVP sestavuje třídní učitel, za pomoci pedagogů konkrétních vyučovacích předmětů a za

pomoci výchovného poradce. Individuální vzdělávací plán může být doplňován a upravován v průběhu celého školního roku podle potřeb žáka. Škola seznámí s IVP všechny vyučující žáka a současně žáka a zákonného zástupce žáka, který tuto skutečnost potvrdí svým podpisem. Naplňování IVP vyhodnocuje ŠPZ nejméně jednou ročně.

Podpůrná opatření 2. až 5. stupně přestane škola poskytovat, pokud z doporučení školského poradenského zařízení (ŠPZ) vyplývá, že podpůrné opatření již není nezbytné.

Pokud by zákonný zástupce žáka přes opakovaná upozornění a vysvětlení důsledků nenavštívil školské poradenské zařízení za účelem přiznání podpůrných opatření, jež jsou v nejlepším zájmu žáka a způsobil tak žákovi obtíže při vzdělávání, se škola může obrátit na zástupce orgánu veřejné moci (OSPOD) a požádat jej o součinnost, pokud nelze jinými cestami dosáhnout naplnění zájmu dítěte.

Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných

Za nadaného žáka se považuje žák, který při adekvátní podpoře ve srovnání s vrstevníky vykazuje vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Za mimořádně nadaného žáka se považuje žák, který dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Zjišťování mimořádného nadání včetně vzdělávacích potřeb provádí ŠPZ a případně doporučuje vzdělání takového žáka podle IVP.

IVP vychází ze ŠVP, ze závěrů psychologického a speciálně pedagogického vyšetření a vyjádření zákonného zástupce žáka. IVP je součástí dokumentace žáka ve školní matrice. IVP zpracovává škola pro mimořádně nadaného žáka na základě žádosti zákonného zástupce. Poskytování vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu lze pouze na základě písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka.

Individuální vzdělávací plán je zpracován bez zbytečného odkladu, nejpozději však do 1 měsíce ode dne, kdy škola obdržela doporučení a žádost zákonného zástupce žáka. IVP sestavuje třídní učitel, za pomoci pedagogů konkrétních vyučovacích předmětů a za pomoci výchovného poradce. Individuální vzdělávací plán může být doplňován a upravován v průběhu celého školního roku podle potřeb žáka. Škola seznámí s IVP všechny vyučující žáka a současně žáka a zákonného zástupce žáka, který tuto skutečnost potvrdí svým podpisem. Naplňování IVP vyhodnocuje ŠPZ nejméně jednou ročně.

Práce s nadanými dětmi

- snažíme se o podchycení každého dítěte celkově mimořádně nadané i s dílčím mimořádným nadáním
- plně respektujeme specifika zájmu a oblast nadání jedince
- zaměřujeme se na výchovné aspekty nadaných dětí – na jejich socializační problémy ve školních skupinách, na jejich toleranci a adekvátní přístup k ostatním spolužákům
- pro kvalitní rozvoj jeho nadání zohledňujeme kulturní prostředí nebo jiné životní podmínky žáka a nabízíme své pedagogické dovednosti a zkušenosti v pravidelné spolupráci s rodinou dítěte
- nabízíme takové aktivity, v nichž je stimulován rozvoj žákova nadání a talentu: školní zájmové kroužky, individuální konzultace a práce s pedagogem podle zaměření žákova nadání, široká škála exkurzí organizovaných naší školou každý školní rok
- aktivizujeme žáka k jeho účasti v soutěžích, olympiádách, zapojení do různých mimoškolních zájmových organizací, sdružení a institucí
- pomáháme jedinci při výběru mimoškolních volnočasových aktivit
- spolupracujeme s rodiči nebo zákonnými zástupci, školskými poradenskými zařízeními a odbornými pracovníky školního poradenského pracoviště zejména při tvorbě individuálních vzdělávacích plánů

Naše spolupráce s odborníky a zákonnými zástupci žáka

- základem naší práce je úzká spolupráce mezi vedením školy, výchovným poradcem, metodikem prevence, třídními učiteli a ostatními vyučujícími
- velice důležitá je i komunikace a spolupráce uvnitř pedagogického sboru, všichni vyučující jsou pravidelně informováni o výsledcích odborných vyšetření a navzájem si sdělují své názory a zkušenosti
- učitelé, výchovný poradce a metodik prevence spolupracují především s odborníky školských poradenských zařízení: Pedagogicko psychologická poradna Třebíč, PPP Jihlava, SPC, a další ped. odborníci, pediatři, psychiatři, psychologové a ostatní organizace, instituce a zájmová sdružení, a další subjekty (např. OSPOD, Policie ČR, Obec Předín – zřizovatel, Školská rada,...)
- plně při volbě školských poradenských zařízení respektujeme volbu zákonných zástupců dítěte
- jsme si vědomi, že naše práce přinese dobré výsledky jen při vstřícné, úzké a pravidelné spolupráci a komunikaci s rodiči (zákonnými zástupci žáka) nejen žáka s SVP

PROJEKT – DOPRAVNÍ VÝCHOVA

Doprava se stala neoddělitelnou a nutnou součástí každodenního života. Je na rodině a škole, jak dovedou dopravní problematiku dítěti podat, aby získalo potřebné znalosti, dovednosti a návyky k bezpečnému pohybu v dopravě. Bez vzájemné spolupráce školy a rodiny, kde nejčastěji dochází k upevňování získaných vědomostí, dovedností a návyků v oblasti bezpečného a ohleduplného chování v silničním provozu, přijetí etických norem chování, rozvoj komunikace, sounáležitosti, úcty ke zdraví, odpovědnosti za své zdraví a bezpečnost i zdraví jiných, nedojde ke kladnému dopadu na celoživotní učení dětí a nepovede to následně ke snížení nehodovosti a rizikových situací v silničním provozu.

Samozřejmě má také škola svoji nezastupitelnou roli ve vzdělávání v této oblasti. Uvědomujeme si, že žáci základních škol jsou účastníky silničního provozu a budoucími řidiči a právě u nich může začít možná náprava chování a návyků celé společnosti, které se mj. odrážejí v chování v silničním provozu. Žáci rovněž dokážou ovlivnit chování svých rodičů. Proto je základním smyslem začlenění dopravní výchovy do výchovně-vzdělávacího procesu na 1. stupni ZŠ zajistit pro žáky příležitost poznat, pochopit a přijmout faktickou i etickou stránku bezpečnosti v silničním provozu. Dále jde o výchovu k toleranci a ohleduplnosti k ostatním. Cílem začlenění dopravní výchovy do výchovně-vzdělávacího procesu na 2. stupni ZŠ je prohlubovat a upevňovat znalosti a dovednosti z oblasti bezpečnosti v silničním provozu získané na 1. stupni ZŠ. Dále rozvíjet poznání a obohacovat tuto oblast o další poznatky a etickou stránku problematiky. Položit základy pro utváření vztahů mezi účastníky silničního provozu, orientaci v nich a pěstování správných reakcí, vedoucích k bezpečnosti vlastní i okolí, rozvíjet základy první předlékařské pomoci a připravit žáky na získání řidičského oprávnění pro malé motocykly a další skupiny, rozvíjet klíčové kompetence s důrazem na úctu ke zdraví, k odpovědnému chování a odpovědnosti za své zdraví, k toleranci a ohleduplnosti k ostatním a na svoji bezpečnost.

Dopravní výchova je úzce spjata s tématem Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných situací, je také využívána ICT technologie, např. www stránky: www.zachranny-kruh.cz , www.ibesip.cz/ , www.skodahrou.cz/ , www.bezpecnenasilnicich.cz/ , apod.

Dopravní výchova je na 1. stupni součástí vyučovacích předmětů – prvouka, vlastivěda, a přírodověda – viz výstupy v ŠVP. Minimálně jednou ročně probíhá projektový den, kde je problematika dopravní výchovy v jednotlivém ročníku shrnuta a dovednosti a návyky jsou

prakticky ověřovány – jízda zručnosti, testy apod. Ve 4. ročníku se 2x ročně jezdí na dopravní hřiště, kde žáci prokazují své dovednosti a návyky v praxi a mohou získat cyklistický řidičák.

Dopravní výchova na 2. stupni probíhá také projektově, kdy je problematika dopravní výchovy několik vyučovacích hodin probírána teoreticky. Teoretická část je pak zakončena částí praktickou – jízda zručnosti, testy apod. Základy první předlékařské pomoci získávají žáci 8. ročníku v přírodopise a v jednotlivých blocích, které jsou pořádány Českým červeným křížem a Krajem Vysočina.

Formy a metody práce

Pedagog vybírá a přizpůsobuje metody a formy práce žáků podle dané oblasti výuky, podle připravenosti žáků k učení, specifik třídy a místa (lokality), podle vnějších podmínek výchovně vzdělávacího procesu a v neposlední řadě podle vlastních možností, schopností a zkušeností, z níže uvedených:

- využití forem zážitkové pedagogiky
- možnost účasti na vedení tematických lekcí pro mladší spolužáky
- doplňování, vystřihování
- používání výukových materiálů
- kombinace pohybové aktivity a výuky (vycházky, apod.)
- práce s pracovní učebnicí BESIP
- praktická cvičení a lekce, např. praktické jízdy zručnosti
- vytváření společných i samostatných projektů
- vytváření a řešení modelových situací
- skupinová a meziročníková práce – spolupráce s vyššími ročníky ZŠ
- didaktická hra a herní činnosti, sociální a jiné hry
- dramatizace a demonstrace situací
- didaktická hra a herní činnosti, sociální a jiné hry
- vyprávění, popis a další slohové útvary
- grafický projev výtvarný spojený s tvorbou textových celků
- výtvarné techniky a techniky pracovního vyučování
- propojení tématu s etickým vzděláváním – vztahy mezi účastníky silničního provozu
- návštěva odborníka z řad policie, dopravního experta nebo záchranáře
- vhodné zapojení techniky – fotografování, práce s internetem, práce s ICT

- tvorba projektů a činnosti spojené s prací s výpočetní technikou
- návštěva dětského dopravního hřiště – ověření znalostí v praxi
- a další

Rozložení učiva a výstupy na 1. stupni ZŠ

Ročník: 1.	
Cíl výuky: seznámit žáky se základními pravidly bezpečnosti v silničním provozu položit základ pro pochopení bezpečného a ohleduplného chování poznat nejbližší okolí s ohledem na bezpečnost silničního provozu	
Učivo	Výstup
<u>Silniční provoz</u> Kdo je účastník silničního provozu (chodec, cyklista, dopravní prostředky) <u>Chodník</u> Na chodníku (základní pravidla chůze po chodníku) <u>Silnice</u> Na silnici (co se děje na silnici, chůze po silnici, reflexní doplňky) <u>Místo pro hru</u> Kde si hrát (vhodná a nevhodná místa ke hře) <u>Přecházení</u> Přecházení silnice bez přechodu Přecházení silnice po přechodu <u>Cestování</u> Jízda autem (základní pravidla – autosedačka a zadržné systémy, výstup a nástup) Prolínající téma - cesta do školy Cesta do školy (bezpečná cesta do školy, konkrétní situace)	<u>Žák dle svých schopností:</u> • v běžných činnostech školy uplatňuje pravidla chůze po chodníku a po silnici • bezpečně překoná silnici • rozlišuje bezpečná a nebezpečná místa pro hru • v modelových situacích prokáže znalost správného cestování autem • rozezná a používá bezpečnou cestu do školy

Ročník: 2.	
Cíl výuky: vést žáky k pochopení nutnosti bezpečného a ohleduplného chování, k uvědomování si rizik a nebezpečí v silničním provozu	
Učivo	Výstup
<u>Silniční provoz</u> Vztahy mezi účastníky silničního provozu (chodec, cyklista, dopravní prostředky)	<u>Žák dle svých schopností:</u> • správně používá pravidla chování na stezkách pro chodce (při akcích školy) • rozeznává vybrané značky pro chodce • bezpečně překoná silnici se světelnými signály • rozlišuje a používá bezpečná místa pro hru • v modelových situacích a při akcích školy uplatňuje pravidla správného cestování dopravními prostředky • rozezná a používá bezpečnou cestu do školy, zvládá modelové situace“sám domů”
<u>Chodník a stezka pro chodce</u> Na chodníku a stezkách (základní pravidla, co a kdo kam smí a nesmí, správné chování, vztahy mezi účastníky na stezkách) Značky (Stezka pro chodce, Zákaz vstupu, Chodník uzavřen)	
<u>Silnice</u> Na silnici (základní pravidla chůze po silnici, reflexní doplňky) Krajnice a její nástrahy	
<u>Místo pro hru</u> Kde si hrát (vhodná a nevhodná místa ke hře) Na čem se ještě jezdí (in-line brusle, skateboard, koloběžka; ochrana - přilba a chrániče)	
<u>Přecházení</u> Přecházení silnice bez přechodu Přecházení silnice po přechodu Přecházení silnice po přechodu se světelnými signály	
<u>Cestování</u> Jízda autem (pravidla bezpečné jízdy – autosedačka a zadržné systémy, výstup a nástup) Cesta dopravními prostředky (základní pravidla cestování, nástup a výstup, chování za jízdy) Vztahy mezi cestujícími v autě, v hromadných prostředcích	
Prolínající téma - cesta do školy Cesta do školy (pravidla bezpečné	

cesty do školy, konkrétní situace a nebezpečí) Poslouchej, dívej se, přemýšlej (vnímání všemi smysly a chápání souvislostí)	
--	--

Ročník: 3.	
Cíl výuky: rozvíjet schopnost uvědomovat si rizika a nebezpečí v silničním provozu vnímat okolní dění všemi smysly a učit se vyvozovat správné závěry pro bezpečné chování uvědomovat si ostatní účastníky provozu, zejména v roli chodce	
Učivo	Výstup
<u>Na chodníku</u> Pravidla chůze po chodníku (co se smí a nesmí na chodníku) Kdo je chodec (brusle, koloběžka, apod.) Nebezpečí a nebezpečné chování (vztahy mezi účastníky na stezkách) Značky (Stezka pro chodce, Zákaz vstupu chodců, Chodník uzavřen) <u>Silnice</u> Pravidla chůze po silnici (pravidla pro jednotlivce a skupiny, Vidět a být viděn – reflexní doplňky) Nebezpečí na silnici (vozidla s právem přednosti v jízdě, tramvaj) Značky (Zákaz vstupu chodců, Chodník uzavřen, Silnice pro motorová vozidla, Dálnice) <u>Místo pro hru</u> Silnice a chodník (vhodná a nevhodná místa ke hře) Hřiště a cesta na něj Obytná zóna a její pravidla Na čem se ještě jezdí (in-line brusle, skateboard, koloběžka; ochrana - přilba a chrániče) <u>Přecházení</u> Přecházení silnice bez přechodu; přecházení silnice po přechodu; přecházení silnice s více pruhy; přecházení silnice po přechodu se světelnými signály Přecházení mezi zaparkovanými vozy Přecházení po přechodu s jízdním kolem <u>Cestování autem</u> Pravidla chování na parkovišti Nástup a výstup; odpovídající místo k	<u>Žák dle svých schopností:</u> • reaguje v roli chodce na ostatní účastníky silničního provozu • používá reflexní doplňky a zná jejich dopad • v modelových situacích využívá osvojená pravidla chování na stezkách pro chodce, v obytné zóně • rozeznává vybrané značky • bezpečně překonává silnici se světelnými signály, přejde mezi zaparkovanými vozy a silnici s více jízdními pruhy • ovládá pravidla jízdy na bruslích a koloběžce a využívá je • v modelových situacích a při akcích školy uplatňuje bezpečné chování v dopravních prostředcích a na zastávkách

sezení; pravidla chování mezi cestujícími v autě; zadržné systémy – autosedačky a poutání <u>Cesta dopravními prostředky</u> Druhy dopravních prostředků a jejich specifika Pravidla chování na zastávce Prolínající téma - cesta do školy Poslouchej, dívej se, přemýšlej (souvislosti konkrétních situací; posouzení situace, včasné vyvození bezpečného chování, nalezení správného řešení)	
---	--

Ročník: 4.**Cíl výuky:**

být zodpovědný za svoje chování

uvědomovat si rizika a vztahy mezi všemi účastníky silničního provozu

hledat řešení krizových situací zejména v roli cyklisty

vnímat všemi smysly, zhodnotit a zpracovat získané informace a vyvodit z nich správné závěry pro bezpečnou cestu

Učivo	Výstup
<u>Výbava jízdního kola a cyklisty</u> Povinná a doporučená výbava jízdního kola a cyklisty (přilba, její funkce a použití; reflexní doplňky a ostatní doplňky pro bezpečnou jízdu) Odpovědnost cyklisty a vztahy mezi účastníky silničního provozu <u>Způsob jízdy na jízdním kole</u> Technika jízdy; přeprava zavazadel <u>Bezpečná cesta</u> Místa pro jízdu na kole (stezky pro cyklisty, obytná zóna) <u>Cyklista na silnici</u> Problematika silnice z pohledu cyklisty a značení (základní pravidla bezpečné jízdy na silnici, jízda za snížené viditelnosti a zhoršených podmínek) Znamení, zastavování, odbočování, předjíždění a objíždění Vedení kola, vyjíždění do silnice Přecházení s kolem bez přechodu a po přechodu Kde si hrát (vhodná a nevhodná místa ke hře) Značky <u>Cyklista na křižovatce</u> Druhy křižovatek a kruhový objezd (zásady přednosti v jízdě, odbočování) Vztahy mezi účastníky silničního provozu <u>Rodinný cyklistický výlet</u> Plánování trasy a výbava na cestu	• popíše výbavu cyklisty a jízdního kola k bezpečné jízdě • zná způsob a pravidla bezpečné jízdy na jízdním kole • (při vhodných podmínkách školy) prokáže bezpečný pohyb na kole (na silnici, na stezkách i v terénu) • chová se ohleduplně k ostatním účastníkům silničního provozu • bezpečně překoná s kolem silnici a zvládá základní manévry cyklisty • vybere bezpečné místo pro pohyb na kole • jako cyklista správně používá reflexní i ostatní doplňky a výbavu kola • rozeznává vybrané značky • naplánuje jednoduchý cyklistický výlet, včetně cesty dopravními prostředky; posoudí rizika cesty • v modelových situacích prokáže znalost chování v krizové situaci

Cyklista v dopravních prostředcích Způsob jízdy ve skupině (zásady ohleduplnosti k ostatním účastníkům silničního provozu) <u>V ohrožení</u> Zásady správného chování v krizové situaci (možnosti krizových situací, jejich řešení, důležitá spojení) Prolínající téma - cesta do školy Poslouchej, dívej se, přemýšlej (souvislosti konkrétních situací, posouzení situace, včasné vyvození bezpečného chování, nalezení správného řešení)	
--	--

Ročník: 5.	
Cíl výuky: upevňovat a rozvíjet získané vědomosti, dovednosti a návyky účastníka silničního provozu – chodce i cyklisty poznávat vztahy mezi všemi účastníky, uvědomovat si je učit se bezpečnému chování i v krizových situacích seznámit se s první předlékařskou pomocí	
Učivo	Výstup
<u>Na chodníku</u> Shrnutí pravidel bezpečného a ohleduplného chování na chodníku Vztahy mezi účastníky silničního provozu <u>Výbava jízdního kola a cyklisty</u> Potřeba správné výbavy jízdního kola a cyklisty (reflexní doplňky a ostatní doplňky pro bezpečnou jízdu) Odpovědnost cyklisty a vztahy mezi účastníky silničního provozu <u>Chodec a cyklista na silnici</u> Shrnutí pravidel bezpečného a ohleduplného chování při pohybu na silnici Pravidla chůze po silnici pro skupiny i jednotlivce Pravidla jízdy za snížené viditelnosti Základní pravidla bezpečné jízdy na silnici (bezpečné manévry cyklisty na silnici) Pravidla pohybu za snížené viditelnosti a zhoršených podmínek <u>Bezpečná jízda</u> Technika jízdy Pravidla jízdy po stezkách a mimo silnici <u>Cyklista na křižovatce</u> Pravidla pro bezpečné překonání křižovatek Vztahy mezi účastníky silničního provozu <u>Volný čas a sportovní aktivity</u> Druhy volnočasových aktivit souvisejících se silničním provozem	<u>Žák dle svých schopností:</u> • bezpečně ovládá pravidla chodce i cyklisty • rozeznává další dopravní značky • poznává vztahy účastníků silničního provozu • odhadne dopravní situaci, její nebezpečí a vyvodí správné řešení; snaží se zachovat adekvátně situaci • zná ohleduplné chování a osvojuje si ho • snaží se předcházet nebezpečí s ohledem na sebe i ostatní účastníky silničního provozu

a dodržování pravidel(vhodné a nevhodné lokality k uskutečnění aktivit, konkretizace aktivit podle lokality ZŠ a obce) <u>Přecházení silnice</u> Shrnutí základních pravidel překonání silnice ve městě i mimo něj (vztahy mezi účastníky silničního provozu) <u>Cesta dopravními prostředky</u> Shrnutí základních pravidel bezpečnosti při cestování dopravními prostředky Pravidla při jízdě autem (zádržné systémy) Vztahy mezi cestujícími a účastníky hromadné dopravy <u>Prázdniny</u> Zásady bezpečného chování v době volna a cestování (specifika lokality bydliště a obce pro trávení dnů volna) <u>Nebezpečí</u> Krizové situace (možnosti, jejich řešení, důležitá spojení) Prolínající téma - cesta do školy Dopravní značky (odpovídající značky pro jednotlivé celky) V Silničním provozu nejsi sám (vnímání tématu v souvislostech zejména vztažených k dané situaci, řešení situací, sociální pohled, hledisko sounáležitosti, spolupráce)	
--	--

Rozložení učiva a výstupy na 2. stupni ZŠ

Ročník: 6.

Cíl výuky:

dovést žáky k pochopení pravidel bezpečného a ohleduplného chování v silničním provozu zejména v roli chodce
rozšířit jejich poznání z nižších ročníků
obohatit výchovně-vzdělávací proces o etické vzdělávání na dané téma
soustředit se na sociální vztahy a způsoby jednání a chování jedince
zabývat se zejména vztahy mezi všemi účastníky silničního provozu
zvládat svoje reakce, vlastní agresivitu a reakce a chování ostatních

Učivo

Na chodníku

Pravidla bezpečného a ohleduplného chování na chodníku
Vztahy mezi účastníky silničního provozu

Chodec a cyklista na silnici

Pravidla bezpečného a ohleduplného chování při pohybu na silnici (chůze jednotlivce po silnici a ve skupině, pravidla pohybu na silnici za snížené viditelnosti)
Odpovědnost cyklisty a vztahy mezi účastníky silničního provozu

Volný čas a sportovní aktivity

Volnočasové aktivity související se silničním provozem (vhodné lokality k uskutečnění takových aktivit; konkretizace podle lokality ZŠ a obce)

Přecházení křižovatky

Pravidla překonání ve městě i mimo něj (překonávání různých křižovatek, křižovatka řízená příslušníkem policie)
Vztahy mezi účastníky silničního provozu

Cesta dopravními prostředky

Pravidla bezpečnosti při cestování dopravními prostředky (pravidla při jízdě autem, zádržné systémy, vztahy mezi cestujícími a účastníky

Výstup

Žák dle svých schopností:

- ovládá pravidla bezpečného a ohleduplného chování chodce v silničním provozu a řídí se jimi
- chová se bezpečně v dopravních prostředcích a na zastávkách (v modelových situacích a při akcích školy)
- dodržuje povinnosti spolujezdce v autě – zejména poutání
- rozlišuje další dopravní značky a jejich význam
- posoudí situaci i z pohledu ostatních účastníků silničního provozu
- vysvětlí bezpečné chování, zejména z pohledu chodce

hromadné dopravy) <u>Dopravní značky</u> Odpovídající značky pro jednotlivá témata Prolínající téma – deník správného chodce - etická stránka chování v silničním provozu	
--	--

Ročník: 7	
Cíl výuky: dovést žáky k pochopení pravidel bezpečného a ohleduplného chování v silničním provozu, zejména v roli cyklisty rozšířit jejich poznání z nižších ročníků obohatit výchovně-vzdělávací proces o etické vzdělávání na dané téma soustředit se na sociální vztahy a způsoby jednání a chování jedince rozvíjet zejména vztahy mezi všemi účastníky silničního provozu zvládat svoje vlastní reakce a agresivitu i reakce na chování ostatních	
Učivo	Výstup
<u>Výbava jízdního kola a cyklisty</u> Výbava jízdního kola, výbava cyklisty (doplňky pro bezpečnou jízdu) Odpovědnost cyklisty a vztahy mezi účastníky silničního provozu (bezpečné a ohleduplné chování na chodníku, vztahy mezi účastníky silničního provozu) <u>Bezpečná jízda</u> Technika jízdy a její pravidla mimo silnici <u>Cyklista na silnici</u> Pravidla bezpečné jízdy na silnici (pravidla jízdy za snížené viditelnosti a zhoršených podmínek) <u>Cyklista na křižovatce</u> Pravidla pro bezpečné překonání křižovatky Vztahy mezi účastníky silničního provozu Křižovatka řízená příslušníkem policie <u>Prázdniny</u> Zásady bezpečného chování v době volna a při cestování Specifika lokality ZŠ, obce, prázdninových oblastí pro trávení dnů volna <u>Krizové situace</u> Možné krizové situace (jejich řešení, důležitá spojení; oprava jízdního kola) Nejjednodušší základy poskytnutí	<u>Žák dle svých schopností:</u> • ovládá pravidla bezpečného a ohleduplného chování cyklisty v silničním provozu a uplatňuje je v praktických situacích školních akcí • chová se bezpečně a ohleduplně v roli cyklisty, používá správnou výbavu jízdního kola; orientuje se ve vztazích cyklisty k ostatním účastníkům silničního provozu • odhadne nebezpečí konkrétní situace a vyvodí správné řešení, zachová se adekvátně situaci; předchází nebezpečí s ohledem na sebe i ostatní účastníky silničního provozu (prokazuje v modelových situacích) • poskytne první předlékařskou pomoc (v modelových situacích) • rozlišuje další dopravní značky a jejich význam • vysvětlí bezpečné chování zejména z pohledu cyklisty

první předlékařské pomoci <u>Dopravní značky</u> Odpovídající značky pro jednotlivá témata Prolínající téma – deník správného cyklisty – etická stránka chování v silničním provozu	
--	--

Ročník: 8.**Cíl výuky:**

pochopit pravidla bezpečného a ohleduplného chování v silničním provozu, rizika a důležitost tématu

odhalit včas hrozící nebezpečí a odvodit bezpečné chování

zabývat se všemi účastníky silničního provozu a chovat se zodpovědně a ohleduplně

naučit se zvládat agresivitu svoji i ostatních

poznat další zásady první předlékařské pomoci

dokázat prakticky uplatňovat nejdůležitější prvky témat

UčivoChodec

Role chodce v silničním provozu (odpovědnost chodce a jeho chování, vztahy chodce k ostatním účastníkům silničního provozu)

Přestupky chodců a ukázka legislativy

Cyklista

Role cyklisty v silničním provozu (odpovědnost cyklisty a jeho chování, vztahy cyklisty k ostatním účastníkům silničního provozu)

Přestupky cyklistů a ukázka legislativy

Dopravní značky

Odpovídající značky pro jednotlivá témata

Prolínající téma – deník správného chodce a cyklisty

Přístup veřejnosti k bezpečnosti v silničním provozu – etická stránka chování v silničním provozu

VýstupŽák dle svých schopností:

- vysvětlí souvislosti celkového chování člověka, sounáležitosti a spolupráce v dopravních situacích pro uchování zdraví a života svojí osoby i druhých
- aktivně se zapojuje do činností podporujících snižování rizik a nehodovosti v dopravě
- charakterizuje souvislost mezi jednáním a charakterovými vlastnostmi osobnosti
- vymezí propojení mezi daným tématem a dalšími oblastmi života

Ročník: 9.	
Cíl výuky: pochopit vztahy mezi účastníky silničního provozu, být zodpovědný za svoje chování dokázat rychle a správně vyhodnotit situaci a vyvodit závěry naučit se potlačit svoji agresivitu a zvládnout agresivitu ostatních poznat zásady první předlékařské pomoci a seznámit se s legislativou v oboru silničního provozu pochopit důležitost tématu ovládat pravidla bezpečného a ohleduplného chování v silničním provozu i možná rizika uplatňovat v praxi nejdůležitější prvky témat	
Učivo	Výstup
<u>Chodec</u> Zážitkové lekce, projekty a další aktivity <u>Cyklista</u> Zážitkové lekce, projekty a další aktivity <u>Poskytnutí první předlékařské pomoci</u> Spolupráce s odborníky Návštěva centra záchranářů <u>Můj první řidičák</u> Zopakování a upevňování znalostí a dovedností Znalostní testy, závěrečná zkouška	<u>Žák dle svých schopností:</u> • používá své znalosti a dovednosti v praxi • orientuje se v základní legislativě související s tématem doprava • interpretuje význam pojmů a problematiky bezpečnosti a ohleduplnosti v silničním provozu • chová se tak, aby v silničním provozu chránil zdraví a život svůj i jiných osob – uvědomuje si dopad svého chování a koriguje jej podle situace • analyzuje konkrétní situaci a vyvozuje bezpečné chování • aplikuje znalosti z dané oblasti i do jiných oblastí život orientuje se v souvislostech chování všech účastníků silničního provozu • aktivně se zapojuje do činností podporujících snižování rizik a nehodovosti • vyřeší testy “řidičský průkaz nanečisto”

UČEBNÍ PLÁN PRO I. STUPEŇ

OBLASTI		1.	2.	3.	4.	5.
Český jazyk		7 + 1	7 + 3	7 + 2	6 + 1	6 + 1
Anglický jazyk				3	3	3
Matematika		4 + 1	4 + 1	4 + 1	4 + 1	4 + 1
Informatika					1	1
Člověk a jeho svět	Prvouka	2	2	2		
	Přírodověda				1 + 1	1 + 1
	Vlastivěda				1 + 1	2
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1
	Výtvarná výchova	1	1	1	2	2
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	2
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1	1	1	1	1
CELKEM		20	22	24	26	26
		118				

Disponibilní hodiny (16)

UČEBNÍ PLÁN PRO II. STUPEŇ

OBLASTI		6.	7.	8.	9.
Český jazyk		4 + 1	4 + 1	4	3 + 1
Cizí hlavní jazyk (Aj)		3	3	3	3
Cizí další jazyk (Nj)				3	3
Matematika		4	4	3 + 1	4
Informatika		1	1	1	1
Člověk a společnost	Dějepis	2	2 + 1	1	1 + 1
	Výchova k občanství	1	1	1	1
Člověk a příroda	Fyzika	1 + 1	1 + 1	2	1
	Chemie			2	2
	Přírodopis	1 + 1	2	2	1 + 1
	Zeměpis	1 + 1	2	1 + 1	1
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2
	Výchova ke zdraví	1			1
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1
	Výtvarná výchova	2	1 + 1	1	1
Člověk a svět práce		0 + 1	1	1	1
Cvičení z matematiky		0 + 1	0 + 1	0 + 1	0 + 1
CELKEM		30	30	31	31
		122			

Disponibilní hodiny (18)

POZNÁMKY K UČEBNÍMU PLÁNU

1. – 5. ROČNÍK

Na I. stupni je 16 hodin dotace použito k navýšení časové dotace povinných vyučovacích předmětů

Vyučovací předmět	Disponibilní dotace
Český jazyk a literatura	8 hodin
Matematika	5 hodin
Člověk a jeho svět	3 hodiny
celkem	16 hodin

Vzdělávací oblast **Jazyk a jazyková komunikace** je naplněna ve vyučovacím předmětu **Český jazyk a literatura**. Je navýšen o 10 hodin z disponibilní dotace a má komplexní charakter. Člení se do specifických složek: komunikační a slohová výchova, jazyková výchova a literární výchova. O časové dotaci jednotlivých složek rozhoduje vyučující. Součástí předmětu je také dramatická výchova. Vyučovací předmět je povinně zařazen do všech ročníků.

Výuka cizího jazyka se realizuje prostřednictvím předmětu **Anglický jazyk** a je povinně vyučován od 3. ročníku s časovou dotací 3 hodiny týdně.

Vzdělávací oblast **Matematika a její aplikace** je realizována prostřednictvím předmětu **Matematika** a předmět je navýšen o 4 hodiny. Předmět je vyučován ve všech ročnících.

Vzdělávací oblast **Člověk a jeho svět** se realizuje prostřednictvím předmětu v 1.-3. ročníku v předmětech **Prvouka**, ve 4.-5. ročníku v předmětech **Přírodověda** a **Vlastivěda**.
Vzdělávací oblast je posílena o 2 hodiny disponibilní dotace.

Vzdělávací oblast **Umění a kultura** je realizován prostřednictvím předmětu **Hudební výchova** a **Výtvarná výchova**. Předmět je vyučován ve všech ročnících.

Vzdělávací oblast **Člověk a zdraví** je realizován prostřednictvím předmětu **Tělesná výchova**. Výchova ke zdraví je jeho součástí a realizována i v předmětech **Prvouka**, **Přírodověda** a **Vlastivěda**.

Vzdělávací obsah vyučovacích předmětů je realizována formou vyučovacích hodin, projektových hodin, dnů.

6. – 9. ROČNÍK

Na II. stupni je 18 hodin dotace použito k navýšení časové dotace povinných vyučovacích předmětů

Vyučovací předmět	Disponibilní dotace
Český jazyk a literatura	3 hodiny
Matematika	1 hodina
Dějepis	2 hodiny
Fyzika	2 hodiny
Přírodopis	2 hodiny
Zeměpis	2 hodiny
Výtvarná výchova	1 hodina
Pracovní činnosti	1 hodina
Cvičení z matematiky	4 hodiny
celkem	18 hodin

Vzdělávací oblast **Jazyk a jazyková komunikace** je naplněna ve vyučovacím předmětu **Český jazyk a literatura**. Je navýšen o 2 disponibilní hodiny. Člení se do specifických složek: komunikační a slohová výchova, jazyková výchova a literární výchova. O časové dotaci jednotlivých složek rozhoduje vyučující. Součástí předmětu je také dramatická výchova. Vyučovací předmět je povinně zařazen do všech ročníků.

Výuka cizího jazyka se realizuje prostřednictvím předmětů **Anglický jazyk** a **Německý jazyk**. Anglický jazyk je povinně vyučován od 6. ročníku s časovou dotací 3 hodiny týdně a Německý jazyk je vyučován od 8. ročníku s časovou dotací 3 hodiny týdně.

Vzdělávací oblast **Matematika a její aplikace** je realizována prostřednictvím předmětu **Matematika** a předmět je navýšen o 1 hodinu. Předmět je vyučován ve všech ročnících.

Vzdělávací oblast **Informační a komunikační technologie** je realizována prostřednictvím předmětu **Informatika**, který je vyučován samostatně v 6. – 9. ročníku a je navýšen o 3 disponibilní hodiny.

Vzdělávací oblast **Člověk a společnost** se realizuje prostřednictvím předmětů **Dějepis** a **Výchova k občanství**, které jsou zařazeny ve všech ročnících. Vzdelávací oblast je navýšena o 1 disponibilní hodinu.

Vzdělávací oblast **Člověk a příroda** se realizuje prostřednictvím předmětů **Fyzika**, **Chemie**, **Přírodopis** a **Zeměpis**. Vzdelávací oblast je navýšena o 5 disponibilních hodin. Předměty jsou realizovány ve všech ročnících (Chemie od 8. ročníku)

Vzdělávací oblast **Člověk a svět práce** se realizuje prostřednictvím předmětu **Pracovní činnosti** ve všech ročnících. Oblast je navýšena o 1 disponibilní hodinu.

Vzdělávací oblast **Umění a kultura** je realizován prostřednictvím předmětu **Hudební výchova** a **Výtvarná výchova**. Předmět je vyučován ve všech ročnících.

Vzdělávací oblast **Člověk a zdraví** je realizován prostřednictvím předmětu **Tělesná výchova** a **Výchova ke zdraví** a je navýšena o 1 disponibilní hodinu.

Cvičení z matematiky je realizována v 6. a 9. ročníku s jednohodinovou týdenní dotací. Tato oblast je navýšena o 4 disponibilní hodiny.

Vzdělávací oblast vyučovacích předmětů je realizován formou vyučovacích hodin, projektových hodin, dnů.

UČEBNÍ OSNOVY PRO I. STUPEŇ

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Předmět: ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Vzdělávací oblast předmětu Český jazyk a literatura je rozdělen do tří složek: Komunikační a slohové výchovy, Jazykové výchovy a Literární výchovy. Ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.

Vyučovací předmět má časovou dotaci v 1. ročníku 9 hodin – z toho 1 disponibilní, v 2. ročníku 10 hodin – z toho 2 disponibilní, ve 3. ročníku 9 hodin – z toho 1 disponibilní, ve 4. ročníku 8 hodin – z toho 1 disponibilní a v 5. ročníku 7 hodin týdně. Tedy celkem 43 hodin, z toho 5 disponibilních.

Výuka probíhá v kmenových třídách. V učebně informatiky využíváme dostupných výukových programů a okrajově (při hodinách slohu, čtení) pracujeme venku na školní zahradě. ("Venkovní třída" – lavice a stoly v areálu školní zahrady)

V komunikační a slohové výchově je hlavním cílem rozvíjení komunikačních schopností žáků, jejich tvořivosti a fantazie.

V jazykové výchově si žáci osvojují tvary písmen psacích i tiskacích (velkých i malých) a tyto znalosti využívají k psaní a čtení. Dále pronikají do gramatiky, aby si osvojili spisovnou podobu českého jazyka a mohli ústně i písemně komunikovat s okolím. Dále se žáci seznamují se základními lit. pojmy (básnička, říkadlo, pohádka, bajka, ...). Pronikají do otázek smyslu četby, citového prožitku, rozliší kladné a záporné postavy, podělí se o zážitek z knihy se spolužáky. Především se zdokonalují v četbě a přednesu.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

Učitel

- klade důraz na pozitivní motivaci žáka
- používá vhodné učební pomůcky (slovníky, názorné nástěnné tabule, audiovizuální nahrávky)
- vede žáky k samostatnému učení a k autokorekci chyb

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- motivuje žáka k samostatnému řešení problémů, napomáhá mu hledat další řešení
- zadává úkoly, ve kterých žák využívá vlastních zkušeností a vlastního úsudku
- stimuluje žáky ke kreativnímu řešení úkolů
- vede žáka ke kritickému posouzení
- prohlubuje u žáků intelektové dovednosti (porovnání, třídění, zobecnění ...)

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáka ke srozumitelnému ústnímu i písemnému vyjadřování svých myšlenek a názorů

- rozvíjí u žáka pohotové reakce v běžných situacích (rozhovory, scénky, ...), schopnost diskutovat, obhajovat svůj názor i názor jiných
- orientuje žáka v komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vede žáky k týmové práci (úkoly ve skupině, organizace, dělba rolí, spolupráce, ohleduplnost)
- uplatňuje individuální přístup k talentovaným žákům i k žákům s poruchami učení
- posiluje sebedůvěru žáka a jeho rozvoj

Kompetence občanské

Učitel

- respektuje věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti žáka
- prohlubuje u žáků pozitivní postoj k uměleckým dílům, k tradicím a stimuluje k ochraně kulturního dědictví
- vede žáka k aktivnímu zapojení do kulturního dění a k tvořivosti (účast nebo organizace kulturních akcí)

Kompetence pracovní

Učitel

- rozvíjí u žáka smysl pro povinnost
- směřuje žáky a stimuluje jejich rozvoj v rámci přípravy na budoucnost a jejich profesní zaměření

Do vyučovacího předmětu ČESKÝ JAZYK jsou zařazena tato průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova

Výchova demokratického občana

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Multikulturní výchova

Environmentální výchova

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

ČESKÝ JAZYK 1. - 5. ročník

Osobnostní a sociální výchova

Osobnostní rozvoj

Rozvoj schopností poznání (1. - 5. ročník)

Sebepoznání a sebepojetí (1. - 5. ročník)

Seberegulace a sebeorganizace (1. - 5. ročník)

Psychohygiena (1. - 5. ročník)

Kreativita (1. - 5. ročník)

Sociální rozvoj

Poznávání lidí (1. - 5. ročník)

Mezilidské vztahy (1. - 5. ročník)

Komunikace (1. - 5. ročník)

Kooperace a kompetice (1. - 5. ročník)

Morální rozvoj

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (1. - 5. ročník)

Hodnoty, postoje, praktická etika (1. - 5. ročník)

Výchova demokratického občana

Občanská společnost a škola (4. a 5. ročník)

Občan, občanská společnost a stát (4. a 5. ročník)

Výchova k myšlení v Evropských a globálních souvislostech

Evropa a svět nás zajímá (3. – 5. ročník)

Objevujeme Evropu a svět (3. – 5. ročník)

Multikulturní výchova

Kulturní difference (1. - 5. ročník)

Lidské vztahy (1. - 5. ročník)

Etnický původ (3. - 5. ročník)

Podpora multikulturalita (3. - 5. ročník)

Princip sociálního smíru a solidarity (4. a 5. ročník)

Environmentální výchova

Základní podmínky života (4. a 5. ročník)

Lidské aktivity a problémy životního prostředí (4. a 5. ročník)

Vztah člověka k prostředí (4. a 5. ročník)

Mediální výchova

Kritické čtení, poslouchání a pozorování mediálních sdělení (3. - 5. ročník)

Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (4. a 5. ročník)

Stavba mediálních sdělení (4. a 5. ročník)

Vnímání autora mediálních sdělení (5. ročník)

Fungování a vliv médií ve společnosti (4. a 5. ročník)

Tvorba mediálních sdělení (3. - 5. ročník)

Práce v realizačním týmu (5. Ročník)

Průřezová témata se prostřednictvím článků a slohových témat prolínají celými uvedenými ročníky (nelze uvést konkrétní učivo).

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Předmět: Český jazyk

Ročník: 1.

Učivo	Výstup ŠVP
Jazyková výchova	<u>Žák dle svých schopností:</u>
Přípravné období čtení	- Rozlišuje zrakem tvary stejné a odlišné, určuje pravou a levou stranu, dokáže se orientovat prakticky v pojmech nahoře - dole, vzadu - vpředu, před - za, nad - pod ap. - Určí hlásku na začátku a konci slova, postupně vyjmenuje všechny hlásky ve slově. Naopak dokáže z hlásek sestavit slovo. - Pozná své jméno psané velkými tiskacími písmeny. Přiřadí písmena k obrázkům podle začátku slova. Dokáže vytvářet písmena z prstů, z vlastního těla, z plastelíny, ze špejlí, z drátku. - Čte velkou tiskací abecedu. Dokáže se orientovat na stránce v knize. Rozumí pojmu stránka, řádek, článek, písmeno, slovo, věta. Přiřazuje obrázky ke slovům. Skládá slova z přeházených písmen. Doplnuje chybějící písmena do slov. Rozliší a přečte slabiky di - dy, ti - ty, ni -ny a slabiky dě - tě - ně - bě - pě - vě -mě. - Po celé toto období se učí uvolňovat ruku před psaním. Správně sedí a drží psací potřeby (praváci i leváci).
Čtení a psaní písmen, slov a vět	- Opisuje správné tvary písmen (slov a vět) velké tiskací abecedy tužkou. Píše podle diktátu písmena a krátká slova. Přiřazuje malá tiskací písmena k velkým - nejdříve ta podobná (např. Vv, Oo, Zz...), potom zbývající. Rozlišuje délku samohlásek. Zároveň se tato písmena učí psát psacím písmem. Zkouší psát tvary ve vzduchu, mokrým štětcem na tabuli, fixou na tabulku, tužkou na papír, tužkou (později perem) do sešitu. Píše slova (max. 6 písmen), poté i věty. Vědomě začíná větu velkým písmenem a končí tečkou. Ovládá psací abecedu mimo písmen X, W, Q. Píše opis, přepis i diktát. Kontroluje svůj vlastní písemný projev. - Na konci roku čte krátká slova plynule, delší hláskuje.
Komunikační a slohová výchova	- Uvědoměle se naučí správnému dýchání, trénuje si paměť na krátkých textech, vyslovuje

Literární výchova	všechny hlásky (spolupráce s logopedem). S názorem učitele opakuje rytmická cvičení (hra na tělo). Volí vhodné tempo a hlasitost řeči. - Dokáže naslouchat ostatním. Volí vhodné verbální prostředky při řešení situací ve škole i mimo školu. Slušnou formou odmítá a říká „ne“. Zkouší si tyto situace nanečisto v podobě scének ve škole. Vyjádří své přání, dokáže se omluvit, pozdravit, poprosit o pomoc, poděkovat, vyřídit jednoduchý vzkaz. Respektuje pravidla rozhovoru, neskáče do řeči druhému (nejen dospělému). Proniká do nonverbálního vyjadřování (řeč těla). - Nahrazuje slova v textu slovy stejného významu. Vypravuje krátký příběh vlastní nebo reprodukuje čtený text. - Rozlišuje pojmy - básnička, říkadlo, pohádka, příběh, odlišuje verše, umí tvořit slova, která se rýmují. - Naslouchá čtenému textu. Rozlišuje dobro a zlo, vysvětlí ponaučení z příběhu, vyjmenuje kladné a záporné postavy. Zařadí postavu do správné pohádky. Nakreslí ilustraci k příběhu. Sestaví z několika obrázků osnovu příběhu a vypravuje podle ní. Je schopen dramatizovat scénu příběhu. Čte a přednáší z paměti krátké texty přiměřené věku. Navštěvuje divadelní představení a hovoří o svých zážitcích.
--------------------------	---

Ročník: 2.

Učivo	Výstup ŠVP
Jazyková výchova	<u>Žák dle svých schopností:</u> - Rozlišuje grafickou a zvukovou podobu slova, člení slova na slabiky, hlásky. Skládá slova z hlásek, slabik, skládá ze slov věty. Rozlišuje druhy vět podle postoje mluvčího a vybírá vhodné prostředky k jejich tvoření. Odlisuje krátké a dlouhé samohlásky, rozlišuje význam slova podle délky samohlásky (např. drahá a dráha). Prakticky využívá slov opačného a podobného významu, slova souřadná, nadřazená a podřazená. Porovnává a třídí slova podle různých hledisek (počet slabik, počet hlásek, význam slova a podobně). Užívá správných tvarů ohebných slov v textu. - Vyjmenuje samohlásky krátké a dlouhé, souhlásky tvrdé, měkké i obojetné. Odůvodní a správně napíše i/y po tvrdých a měkkých souhláskách. - Zdůvodní a správně napíše ve slovech ú/ů. - Píše správně slabiky dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě. - Umí používat velká písmena na začátku vět a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování. - Vyhledá a rozliší podstatná jména, slovesa. Tvoří s nimi věty. - Vyjmenuje zpaměti abecedu a dokáže řadit slova podle abecedy podle prvního (druhého, třetího) písmene. - Zdůvodní a správně píše slova s párovou souhláskou na konci i uvnitř (b-p, d-t, d'-t', z-s, ž-š, h-ch, v-f).
Komunikační a slohová výchova	- Píše úhledně všechna písmena psací (velká i malá) i tiskací (velká) písmena abecedy. - Čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti. Čte se správnou intonací. Rozumí textu a reprodukuje jeho obsah. Dokáže se v textu orientovat, vyhledávat odpovědi na otázky, hledá klíčová slova. Čte v rolích. - Umí napsat adresu, krátký dopis, pozdrav, blahopřání, vzkaz. K obrázkům tvoří věty. Nahrazuje slova jiným výrazem. Odstraňuje přebytečná slova v textu. - Jednoduše popisuje předmět, obrázek, osobu, zvíře, pracovní postup a vypráví (pracuje

Literární výchova	s obrázkovou osnovou). - Poslouchá literární texty. Čte samostatně knihy a dle vlastního zájmu zaznamenává jejich název, jméno spisovatele, jméno ilustrátora do deníčku. Kreslí ke knize vlastní ilustraci. Vypráví, co se mu v knížce líbilo. - Seznámí se se systémem půjčování knih ve veřejných knihovnách. - Přednáší zpaměti texty přiměřené jeho věku. Rozlišuje a používá pojmy - pohádka, hádanka, říkanka, báseň, sloka, rým, verš, kniha, knihovna, knihkupectví, čtenář, básník, spisovatel, ilustrátor, divadlo, herec, jeviště, hlediště, režisér, divadelní hra, hlavní postavy. - Dle vlastního zájmu navštěvuje divadelní a jiná kulturní představení.
--------------------------	--

Ročník: 3.

Učivo	Výstup ŠVP
Jazyková výchova	<u>Žák dle svých schopností:</u> - Správně píše slova s párovou souhláskou na konci i uvnitř (b-p, d-t, d'-t', z-s, ž-š, h-ch, v-f). - Dokáže vyhledat slova příbuzná, určí kořen slova, předponu a příponu. Ke kořenu tvoří slova příbuzná. - Přeríká vyjmenovaná slova, používá jejich tvary ve větách. Rozumí jejich obsahu. Přiradí k nim slova příbuzná. Rozlišuje slova stejné znějící (být - bít, výr - vír atd.) - Vyhledává v textu a třídí slova podle slovních druhů - podstatná jména, slovesa, přídavná jména, číslovky, předložky a citoslovce. U podstatných jmen určují rod, číslo, pád, u mužských životnost. U sloves určuje osobu, číslo, čas v oznamovacím způsobu. Vyhledává a vyznačuje základní skladební dvojici ve větě jednoduché. Tvoří k holé větě větu rozvitou. - Píše úhledně všechna písmena psací (velká i malá) i tiskací (velká) písmena abecedy, číslice. Dbá na úpravu psaného textu při zvyšování rychlosti psaní.
Komunikační a slohová výchova	- Komunikuje se spolužáky a s dospělými. Zdraví, omluví se, požádá o pomoc, poděkuje. Dodržuje společenská pravidla chování v prostorách školy (požádá o uvolnění cesty, nechá projít dveřmi dospělou osobu atd.). Stručně a jasně mluví do telefonu. - Napíše a odešle dopis a pohlednici s dodržením formy a samostatným napsáním adresy. - Obohacuje si aktivně slovní zásobu, nahrazuje slova slovy stejného významu. Odstraňuje přebytečná slova. Nahrazuje opakující se slova jinými. Seřadí slova podřazená ke slovu nadřazenému. Vypravuje vlastní příhodu, snaží se odstranit přebytečná a opakující se slova. Reprodukuje přečtený text, zapojuje fantazii k dotvoření konce příběhu. - Pracuje podle osnovy (obrázkové, slovní), text člení na části - Popisuje předmět, obrázek, osobu, zvíře, pracovní postup. - Vypravuje jednoduchý příběh

Literární výchova	- Čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti. Čte se správnou intonací, člení text, frázuje. Rozumí přečtenému a reprodukuje jeho obsah. Dokáže se v textu orientovat, vyhledávat odpovědi na otázky, hledá klíčová slova. Orientuje se v literárních žánrech - poezie a próza, pověst, povídka, pohádka, bajka. - Poslouchá s porozuměním literární texty. Čte samostatně knihy a dle vlastního zájmu zaznamenává jejich název, jméno spisovatele, jméno ilustrátora do deníčku. Kreslí ke knize vlastní ilustraci. Píše hlavní a vedlejší postavy. Vypráví, co se mu v knížce líbilo. - Půjčuje si knihy. Umí se orientovat v knihovně s pomocí knihovnice. - Přednáší z paměti texty přiměřené jeho věku. - Vypráví zážitky z divadelního, filmového představení, dovede shrnout obsah.
--------------------------	--

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Předmět: Český jazyk

Ročník: 4.

Učivo	Výstup ŠVP
Jazyková výchova Slovní zásoba a tvoření slov Tvarosloví	<u>Žák dle svých schopností:</u> - vyhledává, tvoří a aktivně používá slova jednoznačná a mnohoznačná, protikladná (antonyma), souznačná (synonyma), souzvučná (homonyma), nadřazená, podřazená a souřadná - rozlišuje zvukovou a psanou podobu slov - rozlišuje slova spisovná a nespisovná, nespisovné tvary slov nahradí spisovnými - v psaném projevu používá spisovné tvary slov a slova spisovná - rozlišuje u slov citové zabarvení, odliší slova hanlivá a lichotivá - rozpozná části slova – kořen, předponu a příponovou část, pomocí předpon a příponových částí tvoří slova odvozená od daného kořene - odlišuje předpony a předložky – nad..., pod..., od..., před..., roz..., bez..., vz...; správně píše slova s předponami a s předložkami - v textu najde a určuje podstatná jména, přídavná jména, slovesa, předložky a citoslovce - seznamuje se s neohebnými slovními druhy – příslovce, spojky a částice, vyhledává jejich příklady v textu - ohebné slovní druhy – zájmena a číslovky rozpoznává v textu (neurčuje druhy a neskloňuje je v návaznosti na pravopis) - v textu přiměřené obtížnosti určuje všechny slovní druhy - u podstatných jmen samostatně určuje mluvnické kategorie – pád, číslo, rod - seznamuje se se vzory podstatných jmen, přiřazuje slova ke vzorům, určuje životnost podstatných jmen rodu mužského podle algoritmu - rozlišuje spisovné a nespisovné tvary slov, skloňuje podstatná jména s pomocí přehledu skloňování jednotlivých vzorů - odůvodňuje psaní koncovek podstatných jmen, správně píše i, y v koncovkách podstatných jmen, slova podle vzoru předseda a soudce pouze zařazuje ke vzorům - u sloves určitých se seznamuje s určování

	mluvnických kategorií osoba, číslo a čas - k infinitivu (neurčitku) utvoří sloveso určité a naopak - v textu vyhledá slovesné tvary a rozliší tvary jednoduché (tvořené jedním slovesem a zvrtná slovesa) a tvary složené (vyjádřeny více slovy) - časuje slovesa v čase přítomném a seznámí se s tabulkou tříd sloves - časuje slovesa v čase budoucím a minulém, tvoří a píše správné tvary sloves (bez návaznosti na pravopis u sloves v čase minulém) - seznamuje se s kategorií způsob – oznamovací, rozkazovací, tvoří gramaticky správné tvary sloves v rozkazovacím způsobu - určuje mluvnické kategorie sloves – osoba, číslo, čas, způsob, (bez způsobu podmiňovacího) - rozlišuje a správně určuje slovesa a podstatná jména slovesná
Skladba	- upevňuje si dovednost rozlišování vět jednoduché - a souvětí podle počtu sloves v určitém tvaru - u souvětí vyhledává slovesa určitá, spojovací výrazy - a určuje podle toho počet vět v souvětí - naznačí stavbu souvětí pomocí větného vzorce (V= věta, číslice = pořadí věty v souvětí, všechna znaménka ve větách) - samostatně vytváří souvětí podle jednoduchého vzorce (Když V1, V2.) - užívá vhodné spojovací výrazy, podle potřeby projevu je obměňuje - seznamuje se s nejčastějšími spojkami (když, ale, že, protože + zájmeno který) a získává dovednost psaní čárky před těmito spojovacími výrazy - ve větě vyhledává základní skladební dvojici a rozliší podmět a přísudek - seznamuje se s neúplnou základní skladební dvojicí (pojem nevyjádřený podmět), dohledá a určí podmět podle předcházejících vět nebo ze situace
Pravopis	- docvičuje a opakuje pravopis vyjmenovaných slov - zdůvodňuje a píše i, y nejen ve vyjmenovaných slovech, v jejich tvarech, ale i ve slovech příbuzných

Komunikační a slohová výchova Čtení a naslouchání	- upevňuje pravopis i, y ve dvojicích slov souzvučných (homonym) - v psaném projevu píše správně i, y ve slovech po obojetných souhláskách a koncovkách ohebných slov (podstatných jmen, sloves – kromě shody přísudku s podmětem) - čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas - zlepšuje dovednost tichého čtení s porozuměním, odpovídá na otázky k textu buď samostatně, nebo výběrem z možností, učí se z textu vybírat hlavní body a důležitá slova - procvičuje praktické naslouchání při komunikaci s další osobou - zdokonaluje se ve věcném naslouchání (soustředěné a aktivní), reaguje otázkami
Mluvený projev	- aktivně používá komunikační žánry – pozdraví, osloví kamarády i dospělého, správně formuluje omluvu, prosbu a vzkaz, snaží se vést dialog - dovede samostatně vést telefonický rozhovor - učí se používat při mluveném projevu přiměřená gesta a mimiku
Písemný projev	- aktivně používá základní hygienické návyky psaní a techniku psaní - přiměřeně věku upravuje text - funkčně používá barev při zápisu textu - píše správně po stránce obsahové a formální jednoduché žánry písemného projevu - adresa, blahopřání, pozdrav - oznámení, pozvánka - popis, pracovní postup činnosti - jednoduché tiskopisy – podací lístek - snaží se aktivně používat známý pravopis, vhodně volí slova, slovní spojení, využívá své slovní zásoby, rozlišuje spisovná a hovorová slova a správně je používá
Literární výchova	- docvičuje plynulost a techniku čtení - volně reprodukuje text podle svých schopností - přednáší vhodné literární texty z paměti - snaží se vyjádřit a zaznamenat své dojmy z četby anebo poslechu literárního díla - samostatně nebo v kolektivu spolužáků se pokouší o dramatizaci textu - seznamuje se se základními pojmy literární teorie

	- pohádka, hádanka, říkanka, báseň - spisovatel, kniha, ilustrátor, čtenář - divadlo, film, herec, režisér - verš, rým, přirovnání
--	--

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Předmět: Český jazyk

Ročník: 5.

Učivo	Výstup ŠVP
Jazyková výchova Slovní zásoba a tvoření slov	<u>Žák dle svých schopností:</u> - Určí základní části slova, rozliší slovo základové a odvozené - Tvoří slova pomocí předpon, přípon i koncovek - Tvoří slova se samohláskovými a souhláskovými změnami - Odliší předponu a předložku, příponu a koncovku
Tvarosloví	- V textu přiměřené náročnosti určuje všechna slova ohebná i neohebná - Podstatná jména skloňuje podle vzorů (nově předseda a soudce), odůvodňuje psaní y/i v koncovekách - U podstatných jmen v textu přiřazuje rod i životnost, číslo, pád a vzor - U sloves určuje nebo tvoří osobu, číslo, čas a způsob (i podmiňovací) - Slovesa časuje v čase přítomném, budoucím i minulém, kde správně odůvodní psaní koncovek podle syntaktických pravidel - Samostatně určí přídavná jména, určí jejich druh, skloňuje přídavná jména podle vzoru mladý a jarní, odůvodní pravopis koncovek - Pozná zájmena a určuje druh (neskloňuje) - Pozná číslovky a určuje druh (neskloňuje)
Skladba	- Tvoří a v textu vyhledá větu jednoduchou a souvětí - V jednoduché větě rozliší podmět vyjádřený – holý, rozvitý, všeobecný, několikanásobný a podmět nevyjádřený, který dohledá - Pozná nebo tvoří přísudek holý, rozvitý, slovesný, jmenný a několikanásobný - V souvětí určí počet vět, spojovací výrazy a odůvodní psaní znamének v textu - Rozšiřuje zásobu spojovacích výrazů o další spojky, vztažná zájmena a příslovce - Píše větné vzorce u delších souvětí nebo podle vzorců tvoří složitější souvětí - V textu vyhledává přímou řeč a různé druhy uvozovacích vět, upraví přímou řeč na nepřímou a naopak, ovládá grafický zápis přímé řeči

	- Píše správně předpony nad -, pod -, před -, od -, roz -, bez - - Ovládá psaní ě a je, mě a mně v kořeni slov - Poznává a správně píše přípony -il, -it, -ivý, -itý - Ovládá psaní koncovek podstatných jmen, přídavných jmen tvrdých a měkkých i osobní koncovky sloves v přítomném čase - Ovládá pravopis slov vyjmenovaných a příbuzných - Zvládá základy syntaktického pravopisu
Komunikační a slohová výchova Čtení a naslouchání	- při hlasitém čtení vhodně využívá modulace souvislé řeči – tempo, intonace, přízvuk, snaží se používat různá zabarvení hlasu podle textu - samostatně reprodukuje text pro tiché čtení - při tichém čtení odliší podstatné a okrajové informace, vybere hlavní body a slova, podstatné informace zaznamená - posoudí úplnost či neúplnost sdělení písemného i ústního - zapamatuje si podstatná fakta z přiměřeného ústního sdělení a reprodukuje jeho obsah
Mluvený projev	- vede správně dialog, střídá roli mluvčího a posluchače, zdvořile vystupuje - zanechá vzkaz na záznamníku - učí se rozpoznat manipulativní komunikaci – zejména v reklamě - rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji používá - používá při řeči přiměřená gesta a mimiku
Písemný projev	- zlepšuje techniku psaní, snaží se o úhledný, čitelný a přehledný písemný projev - učí se rozvrhnout text na ploše - píše správně po stránce obsahové a formální další žánry písemného projevu - omluvenka, vzkaz, inzerát - dopis, zpráva - referát - výpisek (z vlastivědy, přírodovědy) - jednoduché tiskopisy (příhláška, dotazník) - sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytvoří písemný projev a text rozdělí na odstavce - aktivně používá své znalosti z pravopisu lexikálního i syntaktického

Literární výchova	- vyjádří své dojmy z četby, zaznamená je a seznamuje s nimi ostatní žáky pomocí referátu o knize - rozlišuje různé typy uměleckých i neuměleckých textů - seznamuje se s dalšími základními pojmy literární teorie - komedie, tragédie, drama - bajka, povídka, báje, pověst - cestopis - humor v literatuře (situační a slovní) - řeč autora a řeč postav - čas a prostředí děje - s pomocí tyto pojmy používá při jednoduchém rozboru literárního díla
--------------------------	--

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: ANGLICKÝ JAZYK

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Anglický jazyk je součástí vzdělávací oblasti *Jazyk a jazyková komunikace*, jejímž cílem je dovést děti k tomu, aby se dokázaly dorozumět anglicky nejen mezi sebou, ale i v ostatních státech světa, aby dokázaly porozumět anglicky psaným textům a orientovat se v nich, aby se uměly v angličtině písemně vyjadřovat, seznámili se s kulturou zemí příslušné jazykové oblasti a rozvíjeli pozitivní vztah k mnohojazyčnosti a respektovali kulturní rozmanitost.

Náplní vzdělávacího oboru anglický jazyk jsou čtyři základní dovednosti: *čtení, psaní, poslech a konverzace*.

- **čtení** - Žáci čtou texty od nejjednodušších po složitější, pracují s novou slovní zásobou, která je nutí využívat slovníků a samostatně si v nich vyhledávat, aby pochopili obsahy těchto textů.
- **psaní** - Žáci si osvojují písemnou podobu anglických slov od opisování slovíček přes sestavování jednoduchých vět až po složitější vyjadřování svých myšlenek.
- **poslech** - Žáci v hodinách poslouchají písně, říkanky, texty, čímž se učí jednak správnou výslovnost, jednak se snaží porozumět slyšenému slovu.
- **konverzace** - Žáci využívají získaných vědomostí k tomu, aby se mezi sebou dorozuměli, aby dokázali anglicky vyjádřit svoje myšlenky.

Časové vymezení

Vzdělávací obor *Anglický jazyk* se vyučuje:

ve 3. ročníku	3 hodiny týdně
ve 4. ročníku	3 hodiny týdně
v 5. ročníku	3 hodiny týdně.

Organizační vymezení

Anglický jazyk je vyučován jako samostatný povinný vzdělávací obor v kmenových i ostatních učebnách, využívá se také učebna informatiky.

Ve vyučovací hodině žáci procvičují učivo formou poslechu, čtení textů, psaní a mluvení. Při výkladu učitele se seznámí s gramatikou, kterou pak procvičují v různých předem jmenovaných činnostech. Reprodukují text v písemném i ústním projevu; aktivně se podílejí na vyučování tvorbou vlastních tematicky zaměřených projektů.

Výuka je realizována pomocí skupinového vyučování, práce ve dvojicích, při frontálním vyučování jsou používány názorné pomůcky. Součástí vyučovací hodiny jsou rovněž soutěže, hry, recitace, zpěv, výukové programy na PC.

Výchovně vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

Učitel:

- používá čtení, psaní a diskusi jako nástroje učení v jazyku a jazykové komunikaci

- motivuje k úspěšnému zvládnutí úkolu
- umožňuje žákům získávat nové zdroje informací s využitím veškeré dostupné techniky

Žáci:

- na základě získaných vědomostí samostatně vytvoří své příspěvky k danému problému
- aplikují osvědčené postupy při řešení obdobných nebo nových situací a úkolů
- vyhledávají texty různého druhu a v různých zdrojích, čtou je, čerpají z nich potřebné informace, diskutují o nich a sami také vytvářejí vlastní projekty

Kompetence k řešení problému

Učitel:

- učí žáky pracovat s chybou jako s vodítkem ke správnému řešení
- zadává úkoly, při kterých žáci kombinují informace z různých zdrojů
- zadává informace způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- klade vhodné otázky vedoucí k pochopení problému

Žáci:

- vyhledávají a opravují chyby nejen svoje, ale i jiných
- vyhledávají informace z různých zdrojů, aby se dobrali k řešení problému
- volí správný postup při řešení problému
- pochopí problém

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vytváří příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků
- vede žáky k souvislému projevu
- zadává úkoly, při kterých žáci spolupracují

Žáci:

- zapojují se do diskuse
- vyjadřují své myšlenky a názory v logickém sledu, výstižně, souvisle a kultivovaně
- naslouchají promluvám druhých a vhodně na ně reaguje

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zadává úkoly umožňující spolupráci žáků
- umožňuje diferencované úkoly podle individuálních schopností žáků
- vede žáky k sebepoznání a sebepoznání

Žáci:

- spolupracují ve skupině
- pracují dle svých schopností, plní ty úkoly, které zvládnou
- sledují vlastní pokrok při zdolávání různých úkolů

Kompetence občanské

Učitel:

- umožňuje žákům prezentovat výsledky své práce
- umožňuje žákům, aby si vzájemně sdělovali své pocity a názory

Žáci:

- prezentují výsledky své práce
- prezentují a obhajují svůj názor

Kompetence pracovní

Učitel:

- vytváří pro žáky různé pracovní podmínky (prostředí, situace)
- umožňuje žákům využívat informační technologii k samostatným pracím a k prezentacím svých prací

Žáci:

- dokáží realizovat zadaný úkol v různých pracovních podmínkách
- při plnění zadaného úkolu využívají možností informatiky

Do vyučovacího předmětu Anglický jazyk jsou zahrnuta tato průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova

Výchova k myšlení v evropských souvislostech

Multikulturní výchova

Mediální výchova

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

Osobnostní a sociální výchova

Rozvoj schopností poznání
Sebepoznání a sebepojetí
Seberegulace a sebeorganizace
Psychohygiena
Kreativita
Poznávání lidí
Mezilidské vztahy
Komunikace
Kooperace a kompetice
Řešení problémů a rozhod. dovedností
Hodnoty, postoje, praktická etika - prolíná se celým učivem ve 3. - 5. ročníku

Výchova k myšlení v evropských souvislostech

Evropa a svět nás zajímá (3. -5. roč.) učivo: porovnávání tradic a zvyků v ČR
Objevujeme Evropu a svět (3.- 5. roč.) a v anglicky mluvících zemích
Jsme Evropané (3. - 5. roč.)

Multikulturní výchova

Kulturní difference (3. - 5. roč.) tradice, zvyky, svátky
Lidské vztahy (3. - 5. roč.) reálie anglicky mluvících zemí
Etnický původ (3. - 5. roč.) turismus
Podpora multikulturality (3. - 5. roč.)
Princip sociálního smíru a solidarity (4. - 5. roč.)

Mediální výchova

Fungování a vliv médií ve společnosti (5. roč.) film, televize, internet

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Předmět: Anglický jazyk

Ročník: 3.

Učivo	Výstup ŠVP
	<u>Žák dle svých schopností:</u>
zvuková a grafická podoba jazyka (poslech, čtení a psaní) - základní výslovnostní návyky - vztah mezi zvukovou a grafickou podobou	- rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, reaguje na ně verbálně i neverbálně - rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální podporu - rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu - přiradí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení - píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy
slovní zásoba (mluvení a tematické okruhy) - základní slovní zásoba v komunikaci - základní slovní zásoba probíraných tematických celků (pozdravy, barvy, čísla 1- 20, vlastnosti, části obličeje, rodina, části těla, dny, měsíce, oblečení, jídlo, abeceda, svátky: Halloween, Vánoce, Velikonoce) - práce se slovníkem	- pozdraví a poděkuje, jednoduše se představí - vyjádří souhlas či nesouhlas - pojmenuje některé věci kolem sebe, napočítá do 20 - zapojí se do jednoduchých rozhovorů - řekne a zazpívá jednoduché básně a písně - pojmenuje základní barvy - sdělí základní informace týkající se osvojovaných tematických celků - zopakuje a použije slova, se kterými se v průběhu výuky setkal - odpovídá na jednoduché otázky
mluvnice - základní gramatické struktury - základní typy vět - sloveso have got, like - základy tvoření množného čísla - předložky IN, ON	- s dopomocí či názorem vytvoří spojení (a little cat,...) - je seznámen se slovesem have got, like - je seznámen se základy tvoření množného čísla - s dopomocí či názorem dokáže použít předložky IN, ON

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Předmět: Anglický jazyk

Ročník: 4.

Učivo	Výstup ŠVP
zvuková a grafická podoba jazyka (poslech, čtení a psaní) - základní výslovnostní návyky - vztah mezi zvukovou a grafickou podobou	<u>Žák dle svých schopností:</u> - rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, reaguje na ně verbálně i neverbálně - rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální podporu - rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu - přiradí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení - píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy - podle jednoduchého poslechu maluje (obrázkový diktát) - po rolích čte jednoduché rozhovory - doplní chybějící slova v jednoduchém textu na osvojené téma, se kterým byl předem seznámen
slovní zásoba (mluvení a tematické okruhy) - základní slovní zásoba v komunikaci - základní slovní zásoba probíraných tematických celků: čísla 1 – 100 sport, dům, zdraví, město, volný čas, počasí, škola, zvířata, hodiny, dny a měsíce svátky: Halloween, Vánoce, Velikonoce - práce se slovníkem	- pozdraví a poděkuje, jednoduše se představí - vyjádří souhlas či nesouhlas - pojmenuje některé věci kolem sebe, - počítá do 100 - zapojí se do jednoduchých rozhovorů - pokusí se říct nebo zazpívat jednoduché básně a písně - pojmenuje základní barvy - sdělí základní informace týkající se osvojovaných tematických celků - zopakuje a použije slova, se kterými se v průběhu výuky setkal - odpovídá na jednoduché otázky - seznamuje se s prací se slovníkem
mluvnice - základní gramatické struktury - základní typy vět - slovesa: have got, like, can, to be	- dále pracuje s tvorbou slovních spojení a jednoduchých vět - dle svých schopností pracuje se slovesem have got, like, can, to be - dále pracuje s tvorbou množného čísla - dále pracuje s předložkami in, on, je seznámen

• základy tvoření otázky, odpovědi • předložky IN, ON, UNDER, NEXT TO, AT ...	• s použitím dalších zákl. předložek • je seznámen s přítomným průběhovým časem • je seznámen s určováním času (hodiny)
--	---

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Předmět: Anglický jazyk

Ročník: 5.

Učivo	Výstup ŠVP
	<u>Žák dle svých schopností:</u>
zvuková a grafická podoba jazyka (poslech, čtení a psaní) - fonetické znaky - základní výslovnostní návyky - vztah mezi zvukovou a grafickou podobou	- rozumí jednoduchým pokynům učitele - rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkává - vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu - rozumí jednoduchým textům z běžného života - napíše krátký text za použití jednoduchých vět týkající se jeho samotného - vyplní osobní údaje do formuláře
slovní zásoba (mluvení a tematické okruhy) - základní slovní zásoba v komunikaci - základní slovní zásoba probíraných tematických celků (rodina, čas, dny v týdnu, zvířata, škola, volný čas, domov, bydliště, lidské tělo) - práce se slovníkem	- pozdraví a poděkuje - zapojí se do jednoduchých rozhovorů - sdělí základní informace týkající se jeho samotného - sdělí základní informace týkající se osvojovaných tematických celků - klade jednoduché otázky - odpovídá na jednoduché otázky - vyhledá slovo ve slovníku
mluvnice - základní gramatické struktury - základní typy vět	tvoří jednoduché věty (vazba <i>There is/are</i>, časování slovesa <i>to be</i>, <i>to have got</i>, přivlastňovací zájmena, vybrané předložky, vybraná přídavná jména, přítomný čas prostý, sloveso <i>can/can't</i>)

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace
Vyučovací předmět: MATEMATIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení:

- **Obsahová charakteristika**

Je tvořena čtyřmi okruhy:

- **Čísla a početní operace:** učí se logickému myšlení, v souvislostech, používat symbolů, algoritmů při řešení úloh
- **Geometrie v rovině a v prostoru:** vychází se z vlastních zkušeností, z reálných situací, orientují se v prostoru
- **Závislosti, vztahy a práce s daty:** učí se pracovat s tabulkami, grafy, diagramy a chápat závislosti a vztahy
- **Nestandardní aplikační úlohy a problémy:** učí se logickému myšlení, řešení problémových situací

Žáci si uvědomují:

- důležitost matematiky v běžném životě [a reálných situacích](#)
- [problematiku peněz a cen](#)
- její význam pro práci s technikou / počítače, kalkulátory/
- význam logického myšlení
- nutnost sebekontroly, systematičnosti, vytrvalosti, konkrétního vyjadřování, seberealizace
-

2. časové vymezení

Matematika je vyučována v dotaci:

1. ročník	5 hod. z toho 1 disponibilní hodina
2. ročník	5 hod., z toho 1 disponibilní hodina
3. ročník	5 hod., z toho 1 disponibilní hodina
4. ročník	5 hod.
5. ročník	5 hod.
Celkem 24 hod.	

3. organizační vymezení

Výuka je realizována i mimo školu / školní zahrada, hřiště, v přírodě/. Pracuje se s počítači (výukové programy, samostatná tvořivá práce) se stavebnicemi, modely aj. – to pomáhá přiblížit matematiku všem žákům a zvládat ji podle jejich schopností. Od modelových situací se přechází k řešení běžných životních situací, k volbě správných postupů.

Výchovně vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

Učitel:

- umožňuje žákům získávat nové zdroje informací s využitím veškeré dostupné techniky a zařazuje situace z praktického života
- pracuje s chybou, jako s vodítkem ke správnému řešení
- učí žáky hledat souvislosti a zvolit si optimální místo a čas k učení

Žáci:

- vyhledávají, třídí a zpracovávají informace, efektivně je využívají v procesu učení, tvůrčích činnostech a v praktickém životě
- správně zhodnotí své výsledky, určí překážky a umí o nich diskutovat
- uvádí věci a znalosti do souvislostí a hledají vhodné místo a čas k učení

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vede žáky k plánování úkolů, k nacvičování řešení různých situací a hledání vlastních názorů
- zadává problémové úkoly a žákům nabízí různé zdroje informací
- zadává žákům úkoly rozvíjející jejich tvořivost a učí je pracovat s chybou

Žáci:

- volí vhodné způsoby řešení úkolů, když vědí, o čem mluví a obhájí svůj názor pomocí argumentů
- vyhledávají v encyklopediích a pracují s internetem, ověřují správnost řešení problémů
- zpracovávají společně projekty na daná témata, dokáží vyhledat a opravit chybu

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky k souvislému verbálnímu i písemnému projevu a vyjadřování vlastních názorů
- vybízí je ke správnému formulování a kladení otázek
- zadává úkoly, při kterých žáci efektivně spolupracují

Žáci:

- vyjadřují srozumitelně své myšlenky a názory
- zapojují se do diskuse a neskáčou druhým do řeči, kladou otázky k věci
- vyslechnou názory ostatních lidí a vhodně reagují

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáky k odpovědnosti za své jednání
- podněcuje žáky k hodnocení a sebehodnocení
- zadává úkoly vhodné k řešení ve skupině

Žáci:

- spoluvytvářejí pravidla a příjemnou atmosféru v týmu a nebojí se požádat o pomoc
- oceňují cizí názory a přispívají k diskusi věcnými argumenty
- efektivně spolupracují ve skupině nebo v určeném týmu

Kompetence občanské

Učitel:

- poskytuje žákům prostor k realizaci vlastních nápadů
- vede žáky ke kultivovanému vystupování a jednání
- ovlivňuje žáky kladnými příklady

Žáci:

- rozlišují nevhodné chování, upozorní na problém a přispějí k nápravě
- váží si práce druhých

Kompetence pracovní

Učitel:

- vytváří žákům různé podmínky k práci a pozorování, poučí je o bezpečnosti práce a poskytnutí první pomoci
- připravuje pro žáky situace a činnosti, při kterých si mohou vybrat nástroje, pomůcky i materiál, vede je ke třídění odpadů
- zařazuje různé projekty a umožní jim prezentovat výsledky své práce

Žáci:

- dodržují bezpečnost práce, umí poskytnout základy první pomoci, mají osvojená čísla tísňového volání
- správně zachází s pracovními pomůckami (kružítko, pravítko) a pracují podle návodu se správnými pracovními postupy
- využívají nejnovější poznatky z oblasti vědy a techniky

Do vyučovacího předmětu Matematika jsou zařazena tato průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova

Environmentální výchova

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

Osobnostní a sociální výchova

Rozvoj schopností poznání	- problémové úkoly
Sebepoznání a sebepojetí	- postoje, hodnoty
Seberegulace a sebeorganizace	- stanovení postupů
Psychohygiena	- organizace času
Kreativita	- nápady, tvořivost
Poznávání lidí	- poznávání, vztahy ve třídě, ve skupině
Mezilidské vztahy	- poznávání, vztahy ve třídě, ve skupině
Komunikace	- cvičení, pozorování
Kooperace a kompetice	- dovednost navazovat na druhé,
řešení konfliktů	
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	- zvládání uč. problémů
Hodnoty, postoje, praktická etika	- prostupuje učivem od 1. do 5. ročníku

Environmentální výchova

Vztah člověka k prostředí (4. a 5. ročník) - slovní úlohy – energie, odpady

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace**Předmět: Matematika****Ročník: 1.**

Učivo	Výstup ŠVP
	<u>Žák dle svých schopností:</u>
Číslo a početní operace • počítání prvků daného souboru 0-5, 0-10, 0-20 • tvoření souborů 0-20 • posloupnost čísel 0-20	• používá reálná čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků (0-20)
• čtení a zápis čísel do 20 • porovnávání čísel, užívání symbolů rovnosti a nerovnosti	• čte, zapisuje, porovnává přirozená čísla do dvaceti, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti
• orientace na číselné ose 0-20 • řazení čísel vzestupně, sestupně, doplňování lineárního uspořádání • vyhledávání a zobrazení čísla na číselné ose • znázorňování příkladů na číselné ose	• užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose v oboru 0-20
• sčítání a odčítání bez přechodu • s přechodem desítky • dočítání do daného počtu	• sčítá a odčítá bez přechodu desítky do dvaceti – základní učivo • seznámení se sčítáním a odčítáním do dvaceti s přechodem desítky
• řešení a vytváření jednoduchých úloh na sčítání a odčítání do 20 • řešení a vytváření slovních úloh o x více a x méně • řešení a vytváření slovních úloh na porovnávání	• řeší a tvoří jednoduché úlohy
Závislosti, vztahy a práce s daty • praktické využití vztahů rovnosti a nerovnosti • seznámení s bankovkami a mincemi, nakupování	• popisuje jednoduché závislosti z praktického života
• tabulky na sčítání o x více a x méně • používání diagramů, schémat a číselné osy	• doplňuje tabulky, posloupnosti čísel
Geometrie v rovině a prostoru • poznání, modelování a jednoduchý	• rozezná, pojmenuje, vymodeluje, ukáže

popis čtverce, obdélníku, trojúhelníku, kruhu	základní rovinné útvary, seznámí se s tělesy
- orientace v prostoru, - porovnávání předmětů, používání stavebnic - používání pojmů nahoře, dole, vpřed, vzad, vpravo, vlevo	- orientuje se v prostoru, rozlišuje pojmy nahoře, dole, vpřed, vzad, vlevo, vpravo - porovnává předměty podle velikosti, používá pojmy větší, menší, stejný, nižší, vyšší
Nestandardní aplikační úkoly a problémy řešení skládanek, užití stavebnic, skládanek, kostek, logických her	řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do jisté míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Předmět: Matematika

Ročník: 2.

Učivo	Výstup ŠVP
	<u>Žák dle svých schopností:</u>
Číslo a početní operace • opakování z 1. ročníku: numerace do 20 • počítání prvků daného souboru 0-100 po 1, po 10 • vytváření souborů 0 -100 s daným počtem prvků / na počítadle, ve čtvercové síti, peníze aj./	• používá reálná čísla modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků v oboru 0 – 100
• čtení a zápis čísla od 0 do 100 • porovnávání čísla, symboly rovnosti a nerovnosti =, , • řešení a vytváření slovních úloh na porovnávání čísel • rozklad čísla na desítky a jednotky	• čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 100, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti
• orientace na číselné ose od 0-100, počítání po 1,2,5,10 do 100 • řazení čísla vzestupně, sestupně, doplňování lineárního uspořádání • vyhledání a zobrazení čísla na číselné ose, znázornění příkladů na čís. Ose	• užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose • v oboru do 0-100
• opakování z 1. ročníku: • sčítání a odčítání bez přechodu desítky • dočítání do daného počtu, početní operace z paměti • numerace 0-100: • sčítání a odčítání celých desítek • dočítání do daného počtu • sčítání a odčítání celých desítek a dvojciferného čísla • sčítání a odčítání dvojciferného čísla a jednociferného čísla bez přechodu desítky • sčítání a odčítání dvojciferného čísla a jednociferného čísla s přechodem desítky • řešení úloh typu: • - 7 = 38, • 26 + = 32 • záměna sčítanců	• sčítá a odčítá pamětně v oboru 0-100, násobí a dělí do 100 v oboru násobílek

• počítání s řetězci čísel • pojmy sčítanec, součet, rozdíl, činitel, součin, podíl • násobení jako opakované sčítání • násobení a dělení v oboru těchto čísel 0,1,2,3,4,5; řady násobků daného čísla, • automatizace násobení a dělení • příklady s jednou závorkou	
• opakování z 1. ročníku: • řešení a vytváření jednoduchých slovních úloh na sčítání a odčítání do 20 • jednoduchý zápis SÚ (zápis, znázornění, výpočet odpověď) • obor 0 -100: • slovní úlohy typu o <u>n</u> více, o <u>n</u> méně • jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání do 100 • slovní úlohy na sčítání a odčítání typu o <u>n</u> více, o <u>n</u> méně • jednoduché slovní úlohy na násobení a dělení v oboru násobílek • slovní úlohy typu <u>n</u> krát více, <u>n</u> krát méně • řeší SÚ se dvěma početními výkony	• řeší a tvoří jednoduché slovní úlohy a seznamuje se složenými slovními úlohami
• zaokrouhlování čísla od 0 -100 na desítky • odhad výsledku a kontrolu výpočtů při sčítání a odčítání	• zaokrouhluje na desítky, provádí odhad a kontrolu sčítání a odčítání
Závislosti, vztahy a práce s daty • časové jednotky: rok, měsíc, týden, den; den = 24 hod, hodina, minuta, sekunda • odhad krátkých časových úseků / min., ½ min., ¼ hod., hod./	• orientuje se v čase, převádí jednotky času
• praktické využití vztahů =, , • seznámení s bankovkami a mincemi do 100, používání peněz, nakupování, praktické využití: 1 l, 1 kg	• popisuje jednoduché závislosti z praktického života
• tabulky na sčítání a odčítání, o <u>n</u> více, o <u>n</u> méně, <u>n</u> krát více, <u>n</u> krát méně • pojem řádek, sloupec • čtvercová síť, jednoduché diagramy, schémata, grafy, číselná osa	• doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel

• kalendář • doplnění řady čísel do 100, skupiny čísel • co patří – nepatří do řady čísel, co mají prvky společného- rozdílného	
Geometrie v rovině a prostoru • rovinné útvary: • rovná, křivá a lomená čára • bod, označování bodů, vymodelování • úsečka, krajní body úsečky – modelování, popis • , , , - modelování, popis (vrchol, strana) • tělesa: krychle, kvádr, koule, jehlan, kužel –vymodelování jednoduchý popis (stěna, hrana, vrchol) • na celé cm, porovnávání úseček, zápis (AB) = , ,	• rozezná, pojmenuje, ukáže a vymodeluje základní rovinné útvary, vymodeluje a jednoduše popíše tělesa
• jednotky délky: m, cm, dm; měření vzdálenosti v praxi	• měří a odhaduje délku
• pojem kreslení a rýsování, správné návyky při rýsování • rovné, lomené a křivé – otevřené a uzavřené čáry • rýsování přímky, úsečky, čtverce, obdélníku, kruhu, trojúhelníku ve čtvercové síti, znázornění bodů • jednoduché konstrukce, rýsování podle pokynů (diktátu)	• kreslí a rýsuje základní rovinné útvary
Nestandardní aplikační úkoly a problémy • řešení magických čtverců, SUDOKU, skládanek, užití stavebnic, kostek, logických her, karet čísel, řazení prvků na základě souvislostí, hledání společných prvků a rozdílů a třídění	• řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do jisté míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace**Předmět: Matematika****Ročník: 3.**

Učivo	Výstup ŠVP
	<u>Žák dle svých schopností:</u>
Číslo a početní operace • opakování z 2. ročníku • číselná řada do 1 000 • posloupnost čísel • spočítání prvky daného souboru 0 – 1 000 • vytváření souborů o daném počtu prvků	• používá reálná čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků (obor 0 – 1 000)
• čtení a zápis čísel od 0 do 1 000 • porovnávání čísla, symboly rovnosti a nerovnosti • řešení a vytváření slovních úloh na porovnávání čísel • rozklad čísel v daném oboru	• čte, zapisuje, porovnává přirozená čísla do 1 000 • užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti
• orientace na číselné ose, počítání po 1,10,100 • řazení čísel vzestupně, sestupně, doplňování lineárního uspořádání • vyhledávání a zobrazení čísla na číselné ose, znázornění příkladů na číselné ose	• užívá lineární uspořádání • zobrazí číslo na číselné ose v oboru 0 - 1 000
• opakování z 2. ročníku • sčítání a odčítání násobků sta • sčítání a odčítání čísel bez přechodu násobků sta • sčítání a odčítání s přechodem násobků sta • opakování násobílek 0,1,2,3,4,5,10 • násobení a dělení v oboru násobílek 6,7,8,9 • násobení 10 • automatizace všech spojů násobílek a dělení v oboru násobílek • pamětné násobení dvojciferného čísla jednociferným v oboru násobílek a mimo obor násobílek • dělení se zbytkem	• provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly v jednoduchých případech, sčítá, odčítá s oboru do 1 000 • pamětně násobí a dělí dvojciferné číslo jednociferným v oboru násobílek a mimo obor násobílek • dělí se zbytkem

• jednoduché slovní úlohy, složené slovní úlohy na sčítání a odčítání, na násobení a dělení	• řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace
• písemné násobení jednociferným činitelem. • písemné sčítání dvou sčítanců. • písemné odčítání.	• násobí písemně jednociferným činitelem. • sčítá a odčítá písemně do tisíce (i trojčiferná čísla)
• zaokrouhlování na sta. • kontrola při sčítání záměnou sčítanců. • kontrola při odčítání sčítáním. • práce s kalkulačkou.(kontrola násobení)	• zaokrouhluje na sta, provádí kontrolu pamětných výpočtů, pís. sčítání a odčítání, pís. násobení kontroluje na kalkulačce
Závislosti, vztahy a práce s daty • časové jednotky – sekunda, hodina, den...rok • odhaduje krátké časové úseky	• orientuje se v čase, převádí jednotky času
• řešení úloh – nakupování, oceňování, vyměřování, porovnávání.	• popisuje jednoduché závislosti z praktického života
• tabulky na sčítání a odčítání, o x více, o x méně, xkrát více, xkrát méně • používá čtvercovou síť • používá jednoduché diagramy, schémata, grafy, číselnou osu.	• doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel
Geometrie v rovině a prostoru • rovinné útvary – trojúhelník, čtverec, obdélník, čtyřúhelník • tělesa- krychle, koule, kvádr, válec	• rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci
• měření délky úsečky s přesností na milimetry, přenášení úsečky na danou polopřímku, rýsování úsečky dané délky s užitím jednotky mm, převody jednotek délky- mm, cm, dm, m, km	• měří a odhaduje délku úsečky v centimetrech a milimetrech, porovnává velikosti útvarů
• čtvercová síť – kreslení a rýsování rovinných útvarů	• rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině
• bod, přímka, polopřímka,	• narýsuje a znázorní základní rovinné útvary.

vzájemná poloha dvou přímek, různoběžky, rovnoběžky • rýsování přímek, označování průsečíků různoběžek, vyznačování polopřímek • rovinné obrazce- trojúhelník, čtyřúhelník, čtverec, obdélník - obvody • sestrojení libovolné kružnice	Užívá jednoduché konstrukce. Bod, přímka, polopřímka, úsečka. • práce s kružítkem
• rýsování různoběžek – průsečík, rovnoběžek s využitím čtvercové sítě	• sestrojí rovnoběžky a kolmice ve čtvercové síti
Nestandardní aplikační úkoly a problémy • řešení magických čtverců, SUDOKU, skládanek, užití stavebnic, kostek, logických her, karet čísel, řazení prvků na základě souvislostí, hledání společných prvků a rozdílů a třídění	• řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do jisté míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace**Předmět: Matematika****Ročník: 4.**

Učivo	Výstup ŠVP
	<u>Žák dle svých schopností:</u>
Číslo a početní operace Opakování učiva z 3. ročníku • počítání prvků daného souboru 0 až 1 000 000, • zápis čísel v desítkové soustavě • porovnávání čísel do 1 000 000 • zaokrouhlování čísel do 1 000 000	• čte, zapisuje, porovnává čísla do 10 000 a do 1 000 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti
• orientace na číselné ose, počítání do 1 000 000 • řazení čísel vzestupně, sestupně, doplňování lineárního uspořádání • vyhledávání a zobrazení čísla na číselné ose, znázornění příkladů	• užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose (obor 0 – 1 000 000)
• pamětně sčítá a odčítá čísla, která mají nejvíce dvě různé číslice od nuly • pamětně sčítá a odčítá – sčítá alespoň tři čísla, odčítá od jednoho čísla dvě čísla, od součtu dvou čísel jedno číslo • pamětně násobí a dělí čísla do 1 000 000 nejvýše se dvěma různými číslicemi jednociferným číslem • dělení se zbytkem • příklady na využití vlastností sčítání a odčítání	• provádění z paměti jednoduché operace s přirozenými čísly v jednoduchých případech, sčítá, odčítá pamětně v oboru do 1 000 000 (čísla mající nejvýše tři číslice různé od nuly). • pamětně násobí a dělí dvojciferné číslo jednociferným mimo obor násobílek • násobí a dělí deseti, stem, tisícem a násobky čísla 10, 100... • dělí se zbytkem • začíná užívat komutativnost a asociativnost při sčítání a odčítání
• slovní úlohy s využitím všech početních výkonů, na vztahy o x více, méně, na porovnávání čísel	• řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel
• písemné násobení jednociferným a dvojciferným činitelem, kontrola výpočtu • písemné dělení jednociferným dělitelem, kontrola násobením	• provádí písemné početní operace v oboru do 1000 000 • násobí jedno a dvojciferným činitelem, dělí jednociferným dělitelem

• zaokrouhlování na 1 000, 10 000, 100 000 • práce s kalkulačkou, provádění kontroly	• zaokrouhluje na 1000, 10 000, 100 000, provádí kontrolu uskutečňovaných početních operací, písemně násobí dvojciferným činitelem na kalkulačce
• celek, část, zlomek • pomocí obrázků určování částí celku • jednoduché případy sčítání zlomků se stejným jmenovatelem • vytvoření celku z jeho dané části	• vyjadřuje část celku zlomkem, zná pojem zlomek, zapisuje zlomky
Závislosti, vztahy a práce s daty • závislosti a jejich vlastnosti	• vyhledává, sbírá a třídí data
• diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády	• čte, sestavuje jednoduché tabulky a diagramy
Geometrie v rovině a prostoru • souměrnost • osa souměrnosti • souměrné útvary • rovnoramenný a rovnostranný trojúhelník • kružnice, kruh, střed, poloměr kružnice • čtverec, obdélník • rovnoběžky, kolmice • rovnoběžky, různoběžky, průsečík • kolmice, kolmost	• rozpozná, znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvarů překládáním papíru • narýsuje a znázorní základní rovinné útvary. • užívá jednoduché konstrukce (čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh) • sestrojí rovnoběžky a kolmice
Nestandardní aplikační úkoly a problémy • řešení magických čtverců, SUDOKU, skládanek, užití stavebnic, kostek, logických her, karet čísel, řazení prvků na základě souvislostí, hledání společných prvků a rozdílů a třídění	• řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do jisté míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Předmět: Matematika

Ročník: 5.

Učivo	Výstup ŠVP
	<u>Žák dle svých schopností:</u>
Číslo a početní operace - čísla do 1 000 000 a přes milion, zápis a čtení - přirozená čísla, celá čísla, desetinná čísla, zlomky	- čte, zapisuje, porovnává přirozená čísla do 1 000 000 a přes 1 000 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti - modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku - porozumí významu znaku „ – „, pro zápis celého záporného čísla toto číslo vyznačí na číselné ose
- posloupnost čísel, porovnávání, číselná osa - zápis čísel v desítkové soustavě a jeho znázornění	užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose do 1 000 000 a přes 1 000 000, pečte hodnoty z teploměru, modelu
- vlastnosti početních operací s čísly - početní výkony s př. č. a jejich vlastnosti /komutativnost, asociativnost/ - pamětné sčítání, odčítání (1 a 2 čísla různá od 0) - nás, a děl. přír. č. (jednoduché případy) - jednoduché a složené slovní úlohy (1 – 2 početní výkony)	využívá při pamětném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení
- písemné algoritmy - početních výkonů - sčítání - až 4 čísla - odčítání 2 čísel - násobení 1 – 4 cif. činitelem - dělení 1 a 2 cif. činitel. - odhady výsledků, kontrola výpočtu - zaokrouhlování na mil., statisíce, desetitisíce, tisíce, sta a desítky	- řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přír. čísel - provádí písemné početní operace v oboru přír. čísel - dělí dvojciferným činitelem. - násobí až čtyřciferným činitelem
- celek, část, zlomek - sčítání a odčítání zlomků se stejným jmenovatelem - desetinné zlomky a jejich zápis desetinným číslem, desetina,	- zaokrouhluje přír. č., provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel - orientuje se v situacích každodenního života, v nichž se využívá nejjednoduššího

setina • praktické modely desetinných čísel – peníze, hmotnost, délka • psaní a čtení desetinných čísel • porovnávání a zobrazování na číselné ose • písemné sčítání a odčítání desetinných čísel • násobení a dělení desetinných č. 10, 100 • nás. a děl. DČ přir. č. menším než 10 • sl. úl., vedoucí k užití desetinných čísel	kvantitativního vyjádření části celku zlomkem, desetinným číslem a procentem. • porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel • přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty • sčítá z paměti i písemně desetinná čísla • násobí a dělí desetinná čísla řádu desetin a setin přir. číslem menším než 10, deseti a stem •
Závislosti, vztahy a práce s daty • závislosti a jejich vlastnosti – přímá úměrnost • tabulky, grafy, soustava souřadnic, diagramy, proměnná, nezávisle proměnná, závisle proměnná, jízdní řády	• vyhledává, sbírá a třídí data • čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy
Geometrie v rovině a prostoru • osově souměrné útvary ve čtvercové síti, osa souměrnosti • osa souměrnosti úsečky	• rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvarů překládáním papíru. • narýsuje osu souměrnosti
• konstrukce čtverce, obdélníka, trojúh. /rovnostranný, rovnoramenný, pravoúhlý/, kruhu • úhel, úhel přímý a pravý	• narýsuje a znázorní základní rovinné útvary • užívá jednoduché konstrukce. • čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh
• grafický součet a rozdíl úseček • obvod čtverce a obdélníka, trojúhelníku, mnohoúhelníku • slovní úlohy z praxe na výpočet obvodu čtverce a obdélníku	• sčítá a odčítá graficky úsečky, určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran, slovní úlohy
• rovnoběžky a kolmice, rýsování daným bodem • obsah čtverce a obdélníka • jednotky obsahu – mm^2, cm^2, dm^2, m^2, a, ha, km^2 a jejich převody • slovní úlohy z praxe na výpočet obsahu čtverce a obdélníku • povrch kvádru a krychle jako součet obsahů podstav a stěn	• sestrojí rovnoběžky a kolmice • určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu • slovní úlohy

Nestandardní aplikační úkoly a problémy • číselné a obrázkové řady • magické čtverce • prostorová představivost • slovní úlohy (řešení úsudkem a logikou) • sudoku	• řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do jisté míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky

Vzdělávací oblast: Informatika
Vyučovací předmět: INFORMATIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Vzdělávací oblast Informační a komunikační technologie umožňuje všem žákům dosáhnout základní úroveň informační gramotnosti tj. získat elementární dovednosti v ovládání výpočetní techniky a orientovat se ve světě informací. Vzdelávací oblast Informační a komunikační technologie je zařazena jako povinná součást základního vzdělávání na I. i II. stupni ZŠ.

V Informatice žáci získávají základní vědomosti a dovednosti potřebné pro práci s výpočetní technikou a s informacemi. Učí se porozumět toku informací od jejich vzniku, uložení na médium, přenos, zpracování, vyhledání a praktické použití.

V předmětu je realizována jak pojmová, tak projektová výuka. Projektová výuka spočívá především v samostatné práci žáků. Využíváním mezipředmětových projektů se žáci seznamují s výpočetní technikou ne jako s cílem, ale jako s prostředkem k dosažení určitých předem stanovených cílů.

Vyučovací předmět Informatika má v 5. ročníku časovou dotaci 1 hodinu týdně.

Výuka probíhá v počítačové učebně, kde je k dispozici několik počítačů připojených do počítačové sítě a na internet.

V 9. ročníku zpracovávají žáci závěrečné ročníkové práce.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáka k osvojování si dovedností porovnávat informace a využívat všech dostupných hardwarových a softwarových prostředků ke zefektivnění jeho práce
- klade důraz na pozitivní motivaci žáka
- učivo volí podle individuálních možností a zájmů žáků
- učí žáky samostatné práci s informacemi, vyhledávat, třídit a vhodně interpretovat informace
- vede žáky k samostatnosti, organizaci vlastní činnosti, iniciativě, tvořivosti a zodpovědnosti
- umožňuje žákům při vhodných příležitostech realizovat vlastní nápady, povzbuzuje žáky ve formulování vlastních návrhů
- uplatňuje individuální přístup k žákům zadáváním samostatných úkolů různého stupně obtížnosti

Kompetence k řešení problému

Učitel

- motivuje žáka k samostatnému řešení daného problému a k hledání dalších řešení
- vede žáky úměrně věku k používání internetu

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky k dodržování základních pravidel a principů komunikace

- směřuje žáka k využívání informačních a komunikačních technologií pro komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální

Učitel

- žák je učitelem veden ke skupinové práci
- učí žáky základům týmové práce
- vnáší přátelskou atmosféru do procesu výuky

Kompetence občanské

Učitel

- vede žáky k respektování individuálních rozdílů
- vede žáky k dodržování dohodnutých pravidel, práv a povinností
- nemalý důraz učitel na odpovědný a etický přístup k nevhodným obsahům vyskytujícím se na internetu či jiných médiích
- netoleruje hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci
- klade důraz na šetrnou práci s výpočetní technikou a respektování práv k duševnímu vlastnictví při využívání software

Kompetence digitální

Učitel

- vede žáka ke správnému ovládání běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb, které může žák využívat při učení i při zapojení do života školy a do společnosti
- vede žáka k samostatnosti při rozhodování, které technologie pro jakou činnost či řešení problém použít
- vede žáka k získávání, vyhledávání, kritickému posuzování, spravování a sdílení dat, informací a digitálního obsahu
- zapojuje využívání digitálních technologií do výuky, aby si žák byl vědom, že mu usnadňují práci, aby si zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce

Do vyučovacího předmětu Informatika jsou zařazena tato průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova

Výchova demokratického občana

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Multikulturní výchova

Environmentální výchova

Mediální výchova

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

Osobnostní a sociální výchova

Osobnostní rozvoj

- Rozvoj schopností poznávání

Je součástí běžné výchovně vzdělávací práce každou vyučovací hodinu, využívá se různých zdrojů informací a jejich zpracování.

5. ročník

rozvoj zrakového vnímání, rozvoj pozornosti při získávání nových poznatků, cvičení soustředění při práci na počítači, procvičování dovednosti zapamatování jak pracovat s různými programy a jak ovládat počítač

- Seberegulace a sebeorganizace

Při každé vyučovací hodině dodržování řádu počítačové učebny, pravidel pro bezpečný provoz počítačů.

5. ročník

Cvičení sebekontroly a sebeovládání při samostatné práci na počítači. Učit se organizovat čas v hodině.

- Psychohygiena

5. ročník

Žák je veden k chápání počítače jako pomocníka při práci a učení. Učí se hlídat si čas strávený u počítače pouhým hraním, aby se nestal otrokem počítače.

- Kreativita

Uplatnění kreativity při každé samostatné práci ve všech tématech a ve všech ročnících

Sociální rozvoj

- Mezilidské vztahy

5. ročník

Péče o dobré vztahy ve třídě, pomáhání méně zdatným spolužákům při práci s počítačem.

- Komunikace

5. ročník

Zdokonalování se ve verbální i neverbální komunikaci, rozvoj slovní zásoby používané při práci s počítačem.

- Kooperace a kompetice

5. ročník

Naučit se spolupracovat při práci na počítači ve dvojicích, umět dát prostor i druhému.

Morální rozvoj

- hodnoty, postoje, praktická etika

5 – 9. ročník

Žáci se učí odpovědnosti za své postupy práce na počítač, uvědomují si, že jejich nezodpovědná práce může poškodit počítač. Učí se nezištně pomáhat slabším spolužákům. Učí se orientovat v různých zdrojích a velkém množství informací a hodnotit je.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- **Objevujeme Evropu a svět**

5. ročník

Vyhledávání informací – žáci využívají internet k získávání poznatků o státech Evropy do svých projektů ve vlastivědě

Multikulturní výchova

- **Lidské vztahy**

5. ročník

Dodržování pravidel slušného chování vůči všem spolužákům i učiteli, spolupráce při práci na počítači se všemi spolužáky.

Environmentální výchova

- **Lidské aktivity a problémy životního prostředí**

5. ročník

Seznámen se s recyklací (nevydařený tisk na papír a jeho následné třídění), s ekologicky šetrnou likvidací starého počítače a jeho příslušenství.

Mediální výchova

- **Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení**

5. ročník

Vyhledávání informací – umí najít v textu nejdůležitější informace

- **Práce v realizačním týmu**

5. – 9. ročník

Schopnost domluvit se, společně třídit a potom realizovat myšlenky.

Vzdělávací oblast: Informatika Předmět: Informatika Ročník: 4. - 5.	
Učivo	Výstup ŠVP
DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ	
Data, informace - Sběr a záznam dat (pozorování, jednoduchý dotazník, průzkum) - Záznam dat s využitím textu, čísla, barvy, tvaru, obrazu a zvuku - Vyhodnocení získaných dat - Vyvozování závěrů	- Uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu pomohou lépe se rozhodnout - Vyslovuje odpovědi na základě dat
Kódování a přenos dat - Využití značek, piktogramů, symbolů a kódů pro záznam - Sdílení, přenos a ochrana informací	- Popíše konkrétní situaci - Určí, co k dané situaci již ví - Znázorní ji
Modelování - Model jako zjednodušené znázornění skutečnosti - Využití obrazových modelů (myšlenkové a pojmové mapy, schémata, tabulky, diagramy) ke zkoumání - Porovnání a vysvětlení jevů kolem žáka	Vyčte informace z daného modelu
ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ	
Řešení problému krokováním - Postup a jeho jednotlivé kroky - Vstupy, výstupy a různé formy zápisu pomocí obrázků, značek, symbolů či textu - Příklady situací využívající opakovaně použitelné postupy - Přečtení, porovnání a úprava kroků v postupu, algoritmus, sestavení funkčního postupu řešícího konkrétní jednoduchou situaci	- Sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů - Popíše jednoduchý problém - Navrhuje a popíše jednotlivé kroky jeho řešení
Programování - Experimentování a objevování v blokově orientovaném programovacím prostředí - Řešení událostí, sekvencí, opakování, podprogramů a sestavení programu	- V blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program - Rozpozná opakující se vzory - Používá opakování a připravené podprogramy
Kontrola řešení - Porovnání postupu s jinými a diskuse o nich - Ověřování funkčnosti programu a jeho částí opakovaným spuštěním - Nalezení chyby a oprava kódu - Nahrazení opakujícího se vzoru cyklem	- Ověří správnost jím navrženého postupu či programu - Najde a opraví případnou chybu v programu
INFORMAČNÍ SYSTÉMY	
Systémy	

• Skupiny objektů a vztahy mezi nimi, vzájemné působení • Příklady systémů z přírody, školy a blízkého okolí žáka • Části systému a vztahy mezi nimi	• V systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi
Práce se strukturovanými daty • Shodné a odlišné vlastnosti objektů • Řazení prvku do řad • Číslovaný a nečíslovaný seznam • Víceúrovňový seznam • Tabulka a její struktura • Záznam, doplnění a úprava záznamu	• Pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data
DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE	
Hardware a software • Digitální zařízení a jejich účel • Prvky v uživatelském rozhraní • Spouštění, přepínání a ovládání aplikací • Uložení dat • Otevírání souborů	• Najde a spustí aplikaci • Pracuje s daty různého typu
Počítačové sítě • Propojení technologií (bezdrátové připojení, internet, práce ve sdíleném prostředí, sdílení dat)	• Propojí digitální zařízení • Uvede možná rizika, která s propojením zařízení souvisejí
Bezpečnost • Pravidla bezpečné práce s digitálním zařízením • Uživatelské účty, hesla	• Dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
Vyučovací předmět: PRVOUKA

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Prvouka uvádí žáka do školního života, pomáhá překlenout náročné počáteční období. Rozvíjí poznatky, dovednosti a zkušenosti dětí získané v rodině a v mateřské škole. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy, děje a jejich vzájemné vztahy. Utváří si tak prvotní ucelený obraz světa.

Prvouka

- vytváří předpoklady pro formování základních pracovních a režimových návyků
- dává podněty k účelnému organizování času, práce, zábavy a odpočinku
- vytváří základní představy o zákonitostech v přírodě i ve společnosti
- vede k chápání rozdílů mezi lidmi, k vzájemnému respektu a dodržování pravidel vzájemného soužití
- vytváří a posiluje vnímavý vztah k okolí
- pomáhá formovat základní vztah k životu, k sobě, k ostatním lidem, k přírodě
- umožní teoretické a praktické poznávání každodenního života a nejbližšího okolí
- seznámí s bezpečným chováním v běžných i mimořádných situacích
- utváří přímé zkušenosti žáků v oblasti silničního provozu /dopravní výchova/
- učí jednat a rozhodovat v různých životních situacích
- formuje vědomí odpovědnosti žáků za vlastní zdraví a bezpečnost, za své chování, jednání, rozhodování, za plnění úkolů
- pěstuje vědomí individuality i sounáležitosti, pomoci, solidarity, úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen
- seznamuje se základními právy a povinnostmi, se světem financí, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost i celý svět /globální problémy/
- vytváří orientaci v problematice peněz a cen, vede k odpovědnému spravování osobního rozpočtu
- informuje o bezpečné komunikaci prostřednictvím elektronických médií
- rozliší běžné riziko a mimořádnou událost

- vytváří schopnost vyhodnotit nebezpečné situace a nebezpečná místa
- učí vhodně reagovat na možná nebezpečí a v modelových situacích vhodně volit odpovídající způsob ochrany, dbát pokynů dospělých
- rozvíjet u žáků význam prevence rizik, opatrnosti a preventivního chování i důležitost obstat samostatně v obtížné situaci
- rozvíjet u žáků znalost nebezpečí a schopnost odhadnout riziko a vyhnout se mu; posilovat odpovědnost žáků za vlastní zdraví a bezpečnost
- rozvíjet u žáků schopnost rozpoznat varování před nebezpečím, rozeznat označení uzávěrů – zejména plynu, vody, elektřiny, umět určit (popsat) svou pozici v neznámém prostředí a zhodnotit možné následky svého jednání, zhodnotit důsledky bezdůvodného volání na tísňové linky

Svým obsahem i výchovným zaměřením otvírá prvouka cestu k utváření základních životních postojů a hodnotových orientací žáka.

Prvouka je vyučována v prvním, druhém a třetím ročníku, a to s hodinovou dotací 2 hodiny týdně.

Učivo je koncipováno do pěti tematických okruhů:

- Místo, kde žijeme
- Lidé kolem nás
- Lidé a čas
- Rozmanitost přírody
- Člověk a jeho zdraví

Výuka probíhá většinou ve třídách, někdy v počítačové učebně nebo přímo venku v přírodě.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

Učitel

- pozitivně motivuje žáka
- používá vhodné učební pomůcky
- předkládá dostatek informačních zdrojů
- vede žáka ke kritickému posouzení
- vede žáka k samostatnosti a k autokorekci chyb

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- motivuje žáka k samostatnému řešení problémů
- stimuluje ke kreativnímu přístupu
- předkládá modelové situace
- vede žáka k prohlubování intelektových dovedností pozorováním jevů, zjištěním shod a odlišností, tříděním podle hledisek, zobecněním

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáka ke srozumitelnému vyjadřování myšlenek a názorů
- učí žáka pohotově reagovat, diskutovat, obhajovat svůj názor, akceptovat názor jiných
- směřuje žáka k využívání informačních a komunikačních technologií

Kompetence sociální a pracovní

Učitel

- vede žáky k práci ve skupině
- navozuje příjemnou atmosféru
- posiluje sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj
- uplatňuje individuální přístup k talentovaným žákům i k žákům s poruchami učení

Kompetence občanské

Učitel

- respektuje věkové, intelektové a etnické zvláštnosti žáka
- vede žáka k pochopení základních enviromentálních problémů
- nabádá k ochraně našeho kulturního i historického dědictví
- vysvětluje zákony a společenské normy
- vede žáky k zapojení do občanského života

Kompetence pracovní

Učitel

- rozvíjí u žáka smysl pro povinnost a pořádek
- směřuje žáky a stimuluje jejich rozvoj v rámci přípravy na budoucnost

Do vyučovacího předmětu Prvouka jsou zařazena průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova

Multikulturní výchova

Environmentální výchova

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

Prvouka **1. - 3. ročník**

Osobnostní a sociální výchova (1. - 3. ročník) - prolíná se veškerým učivem

Osobnostní rozvoj

Rozvoj schopností poznávání

Sebepoznání a sebepojetí

Seberegulace a sebeorganizace

Psychohygiena

Kreativita

Sociální rozvoj

Poznávání lidí

Mezilidské vztahy

Komunikace

Kooperace a kompetice

Morální rozvoj

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Hodnoty, postoje, praktická etika

Multikulturní výchova (1. – 3. ročník)

Kulturní difference - Soužití a kultura lidí, rodina

Lidské vztahy - Chování lidí

Princip sociálního smíru a solidarity - Soužití a chování lidí, Právo a spravedlnost

Environmentální výchova (1. - 3. ročník)

Ekosystémy - Rozmanitost přírody

Základní podmínky života - Voda, vzduch, půda

Lidské aktivity a problémy životního prostředí - Ochrana přírody, odpady

Vztah člověka k prostředí - Ochrana přírody

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Předmět: Prvouka

Ročník: 1.

Učivo	Výstup ŠVP
	<u>Žák dle svých schopností:</u>
MÍSTO, KDE ŽIJEME Domov Škola Obec	• žák dojde samostatně a bezpečně do školy, šatny, třídy • orientuje se v budově školy • dokáže se připravit na vyučování • dbá na bezpečnost při cestě do školy • rozeznává riziková místa a situace • pojmenuje město, ve kterém žije a ulici, ve které bydlí • zvládne bezpečně cestu ze školy domů • opatrně a bezpečně se pohybuje v blízkém okolí školy
LIDÉ KOLEM NÁS Rodina Soužití lidí Chování lidí	• vyjmenuje nejbližší rodinné příslušníky, seřadí členy dle věku • rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi • projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, k jejich přednostem i nedostatkům • vypráví o práci rodičů • respektuje spolužáky s jejich přednostmi i nedostatky, pokusí se přizpůsobit • hovoří o chování v rodině • aplikuje zásady správného chování ve škole i mimo ni • ve škole rozpozná zaměstnance a váží si

	jejich práce rozliší nesprávné chování jiných i u sebe
LIDÉ A ČAS Orientace v čase Současnost a minulost v našem životě	- vyjmenuje dny v týdnu - rozlišuje čas práce a odpočinku - určí celé hodiny - rozumí pojmům kalendář, letopočet - popíše rozdíly ročních období - sestaví svůj denní režim - na příkladech porovnává odlišnosti života lidí - vypráví o zvycích a práci lidí - rozpozná minulost, současnost a budoucnost - na příkladech porovnává minulost a současnost - interpretuje pověsti spojené s místem, v němž žije - uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, lidské společnosti, o soužití, zvycích a o práci lidí
ROZMANITOST NEŽIVÉ A ŽIVÉ PŘÍRODY OCHRANA PŘÍRODY Látky a jejich vlastnosti Vesmír a Země Rostliny Živočichové	- pojmenuje věci kolem nás, pokusí se určit materiál - roztřídí přírodniny podle nápadných vnějších znaků - uvede příklady výskytu organismů v dané lokalitě - provádí jednoduché pokusy - rozliší den a noc - rozpozná roční období - zhodnotí odlišnosti v přírodě během ročních období

	• popíše základní části rostliny • určí základní podmínky pro život rostlin • pozná dané rostliny • vyjmenuje základní části těla u určených savců a ptáků • porovná chování živočichů v závislosti na ročním období • vymezí živočichy domácí a volně žijící • dodržuje pravidla správného chování v přírodě a podílí se na něm • vyjmenuje rizika spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi • rozpozná mimořádné události způsobené přírodními vlivy a umí se před nimi chránit
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ Péče o zdraví, zdravá výživa Lidské tělo Osobní bezpečí Situace hromadného ohrožení	• učí se a dodržovat základní hygienické návyky (mytí rukou, používání WC) • dodržuje režim dne • projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví • rozpozná základní části lidského těla • dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných • uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu (ovládá chůzi po chodníku, využívá podchodu a nadchodu, zná zásady bezpečného přecházení, umí používat světelných signálů pro chodce, zná zásady bezpečného chování v dopravních prostředcích, používá přilby na kolo) • pozná bezpečná místa pro hry (sáňkování, lyžování, míčové hry) a trávení volného času • jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a

zdraví jiných

- chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci
- chápe konkrétní nebezpečí spojená s riziky běžného života (sport, elektrický proud, požár,...)
- odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná
- chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci
- v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné lidi (dokáže přivolat pomoc např. při nevolnosti nebo úrazu dospělého)
- zná čísla tísňových volání a nacvičuje jejich používání, ví, že se nesmí zneužívat
- dokáže se chovat bezpečně v nouzové situaci, umí vyhledat dospělého a požádat ho o pomoc (např. pozdní příchod do školy a děti nejsou ve třídě, náhodné uzamčení v šatně nebo ve třídě), zvládá základní způsoby komunikace s operátory tísňové linky
- reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Předmět: Prvouka

Ročník: 2.

Učivo	Výstup ŠVP
	<u>Žák dle svých schopností:</u>
MÍSTO, KDE ŽIJEME Domov Škola Obec Okolní krajina	• žák se orientuje v okolí školy a svého bydliště • bezpečně zvládá pohyb po budově školy • připravuje se na vyučování podle rozvrhu • pamatuje si adresu svého bydliště • respektuje pravidla silničního provozu • pojmenuje důležité dopravní značky • dokáže pojmenovat a ukázat specifické orientační body v okolí bydliště • vyznačí na jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo • rozliší možná nebezpečí ve svém okolí • rozezná riziková místa a situace • rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině
LIDÉ KOLEM NÁS Rodina Soužití lidí Chování lidí Právo a spravedlnost	• vyjmenuje další rodinné příslušníky nad rámec vlastní rodiny, uvědomuje si věkové rozdíly • projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům • vysvětlí povolání rodičů a objasní další jemu známá povolání, pokusí se objasnit práci zaměstnanců školy • seznámí se se školním řádem a respektuje ho, samostatně rozlišuje zásady správného chování • dokáže posoudit nesprávné chování a vysvětlí

	správný postup nápravy • konkretizuje svá práva a povinnosti učí se obhajovat své názory
LIDÉ A ČAS Orientace v čase Současnost a minulost v našem životě Regionální památky	• vyjmenuje měsíce, rozlišuje pojmy hodina, den, týden, měsíc, rok • posoudí posloupnost včera, dnes, zítra • rozpozná na hodinách celou, půl, čtvrt • vyznačí čas na digitálním displeji • využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě s přihlédnutím k minulosti, přítomnosti a budoucnosti • porovnává zvyky a práci lidí v minulosti a současnosti • pojmenuje některé kulturní či historické památky místa, kde žije • pojmenuje místní významné rodáky
ROZMANITOST NEŽIVÉ A ŽIVÉ PŘÍRODY OCHRANA PŘÍRODY Látky a jejich vlastnosti Vesmír a Země Rostliny Živočichové Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody	• určí a roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků • uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě • pozoruje, popíše a porovná viditelné změny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích • provádí jednoduché pokusy, pozoruje a upevňuje si a rozšiřuje poznatky o rostlinách • pozná dané rostliny ve známé lokalitě • opakuje a upevňuje si poznatky o určených savcích a ptácích • popíše jednotlivé části těla • rozliší a porovná chování živočichů v závislosti na ročním období

	• třídí živočichy na domácí a volně žijící • zná jejich význam pro člověka • dbá na dodržování pravidel správného chování v přírodě • rozpozná rizika spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi, mimořádné události způsobené přírodními vlivy a umí se před nimi ochránit • aktivně se podílí na ochraně přírody a životního prostředí
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ Péče o zdraví, zdravá výživa Lidské tělo Osobní bezpečí Návykové látky a zdraví Situace hromadného ohrožení	• dodržuje základní hygienické návyky • orientuje se v režimu dne, rozpozná dobu práce a povinností od doby odpočinku • zhodnotí správnost chování a činností ve vztahu ke zdraví • shromáždí a porovná kladné a záporné poznatky ve vztahu ke zdraví • zná základní části lidského těla a polohu základních orgánů v těle • upevňuje si základní postupy při preventivní péči o své zdraví a tělo • rozlišuje nemoc a úraz • dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných • důsledně dbá na uplatňování pravidel účastníků silničního provozu (zvládá chůzi po krajnici, umí přejít bezpečně přes železniční přejezd, zná nebezpečí za snížené viditelnosti – vidět a být viděn – reflexní materiály, důsledně používá přilbu na kolo) • zhodnotí vhodnost míst pro hru a trávení volného času

	• odhadne riziko, nebezpečnou situaci • řídí se zásady bezpečného chování v běžných situacích, aby nedocházelo k ohrožení psychického i fyzického zdraví • chová se obezřetně při setkání s neznámými lidmi a učí se vyhodnotit nebezpečí a závažnost situace • odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná a dodržuje bezpečnou vzdálenost od neznámé osoby • dokáže přivolat pomoc pro sebe i pro jiné lidi v případě nebezpečí, učí se zachovat rozvahu a klid, nezmatkuje • ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek, zná tísňová čísla, je seznámen s důsledky jejich zneužití • uposlechne pokynů dospělých při mimořádných situacích, respektuje je a řídí se jimi • uvede možná nebezpečí i způsoby, jak jim čelit, volí odpovídající způsob ochrany
--	---

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Předmět: Prvouka

Ročník: 3.

Učivo	Výstup ŠVP
	<u>Žák dle svých schopností:</u>
MÍSTO, KDE ŽIJEME Domov Škola Obec Okolní krajina (místní oblast, region) Mapy obecně zeměpisné a tematické	• vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy a cestu na určené místo • začlení obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR • pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě) • rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí • rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a určí jejich estetické hodnoty a rozmanitost • určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich • používá buzolu, v turistické mapě blízkého okolí dokáže vyznačit trasu • řídí se podle zásad bezpeč. pohybu a pobytu v krajině
LIDÉ KOLEM NÁS Rodina Soužití lidí Chování lidí Právo a spravedlnost Kultura	• vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi • vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, rodině, v obci • rozlišuje základní rozdíly mezi jednotlivci a je k nim tolerantní • uvede příklady práce duševní a fyzické na různých povoláních • vysvětlí funkce členů rodiny • pracuje se svou emocionalitou, učí se

	předcházet konfliktům • osvojuje si ohleduplnost a etické zásady • rozeznává rizikové situace a rizikové chování a ví, jak se jim bránit • obhájí při konkrétní činnosti své názory • přizná svou chybu, učí se domluvě na společném postupu, řešení problému v kolektivu • snaží se rozpoznat ve svém okolí jednání a chování, která nelze tolerovat a která porušují základní lidská práva • poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny v kladném i záporném smyslu a přemýšlí o možnostech zlepšování životního prostředí obce • v místě bydliště nabídne možnosti kulturního vyžití
LIDÉ A ČAS Orientace v čase a časový řád Současnost a minulost v našem životě Regionální památky Báje, mýty, pověsti	• určí čas jako fyzikální veličinu • přesně určí jakýkoli čas • orientuje se bezpečně v kalendářním a školním roce • rozumí pojmu letopočet, generace • objasňuje odlišnosti způsobu života, bydlení a předmětů denní potřeby dříve a nyní • zná některé státní svátky a významné dny • vyhledává a shromažďuje poznatky o památkách svého regionu a využívá jich • seznámí se s pověstmi daného regionu • konkretizuje pojmy rodný kraj, domov, vlast
ROZMANITOST NEŽIVÉ A ŽIVÉ PŘÍRODY OCHRANA PŘÍRODY Látky a jejich vlastnosti	• rozlišuje prvky živé a neživé přírody • určí a roztrídí některé přírodniny podle

Voda a vzduch Půda Vesmír a Země Rostliny Houby Živočichové Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody	určujících znaků • uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě • provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek • určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti • podrobně zkoumá vlastnosti vody, vzduchu a půdy • hodnotí a uvědomuje si význam vody, vzduchu a půdy pro život • změří základní veličiny pomocí jednotkových nástrojů a přístrojů • vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období • zkoumá základy společenstva v daných lokalitách regionu • zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy • nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí • porovnává základní projevy života na konkrétních organismech • zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě • rozlišuje aktivity prospívající životnímu prostředí a zdraví člověka a naopak
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ Péče o zdraví, zdravá výživa Lidské tělo Partnerství, rodičovství, základy sexuální výchovy Osobní bezpečí Návykové látky a zdraví Situace hromadného ohrožení	• uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky na základě elementárních znalostí o lidském těle • projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví

	• využívá znalostí lidského těla k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav • rozlišuje jednotlivé etapy lidského života • orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození • chová se ohleduplně k druhému pohlaví a objasní a respektuje rozdíly mezi chlapci a děvčaty v daném věku • účelně organizuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek dle vlastních potřeb • aplikuje naučené způsoby chování na modelových situacích ohrožující zdraví • označí možná nebezpečí a diskutuje o účinných způsobech ochrany • využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času • uplatňuje základní pravidla účastníka silničního provozu • jedná tak, aby neohrožoval zdraví své i zdraví jiných • jedná racionálně, nezmatkuje a adekvátně reaguje na danou situaci • rozpozná rozdíl mezi signály (varovný signál, požární poplach, zkouška sirén) • při mimořádných událostech, v rizikových situacích (požár,...) se chová účelně, vyhledá pomoc • ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek • uplatňuje základní dovednosti a návyky související s rozvojem zdraví a jeho preventivní ochranu
--	--

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
Vyučovací předmět: PŘÍRODOVĚDA

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Přírodověda navazuje svým obsahem na učivo prvouky v 1. až 3. ročníku.

Osvojování učiva je založeno převážně na pozorování, srovnávání a dalších aktivních činnostech. Uplatňují se ekologické hry, modelové situace i vlastní zkušenosti žáků. Důsledně se využívá při výuce regionálního principu, což umožňuje práci v terénu.

Přírodověda je předmět opírající se o poznatky z různých přírodovědných oborů. Umožňuje žákům aktivně poznávat přírodu, člověka i jeho životní prostředí. Dochází ke spojování zkušeností žáků s osvojovanými poznatky a dovednostmi. Cílem je, aby žáci:

- získali základní vědomosti o **přírodě**, Zemi, člověku, technice, **zdraví a bezpečí**
- poznávali základní **přírodní jevy** a vztahy v přírodě, **přemýšleli o nich, soustředěně je pozorovali a chránili je**
- poznávali souvislosti
- utvářeli svůj kladný vztah k přírodě
- **utvářeli pracovní návyky v jednoduché samostatné i týmové činnosti**
- **poznávali lidskou bytost, potažmo sebe, své biologické a fyziologické funkce a potřeby**
- **pochopti zdraví jako stav biologické, psychické a sociální rovnováhy**
- **rozeznali příčiny jeho ohrožení, vzniku nemoci a úrazu a jejich předcházení**
- **došli k poznání, že zdraví je důležitá hodnota lidského života**
- **poznali a upevnili preventivní chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých, včetně chování při mimořádných událostech**
- **seznámili se s vývojem člověka od narození po dospělost**
- **používali názorné pomůcky, prováděli jednoduché pokusy, pozorovali přírodu i činnosti lidí, hráli určené role a řešili modelové situace**
- **prokázali schopnost vyhodnotit nebezpečné situace a nebezpečná místa**
- **vhodně reagovali na běžná rizika i na mimořádné události**

- v modelových situacích adekvátně reagovali, vyhodnotili danou situaci, přivolali či poskytli první pomoc
- dovedli poskytnout pomoc při běžných úrazech či onemocněních, včetně základního ošetření, i ovládat život zachraňující úkony (resuscitace)

Vyučovací předmět Přírodověda je vyučován ve 4. a 5. ročníku, a to s časovou dotací 2 hodiny týdně, z toho je vždy 1 hodina disponibilní.

Výuka probíhá ve třídách, v laboratoři, v počítačové učebně nebo přímo venku v přírodě.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

Učitel

- pozitivně motivuje žáka
- používá vhodné učební pomůcky
- předkládá dostatek informačních zdrojů
- vede žáky ke kritickému posouzení
- vede k samostatnosti a autokorekci chyb

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- motivuje žáka k samostatnému a kreativnímu řešení problémů
- předkládá modelové situace
- vede žáka k prohlubování intelektových dovedností pozorováním jevů, zjištěním shod a odlišností, tříděním podle hledisek, zobecněním

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáka k srozumitelnému vyjadřování myšlenek a názorů
- učí žáka pohotově reagovat, diskutovat, obhajovat svůj názor, akceptovat názor jiných
- směřuje žáka k využívání informačních a komunikačních technologií

Kompetence sociální a pracovní

Učitel

- vede žáka k práci ve skupině
- navozuje příjemnou atmosféru

- posiluje sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj
- uplatňuje individuální přístup k talentovaným žákům i k žákům s poruchami učení

Kompetence občanské

Učitel

- respektuje věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti žáka
- vede žáka k pochopení základních enviromentálních problémů
- nabádá k ochraně našeho přírodního bohatství

Kompetence pracovní

Učitel

- rozvíjí u žáka smysl pro povinnost a pořádek
- směřuje žáky a stimuluje jejich rozvoj v rámci přípravy na budoucnost

Do vyučovacího předmětu Přírodověda jsou zařazena průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova

Environmentální výchova

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

Přírodověda 4. – 5. ročník

Osobnostní a sociální výchova (4. - 5. ročník) - prolíná se veškerým učivem, je součástí běžné pedagogické práce v každé vyučovací hodině

Osobnostní rozvoj

Rozvoj schopností poznávání
Sebepoznání a sebepojetí
Seberegulace a sebeorganizace
Psychohygiena
Kreativita

Sociální rozvoj

Poznávání lidí
Mezilidské vztahy
Komunikace
Kooperace a kompetice

Morální rozvoj

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Hodnoty, postoje, praktická etika

Environmentální výchova

Ekosystémy

Les, pole, vodní zdroje (4. ročník)
Kulturní krajina (5. ročník)

Základní podmínky života

Voda, půda, vzduch (4. a 5. ročník)

Lidské aktivity a problémy životního prostředí Žně, senoseč, odpady (4. ročník)

Ochrana přírody (5. ročník)

Vztah člověka k prostředí

Ochrana zdraví, životní styl (4. a 5. ročník)

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Předmět: Přírodověda

Ročník: 4.

Učivo	Výstup ŠVP
	<u>Žák dle svých schopností:</u>
Rozmanitost přírody	• rozlišuje jednotlivé jedovaté a jedlé druhy hub, jejich stavbu těla • rozpoznává části těla rostlin (kořen, stonek, list) a jejich funkci • rozlišuje rostliny na kulturní a plané, byliny a dřeviny, stromy a keře • rozlišuje rostliny podle délky života na jednoleté, dvouleté a vytrvalé • pozná vybrané druhy plevelů, trav, obilovin, léčivek • rozlišuje rostliny podle druhu stonku (stéblo, lodyha, stvol, kmen) • pozná vybrané druhy listnatých a jehličnatých stromů a keřů • rozlišuje plody na suché a dužnaté • uvede rozdíly mezi výživou zelených rostlin a hub • cíleně pozoruje přírodu • objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody • založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledek pokusu • objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody

	• nachází souvislosti mezi konečným vztahem přírody a činností člověka • zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě • rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat • zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů • zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy • nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí • porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech • prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu klíče a atlasy • vyhledává typické regionální zvláštnosti přírody a jednoduchým způsobem posoudí jejich význam • porovnává přírodu v naší vlasti a v jiných zemích
Rostliny a živočichové v zimě	• samostatně hovoří o přípravě rostlin a živočichů na zimu • pozoruje a popisuje život rostlin a živočichů v zimě a vyvozuje z pozorování závěry (přizpůsobení se nepříznivým podmínkám)
Neživá příroda	• vysvětlí střídání dne a noci, čtyř ročních období • zachází s kompasem a magnety, využívá je v praxi, určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě • rozezná riziková místa a situace a ví, jak se v nich má zachovat

	• určí a vysvětlí polohu svého bydliště • změří hmotnost tělesa na vahách, objem odměrným válcem, teplotu teploměrem, čas hodinami a stopkami • vede záznamy o měřeních • pozná vybrané nerosty a horniny, zná jejich využití • vysvětlí zvětrávání a vznik půdy
Přírodní společenstva na jaře	• popíše změny v jarní přírodě • rozlišuje základní ekosystémy (les, potok, rybník, louka, pole, zahrada) • rozeznává vybrané jarní rostliny • vysvětlí vztahy organismů a neživé přírody • vypěstuje rostlinu • popíše základní práce v zemědělství, vodním hospodářství a lesnictví • provede jednoduchý pokus, pozoruje, zaznamenává, vyvodí závěr
Situace hromadného ohrožení	• zná zásady první pomoci a umí je použít • poskytne základní první pomoc (drobná zranění, opařeniny, popáleniny, zastaví krvácení, fixace zlomeniny) • zvládne přivolat lékařskou pomoc, policii, hasiče • bezpečně zachází s ohněm a ví, jaké riziko oheň představuje • rozpozná označení uzávěru vody a plynu • nacvičuje bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty • rozlišuje krizové situace (šikana, týrání,

	sexuální zneužívání) a diskutuje o nich • seznamuje se se službami odborné pomoci a dokáže je využít • na modelových situacích nacvičuje a následně zvládne situace hromadného ohrožení • volí v dané situaci správný způsob ochrany • uvede přírodní jevy i jiné situace, které mohou ohrozit lidské zdraví a životy • zná nouzové východy a únikové cesty ve škole, bezpečně je používá • přivolá pomoc dospělého k záchraně tonoucího
--	--

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Předmět: Přírodověda

Ročník: 5.

Učivo	Výstup ŠVP
	<u>Žák dle svých schopností:</u>
Země a vesmír	• vysvětlí význam Slunce pro život na Zemi a popíše postavení Země ve vesmíru • uvede důsledky pohybu země kolem své osy a kolem Slunce • ukáže pohyb země a jeho důsledky na globusu • vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období
Podmínky života na Zemi	• přiměřeně svému věku objasní vědeckou i náboženskou teorii vzniku života na Zemi • vysvětlí význam světla a tepla pro život organismů • vysvětlí význam čistého ovzduší pro život, objasní pojmy atmosféra, ozónová vrstva, ozónová díra, smog • vysvětlí význam vody pro život, rozeznává tři skupenství vody • popíše koloběh vody v přírodě • vysvětlí vznik půdy zvětráváním, složení půdy a význam půdy pro život rostlin a živočichů • popíše koloběh látek v přírodě • vysvětlí pojmy podnebí, počasí • popíše podmínky pro život v různých

	podnebných pásmech • uvede příklady organismů žijících v různých oblastech Evropy a světa • uvede některé z příčin přizpůsobování organismů vnějším podmínkám • provede jednoduchý pokus, pozoruje, zaznamenává a vyvodí závěr
Rostliny	• vyjmenuje základní znaky rostlin • pojmenuje orgány na těle rostlin a jejich funkci • popíše výživu rostlin, vysvětlí pojem fotosyntéza • třídí rostliny podle stavby těla, podle druhu stonku, podle délky života • třídí rostliny na nižší a vyšší • určí některé zástupce bylin a dřevin • vypěstuje libovolnou rostlinu, pozoruje, popisuje pozorování • seznámí se s názvoslovím rostlin
Živočichové	• jmenuje základní znaky živočichů • třídí živočichy na bezobratlé a obratlovce, popíše jejich znaky • zařadí obratlovce podle znaků do ryb, obojživelníků, plazů, ptáků a savců • vyjmenuje zástupce bezobratlých a obratlovců • seznámí se s názvoslovím živočichů • popíše způsob života a stavbu těla vybraných živočichů
Člověk	• zařadí člověka do systému

	• přiměřeně svému věku vysvětlí vědeckou i náboženskou teorii vývoje člověka • popíše základní stavbu a funkce lidského těla • používá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života • řídí se pravidly zdravého způsobu života • rozlišuje jednotlivé etapy lidského života • orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození • uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví • úměrně svému věku se orientuje v bezpečných způsobech sexuálního chování • účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb a s ohledem na oprávněné nároky jiných osob • uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události • vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista • předvede v modelových situacích osvojené jednotlivé způsoby odmítání návykových látek • je informován o riziku závislostí, zná pravidla prevence i první pomoci v těchto případech • uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou • rozpozná život ohrožující zranění, ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc • uplatňuje ohleduplné chování k druhému
--	--

	pohlaví • orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku • zná zásady zdravého životního stylu, zdravé stravy a pitného režimu • je seznámen s nemocemi přenosnými i nepřenosiými • ví, jak se chránit před infekcemi přenosnými krví /AIDS, hepatitida/ • zná pravidla prevence nemocí a úrazů • orientuje se v pojmech jako je partnerství, manželství, rodičovství, rodina, vztahy v rodině, partnerské vztahy, osobní vztahy, etická stránka vztahů, etická stránka sexuality
Člověk a technika	• definuje přínos techniky pro člověka • vysvětlí, co je to síla • pracuje se siloměrem • vysvětlí, jak se využívá jednoduchých strojů (páka, kladka, kolo, nakloněná rovina) • popíše a prakticky předvede využití některých elektrospotřebičů • zná a dodržuje zásady bezpečné práce s elektrickým zařízením • na příkladech popíše význam energie pro život a nutnost šetření energií
Ochrana přírody	• seznamuje se s pojmy ekosystém, aplikuje poznatky z blízké lokality • uvede příklady zásad ochrany přírody a životního prostředí a uplatňuje je v praktickém životě • zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka

	v přírodě • rozlišuje aktivity, které škodí nebo naopak prospívají • objasní pojem chráněné území • uvědomuje si nutnost ochrany životního prostředí • a aktivně se na ní podílí • hodnotí ekologické problémy v regionálním a celosvětovém měřítku a využívá příkladů
Situace hromadného ohrožení	• ovládá bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty • rozezná rizikové situace, riziková místa a rizikové osoby • rozlišuje příčiny úrazů, uplatňuje jejich prevenci • zná a používá zásady první pomoci • rozpozná život a zdraví ohrožující situace • ošetří úrazy různého charakteru • má základní právní povědomí • uplatní účelový způsob chování v situacích ohrožujících zdraví a životy - zásah elektrickým proudem, vymezí vhodný způsob ochrany • uvědomuje si nebezpečí hromadného ohrožení a adekvátně reaguje na pokyny dospělých, jedná v souladu s pravidly ochrany • samostatně řeší modelové situace při mimořádných událostech • zvládne přivolat lékařskou pomoc, policii, hasiče (rozliší situace, kdy lze a kdy již nelze • uhasit požár) • zná funkce a činnosti IZS

	• zná postup v případě ohrožení /varovný signál, evakuace/ • stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí • v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit
--	---

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
Vyučovací předmět: VLASTIVĚDA

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Vlastivěda upevňuje a rozšiřuje elementární dovednosti a dovednosti ze společenských oblastí, které žáci získali v prvouce a nabyli osobní zkušeností. Formuje u žáků vědomí příslušnosti k vlastnímu národu, pěstuje žádoucí hodnotové orientace. Učivo ve vlastivědě vytváří přirozené základy pro výuku dějepisu, zeměpisu a občanské výchovy ve vyšších ročnících základní školy. Charakteristické pro výuku je samostatné vyhledávání, získávání a zkoumání informací z dostupných zdrojů (učebnice, encyklopedie, internet, knihovna), od členů své rodiny a lidí v nejbližším okolí. Ve výuce je prostor pro různé projekty, referáty, besedy atd.

Na základě poznání sebe, svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, včetně situací ohrožení. Učí se vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko pro budoucnost.

Poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi vytváří základy kulturního a tolerantního chování a jednání na základě respektu. Žáci se učí samostatnému a sebevědomému vystupování a bezkonfliktní komunikaci.

Vyučovací předmět Vlastivěda je vyučován ve 4. a 5. ročníku, a to s časovou dotací 2 hodiny týdně.

Učivo je v obou ročnících rozděleno na část dějepisnou a na část zeměpisnou.

4. ročník

- V dějepisné části se žáci seznamují s obdobím pravěku, se životem starých Slovanů, s hospodářským a kulturním životem českého státu za vlády Přemyslovců, Lucemburků až po vládu prvních Habsburků.
- V zeměpisné části se seznamují s pojmy domov, krajina, národ, přiměřeně svému věku pochopí základy státního a politického systému České republiky, výuka je postavena na schopnosti orientace na vlastivědné mapě ČR a aby **byli schopni bezpečně se orientovat a pohybovat ve známém prostředí (blízkém okolí školy a bydliště) i v méně známém prostředí (jiné části obce, města, příroda) za použití plánů měst a map**

5. ročník

- V dějepisné části navazuje učivo na 4. ročník a prohlubuje se, v časovém sledu jsou probírány vybrané historické události až po současnost.
- Těžištěm zeměpisné části je orientace na vlastivědné mapě ČR a Evropy, seznámení s přírodními podmínkami, hospodářskou a společenskou situací vybraných evropských států a základní poznatky o Evropské unii.

Výuka Vlastivědy probíhá ve třídě, v počítačové učebně, ale i mimo školu (knihovna, muzea, památky). Vyučování je doplňováno obrazy, mapami, plány, vědomostními soutěžemi, prací ve skupinách, filmy, besedami, výstavami, exkurzemi, školními výlety atd.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

Učitel

- pozitivně motivuje žáka
- používá vhodné učební pomůcky
- předkládá dostatek informačních zdrojů
- vede žáky ke kritickému posouzení
- vede k samostatnosti a autokorekci chyb

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- motivuje žáka k samostatnému a kreativnímu řešení problémů
- předkládá modelové situace
- vede žáka k prohlubování intelektových dovedností pozorováním jevů, zjištěním shod a odlišností, tříděním podle hledisek, zobecněním

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáka k srozumitelnému vyjadřování myšlenek a názorů
- učí žáka pohotově reagovat, diskutovat, obhajovat svůj názor, akceptovat názor jiných
- směřuje žáka k využívání informačních a komunikačních technologií

Kompetence sociální a pracovní

Učitel

- vede žáka k práci ve skupině
- navozuje příjemnou atmosféru
- posiluje sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj
- uplatňuje individuální přístup k talentovaným žákům i k žákům s poruchami učení

Kompetence občanské

Učitel

- respektuje věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti žáka

- vede žáka k pochopení základních environmentálních problémů
- nabádá k ochraně našeho historického bohatství

Kompetence pracovní

Učitel

- rozvíjí u žáka smysl pro povinnost a pořádek
- směřuje žáky a stimuluje jejich rozvoj v rámci přípravy na budoucnost

Do vyučovacího předmětu Vlastivěda jsou zařazena průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova

Výchova demokratického občana

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

Vlastivěda 4. – 5. ročník

Osobnostní a sociální výchova (4. - 5. ročník) - prolíná se veškerým učivem, je součástí běžné pedagogické práce v každé vyučovací hodině

Osobnostní rozvoj

Rozvoj schopností poznávání
Sebepoznání a sebepojetí
Seberegulace a sebeorganizace
Psychohygiena
Kreativita

Sociální rozvoj

Poznávání lidí
Mezilidské vztahy
Komunikace
Kooperace a kompetice

Morální rozvoj

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Hodnoty, postoje, praktická etika

Výchova demokratického občana

Občanská společnost a škola

- Naše škola (4. a 5. ročník)

Občan, občanská společnost a stát

- Demokracie v ČR (4. a 5. ročník)

Formy participace občanů v politickém životě

- Volby (4. a 5. ročník)

Principy demokracie jako formy vlády a způsob rozhodování

- Demokracie v ČR (4. ročník)
- Demokracie, diktatura, anarchie (5. ročník)

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Předmět: Vlastivěda

Ročník: 4.

Učivo	Výstup ŠVP
	<u>Žák dle svých schopností:</u>
Dějepisná část Nejstarší osídlení naší vlasti Jak žili staří Slované Staré pověsti české Velkomoravská říše První knížectví na našem území Počátky křesťanství Český přemyslovský stát Počátky českého království Karel IV. – otec vlasti Husitství – Jan Hus Život ve městech a na hradech České země za vlády Habsburků Marie Terezie a Josef II.	• pracuje s časovými údaji • využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy • využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti • zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, movitých i nemovitých kulturních památek • rozeznává současné a minulé • orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik • srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území s využitím regionálních specifik • objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů • orientuje se na časové ose • charakterizuje život v pravěku • vypráví o životě starých Slovanů • vyjádří rozdíl mezi pověstí a historickou skutečností • vypráví, dramatizuje vybrané pověsti • jmenuje první státní útvary na našem území • charakterizuje život českého státu za vlády Karla IV. • popíše způsob života jednotlivých vrstev

	obyvatelstva • vypráví o husitských válkách • vypráví o životě a vládě Rudolfa II., Marie Terezie a Josefa II. • posoudí význam J. A. Komenského pro dnešní školu
Zeměpisná část Domov, v němž žijeme Krajina, sídlo Naše nejbližší okolí Země, ve které žijeme Státní symboly Státní svátky Armáda ČR Demokracie v ČR Základní lidská práva Právo a spravedlnost Základní formy vlastnictví Obyvatelstvo ČR Národopisné oblasti Poloha ČR Pohoří a nížiny ČR Vodstvo ČR Nerostné bohatství ČR Průmysl ČR Zemědělství ČR Praha – hlavní město Oblasti ČR Krásy přírody ČR	• určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu • určí světové strany v přírodě i podle mapy • s pomocí vhodných map charakterizuje zeměpisné a přírodní prvky místní krajiny • charakterizuje zvláštnosti osídlení místní krajiny • čte jednoduchou mapu, plánek, náčrt • vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky • vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury • jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického • orientuje se v základních turistických značkách • orientuje se na mapě podle světových stran • uvede a charakterizuje významné aktivity cestovního ruchu, střediska rekreace a cestovního ruchu v regionu • zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest • uvede a charakterizuje významné zemědělské, průmyslové, rekreační a chráněné oblasti regionu

	• uvede některé významné výrobní podniky a služby v regionu • vysvětlí s porozuměním význam regionálních tradic a symbolů • rozpozná symboly našeho státu a jejich význam • objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů • rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce • vysvětlí význam armády pro bezpečnost naší vlasti
	• seznamuje se s demokratickými principy a diskutuje • vyjádří na základě vlastní zkušenosti základní vztahy mezi lidmi • vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci • rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi • obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu řešení • rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy • zná některá základní lidská práva, práva dítěte a práva a povinnosti žáků školy • rozumí pojmům protiprávní jednání, korupce, reklamace • orientuje se v základních formách vlastnictví • používá peníze v běžných situacích • odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze • na příkladu ukáže nemožnost realizace všech

	chtěných výdajů • vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy • poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce
--	---

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Předmět: Vlastivěda

Ročník: 5.

Učivo	Výstup ŠVP
	<u>Žák dle svých schopností:</u>
Dějepisná část Období napoleonských válek Český jazyk a národní obrození Představitelé národního obrození České země v letech 1848-1849 Národní divadlo Technické vynálezy 19. století Rakousko-Uhersko a život jeho obyvatel První světová válka Vznik Československa T. G. Masaryk První republika, meziválečná kultura Druhá světová válka Období vlády jedné strany Obnovení demokracie v ČR	• pracuje s časovými údaji • rozeznává současné a minulé • orientuje se na časové ose • vypráví o napoleonských válkách • přiměřeně svému věku rozumí pojmu NÁRODNÍ OBROZENÍ • vyjmenuje významné představitele národního obrození a charakterizuje jejich dílo • je si vědom ohrožení českého jazyka a českého národa v tomto období • vypráví o stavbě a významu Národního divadla • vyloží význam vědy a techniky pro rozvoj výroby • charakterizuje svými slovy společenský, politický a kulturní život koncem 19. a počátkem 20. století • vypráví o první světové válce • objasní vznik Československé republiky • posoudí demokratické principy budování státu • zhodnotí význam T. G. Masaryka pro samostatný stát • seznámí se s významnými představiteli meziválečné kultury • posoudí život v českých zemích v době nacistické okupace • vysvětlí pojmy RASISMUS, NACISMUS, HOLOKAUST • charakterizuje způsob života v poválečném období, v období totality a po obnovení demokracie • vysvětlí přiměřeně svému věku pojmy TOTALITA, DEMOKRACIE • vyjmenuje chronologicky všechny naše

	prezidenty • stručně popíše současnou politickou situaci
Zeměpisná část Evropa – náš světadíl Nad mapou Evropy Státy a hlavní města	• orientuje se na mapě Evropy, určí hranice Evropy • najde evropské státy a jejich hlavní města • popíše polohu Evropy a vyvodí z toho důsledky (podnebí, počasí, příroda)
Poloha a povrch Podnebí a vodstvo Rostlinstvo a živočišstvo Cestujeme po Evropě Česká republika Slovensko Polsko Německo Rakousko Jižní Evropa Severní Evropa Západní Evropa Jihovýchodní Evropa Východní Evropa Evropská unie	• posoudí přírodní tvářnost, hospodářskou a společenskou vyspělost vybraných evropských zemí • vyhledá na mapách známé oblasti cestovního ruchu na území sousedních států ČR • vyhledává a shromažďuje údaje o vybraných státech • zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v různých zemích Evropy • porovnává způsob života a přírodu v naší vlasti a jiných zemích • vyčte z map základní údaje o všech evropských zemích • shromažďuje poznatky o EU, využívá médií • uvědomuje si význam evropské integrace • vyjmenuje a vyhledá na mapě jednotlivé světadíly a oceány na Zemi

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: HUDEBNÍ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Obsahem předmětu hudební výchova jsou čtyři základní složky: vokální činnosti, instrumentální činnosti, hudebně pohybové činnosti a poslechové činnosti.

Obsahem vokálních činností je práce s hlasem, kultivace pěveckého i mluvního projevu

a tvorba a posilování správných pěveckých návyků.

Obsahem instrumentálních činností je hra na hudební nástroje a jejich využití jako doprovodu.

Obsahem hudebně pohybových činností je ztvárňování hudby pomocí pohybu, tance a gest.

Obsahem poslechových činností je vnímání znějící hudby, poznávání jejích žánrů a stylů, její analýza a interpretace.

Ve výuce se obsah jednotlivých složek prolíná.

Vyučovací předmět má v 1., 2., 3., 4., a 5. ročníku časovou dotaci 1 hodinu týdně.

Výuka probíhá především v učebně, která je vybavena hudebními nástroji: klavír, elektr. klávesy a technika k poslechu hudebních ukázek. Vzhledem k tomu, že el. klávesy jsou přenosné, výuka hudební výchovy na 1. stupni probíhá často v kmenových třídách. V hodinách, kdy převládá hudebně pohybová činnost – nácvik tanců můžeme využít třídy s větším prostorem nebo tělocvičnu.

Cílem základního vzdělávání v oblasti hudební výchovy je umožnit žákům osvojit si strategii učení se dovednostem (práce s hlasem, hra na jednoduché hudební nástroje, koordinace pohybů vlastního těla, ...), motivovat je pro celoživotní učení, podněcovat ke kreativitě

a fantazii, vést žáky k všestranné komunikaci, rozvíjet schopnost spolupracovat (souhra zpěvu a doprovod. nástrojů), vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování a jednání (hudebně pohybová činnost), rozvíjet vnímavost (poslechové činnosti), učit žáky aktivně rozvíjet a chránit své zdraví (hlasová hygiena), vést žáky k toleranci a ohleduplnosti vůči jiným kulturám, duchovním hodnotám (seznámení s hudbou různých kultur, etnických skupin, různých časových horizontů), pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti, které mohou ovlivnit jejich životní a profesní orientaci.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení:

Učitel

- klade důraz na pozitivní motivaci žáka
- používá vhodné učební pomůcky (zpěvníky, jednoduché hudební nástroje, doprovodné nástroje, ...) a audiovizuální techniku
- povzbuzuje ochotu žáka věnovat se dalšímu studiu

Kompetence k řešení problémů:

Učitel

- zadává úkoly k posílení schopnosti žáka využívat vlastních zkušeností a vlastního úsudku (např. při improvizaci doprovodu na jednoduchý hudební nástroj)
- předkládá modelové situace a vede žáka k jejich optimálnímu řešení s využitím kreativity(improvizace na hudební nástroj, pohybová improvizace, ...)
- učí žáka analyzovat a kriticky posoudit obsah (poslechová činnost)
- vede žáka k prohlubování svých intelektových dovedností porovnáváním, tříděním a zobecněním

Kompetence komunikativní:

Učitel

- vede žáka ke správnému hlasovému projevu a výslovnosti
- vede žáka k naslouchání – sluchovému vnímání a k tvorbě vlastního názoru
- seznamuje žáka s nonverbální komunikací – gesty (hudebně pohybová činnost)

Kompetence sociální a personální:

Učitel

- vede žáka k práci ve skupině (organizace práce, rozdělení rolí, spolupráce, ohleduplnost, respekt, ...)
- efektivně zapojí talentované žáky
- vnáší přátelskou atmosféru do procesu výuky
- posiluje sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj

Kompetence občanské:

Učitel

- respektuje věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti žáka
- směřuje žáka k projevování pozitivních postojů k uměleckým dílům, k ochraně kulturního dědictví a ocenění našich tradic
- vede žáka k aktivnímu zapojení do kulturního dění a k tvořivosti (kulturní akce)

Kompetence pracovní:

Učitel

- rozvíjí u žáka smysl pro povinnost a zodpovědnost
- vede žáka v zájmu jeho rozvoje a přípravy na budoucnost

Do vyučovacího předmětu Hudební výchova jsou zařazena tato průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova

Výchova demokratického občana

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Multikulturní výchova

Environmentální výchova

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

Osobnostní a sociální výchova

Osobnostní rozvoj

Rozvoj schopností poznání (1. - 5. ročník)

Sebepoznání a sebepojetí (1. - 5. ročník)

Seberegulace a sebeorganizace (1. - 5. ročník)

Psychohygiena (1. - 5. ročník)

Kreativita (1. - 5. ročník)

Sociální rozvoj

Poznávání lidí (1. - 5. ročník)

Mezilidské vztahy (1. - 5. ročník)

Komunikace (1. - 5. ročník)

Kooperace a kompetice (1. - 5. ročník)

Morální rozvoj

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (1. - 5. ročník)

Hodnoty, postoje, praktická etika (1. - 5. ročník)

Výchova demokratického občana

Občan, občanská společnost a stát (1. - 5. ročník)

Výchova k myšlení v Evropských a globálních souvislostech

Evropa a svět nás zajímá (3. – 5. ročník)

Objevujeme Evropu a svět (3. – 5. ročník)

Multikulturní výchova

Kulturní difference (3. - 5. ročník)

Etnický původ (3. - 5. ročník)

Podpora multikulturalita (3. - 5. ročník)

Mediální výchova

Tvorba mediálních sdělení (4. - 5. ročník), (např. volba Superstar)

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Předmět: Hudební výchova
Ročník: 1.

Učivo	Výstup ŠVP
Vokální činnosti	<u>Žák dle svých schopností:</u> - dokáže reprodukovat alespoň 10 písní (intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase) - při zpěvu správně dýchá, vyslovuje a tvoří tón - dodržuje hlasovou hygienu a rozšiřuje si svůj hlasový rozsah - rytmizuje a melodizuje jednoduché texty (hra na ozvěnu a hra na otázku a odpověď)
Instrumentální činnosti	- využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře (orffovské instrumentáře, výrobky dětí) ve 2/4 a 3/4 taktu
Hudebně pohybové činnosti	- reaguje pohybem na znějící hudbu (metrum, tempo, dynamiku, směr melodie) - předvede alespoň 1 hudebně pohybovou hru - využívá hru na tělo - utváří si pohybovou paměť-reprodukce pohybů
Poslechové činnosti	- rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové, dynamické, výškové změny v produkované hudbě (rozliší zvuk – tón, tóny vysoké – nízké, hlasité – tiché a tempo pomalé – rychlé - podle poslechu pojmenuje nástroje - zobc. flétnu, klavír, housle, kytaru - odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální - pracuje se 4-mi poslechovými skladbami (čes. st. hymna)

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Předmět: Hudební výchova
Ročník: 2.

Učivo	Výstup ŠVP
Vokální činnosti	<u>Žák dle svých schopností:</u> - zpívá intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase alespoň 10 písní (v 2/4 a 3/4 taktu) - rozvíjí své pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazování tónu,...) a hlasový rozsah - respektuje pravidla hlasové hygieny
Instrumentální činnosti	- rytmizuje a melodizuje jednoduché texty (hry na otázku-odpověď, na ozvěnu, ...)
Hudebně pohybové činnosti	- využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře - reprodukuje jednoduché a krátké motivy (spíše rytmické) - při práci s hudebními nástroji využívá znalosti z hudební nauky
Poslechové činnosti	- reaguje pohybem na znějící hudbu (pohybuje se ve 2/4 a 3/4 taktu) - rozvíjí hru na tělo - předvede 1-2 hudebně pohybové hry nebo tance - reaguje na změny tempa, dynamiky a vyjadřuje emocionální zážitek z hudby
Hudební nauka	- vnímá, kdy melodie stoupá - klesá (sleduje obrys notového záznamu), zesilování - zeslabování a zrychlování - zpomalování znějící hudby - vybaví si alespoň 4 poslechové skladby - sluchově rozliší jednoduchou melodii, popřípadě ji zazpívá - pojmenuje znějící nástroje-trubka, klarinet, kontrabas, buben - odliší hudbu vokální a instrumentální - seznamuje se s notovou osnovou, houslovým klíčem a částmi noty (rozliší notu celou, půlovou a čtvrt'ovou)

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Předmět: Hudební výchova
Ročník: 3.

Učivo	Výstup ŠVP
Vokální činnosti Instrumentální činnosti Hudebně pohybové činnosti Poslechové činnosti	<u>Žák dle svých schopností:</u> - intonačně čistě a rytmicky přesně reprodukuje 10 písní - seznamuje se s vícehlasem (jednoduchý dvojhlas a kánon) - rozvíjí hlasové dovednosti a svůj hlasový rozsah pomocí hlasové hygieny - rytmitizuje a melodizuje jednoduché texty - využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře - při hře aplikuje své hudební dovednosti ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu s využitím not celých, půlových a čtvrt'ových - aplikuje své hudební dovednosti při hře na jednoduché melodické nástroje – metalofon - reaguje pohybem na znějící hudbu - improvizuje na emocionální zážitek z hudby - předvede 1-2 hudebně pohybové hry (tance) ve 2/4, 3/4 a celém taktu - taktuje (diriguje) ve 2/4 taktu - pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku a směr melodie - utváří si pohybovou paměť-reprodukce pohybů (při tanci, hrách) - rozlišuje melodii vzestupnou, sestupnou a lomenou, - rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v hudbě - rozpozná některé hudební nástroje - vybaví si alespoň 3 poslechové skladby - rozliší hudbu slavnostní od hudby populární (menuet, polonéza - rocková hudba) - seznámí se s životem významných hudebních skladatelů (A. Dvořák, B. Smetana, L.v. Beethoven) - vybaví si stupnici ve sluchové podobě (vyjmenuje c1-c2) - pracuje s rytmickými kostkami (naposlouchaný rytmus vyhledá na rytm. kostkách)

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Předmět: Hudební výchova
Ročník: 4.

Učivo	Výstup ŠVP
Vokální činnosti	<u>Žák dle svých schopností:</u> - zpívá intonačně čistě a rytmicky přesně alespoň 10 písní - zpívá jednohlasně, dvojhlasně, v durových i mollových tóninách - pracuje na rozšiřování svého hlasového rozsahu - pomocí jednoduch. grafic. vyjádření (not. osnova, noty, melodie vzestupná a sestupná) si vybaví melodii písně (opora při realizaci písně) - rytmizuje a melodizuje text (hra na ozvěnu, otázku- odpověď, ...) - improvizuje (dokončení započaté melodie, otázka - odpověď, předvěti - závěti)
Instrumentální činnosti	- hraje na orffovské nástroje rytmické i melodické - doprovází i složitějšími hud. nástroji (zobc. flétna) - vytváří doprovody, ale také jednoduché přede hry, mezihry
Hudebně pohybové činnosti	- ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků - taktuje v 2/4 a 3/4 taktu - ovládá hru na tělo - předvede 1-2 hudebně pohybové hry nebo tance - vytváří pohybovou improvizaci - vyjádří emocionální zážitek
Poslechové činnosti	- vnímá mollový a durový tónorod - z poslouchané hudby rozpozná tempové, dynamické a zřetelné harmonické změny - rozlišuje pochod, polku, valčík, píseň lyrickou, žertovnou a hymnickou - pracuje alespoň se 7-mi poslechovými skladbami - jednoduše se vyjádří o poslouchané hudbě - více se seznámí s osobnostmi B. Smetany a A. Dvořáka - seznámí se s rozdělením nástrojů - chápe význam dynam. znamének: f, mf, p

Hudební nauka	- v notovém zápisu pozná notu celou, půlovou, čtvrt'ovou, osminovou a pomlku čtvrt'ovou a půlovou - pracuje s rytmiickými kostkami
---------------	--

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Předmět: Hudební výchova
Ročník: 5.

Učivo	Výstup ŠVP
Vokální činnosti	<u>Žák dle svých schopností:</u> - - zpívá intonačně čistě a rytmicky správně alespoň 10 písní (česká st. hymna) v dur i moll - pracuje s jednoduch. vícehlasem - při zpěvu správně dýchá, vyslovuje a tvoří tón - rozvíjí hlasový rozsah (hlas hygiena) - rozvíjí orientaci v notovém zápisu (nota celá, půlová, čtvrtě a osminová, stupnice C-dur) - opora při realizaci písní
Instrumentální činnosti	- využívá jednoduché, popřípadě složitější hud. nástroje k doprovodu nebo reprodukci jednoduch. motivů skladeb a písní - doprovody rytmické i melodické (ostinátní doprovody na metalofon, flétnu, ...) - práce s rytm. kostkami - rytmické a melodické hry (na ozvěnu, otázka-odpověď)
Hudebně pohybové činnosti	- ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků - seznamuje se s 2-3-mi hudebně pohybovými hrami nebo tanci - rozvíjí hru na tělo - diriguje v 2/4, 3/4 a 4/4 taktu - při poslechu improvizuje-snaží se vyjádřit pocit
Poslechové činnosti	- vnímá vztahy mezi tóny-souzvuk, akord (libozvučný - nelibozvučný) - rozlišuje zákl. hud. styly a žánry (hudba taneční, pochodová, ukolébavka, ...) - rozvíjí povědomí o význ. hud. skladatelích (J.S.Bach, W.A.Mozart, L.Janáček, V.Novák, J.J.Š.Ryba) - seznámí se alespoň s 8-mi poslechovými skladbami - vybaví si pojem symfonický orchestr, smyčcové kvarteto - jednoduše komentuje poslouchanou skladbu
Hudební nauka	- seznamuje se s dynam. znaménky crescendo, decrescendo - vnímá rozdíl mezi dur a moll stupnicí (tóninou)

	- pracuje s pojmy předznamenání (křížek-bé) - rozumí ital. názvosloví legato-staccato
--	---

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Vzdělávací oblast Umění a kultura umožňuje žákům jiné než pouze racionální poznávání světa.

Vzdělávání v této oblasti přináší umělecké osvojování světa, tj. osvojování s estetickým účinkem. V procesu uměleckého osvojování světa dochází k rozvíjení specifického citění, tvořivosti, vnímavosti jedince k uměleckému dílu a jeho prostřednictvím k sobě samému i k okolnímu světu. V tvořivých činnostech jsou rozvíjeny schopnosti nonverbálního vyjadřování prostřednictvím linie, bodu, tvaru, barvy atp.

Výtvarná výchova pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy, které jsou nezastupitelným nástrojem poznávání a prožívání lidské existence. Tvořivý přístup k práci s nimi při tvorbě, vnímání a interpretaci vychází zejména z porovnávání dosavadní a aktuální zkušenosti žáka a umožňuje mu uplatňovat osobně jedinečné pocity a prožitky.

Výtvarná výchova přistupuje k vizuálně obraznému vyjádření (a to jak samostatně vytvořenému, tak přejatému) nikoliv jako k pouhému přenosu reality, ale jako k prostředku, který se podílí na způsobu jejího přijímání a zapojování do procesu komunikace.

Výtvarná výchova je postavena na tvůrčích činnostech – tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, citění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci. Tvůrčími činnostmi (rozvíjením smyslové citlivosti, uplatňováním subjektivity a ověřováním komunikačních účinků) založenými na experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace.

Obsahem *Rozvíjení smyslové citlivosti* jsou činnosti, které umožňují žákovi rozvíjet schopnost rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality a uvědomovat si vliv této zkušenosti na výběr a uplatnění vhodných prostředků pro její vyjádření.

Obsahem *Uplatňování subjektivity* jsou činnosti, které vedou žáka k uvědomování si a uplatňování vlastních zkušeností při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření.

Obsahem *Ověřování komunikačních účinků* jsou činnosti, které umožňují žákovi utváření obsahu vizuálně obrazných vyjádření v procesu komunikace a hledání nových i neobvyklých možností pro uplatnění výsledků vlastní tvorby, děl výtvarného umění i děl dalších obrazových médií.

Výtvarná výchova umožňuje žákům poznávat okolní svět i svůj vnitřní svět prostřednictvím výtvarných činností a postupně se formujícího výtvarného myšlení. Toto poznávání směřuje jednak k tomu, aby se žáci učili rozumět výtvarnému umění, rozumět jeho jazyku a významům, aby se učili chápat výtvarnou kulturu v nejširším slova smyslu jako nedílnou součást svého duchovního života a bohatství společnosti, jednak je zaměřeno na kultivaci schopností žáků svět kolem sebe citlivě vnímat, prožívat jej, objevovat v něm estetické hodnoty, ty chránit, případně i zmnožovat. Tím, že žákům umožňuje, aby si v činnostech prakticky osvojovali potřebné výtvarné dovednosti a techniky, rozvíjí jejich přirozenou potřebu vlastního výtvarného vyjádření, jejich fantazii a prostorovou představivost, smysl pro originalitu a vlastní výraz, čímž významně napomáhá utváření kreativní stránky jejich osobnosti.

Výtvarná výchova usiluje zejména o to, aby žáci získávali praktické i teoretické poznatky o malbě, kresbě, grafických technikách, užitém umění, o práci s různými materiály,

o modelování a prostorovém vytváření. Prakticky i teoreticky se seznámili s různými výtvarnými technikami a prostředky. Snaží se rozvíjet a prohlubovat vztah k výtvarnému umění a celé oblasti výtvarné kultury, snaží se nalézat a vnímat krásu a estetické hodnoty v přírodě a ve světě vytvořeném lidmi, uvědomovat si jejich význam pro plnohodnotný život člověka. Usiluje o to, aby byli schopni získaných poznatků a dovedností využívat ve svém životě.

Vyučovací předmět Výtvarná výchova má časovou dotaci v 1. – 3. ročníku 1 hodinu týdně, ve 4. a 5. ročníku 2 hodiny týdně.

Výuka probíhá ve třídách, popřípadě v učebně výtvarné výchovy, v okolí školy.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

- volíme učivo ve shodě s individuálními možnostmi a zájmy žáků
- respektujeme rozdílné schopnosti žáků
- žákům umožňujeme ve vhodných případech realizovat vlastní nápady, podněcujeme jejich tvořivost
- povzbuzujeme žáky ve formování vlastních návrhů, netradičních řešení, hledání dalších možných řešení
- individuálním přístupem k žákům maximalizujeme jejich šanci prožít úspěch

Kompetence k řešení problémů

- poskytujeme žákům možnost formulovat vlastní úsudek s využitím svých zkušeností při řešení problémů

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo školu
- učíme žáky obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň poslouchat názor jiných
- používáme metody týmové práce a kooperativního učení a jejich prostřednictvím vedeme děti ke spolupráci při vyučování, ke komunikaci se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo školu
- učíme žáky naslouchat a ptát se
- učíme žáky schopnosti vyslechnout a přijímat názory druhých

Kompetence sociální a personální

- poskytujeme žákům různé příležitosti dosáhnout úspěchu a prožít pocit uspokojení při jeho dosažení

Kompetence občanské

- žáci jsou vedeni k respektování individuálních rozdílů
- vytváříme u žáků smysl pro kulturu a tvořivost

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci
- usilujeme o to, aby pracovní činnosti žáků měly prakticky uplatnitelný konkrétní výstup
- žáci se podílejí na zlepšování školního prostředí

- cíleně posilujeme a motivujeme žáky k dosažení jimi vhodně zvoleného dalšího studia a budoucího povolání
- vedeme žáky k objektivnímu sebehodnocení a posouzení s reálnými možnostmi při profesní orientaci
- učíme žáky orientovat se v důležitých profesních informacích a na jejich základě se správně rozhodovat o výběru vhodného povolání
- v pracovním vyučování vedeme žáky k bezpečnému a účinnému používání různých materiálů, nástrojů a vybavení s důrazem na dodržování pracovních postupů a pravidel bezpečnosti práce a ochrany zdraví svého a druhých
- důsledně vedeme žáky k dodržování vymezených pravidel, ochraně zdraví a k plnění svých povinností a závazků

Do vyučovacího předmětu Výtvarná výchova jsou zařazena průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Multikulturní výchova

Environmentální výchova

Mediální výchova

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

Osobnostní a sociální výchova (1. - 5. ročník)

Osobnostní rozvoj

Rozvoj schopností poznávání

Sebepoznání a sebepojetí

Seberegulace a sebeorganizace

Psychohygiena

Kreativita

Sociální rozvoj

Poznávání lidí

Mezilidské vztahy

Komunikace

Kooperace a kompetice

Morální rozvoj

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Hodnoty, postoje, praktická etika

Výchova k myšlení v Evropských a globálních souvislostech

Evropa a svět nás zajímá (1. – 5. ročník)

Objevujeme Evropu a svět (3. – 5. ročník)

Multikulturní výchova

Kulturní difference (1. – 5. ročník)

Lidské vztahy (1. – 5. ročník)

Etnický původ (3. – 5. ročník)

Multikulturalita (3. – 5. ročník)

Environmentální výchova (1. – 5. ročník)

Ekosystémy

Základní podmínky života

Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Vztah člověka k prostředí

Mediální výchova

Tematické okruhy receptivních činností:

Fungování a vliv médií ve společnosti (3. – 5. ročník)

Tematické okruhy produktivních činností:

Tvorba mediálního sdělení (3. – 5. ročník)

Práce v realizačním týmu (3. – 5. ročník)

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Předmět: Výtvarná výchova
Ročník: 1.

Učivo	Výstup ŠVP
	<u>Žák dle svých schopností:</u>
	- seznamuje se základními návyky a postupy při práci s barvami - učí se organizovat práci - poznává a osvojuje si vlastnosti jednotlivých výtvarných materiálů, se kterými bude nadále pracovat - osvojuje si základy bezpečnosti při práci
Výtvarné vyjádření skutečnosti	- rozlišuje tvary, barvy a struktury - pomocí barev, vjemů a postojů vyjadřuje vlastní prožitky - rozvíjí své vlastní pozorování, vyjadřovací schopnosti a výtvarné vyprávění - učí se pozorovat přírodu i své okolí - vyhledává a dotváří přírodniny - rozvíjí pozorovací schopnosti a paměť - poznává a zobrazuje tvary a funkce věcí - zkouší zachytit postavu v pohybu v prostoru (prozatím bez proporčních vztahů)
Práce dekorativní a prostorové	- seznamuje se s pojmem barvy základní - zkouší barvy míchat - poznává vlastnosti barev (barvy husté - řídké, světlé - tmavé) a využívá jich v praxi - objevuje možnosti hry s linií a s barvou - prakticky rozlišuje pojem kresba a malba - rozvíjí svůj smysl pro výtvarný rytmus a též smysl pro řešení plochy s využitím barevných a geometrických prvků - zjišťuje vlastnosti plastických materiálů při modelování - rozvíjí svůj cit pro prostor
Výtvarné umění a životní prostředí	- zobrazuje tvary a funkce věcí - aktivně pracuje s ilustrací - porovnává ilustrace a poznává různé vyjadřovací prostředky

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Předmět: Výtvarná výchova
Ročník: 2.

Učivo	Výstup ŠVP
	<u>Žák dle svých schopností:</u>
	• zopakuje si všechny znalosti o barvách a vlastnostech materiálů • znovu si připomene zásady bezpečnosti a hygieny při práci v hodinách výtvarné výchovy
Výtvarné vyjádření skutečnosti	• ztvárňuje vlastní prožitky a představy • rozvíjí své pozorovací schopnosti • pokouší se o výtvarné vyprávění děje pohádek a příběhů • rozlišuje tvary a funkce předmětů • snaží se o postižení jednoduchých proporcí postavy i předmětů v různém prostředí • interpretuje svoje výtvary
Práce dekorativní a prostorové	• zná a rozumí pojmu barvy základní, teplé a studené, řídké a husté, světlé a tmavé a umí jich využívat v praxi • zvládá přiměřeně ředění a míchání barev • pomocí hry si osvojuje dovednosti práce s linií, • využívá přítlak, odlehčení, šrafování, zhušťování a zředování čar • rozvíjí svůj cit pro barvu, proporce a prostor • dále též rozvíjí své praktické znalosti a zkušenosti při modelování • prohlubuje cit pro výtvarný rytmus s využitím znalostí o barvách • dokáže si již sám vybrat jednoduchý výtvarný nástroj podle své potřeby tj. dřívko, špejle, špachtle, štětec
Výtvarné umění a životní prostředí	• aktivně pracuje s ilustrací • prohlubuje si znalosti o různých vyjadřovacích prostředcích • porovnává ilustrace a popisuje obrázky • rozvíjí svůj smysl pro krásu a vkus v umění, kultuře bydlení a odívání • citlivě vnímá výtvarná díla

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Předmět: Výtvarná výchova
Ročník: 3.

Učivo	Výstup ŠVP
	<u>Žák dle svých schopností:</u>
Výtvarné vyjádření skutečnosti	• žák dokáže výtvarně ztvárnit své prožitky • pozná základní barvy a dokáže je vhodně použít • umí výtvarně vyjádřit hlavu pohádkové bytosti, seznamuje se s proporcemi lidské postavy • vyhledá a roztřídí přírodniny, výtvarně je dotváří na základě představ • rozpozná lidské výtvary, pozoruje a porovnává jejich tvar
Práce dekorativní a prostorové	• poznává vlastnosti barev a jejich výrazové možnosti • poznává různé druhy linie • rozvíjí svůj smysl pro výtvarný rytmus (rytmické řazení prvků) • poznává základní vlastnosti plastických materiálů, objem vytváří modelováním
Výtvarné umění a životní prostředí	• seznamuje se s funkcí ilustrace a jejich výrazových prostředků • seznamuje se s různými druhy výtvarného umění (malířství, grafika, sochařství)

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Předmět: Výtvarná výchova

Ročník: 4.

Učivo	Výstup ŠVP
	<u>Žák dle svých schopností:</u>
Výtvarné vyjádření skutečnosti	• žák dokáže výtvarně ztvárnit své prožitky, zážitky z filmů, knihy • pozná barvy základní a podvojně • dokáže přesněji výtvarně vyjádřit proporce lidské postavy • sleduje základní přírodní zákonitosti na tvarově zajímavých živých i neživých přírodninách a dotváří je • pozoruje a srovnává tvary užitkových předmětů, pokouší se je výtvarně vyjádřit v ploše
Práce dekorativní a prostorové	• poznává výtvarné možnosti linie, druhy linie • pozná různé druhy linií a jejich výrazové možnosti • modelováním vytváří prostorové objekty na základě představ a fantazie • dokáže rytmicky řadit různé prvky (přírodní, geometrické)
Výtvarné umění a životní prostředí	• podle výrazových prostředků pozná díla některých dětských ilustrátorů • pozná některé aspekty kultury odívání a kultury bydlení • propojuje všechny smysly při výtvarné tvorbě • má svůj osobitý styl, kterým vyjadřuje své pocity a používá je pro komunikaci

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Předmět: Výtvarná výchova
Ročník: 5.

Učivo	Výstup ŠVP
	<u>Žák dle svých schopností:</u>
Výtvarné vyjádření skutečnosti	• žák rozvíjí svou fantazii a představivost • pozná základní a podvojně barvy a vhodně je použije • dokáže výtvarně vyjádřit proporce lidské postavy a hlavy, konfrontuje představu se skutečností • dokáže vyjádřit vnitřní stavbu a vnitřní členění přírodních objektů pomocí výtvarné linie • rozvíjí své prostorové vidění, cítění a vyjadřování na základě pozorování prostorových jevů a vztahů • tvary užitkových předmětů srovnává a vyjadřuje výtvarně v ploše i prostoru
Práce dekorativní a prostorové	• dokáže řešit úkoly dekorativního charakteru v ploše (symetrická i asymetrická řešení) • seznamuje se s funkcí písma (sdělnou a výtvarnou) • poznává písmo jako dekorativní prvek • poznává základní prostorové útvary a modeluje podle skutečnosti • dokáže kompozičně řešit plochu s použitím libovolných geometrických prvků
Výtvarné umění a životní prostředí	• dokáže porovnat výrazové prostředky různých ilustrátorů, poznává ilustraci jako umělecký prostředek • chápe odlišnosti uměleckého vyjádření skutečnosti od přesné podoby světa • poznává různé druhy výtvarného umění • seznamuje se s díly malířů, sochařů, architektů • poznává estetickou úroveň předmětů denní potřeby • své pocity vyjadřuje pomocí výtvarného umění • využívá obrazného vyjádření pro komunikaci

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: TĚLESNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Tělesná výchova představuje nejdůležitější formu pohybového učení a pohybové kultivace žáků. Je hlavním zdrojem poznatků a námětů pro zdravotní, rekreační a sportovní využití pohybu v režimu školy i mimo školu.

V tělesné výchově žáci nacházejí prostor pro osvojování nových pohybových dovedností, k ovládnutí a použití různého sportovního náčiní a náradí, pro rozvoj tělesné zdatnosti a výkonnosti. Žáci si zvykají na rozličné sociální role, které vyžadují spolupráci, tvořivost, překonávání překážek, objektivnost, rychlé rozhodování, organizační schopnosti a odpovědnost.

Tělesná výchova tak vytváří pozitivní vztah žáků k pohybovým aktivitám, které ovlivňují zdraví a životní styl. Důraz je kladen na vývojové předpoklady a individuální zvláštnosti žáků.

Vyučovací předmět má časovou dotaci 2 hodiny týdně pro všechny ročníky.

Výuka probíhá v závislosti na ročním období a na počasí v tělocvičně, na školním hřišti, popřípadě v blízkém okolí školy (les, louka, fotbalové hřiště). Plavecký výcvik pro žáky 3. a 4. ročníku probíhá v krytém bazénu v Třebíči.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

Učitel

- pozitivně motivuje žáka
- používá vhodné učební pomůcky (vybavení tělocvična a hřiště)
- předkládá dostatek informací o sportovních aktivitách
- věnuje se dovednosti autokorekce chyb (držení těla, provedení cviků)

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- zadává úkoly k posílení schopnosti žáka využívat vlastních zkušeností (např. první pomoc)

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáka ke porozumění používaným povelům a gestům
- učí žáka pohotově a slušně reagovat v běžných komunikačních situacích

Kompetence sociální a pracovní

Učitel

- vede žáky ke spolupráci ve skupině (pravidla, role)
- posiluje sebedůvěru žáka

Kompetence občanské

Učitel

- respektuje věk žáka a jeho tělesné dispozice
- učí žáka chovat se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví
- vede žáka k aktivnímu zapojení do sportovních aktivit

Kompetence pracovní

Učitel

- směřuje žáka k bezpečnému používání cvičebního náčiní a pomůcek
- vede žáka k udržování pořádku a vymezených pravidel

Do vyučovacího předmětu Tělesná výchova jsou zařazena průřezová témata:
Osobnostní a sociální výchova

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

Tělesná výchova 1. - 5. ročník

Osobnostní a sociální výchova (1. - 5. ročník) - je součástí běžné pedagogické práce v každé vyučovací hodině

Osobnostní rozvoj

Rozvoj schopností poznávání
Sebepoznání a sebepojetí
Seberegulace a sebeorganizace
Psychohygiena
Kreativita

Sociální rozvoj

Poznávání lidí
Mezilidské vztahy
Komunikace
Kooperace a kompetice

Morální rozvoj

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Hodnoty, postoje, praktická etika

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Předmět: Tělesná výchova
Ročník: 1.

Učivo	Výstup ŠVP
	<u>Žák dle svých schopností:</u>
Poznatky z TV a sportu	• reaguje na jednoduché povelů a signály • používá vhodné oblečení a obuv na sport • respektuje význam přípravy organismu před cvičením • respektuje zásady fair play • dodržuje pokyny pro bezpečnost při pohybových činnostech
Průpravná, kondiční, rytmická, kompenzační a relaxační cvičení	• snaží se o správné provádění cviků pod vedením učitele • předvede jednoduchý taneční krok s hudbou •
Gymnastika • akrobacie - pády vzad, pády stranou, kotoul vpřed • přeskok - lavička • kladina - chůze bez dopomoci • šplh o tyči s přírazem • cvičení s náčiním	• dodržuje zásady bezpečnosti při pohybových činnostech • předvede v souladu se svými individuálními schopnostmi pády, kotoul vpřed, přeskok, chůzi po kladině bez dopomoci, šplh o tyči s přírazem s úkolem vyšplhat co nejvýš, spouštění ručkováním, vybrané cvičení s náčiním
Atletika • běžecká abeceda • rychlé běhy • vytrvalostní běh • běh v terénu • skok do dálky z místa • hod míčkem	• opakuje po učiteli běžeckou abecedu • předvede v souladu s individuálními předpoklady základní pohybové výkony • usiluje o jejich zlepšení
Sportovní hry • minifotbal • vybíjená • minikošíková • florbal • přehazovaná	• ovládá a dodržuje základní pravidla • snaží se spolupracovat s ostatními hráči • dodržuje pravidla fair play
Turistika	• respektuje ochranu životního prostředí • dokáže překonat přírodní překážky • přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla

Bruslení	• dodržuje bezpečnost při bruslení • obuje se s dopomocí • předvede chůzi a skluz

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Předmět: Tělesná výchova
Ročník: 2.

Učivo	Výstup ŠVP
	<u>Žák dle svých schopností:</u>
Poznatky z TV a sportu	• správně reaguje na jednoduché povely a signály • dokáže nastoupit s ostatními do řadu, dvojřadu, do družstev • používá vhodné oblečení a obuv na sport • dokáže vysvětlit, proč se rozvíjí • dodržuje zásady fair play a pozná přestupek • dodržuje pokyny pro bezpečnost při pohybových činnostech • zlepšuje své výkony • ohodnotí cvičení spolužáků
Průpravná, kondiční, rytmická, kompenzační a relaxační cvičení	• správně provádí cviky pod vedením učitele • předvede 2 jednoduché taneční kroky s hudbou
Gymnastika • akrobacie - pády vzad, pády stranou, kotoul vpřed • přeskok - lavička • kladina - chůze bez dopomoci • šplh o tyči s přírazem • cvičení s náčiním	• dodržuje zásady bezpečnosti při pohybových činnostech • předvede v souladu se svými individuálními schopnostmi pády vzad a stranou, kotoul vpřed, přeskok přes lavičku, chůzi po kladině bez dopomoci, šplh o tyči s přírazem s úkolem vyšplhat co nejvýš, sestavu se zvoleným náčiním
Atletika • běžecká abeceda • rychlé běhy • vytrvalostní běh • běh v terénu • skok do dálky z místa • hod míčkem	• opakuje přesně po učiteli běžeckou abecedu • předvede základní pohybové výkony • usiluje o jejich zlepšení
Sportovní hry • minifotbal • minikošíková • florbal • přehazovaná	• ovládá a dodržuje základní pravidla • snaží se spolupracovat s ostatními hráči • dodržuje pravidla fair play a pozná přestupek • adekvátně na přestupek reaguje
Turistika	• respektuje ochranu životního prostředí • dokáže překonat přírodní překážky

	• přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepl
Bruslení	• dodržuje bezpečnost při bruslení • obuje se s dopomocí • předvede chůzi a skluz

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Předmět: Tělesná výchova
Ročník: 3.

Učivo	Výstup ŠVP
	<u>Žák dle svých schopností:</u>
Poznatky z TV a sportu	• pozná vhodné oblečení a obuv na sport. • dodržuje zásady fair play chování. • dokáže odpovědět na otázku: "Proč se rozvíčujeme?" • vyhledá si sportovní aktivitu ve volném čase i dle nabídky školy • zlepšuje své výkony • ohodnotí cvičení spolužáků
Pořadová cvičení	• přesně reaguje na povely: pozor, pohov, rozchod. • dokáže nastoupit s ostatními do: řadu, dvojřadu, zástupu, dvojstupu
Průpravná, kondiční, rytmická, kompenzační a relaxační cvičení	• pod vedením učitele přesně opakuje cviky
Gymnastika	
• Akrobacie	• předvede pády vzad a stranou • předvede kotoul vpřed • předvede kotoul vzad
• Přeskok	• provede rozběh a odraz z můstku snožmo • předvede průvlek přes 2-3 díly švéd. Bedny
• Hrazda	• rozšiřující učivo: s pomocí učitele provede: • shyb stojmo - odrazem přešvih do vzporu vzad stojmo - stoj • shyb stojmo - svis závěsem v podkolení – stoj
• Kladina	• přejde kladinu bez dopomoci
• Šplh	• vyšplhá 3m na tyči
Rytmická a kondiční gymnastika	• pod vedením učitele přesně opakuje cviky. • po předvedení opakuje: krok přísunný, poskočný, přeměnný, cval
Atletika	
• Běh	• po učiteli opakuje běžeckou abecedu • na povely odstartuje z polovysokého a nízkého startu.

	při krátkém běhu nekříží dráhu a nezastavuje před cílem
Skok daleký	skočí do dálky po rozběhu a odrazu z jedné nohy
Skok vysoký	rozšiřující učivo: přeskočí laťku stylem skrčným nebo střižným
Hod	odhodí míček z místa ze správného odhodového postoje
Sportovní hry Minifotbal	- přihraje vnitřním nártem, proběhne slalom s míčem - ovládá základní pravidla minifotbalu
Vybíjená	- chytá míč "do košíčku", odhazuje míč jednou rukou - ovládá pravidla vybíjené
Minikošíková	- používá správné držení míče (oběma rukama) - předvede základní hráčský postoj a obrátku s míčem - přihrává obouruč i jednoruč trčením a o zem - dribluje na místě a za pohybu - ovládá základní pravidla minibasketbalu
Miniházená	ovládá základní pravidla miniházené
Florbal	- odehraje míč tahem a příklepem - vede míč za pohybu - ovládá základní pravidla florbalu
Plavání	- adapтуje se na vodní prostředí - dodržuje hygienu plavání - zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti, vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti
Bruslení	- samostatně se obuje, bezpečně vstoupí na led - samostatně jezdí popředu - dokáže zastavit

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Předmět: Tělesná výchova
Ročník: 4.

Učivo	Výstup ŠVP
	<u>Žák dle svých schopností:</u>
Poznatky z TV a sportu	• pozná vhodné oblečení a obuv na sport. • dodržuje zásady fair play chování. • dokáže odpovědět na otázky: "Proč se rozvíjíme?" • "Proč po cvičení děláme protahovací a relaxační cviky?" • změří a vyhodnotí výsledky výkonů • cvičí dle schématu • poskytne 1.pomoc • vyhledá si sportovní aktivitu ve volném čase i dle nabídky školy • zlepšuje své výkony • ohodnotí cvičení spolužáků
Pořadová cvičení	• rychle a přesně reaguje na povely: pozor, pohov, rozchod • dokáže nastoupit s ostatními do: řadu, dvojřadu, zástupu, dvojstupu
Průpravná, kondiční, rytmičná, kompenzační a relaxační cvičení	• pod vedením učitele přesně opakuje cviky • sám předvádí jednoduché cviky
Gymnastika	
• Akrobacie	• předvede pády vzad a stranou • předvede kotoul vpřed • předvede kotoul vzad • předvede spojení kotoulu vpřed a vzad
• Přeskok	• provede rozběh a odraz z můstku snožmo • předvede průvlek přes 3-4 díly švéd. bedny
• Hrazda	• rozšiřující učivo: s pomocí učitele provede: • shyb stojmo - odrazem přešvih do vzporu • vzad stojmo - stoj • shyb stojmo - svis závěsem v podkolení – stoj
• Šplh	• vyšplhá 3m na tyči
• Kladina	• přejde kladinu bez dopomoci
Rytmičná a kondiční gymnastika	• po předvedení opakuje: krok přísuný, poskočný, přeměnný, cval, polkový

	• zatancuje mazurku
Atletika	
• Běh	• po předvedení opakuje běžeckou abecedu • na povely odstartuje z polovysokého a nízkého startu
• Skok daleký	• skočí do dálky po rozběhu a odrazu z jedné nohy (rozmezí odrazu cca 1m)
• Skok vysoký	• umí provést úpravu doskočiště • rozšiřující učivo: přeskočí laťku stylem skrčným nebo střižným
• Hod	• odhodí míček z rozběhu ze správného odhodového postoje
Sportovní hry	
• Minifotbal	• přihraje vnitřním nártem, proběhne slalom s míčem • ovládá základní pravidla minifotbalu
• Vybíjená	• chytá míč "do košíčku", odhazuje míč jednou rukou • přehodí hřiště přihrávkou jednou rukou • spolupracuje se svými spoluhráči • ovládá pravidla vybíjené
• Minikošíková	• používá správné držení míče (oběma rukama) • předvede základní hráčský postoj a obrátku s míčem • přihrává obouruč i jednoruč trčením a o zem • dribluje na místě a za pohybu • ovládá základní pravidla minibasketbalu
• Miniházená	• spolupracuje se svými spoluhráči • ovládá základní pravidla miniházené
• Florbal	• odehraje míč tahem a příklepem • předvede střelbu po vedení míče • ovládá základní pravidla florbalu
Plavání	• adaptuje se na vodní prostředí • dodržuje hygienu plavání • zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti, vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti
Turistika	• přežití v přírodě, orientace, ukrytí,

	nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla
Bruslení	• samostatně se obuje, bezpečně vstoupí na led • samostatně jezdí popředu • dokáže zastavit • dokáže zatočit

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Předmět: Tělesná výchova
Ročník: 5.

Učivo	Výstup ŠVP
	<u>Žák dle svých schopností:</u>
Poznatky z TV a sportu	• pozná vhodné oblečení a obuv na sport • dodržuje zásady fair play chování • dokáže odpovědět na otázky: "Proč se rozvíjíme?" • "Proč po cvičení děláme protahovací a relaxační cviky?" • "Co hrozí tělu při jednostranném posilování?" • používá vhodné oblečení a obuv • poskytne 1.pomoc • vyhledá si sportovní aktivitu ve volném čase i dle nabídky školy • zlepšuje své výkony • ohodnotí cvičení spolužáků
Pořadová cvičení	• rychle a přesně reaguje na povely: pozor, pohov, rozchod • s ostatními nastoupí do: řadu, dvojřadu, zástupu, dvojstupu
Průpravná, kondiční, rytmická, kompenzační a relaxační cvičení	• umí se samostatně rozvíjet • umí předvést 4 posilovací cviky na různé části těla • umí předvést 2 relaxační cviky
Gymnastika	
• Akrobacie	• předvede pády vzad a stranou • předvede kotoul vpřed • předvede kotoul vzad • předvede spojení kotoulu vpřed a vzad • předvede stoj na ruce s pomocí učitele
• Přeskok	• provede rozběh a odraz z můstku snožmo • předvede průvlek přes 3-4 díly švéd. bedny • předvede roznožku přes kozu
• Hrazda	• rozšiřující učivo: samostatně provede: • shyb stojmo - odrazem přešvih do vzporu vzad stojmo - stoj • shyb stojmo - svis závěsem v podkolení – stoj
• Kladina	• přejde kladinu bez dopomoci
• Šplh	• vyšplhá 3m na tyči

Rytmická a kondiční gymnastika	• pod vedením učitele přesně opakuje cviky • po předvedení opakuje: krok přísunný, poskočný, přeměnný, cval, polkový a valčíkový • zatancuje mazurku a polku
Atletika	
• Běh	• předvede běžeckou abecedu • na povely odstartuje z polovysokého a nízkého startu
• Skok daleký	• skočí do dálky po rozběhu a odrazu z jedné nohy (odraz od prkna) • podle pokynů učitele si dovede rozměřit rozběh • umí provést úpravu doskočiště
• Skok vysoký	• rozšiřující učivo: přeskočí laťku stylem skrčným nebo střižným
• Hod	• odhodí míček z rozběhu ze správného odhodového postoje
Sportovní hry	
• Minifotbal	• přihraje vnitřním nártem, proběhne slalom s míčem • spolupracuje se svými spoluhráči při hře • ovládá základní pravidla minifotbalu
• Vybíjená	• chytá míč "do košíčku", odhazuje míč jednou rukou • přehodí hřiště přihrávkou jednou rukou • spolupracuje se svými spoluhráči při hře • ovládá pravidla vybíjené
• Minikošíková	• používá správné držení míče (oběma rukama) • předvede základní hráčský postoj a obrátku s míčem • přihrává obouruč i jednoruč trčením a o zem • dribluje na místě a za pohybu • spolupracuje se svými spoluhráči při hře • ovládá základní pravidla minibasketbalu
• Miniházená	• spolupracuje se svými spoluhráči • ovládá základní pravidla miniházené
• Florbal	• odehraje míč tahem a přiklepem • předvede střelbu po vedení míče • spolupracuje se svými spoluhráči při hře

	• ovládá základní pravidla florbalu
Přehazovaná	• přehodí hřiště na přehazovanou • spolupracuje se svými spoluhráči při hře • ovládá pravidla přehazované
Turistika	• přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla
Bruslení	• samostatně se obuje, bezpečně vstoupí na led • samostatně jezdí popředu
	• dokáže zastavit • dokáže zatočit překládáním

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Vyučovací předmět: PRACOVNÍ ČINNOSTI

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Vzdělávací oblast Člověk a svět práce postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků. Cíleně se zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělávání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti.

V předmětu Praktické činnosti prostřednictvím pracovních praktických činností žáci získávají základní a praktické pracovní dovednosti a návyky z různých oblastí, poznávají vybrané materiály a jejich užití vlastnosti, suroviny, plodiny, učí se vhodně volit a používat při práci vhodné nástroje, nářadí, pomůcky, pracovat s dostupnou technikou a osvojují si jednoduché pracovní postupy potřebné pro běžný život. Osvojují si zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, hygieny práce, základy organizace a plánování práce a technologické kázně. Vytváří si aktivní vztah k ochraně a tvorbě životního prostředí a pozitivní postoj k řešení ekologických problémů. Získávají orientaci v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce. Vytváří si pozitivní vztah k práci a racionální, odpovědný a tvořivý postoj k vlastní činnosti a její kvalitě. Získávají prvotní poznatky a dovednosti významné pro jejich další životní a profesní orientaci.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Člověk a svět práce je rozdělen na 1. stupni na čtyři tematické okruhy – Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstitelské práce, Příprava pokrmů.

Vyučovací předmět Praktické činnosti má v každém ročníku 1. stupně časovou dotaci 1 hodinu týdně.

Výuka probíhá ve třídách, cvičné kuchyni, okolí školy.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

- volíme učivo ve shodě s individuálními možnostmi a zájmy žáků
- respektujeme rozdílné schopnosti žáků
- žákům umožňujeme ve vhodných případech realizovat vlastní nápady, podněcujeme jejich tvořivost
- povzbuzujeme žáky ve formování vlastních návrhů, netradičních řešení, hledání dalších možných řešení
- individuálním přístupem k žákům maximalizujeme jejich šanci prožít úspěch

Kompetence k řešení problémů

- poskytujeme žákům možnost formulovat vlastní úsudek s využitím svých zkušeností při řešení problémů

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo školu
- učíme žáky obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň poslouchat názor jiných
- používáme metody týmové práce a kooperativního učení a jejich prostřednictvím vedeme děti ke spolupráci při vyučování, ke komunikaci se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo školu
- učíme žáky naslouchat a ptát se
- učíme žáky schopnosti vyslechnout a přijímat názory druhých

Kompetence sociální a personální

- poskytujeme žákům různé příležitosti dosáhnout úspěchu a prožít pocit uspokojení při jeho dosažení

Kompetence občanské

- žáci jsou vedeni k respektování individuálních rozdílů
- vytváříme u žáků smysl pro kulturu a tvořivost

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci
- usilujeme o to, aby pracovní činnosti žáků měly prakticky uplatnitelný konkrétní výstup
- žáci se podílejí na zlepšování školního prostředí
- cíleně posilujeme a motivujeme žáky k dosažení jimi vhodně zvoleného dalšího studia a budoucího povolání
- vedeme žáky k objektivnímu sebehodnocení a posouzení s reálnými možnostmi při profesní orientaci
- učíme žáky orientovat se v důležitých profesních informacích a na jejich základě se správně rozhodovat o výběru vhodného povolání
- v pracovním vyučování vedeme žáky k bezpečnému a účinnému používání různých materiálů, nástrojů a vybavení s důrazem na dodržování pracovních postupů a pravidel bezpečnosti práce a ochrany zdraví svého a druhých
- důsledně vedeme žáky k dodržování vymezených pravidel, ochraně zdraví a k plnění svých povinností a závazků

Do vyučovacího předmětu Praktické činnosti jsou zařazena průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova

Výchova demokratického občana

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Multikulturní výchova

Environmentální výchova

Mediální výchova

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

PRACOVNÍ ČINNOSTI 1. – 5. ročník

Osobnostní a sociální výchova (1. - 5. ročník)

- Součást běžné výchovně vzdělávací práce každé vyučovací hodiny.

Osobnostní rozvoj

Rozvoj schopností poznávání

- řešení problémů, získávání dovedností a návyků praktickou činností při užití vhodných nástrojů, pomůcek
- dodržování principů zvolené techniky, zákonitostí
- vnímání okolního světa, barev a pojmenování tvarů
- výtvarná tvořivost žáka vychází z jeho osobních prožitků – zrakových, sluchových, citových

Sebepoznání a sebepojetí

- výtvarné sebevyjádření, rozvoj vlastního vkusu
- uvědomění si vlastních možností při vykonávání práce
- hodnocení výsledků tvořivé činnosti žáků, hledání kladů, záporů v práci své a svých spolužáků

Seberegulace a sebeorganizace

- práce ve dvojicích, ve skupinách – učí se spolupráci a rozplánování jednotlivých postupů
- organizace času
- dodržování řádu učebny, zásad hygieny a bezpečnosti práce
- uvědomování si vlastních možností při vykonávání praktických činností

Psychohygiena

- výtvarná činnost jako forma duševní hygieny
- využití hudby, hra s barvou, uvolnění, relaxace
- organizace času

Kreativita

- je samozřejmou součástí každé tvořivé činnosti
- volba vhodného postupu, tvořivé, odpovědné řešení vzniklé situace

- nebát se vyjádřit své nápady, realizovat je a dotvářet

Sociální rozvoj

Poznávání lidí

- vzájemné poznávání se ve třídě, skupině

Mezilidské vztahy

- vztahy ve skupině/třídě
- respektování práce ostatních a vzájemná pomoc

Komunikace

- verbální, neverbální sdělování
- řeč barev a tvarů, jak je vnímáme, rozbor uměleckých děl

Kooperace a kompetice

- rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro kooperaci
- práce ve dvojicích, ve skupině
- vzájemná pomoc
- rozvíjet dovednost navazovat na druhé i prosadit vlastní názor

Morální rozvoj

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

- práce podle návodu
- pracovní postup – dodržování posloupnosti, schopnost náhradního postupu
- poskytnutí první pomoci
- učí se řešit problematiku technického rázu

Hodnoty, postoje, praktická etika

- prosociální chování
- dodržování pracovního řádu, šetrné zacházení s pomůckami, náradím, nástroji, přístroji
- hodnocení vlastní i cizí práce, umět pochválit i zkritizovat

Výchova k myšlení v Evropských a globálních souvislostech

Evropa a svět nás zajímá (1. – 5. ročník)

- zvyky a tradice národů Evropy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa
- život dětí v cizích zemích

Objevujeme Evropu a svět (3. – 5. ročník)

- životní styl a vzdělávání mladých Evropanů, naše vlast a Evropa

Multikulturní výchova

Kulturní difference (1. – 5. ročník)

- respektování kulturních odlišností různých etnik – sociální původ, rasa, náboženství

Lidské vztahy (1. – 5. ročník)

- udržování tolerantních vztahů a rozvíjení spolupráce s jinými lidmi, pravidla slušného chování, umět se vžít do role druhého, lidská solidarita
- vztahy v rodině, v kolektivu třídy

Etnický původ (3. – 5. ročník)

- poznávání umění různých etnických skupin
- odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost

Multikulturalita (3. – 5. ročník)

- jako prostředek vzájemného obohacování, vstřícný postoj k odlišnostem, naslouchání druhým

Environmentální výchova (1. – 5. ročník)

Příroda je bohatý zdroj inspirací pro výtvarné vyjadřování, výtvarné vyjádření a zobrazení skutečnosti.

Ekosystémy

- vyjádření proměny ekosystémů v různých ročních obdobích, využití přírodních materiálů, ochrana přírody

Základní podmínky života

- voda, vzduch, země – výtvarné vyjádření, péče o rostliny

Lidské aktivity a problémy životního prostředí

- průmysl a životní prostředí – modely, stavebnice, makety

Vztah člověka k prostředí

- naše obec, její historické památky, architektura
- lidové umění, zvyky, tradice

Mediální výchova

Tematické okruhy receptivních činností:

fungování a vliv médií ve společnosti (3. – 5. ročník)

- role médií v každodenním životě jednotlivce

Tematické okruhy produktivních činností:

tvorba mediálního sdělení (3. – 5. ročník)

- uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně vhodných sdělení
- spolupráce s knihovnou, výstavy žákovských prací

práce v realizačním týmu (3. – 5. ročník)

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Předmět: Pracovní činnosti
Ročník: 1.

Učivo	Výstup ŠVP
	<u>Žák dle svých schopností:</u>
Práce s drobným materiálem	• v praxi využívá znalosti vlastností plastického materiálu tj. pružnost, tažnost, ohebnost • jednoduchými postupy vytváří předměty z různých materiálů • vlastnosti různých materiálů poznává též svými smysly a svou tvorbou objevuje další možnosti • osvojuje si základní návyky při práci s drobným materiálem • seznamuje se a dodržuje hygienické a bezpečnostní návyky při tvorbě • zvládá základní činnosti tj. skládání, stříhání, vytrhávání, slepování, navlékání přírodnin, válení, hnětení, ohýbání a stlačování • pracuje dle slovní instrukce a zvládá pracovat dle předlohy
Konstrukční činnosti	• zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi • pracuje podle obrazového návodu, ale i podle vlastní fantazie • osvojuje si základní pracovní dovednosti a návyky při organizaci práce • zná a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti při montáži a demontáži
Pěstitelské práce	• pečuje o nenáročné pokojové rostliny ve třídě (zalévá, otírá listy, kypří půdu) • seznamuje se s pojmem klíčení a v praxi si jej vyzkouší (při pozorování klíčení např.

	fazole ve třídě) • zaznamenává pozorování přírodnin
Příprava pokrmů	• zvládá zásady slušného stolování a sebeobsluhu ve školní jídelně • jí příborem • připraví si jednoduchou svačinu • rozlišuje každodenní a slavnostní stolování

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Předmět: Pracovní činnosti
Ročník: 2.

Učivo	Výstup ŠVP
	<u>Žák dle svých schopností:</u>
Práce s drobným materiálem	• dále své znalosti rozvíjí a využívá v praxi, vnímá je svými smysly • dodržuje a upevňuje si správné návyky organizace, hygieny a bezpečnosti práce • zvládá základní činnosti práce s materiálem tj. skládání, ohýbání, stříhání, trhání, vystřihování, nalepování, slepování • modelování • hnětení, válení, stlačování, přidávání, ubírání, navlékání a odměřování návleku, uzlík, sešívání pomocí stehu obnitkovacího a jednoduchého předního • rozlišuje rub a líc látky • zvládá přišití dvoudírkového knoflíku
Konstrukční činnosti	• seznamuje se s návody a předlohami stavebnic, se kterými samostatně pracuje • sestavuje modely i bez předlohy, • montuje a demontuje jednotlivé díly • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti při práci • vytváří si kladný vztah k práci své a ostatních • upevňuje si správné pracovní návyky a dovednosti
Pěstitelské práce	• provádí pozorování přírody během všech ročních období • pečuje o nenáročné rostliny ve třídě

	• zalévá je, otírá listy, kypří, rosí, rozmnožuje pomocí odnoží • v praxi vyzkouší pěstování jednoduchých rostlin (hrách, fazole) • rozezná nejznámější semena plodů
Příprava pokrmů	• seznamuje se způsoby uchovávání a skladování potravin • zvládne přípravu jednoduché svačiny, úpravu ovoce a zeleniny za studena • provede úpravu stolu pro všední i sváteční stolování • zvládá sebeobsluhu a základy slušného stolování

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Předmět: Pracovní činnosti

Ročník: 3.

Učivo	Výstup ŠVP
	<u>Žák dle svých schopností:</u>
Práce s drobným materiálem	• vytváří jednoduchými pracovními operacemi a postupy různé výrobky z daného materiálu • volí vhodné pomůcky, nástroje a náčiní • udržuje pořádek na pracovním místě
Konstrukční činnosti	• provádí jednoduchou montáž a demontáž stavebnice • udržuje pořádek
Pěstitelské práce	• provádí jednoduché pěstitelské činnosti • ošetřuje a pěstuje nenáročné pokojové rostliny • volí podle druhů pěstitelských činností správně pomůcky, nástroje a náčiní • seznamuje se se základními podmínkami života rostlin • seznamuje se s úlohou techniky v životě člověka
Příprava pokrmů	• seznamuje se se základním vybavením kuchyně, pojmenuje pomůcky a nástroje • připraví jednoduchý studený pokrm podle slovního návodu • dodržuje pravidla správného stolování • udržuje pořádek pracovních ploch • dodržuje základní hygienické zásady

Práce s technickými materiály	• zná vlastnosti základních materiálů a pracuje s nimi • řeší jednoduché technické úkoly • dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny práce • zná zásady první pomoci
-------------------------------	--

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Předmět: Pracovní činnosti
Ročník: 4.

Učivo	Výstup ŠVP
	<u>Žák dle svých schopností:</u>
Práce s drobným materiálem	• vytváří složitějšími pracovními operacemi a postupy různé výrobky z daného materiálu na základě své představivosti • seznamuje se s prvky lidových tradic • volí vhodné pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce • zná zásady první pomoci
Konstrukční činnosti	• provádí montáž a demontáž stavebnice podle předlohy, návodu • zná bezpečnost práce
Pěstitelské práce	• samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování • ošetřuje a pěstuje náročnější pokojové rostliny podle daných zásad • náčiní, pomůcky a nástroje volí samostatně • zná základní podmínky pro pěstování rostlin • obezřetně pracuje s nářadím
Příprava pokrmů	• orientuje se v základním vybavení kuchyně • připraví samostatně jednoduchý pokrm • zná zásady správné výživy • dodržuje pravidla správného stolování a

	společenského chování • provede jednoduchou úpravu stolu • udržuje pořádek pracovních ploch, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce
Práce s technickými materiály	• provádí jednoduché práce s technickými materiály • řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálu • dodržuje zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji • zná zásady první pomoci • pozná úlohu techniky v životě člověka

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Předmět: Pracovní činnosti
Ročník: 5.

Učivo	Výstup ŠVP
	<u>Žák dle svých schopností:</u>
Práce s drobným materiálem	• využívá při tvořivých činnostech s různými materiály prvky lidových tradic • pracuje samostatně podle předlohy • dodržuje zásady bezpečnosti práce • poskytne první pomoc při úrazu
Konstrukční činnosti	• provádí montáž a demontáž samostatně podle předlohy, slovního návodu, využívá vlastní fantazie, i jednoduchého náčrtku • poskytne 1.pomoc při úrazu • sestaví model z vlastních prvků
Pěstitelské práce	• samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování a dokáže je zaznamenat • samostatně pečuje o náročnější pokojové a jiné rostliny a pěstuje je podle daných zásad • podle druhů pěstitelských činností volí samostatně pomůcky, náčiní a nástroje • zná základní podmínky pro pěstování rostlin • používá zásady bezpečnosti, poskytne 1.pomoc
Příprava pokrmů	• připraví samostatně jednoduchý pokrm, pracuje podle návodu (receptu) • zná zásady správné výživy a řídí se jimi při přípravě jídla • provede úpravu stolu pro slavnostní příležitost

	• dbá na hygienu a bezpečnost práce v kuchyni • poskytne první pomoc při úrazu • zná základní elektrické přístroje používané v kuchyni
Práce s technickými materiály	• provádí složitější práce s technickými materiály a dodržuje technologický postup • řeší technické úkoly s výběrem materiálů, pomůcek a nástrojů • pracuje podle jednoduché technické dokumentace • dodržuje zásady bezpečnosti a ochrany při práci • poskytne první pomoc při zranění • poznává úlohu techniky v životě člověka a nebezpečí její zneužití člověkem

UČEBNÍ OSNOVY PRO II. STUPEŇ

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Vzdělávací obsah předmětu Český jazyk a literatura má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří složek: Komunikační a slohové výchovy, Jazykové výchovy a Literární výchovy. Ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých složek prolíná.

V komunikační a slohové výchově je hlavním cílem rozvíjení komunikačních schopností žáků, jejich tvořivost a fantazie.

V Jazykové výchově žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy. Cílem je naučit žáky jasně, přehledně a srozumitelně se vyjadřovat ústně i písemně, komunikovat s okolním světem.

V Literární výchově žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora a formulovat vlastní názory o přečteném díle. Literární výchova má za cíl humanizaci žákovy osobnosti, rozvíjení jeho citů, pochopení mezilidských vztahů, rozpoznání dobra a zla, rozvoj estetického cítění, rozpoznání literárních hodnot od braků, podněcování žáků k četbě (aby jí dali přednost před televizními programy, DVD, CD a počítačovými hrami).

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura má časovou dotaci v 7. až 9. třídě 4 hodiny týdně. V 6. ročníku jsme využili k posílení disponibilní časové dotace ke zvýšení na 5 hodin týdně.

Výuka probíhá většinou ve třídách, někdy v učebně informatiky, neboť používáme všech dostupných výukových programů. Výjimečně pracujeme v terénu, zejména při komunikační a slohové výchově.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

Učitel

- klade důraz na pozitivní motivaci žáka
- používá vhodné učební pomůcky (slovníky, jazykové příručky, encyklopedie, tabule gramatických přehledů) a audiovizuální techniku
- předkládá dostatek informačních zdrojů z učebnic a pracovních textů
- vede k samostatnému učení zařazováním práce s jazykovými příručkami a slovníky
- věnuje se dovednosti autokorekce chyb

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- motivuje žáka k samostatnému řešení daného problému
- zadává úkoly k posílení schopnosti žáka využívat vlastních zkušeností (např. získaných z četby a samostudia) a z vlastního úsudku
- předkládá modelové situace a vede žáka k jejich optimálnímu řešení s využitím kreativity

- učí žáka analyzovat přečtené texty a kriticky posoudit jejich obsah
- vede žáka k prohlubování svých intelektových dovedností porovnáváním jevů, zjištěním shod a odlišností, tříděním podle hledisek, zobecněním

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáka ke srozumitelnému ústnímu i písemnému vyjadřování svých myšlenek a názorů zařazováním řečnických cvičení a slohových prací na dané téma
- učí žáka pohotově reagovat v běžných komunikačních situacích, diskutovat a obhajovat svůj názor, akceptovat názory jiných, formulovat otázky zařazováním diskusních kroužků a besed
- směřuje žáka k využívání informační a komunikační technologie pro komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vede žáka k práci ve skupině, tj. vytvoření pravidel práce v týmu (organizace práce, rozdělení rolí, spolupráce, ohleduplnost, úcta) a jejich respektování
- uplatňuje individuální přístup k talentovaným žákům (rozšiřující úkoly), ale i k žákům s poruchami učení
- vnáší přátelskou atmosféru do procesu výuky
- posiluje sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj

Kompetence občanské

Učitel

- respektuje věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti žáka
- směřuje žáka k projevování pozitivních postojů k uměleckým dílům, ochraně kulturního dědictví a ocenění našich tradic
- vede žáka k aktivnímu zapojení do kulturního dění a k tvořivosti účasti na kulturních akcích, popř. účasti na jejich organizování a účasti v soutěžích

Kompetence pracovní

Učitel

- rozvíjí u žáka smysl pro povinnost vyžadováním přípravy na výuku, shromažďováním materiálů

Do vyučovacího předmětu Český jazyk a literatura jsou zařazena tato průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova

Výchova demokratického občana

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Multikulturní výchova

Enviromentální výchova

Mediální výchova

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

Osobnostní a sociální výchova

Osobnostní rozvoj

Rozvoj schopností poznávání 6.-9.roč. Je integrovanou součástí vyučovacího procesu. Systém hodnocení v českém jazyce zohledňuje dovednosti, tvořivost, aplikaci i prvky memorování.

Sebepoznání a sebepojetí 6.-9.roč. Žáci si uvědomí úspěšnost v kontrolních diktátech, písemných pracích, pololetních a závěrečných prověrkách. V soutěžích: 8.-9.roč. Olympiáda v českém jazyce (školní kolo); 6.-9.roč. soutěže v literární tvořivosti.

Seberegulace a sebeorganizace 6.-9.roč. Žák dokáže využít nabízených možností. Dobrovolná účast v soutěžích, dobrovolné domácí úkoly, dobrovolná účast žáků 9.tříd v závěrečných zkouškách. Rozvržení úkolů při 45 minutových písemných pracích.

Psychohygiena 6.-9.roč. Střídání různých forem práce.

Kreativita 6.-9.roč. Schopnost zvolit vhodný postup práce. V případě vlastní chyby zvolit adekvátní opravný prostředek a nastalou situaci vyřešit.

Sociální rozvoj

Poznávání lidí 6.-9.roč. Napodobování literárních dovedností spisovatelů a profesionálních umělců.

Mezilidské vztahy 6.-9.roč. Vzájemná pomoc mezi spolužáky. Dovednost vcítit se do čteného literár. díla, objevovat a rozebírat mezilidské vztahy. 6.roč. – vypravování, dopis; 7.roč. – vypravování, charakteristika; 8.roč. – charakteristika liter. postav, úvaha; 9.roč. – vypravování, charakteristika, úvaha, proslov, diskuse, publicistické útvary.

Komunikace 6.-9.roč. Schopnost vyjádřit vlastní názor na literární dílo. Schopnost diskuse při snaze porozumět případným nejasnostem v učivu. Opravovat a přesvědčovat spolužáky o vlastní pravdě.

Kooperace a kompetice 6.-9.roč. Práce ve dvojicích a ve skupinách.

Morální rozvoj

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti 6.-9.roč. Na příkladech z literárních děl ukázat složitost řešení problémů a rozhodování.

Hodnoty, postoje, praktická etika 6.-9.roč. Na příkladech z literárních děl ukázat hodnoty a postoje, snažit se posoudit klady i zápory.

Výchova demokratického občana

Český jazyk a literatura přispívá historickým pohledem k tomu, aby žáci ocenili dnešní demokratickou společnost, aby si uvědomili, že tomu tak vždy nebylo. Měli by dojít k uvědomělému dodržování pravidel a chápat svobodu jako kategorii těsně spjatou s odpovědností a povinnostmi. Tato tematika je využita v textech všestranných jazykových rozborů.

Občanská společnost a škola

Občan, občanská společnost a stát

Formy participace občanů v politickém životě 7.roč. – bajka; 8.roč. – charakteristika literárních postav, úvaha; postoje Husa, Komenského, osobností národního obrození, Němcové, Borovského, Bezruče, Vančury, Seiferta, Voskovce, Wericha..., Krylova, Puškina, Huga, Čechova ...; 9.roč. – úvaha, proslov, diskuse, publicistické útvary; fejeton, poezie, písňové texty; poezie, próza a divadelní hra mezi válkami, literatura po roce 1945, literatura exilová a samizdatová.

Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování 6.-9.roč. Pochopit způsob organizačního uspořádání třídy a funkce učitele. Snažit se pochopit a uplatnit jednotu práv a povinností.

Výchova k myšlení v Evropských a globálních souvislostech

Český jazyk a literatura přispívá k vytvoření pocitu vlastenectví, k pocitu určitého pevného zakotvení /můj domov, naše škola, naše město, náš kraj, česká země, česká literatura/, ale i k tomu, že žijeme v širším společenství. Tato tematika je využita v textech všestranných jazykových rozborů.

Evropa a svět nás zajímá 6.-9.roč. V literatuře se tato tematika objevuje poměrně často. Žáci se seznamují s českou literaturou v porovnání s literaturou světovou (především evropskou) - viz osnovy. Staré pověsti české – Staré řecké báje a pověsti; české pohádky – pohádky cizích autorů; romantismus: Mácha – Puškin, Hugo; divadelní hra: Vrchlický, Čapek, Voskovec, Werich – Shakespeare, Moliere ...

Objevujeme Evropu a svět 6.-9.roč. Dobrovolná četba, setkání se soudobou evropskou a světovou literaturou. Film a adaptace literárních děl. Mluvní cvičení zaměřené na cestování po Evropě i mimo ni.

Jsme Evropané 8.-9.roč. Čeština jako jeden ze slovanských jazyků v porovnání s jazyky germánskými a románskými.

Někteří čeští spisovatelé a významné osobnosti nepůsobili jen v Čechách, ale odcházeli i do jiných zemí (převážně evropských) - Komenský, Aškenazy, Kundera, Kryl ... V dnešní době sbližuje Evropu i internet.

Multikulturní výchova

Prostřednictvím literatury se žáci seznámí i s kulturou jiných národností, s jiným životním stylem, s jinými uznávanými hodnotami. Výsledkem by pak mělo být přijetí názoru o rovnocennosti všech těchto odlišností. Tato tematika je využita v textech všestranných jazykových rozborů.

Kulturní difference 6.-9.roč. Na pozadí rozmanitosti různých kultur si žáci lépe uvědomí svou vlastní kulturu a tradice. Do naší kultury se promítají cizí vlivy a naopak české osobnosti přispívají do kultury světové (např. Komenský).

Mýty a báje (ve starověkém Egyptě, Mezopotámii, Řecku, Římě) a jejich kulturní přínos – počátky písma, představy o světě, náboženství. Bible – stvoření člověka. Počátky křesťanství – Cyril a Metoděj. Staroslověnská literatura.

Lidské vztahy 6.-9.roč. Příklady literárních děl, též příklady životních osudů spisovatelů ukazují, k jakým konfliktům docházelo z důvodů náboženských, kulturních, sociálních i jiných odlišností.

Etnický původ 8.-9. Černošská otázka – otrokářská společnost, boj za práva a svobodu. Česko – německé vztahy – doba temna, germanizace, nacistický rasismus a holocaust.

Multikulturalita 6.-9.roč. Žáci jsou seznamováni s tradicemi a rozmanitostmi různých kultur. Dnešní multikulturalita je výsledkem dlouholetého historického vývoje. Každá kultura něčím přispívá. Různost jazyků (bájný výklad – babylonská věž, zmatení jazyků) – (rozpad praindoevropského jazyka, vznik skupiny indoevropských jazyků – jazyky slovanské, germánské, románské ...) Ukázky – důkazy příbuznosti.

Princip sociálního smíru a solidarity 6.-9.roč. Správnost a potřebnost tohoto principu by měla být přirozeným vyústěním předchozích tematických okruhů.

Enviromentální výchova

Tato tematika je využita v textech všestranných jazykových rozborů.

Ekosystémy 6.-9.roč. Naučit se vidět svět kolem sebe komplexně jako systém.

Základní podmínky života

Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Využití ve slohových útvarech: 6.roč. – popis pracovního postupu – výroba recyklovaného papíru

zpráva, oznámení – sběr papíru

výpisky, výtah – např. z učebnice zeměpisu

7.roč. – líčení přírody

výtah – např. z učebnice zeměpisu nebo odborné literatury

8.roč. – subjektivně zabarvený popis, výklad, výtah, úvaha
9.roč. - výklad, výtah, úvaha, proslov, diskuse,
publicistické útvary

Využití v četbě, např. v oblasti sci-fi.

Vztah člověka k prostředí 6.-9.roč. Využití slohových útvarů jako v oddíle Lidské aktivity a problémy životního prostředí. Využití v četbě literárních děl.

Mediální výchova

Tematické okruhy receptivních činností:

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení 6.-9.roč. Posuzovat kriticky mediální informace je velmi obtížné. Umožňuje však objektivnější nazírání na skutečnost kolem sebe. Vhodné pracovat s tiskovými dokumenty.

Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality 6.-9.roč. Využití textu z denního tisku, např. inzeráty a reklamy. Vlastní úsudek je cenný.

Stavba mediálních sdělení 6.-9.roč. U každého sdělení se snažíme vytušit ještě další motiv, proč bylo sepsáno nebo natočeno. (Např. uctění památky spisovatele, historické události, přiblížení cizí kultury, cizí země ...)

Vnímání autora mediálních sdělení 6.-9.roč. Kvalita sdělení je závislá na subjektivním faktoru autora.

Fungování a vliv médií ve společnosti 6.-9.roč. Média mají kladný i záporný vliv. Ovlivňují názory lidí. Práce s denním tiskem.

Tematické okruhy produktivních činností

Tvorba mediálního sdělení 6.-9.roč. Žáci vytvoří zprávu, oznámení, fejeton, projev, inzerát, příspěvek do školních nástěnných novin (rozhovor, úvahu ...).

Práce v realizačním týmu 7.-9.roč. Některé úkoly je účelné plnit ve skupinách.

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Předmět: Český jazyk a literatura

Ročník: 6.

Učivo	Výstup ŠVP
ČESKÝ JAZYK	<u>Žák dle svých schopností:</u>
Úvod o českém jazyce	Dokáže vymezit pojem jazyk, vysvětlí vznik jazyka a jeho vývoj. Rozpozná jazyk spisovný a nespisovný, spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova. Dá příklady, kde a kdy se užívá spisovný jazyk.
- jazyk a jeho útvary	
- nářečí a obecná čeština	Definuje, co je nářečí a obecná čeština. Uvede, čím se liší od spisovného jazyka.
- jazykověda a její složky	Vysvětlí pojmy: jazykověda, nauka o slovní zásobě, mluvnice, hláskosloví, tvarosloví, skladba a nauka o tvoření slov. Uvede, co je věta a z čeho se skládá. Co je slovní zásoba, co je mluvnice a jak se dělí.
- jazykové příručky	Naučí se pracovat s jazykovými příručkami. Využívá příručku ke správnému pravopisu a výslovnosti. Orientuje se i ve Stručné ml. české, vyhledá poučení.
Zvuková stránka jazyka	Rozpozná znělé a neznělé souhlásky, dovede vysvětlit podobu znělosti.
- spisovná výslovnost	
- slovní přízvuk	U slov dokáže označit hlavní a vedlejší přízvuk.
- zvuková stránka věty	Rozpozná věty tázací zjišťovací a doplňovací.
Stavba slova a pravopis	
- slovotvorný základ, předpona a přípona	Dokáže označit slovotv. základ, předpony a přípony.
- slova příbuzná	Dokáže označit kořen slova a uvést slova příbuzná.
- stavba slova	Provede slovotvorný rozbor a rozbor stavby slova.
- střídání hlásek při odvozování	Vyjmenuje, k jakým změnám dochází při odvozování a uvede příklady.
- skupiny hlásek při odvozování	Vyvodí, v jaké části slova se souhl. skupiny objevují. Zvládne doplnit vynechaná písmena.
	Vyvodí, proč jsou ve slovech dvě stejné souhlásky.

- zdvojené souhlásky - skupiny bě-bje,pě,vě-vje, mě-mně - předpony s-/se-,z-/ze-, vz-/vze- - předložky s,z - i-y po obojetných souhláskách	Připojuje podle smyslu ke slovům vybrané předpony. Dokáže doplnit vynechané souhlásky. Dokáže odůvodnit pravopis v těchto skupinách. Vyjmenuje slova určená k zapamatování. Dokáže odůvodnit pravopis podle daných pravidel. Vyjmenuje slova určená k zapamatování. Vysvětlí rozdíl mezi slovy lišící se předponou (např. zpráva-správa). Uvede, s kterými pády se pojí předložky s a z. Doplní vynechané předložky do textu a zdůvodní. Rozpozná, v jaké části slova se i-y nachází a podle toho dokáže použít správné pravidlo. Dokáže vyjmenovat vyjmenovaná slova, rozpozná slova příbuzná. U podstatných jmen odůvodní koncovku příslušným vzorem a píše ji pravopisně správně. Zvládne napsat osobní koncovky sloves v přítomném a budoucím čase. V přičestí minulém dokáže koncovku odůvodnit podle pravidla o shodě přísudku s podmětem.
Tvarosloví - druhy slov - podstatná jména - pomnožná jména - přídavná jména - skloňování př.j. tvrdých a měkkých	Vyjmenuje slovní druhy, rozdělí je na ohebné a neohebné. Uvede znaky, podle kterých jednotlivé sl. druhy rozpozná. Vyhledá v textu podstatná jména, dokáže u nich určit pád, číslo, rod a vzor. Vysvětlí, co jsou PJ konkrétní a abstraktní. Dokáže vyhledat PJ hromadná, pomnožná a látková a vysvětlit jejich zvláštnosti. Rozliší a správně píše PJ obecná a vlastní. Píše pravopisně správně koncovky PJ, odůvodňuje pomocí vzorů. Správně skloňuje PJ a pravopisně správně píše jejich koncovky. Dokáže v textu vyhledat Př.J, určí u nich pád, číslo a rod. Rozpozná Př.J tvrdá, měkká a přivlastňovací. Dokáže vyhledat jmenné tvary Př.J. Rozpozná Př.J tvrdá a měkká, koncovky odůvodňuje správným tvarem vzoru. Dokáže převést Př.J z jedn. č. do č.množného.

- skloňování Př.J přivlastňovacích - stupňování přídavných jmen - zájmena - číslovky - slovesa	Vyhledá v textu Př.J přivl. a skloňuje je podle příslušných vzorů. Rozliší Př.J od PJ (dědečkovi psi- půjdu k dědečkovi). Vysvětlí pojem stupňování. Uvede přípony a koncovky jednotlivých stupňů a předvede, jak se 2. a 3. stupeň tvoří. Tvary 2. a 3. stupně dokáže vyhledat v Pravidlech. Vyjmenuje druhy zájmen, pro každou skupinu uvede charakteristické znaky. Vyhledá v textu zájmena a zařadí je ke správnému druhu. Správně skloňuje a píše tvary zájmena. Rozliší druhy číslovek, vyhledá je v textu, rozpozná určité a neurčité. Dokáže číslovky skloňovat. Uvede, kdy se nepíše tečka za číslovkou řadovou. Zvládne skloňování číslovek dva, oba, tři, čtyři. I složitější číslovky napíše slovy. Uvede charakterist. znaky sloves. Vyjmenuje kategorie (osoba, číslo, čas a způsob). Dokáže v textu vyhledat slovesa a tyto kategorie určit. Převeďte slovesné tvary z jedn. č. do mn. č., z oznam. způsobu do podmín. zp. atd. Dokáže určit druhy vět podle postoje mluvčího.
Skladba - základní větné členy - shoda přísudku s podmětem (několikanásobným p.) - opakování o přímé řeči	Ve větě vyhledá podmět a přísudek. Uvede charakterist. znaky základních vět. členů. Rozliší přísudek slovesný, jmenný se sponou a jmenný beze spony. Vyjmenuje sponová slovesa a dokáže si je v textu uvědomit.. Rozpozná větu s nevyjádřeným podmětem. Vyhledá věty s několikanásobným podmětem. Vysvětlí pravidlo shody přísudku s podmětem (několikanásobným podmětem) a dokáže ho použít. Nepřímou řeč dokáže převést na řeč přímou a zapsat ji se správnou interpunkcí. Průběžně: Opakuje si a procvičuje pravopisná pravidla. Spolupracuje s ostatními při řešení úkolů. Rozvíjí své myšlení. Rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitějšími způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpozná přenesené pojmenování, zvláště ve frazérech. Správně třídí

	slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci. Využívá znalosti v jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace. Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí. V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slootovorný, morfologický a syntaktický ve vět jednoduché i souvětí. Rozlišuje jazyk spisovný, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití.
SLOH Vypravování	Vymezí pojem vypravování, v ukázkách vyhledá charakteristické rysy a prostředky k oživení děje. Zvládne reprodukovat přečtený příběh. Orientuje se v daném textu, dokáže nahradit slova výstižnějšími. Rozvíjí a obohacuje svoji slovní zásobu, odstraňuje opakování slov. Podle své fantazie dokončí načaté vypravování. Samostatně napíše vypravování. Text člení do odstavců.
Popis - popis předmětu	Z ukázek vyvodí charakterist. rysy popisu. Pracuje s textem, vymýšlí synonyma, obohacuje svoji slovní zásobu. Popíše svou nejmilejší hračku. Práci rozčlení do odstavců, dbá na návaznost, výběr pojmenování a rozmanitost sloves.
- popis děje	Z ukázek vyvodí charakteristické rysy. Vysvětlí rozdíl mezi vypravováním a popisem děje. Rozšiřuje si slovní zásobu, shromáždí výstižná slovesa. Popíše (ústně či písemně) děj podle obrázku.
- popis prac. postupu	Z textu vyvodí charakteristické rysy, sestaví osnovu popisu. Popíše např. jednoduché kouzlo nebo pokus z fyziky.
Zpráva a oznámení	Rozliší zprávu a oznámení, uvede charakterist. znaky. Vyhledá v tisku zprávu a oznámení. Samostatně napíše zprávu a oznámení.
Výpisky	Řekne důvod, proč se výpisky pořizují. Uvede příklady, jak se mohou výpisky zaznamenávat. Orientuje se v textu, dokáže vyhledat důležité údaje. Udělá výpisky z uceleného výkladu z učebnice.
Dopis	Uvede rozdíly mezi soukromým (osobním) a úředním dopisem. Vyjmenuje části, které dopis obsahuje. Napíše osobní dopis (kamarádovi nebo

	babičce). Průběžně: Rozvíjí souvislý ústní i písemný projev. Spolupracuje s ostatními při řešení úkolů. Odlišuje ve čteném a slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji. Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru. Rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj. Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci. Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru. V mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči. Zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu. Využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát. Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování. Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic
LITERATURA - Mýty, báje - Bible - Pohádky - Pověsti	Vysvětlí, proč vznikají mýty a báje. Přečte několik ukázek. Uvede příklady mýtů a bájí. Uvede dvě části, z kterých se bible skládá. Vyjmenuje několik postav, o kterých se v bibli píše, a stručně je charakterizuje. Vyjmenuje charakteristické znaky pohádky, přinese pohádkové knihy, uvede jména spisovatelů a sběratelů pohádek. Dokáže reprodukovat text. Orientuje se v textu a dokáže vyhledávat odpovědi na otázky. Vyvodí z textu charakter. znaky pověsti. Porovná pověst s pohádkou. Dokáže najít pravdivé jádro.

- Dobrodružná literatura - Svět lidí a svět zvířat - Humorná literatura	Přečte s porozuměním ukázky z oblasti dobrodružné literatury od pravěku až po současnost. Je schopen sestavit osnovu dobrodružného příběhu. Přečte s porozuměním ukázky z knih se zvířecím hrdinou. Vyhledá důkazy o vztahu člověka a zvířete, zhodnotí je. Přečte s porozuměním ukázky. Vyhledá humorné situace a humorná slova. Dokáže charakterizovat hl. postavy, najít hlavní myšlenku. Výstižně formuluje vlastní názory na četbu. Průběžně: Dokáže získat z různých zdrojů další informace k probíranému učivu. Připravuje si referáty o přečtených knihách. Čtením nahlas zdokonaluje výrazné čtení. Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla. Rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora. Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo. Tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie. Rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty. Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele. Uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře. Porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování. Vyhledá informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších zdrojích.
---	---

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Předmět: Český jazyk a literatura

Ročník: 7.

Učivo	Výstup ŠVP
ČESKÝ JAZYK	<u>Žák dle svých schopností:</u>
Tvarosloví	
- podstatná jména (odchyl.tvary označující části těla)	Zopakuje si a upevní vědomosti získané v 6.ročníku. Odhalí odchylky některých tvarů od tvarů vzorů (oči-oka...). Rozliší slova podle významu a správně je skloňuje.
- přídavná jména	Upevní si vědomosti o Př.J tvrdých, měkkých a hlavně přivlastňovacích. Je schopen převádět tvary Př.J z jedn. do mn. Číslo. Zvládne tvořit Př.J přivlastňovací z podst. jmen a odůvodnit koncovky.
- zájmena (skloň. a užívání vzt. zájmen)	Upevní si učivo z 6.roč. (druhy zájmen, skloňování) Vyjmenuje vztažná zájmena.
- číslovky	Upevní si učivo z 6.roč. Bezpečně pozná číslovku v textu. Dokáže vysvětlit rozdíl (pět hodin-patery hodiny).
- slovesa	Upevní si učivo z 6.roč. Vyčasuje slovesa (např. krýt,kupovat,psát,mazat) v přít. čase. Převeďte slovesa z času přítomného do času minulého. Vytvoří infinitiv od sloves typu peč, může. Rozpozná tvary hovorové. Vyvodí podstatu rodu činného a trpného. Uvede druhy vyjádření trpného rodu. Dokáže tvořit tvary přičestí trpného. Převeďte věty se slovesy v čin. rodě do trpného rodu.
- (sl.rod činný a trpný)	
- příslovce	Upevní si učivo z 6.roč. Rozliší přísl. místa,času,způsobu,míry a příčiny. Přídav.jména a příslovce rozvíjí různými příslovci, obohacuje si slovní zásobu. Objeví, z čeho vznikly přísl. spřežky. Dokáže příslovce stupňovat.
- předložky	Upevní si učivo z 6.roč. Dokáže určit pády, s kterými se předložky pojí. Užívá správné tvary po předl. kromě a mimo. Prohloubí si pravidlo psaní předl. s a z. Správně používá slabičné nebo neslabičné podoby předložek.
- spojky	Upevní si učivo z 6.roč. Z příkladů vyvodí, co všechno může spojka spojovat. Vyjmenuje nejčastější spojky podřadící a souřadící. Spojky dokáže v souvětích nahrazovat jinými spojkami. Dokáže spojovat věty v souvětí. Na

	základě získaných vědomostí zvládá interpunkci.
- částice	Upevní si učivo z 6.roč. Rozpozná, kdy je dané slovo částicí a kdy jiným slov. druhem. Vytvoří věty s částicemi.
- citoslovce	Upevní si učivo z 6.roč. Rozpozná význam citoslovcí. Nahradí citoslovce slovesem a naopak. Napíše věty, v nichž užije citoslovce.
Pravopis	
- Psaní vel. písmen ve jménech vlastních	Vysvětlí pravidla psaní velkých písmen u podstat. jm. vlastních. Vysvětlí pravopis v několikaslovném vl. názvu. Doplní v textu malé či velké písmeno (podle pravidel a významu). Průběžně si procvičuje pravopis (konc.PJ a PřJ, shodu přísudku s podmětem, vyjm.slova).
Význam slov	
- Slovo,věcný význam sl., sousloví a rčení	Definuje, co je slovo. Vysvětlí význam věcný a mluvnický. Vysvětlí pojem sousloví, vyhledá je v textu. Dokáže vysvětlit význam některých rčení.
- Slova jednoznačná a mnohoznačná	Vysvětlí pojmy a uvede příklady.
- Synonyma	Objasní pojem synonymum a uvede příklady. Uvede, jak se synonyma od sebe liší.
- Antonyma	Vysvětlí pojem, uvede příklady.
- Homonyma	Vysvětlí pojem, uvede příklady.
- Odborné názvy	Vyhledá odborné názvy v textu. Vysvětlí pojem terminologie. Uvede příklady terminologických sousloví z fyziky, dějepisu...
Slovní zásoba a tvoření slov	
- Slovní zásoba a způsoby jejího obohacování	Vysvětlí, jak se vyvíjí slov. zásoba. Vyjmenuje způsoby obohacování slovní zásoby. Uvede příklady.
- Odvozování	Vysvětlí pojem odvozování. Vytvoří názvy osob od sloves a příd.jmen. Pojmenuje obyvatele různých měst a zemí. Vysvětlí pojem přechylování a uvede příklady. Z PJ dokáže vytvořit Př.J.
- Skládání	
- Zkracování	

Skladba - Věta jednočlenná a dvojčlenná - Druhy vět a vět.ekvivalentů podle funkce - Přísudek - Vedlejší věta přísudková - Podmět - Vedlejší věta podmětná - Shoda přísudku s podmětem - Předmět - Vedlejší věta předmětná - Příslovečné určení - Vedlejší věty příslovečné - Přívlastek	Vysvětlí pojem složenina. Tvoří složeniny. Vysvětlí zkratky v textu. Vyvodí, jak vznikly. Na příkladu Čedok vyvodí zkratkové slovo. Uvede příklady zkratek i jiného druhu. Z textu vyvodí podstatu vět jednočl. a dvojčl. Vyhledá v textu věty jedočl. a dvojčl. Vyjmenuje druhy vět (oznam., rozkaz., táz. a práci), dá příklady. Upevní si učivo o otázkách zjišťovacích a doplňovacích. Dá příklady vět zvolacích. Uvede, čím může být přísudek vyjádřen. Vyhledá ve větách přísudky slovesné a jmenné se sponou. Vyjmenuje sponová slovesa. Vyjmenuje slovesa fázová a způsobová. Uvede, podle kterých znaků pozná v.v.přísudkovou. Uvede, čím může být podmět vyjádřen. Vyhledá ve větách podměty a určí, zda jsou holé, rozvité nebo několikanásobné. Vysvětlí podstatu podmětu všeobecného. Rozliší věty s podmětem všeobecným a nevyjádřeným. Uvede, podle kterých znaků pozná v.v.podmětnou. Nahradí podmětovou část věty větou vedlejší. Upevní si učivo z 6.roč. Doplní koncovky v přičestí minulém, pravopis zdůvodní. Vymezí charakteristické znaky, s čím tvoří skladební dvojici a čím bývá nejčastěji vyjádřen. Vyhledá v textu předměty. Uvede, podle kterých znaků pozná v.v.předmětnou. Vyhledá v textu v.v.předmětnou. Rozpozná ji od v.v.podmětné. Nahradí předměty větou vedlejší. Vyjmenuje druhy příslovečných určení. Rozpozná je v textu, dokáže se na ně zeptat. Vyjmenuje druhy v.v.příslovečných. Uvede, podle kterých znaků je pozná. Vyhledá věty v textu a určí je. Přísl. určení nahradí vedlejšími větami. Vyhledá nejčastější spojovací výrazy. Vymezí charakteristické znaky. Uvede, s čím tvoří skladební dvojici a čím bývá nejčastěji vyjádřen.
--	---

- Vedlejší věta přívlastková - Doplněk - Vedlejší věta doplňková - Větné členy několikanásobné SLOH Vypravování	Rozliší přívl. shodný a neshodný. Vyvodí rozdíl mezi přívl. několikanásobným a postupně rozvíjejícím. Uvede, podle kterých znaků pozná v.v.přívlastkovou. Vyhledá v textu v.v.přívlastkovou. Rozvíjí podstatná jména v.v.přívlastkovými. Vymezí charakteristické znaky. Uvede, s čím tvoří skl. dvojice a čím bývá nejčastěji vyjádřen. Vyhledá v textu doplňky. Uvede, podle kterých znaků pozná v.v.doplňkovou. Vyhledá v textu v.v.doplňkovou. Vyhledá v textu několikanásobné větné členy a určí je. Píše správně interpunkci. Průběžně: Opakuje si a procvičuje pravopisná pravidla. Spolupracuje s ostatními při řešení úkolů. Rozvíjí své myšlení. Obohacuje si slovní zásobu. Opakuje si a procvičuje pravopisná pravidla. Spolupracuje s ostatními při řešení úkolů. Rozvíjí své myšlení. Rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitějšími způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpozná přenesené pojmenování, zvláště ve frazérech. Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci. Využívá znalosti v jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace. Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí. V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický a syntaktický ve vět jednoduché i souvětí. Rozlišuje jazyk spisovný, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití. Upevní si vědomosti z 6.roč. Dokáže využít prostředky k oživení děje a stupňování napětí. Správně píše interpunkci v přímé řeči. Vyhledá a uplatní ve vypravování dějová slovesa. Text rozčlení na odstavce, pracuje s osnovou. Pracuje s textem, odstraňuje slohové nedostatky. Napíše vypravování.
---	--

Popis - popis uměleckých děl - líčení - popis výrobků a prac. postupů	V textu (popis obrazu) vyhledá ústřední motiv, všimne si postupu při popisu. Vyhledá slovesa. Pracuje s textem, nahradí opakované nebo nevhodné výrazy výstižnějšími. Vysvětlí pojem líčení. Pracuje s textem, sestaví osnovu. Vyhledá výrazy líčící krásu místa a vztah k němu. Využívá synonyma. Vypráví dojmy z některého uplynulého dne nebo ze zimní či jarní přírody. Upevní si vědomosti z 6.roč. Pracuje s textem, osnovou a odstavci. Vypíše všechny potřebné předměty a prostředky, vyhledá všechny fáze postupu. Napíše popis pracovního postupu.
Charakteristika	Rozliší, co patří do ch. vnější a vnitřní. Pracuje s textem. Vyhledá pojmenování různých vlastností, nahradí je synonymy, obohacuje si slovní zásobu. Uvede znaky, kterými se přímo popisuje vzhled. Dokáže stručně charakterizovat svého kamaráda nebo sám sebe.
Životopis	Z textu vyvodí všechny důležité části. Vyjmenuje je. Pracuje s textem. Odstraní neobratná vyjádření nebo opakující se slova.
Žádost	Uvede, proč se žádost píše. Porovná texty žádostí ze současnosti a z minulosti. Dokáže formulovat žádost ústně i písemně.
Pozvánka	Vyhledá údaje, které pozvánka obsahuje. Dokáže napsat jednoduchou pozvánku.
Výtah	Upevní si vědomosti z 6. ročníku. Porovná výtah a výpisky. Připraví výtah z textu, který si sám vybere. Průběžně: Rozvíjí ústní i písemný projev, obohacuje si slovní zásobu. Účinně spolupracuje ve skupině. Využívá získané znalosti a zkušenosti v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost. Vytváří si komplexnější pohled na různé jevy. Odlišuje ve čteném a slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji. Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a

	komunikační záměr partnera v hovoru. Rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj. Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci. Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru. V mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči. Zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu. Využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát. Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování. Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic
LITERATURA	Čte plynule a s porozuměním. Při hlasitém čtení dodržuje přiměřené tempo. Dokáže reprodukovat přečtený text. Pracuje s textem. Dokáže objevit hl. myšlenku. Vyhledá a uvede zajímavosti o některých autorech.
- bajka	Vysvětlí pojem bajka, uvede autory bajek. Z textu vyhledá charakteristické rysy. Pokusí se napsat bajku.
- povídka	Z textu vyvodí typické znaky povídky. Přinese knížku na ukázkou.
- poezie	Rozliší lyriku a epiku. Objasní pojmy – sloka, verš a rým. Vyjmenuje druhy rýmu. Vyhledá metafory, personifikaci, přirovnání a zvukomalbu. Pokusí se najít smysl básně.
- balada - romance	Z literárních ukázek vyvodí rozdíly mezi baladou a romancí. Uvede autory balad a romancí. Naučí se libovolnou báseň zpaměti.
- próza	Porovná poezii s prózou. Uvede odlišné, ale i společné znaky.

- drama - pověsti - pohádky - dobrodružná literatura - humorná literatura - sci-fi	Vyjmenuje základní charakterist. rysy divadelní hry. Uvede základní rozdíly mezi poezií, prózou a dramatem. Upevní si učivo z 6.roč. a vyjmenuje charakterist. znaky. Uvede knihy pověstí. Upevní si učivo z 6.roč., vyjmenuje charakterist. znaky. Porovná pohádku s pověstí na základě konkrétních přečtených příběhů. Přinese knížky na ukázkou, shromáždí základní údaje o autorech. Dokáže vyhledat dobrodružné prvky. Uvede knihy s touto tematikou. Dá příklady humorných prvků (situací). Uvede autory, kteří psali (píší) sci-fi. Charakterizuje druh této literatury. Samostatně rozvíjí myšlenky, jak mohou různé vynálezy ovlivnit životy lidí. Průběžně: Připravuje si referáty o přečtených knihách a shromažďuje informace o autorech. Formuluje vlastní názory na četbu. Čtením nahlas zdokonaluje výrazné čtení. Pracuje s literárním textem. Navštěvuje školní knihovnu, dokáže získat informace z internetu, vytisknout je a zkopírovat. Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla. Rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora. Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo. Tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie. Rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty. Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele. Uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře. Porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování. Vyhledá informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších zdrojích.
---	---

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Předmět: Český jazyk a literatura

Ročník: 8.

Učivo	Výstup ŠVP
ČESKÝ JAZYK Čeština jako jeden ze slovanských jazyků Nauka o slovní zásobě - slovní zásoba a tvoření slov - slova přejatá a jejich pravopis Tvarosloví - skloňování obecných jmen přejatých - skloňování cizích vlastních jmen - slovesný vid - přehled slovesných vzorů Skladba - věta jednočl. a dvojčl. - základní větné členy	<u>Žák dle svých schopností:</u> Zopakuje si a upevní vědomosti ze 7.roč. Rozliší slovan. jazyky na západní, východní a jižní. Vysvětlí, jak se do češtiny dostávají nová slova. Ve slovníku vyhledá významy různých slov. Tvoří nová slova pomocí předpon a přípon. Vyhledá v textu cizí slova, vysvětlí jejich význam a určí, jak se liší od slov domácích. Pojmenuje různé profese přejatými slovy. Slova přejatá nahradí domácími. Upevní si a procvičí učivo z předchozích ročníků. V textu vyhledá obecná jména přejatá a vyvodí, jak se budou skloňovat. Vyskloňuje podst.j. idea a rozpozná, podle kterých vzorů se řídí jeho koncovky. Uvede příklady slov, která se neskloňují. Vyhledá v textu cizí vl. jména a shromáždí o nich informace. Rozpozná jména slovanská a neslovanská. Vysvětlí pojem slovesný vid. Rozliší slovesa dokonavá a nedokonavá. Dokáže vytvořit vidové dvojice. Vyjmenuje vzory každé slovesné třídy. Popíše postup, podle kterého zařadí sloveso ke správnému vzoru. Tvoří různé tvary sloves, ověří jejich správnost v Pravidlech. Zopakuje si učivo ze 7.roč., uvede charakterist. znaky. Upevní si učivo ze 7.roč. Vytvoří věty s přísudkem slovesným, jmenným se sponou i jmenným beze spony. Obměňuje slovesný způsob. Vytvoří věty, kde bude podmět vyjádřen např. číslovkou,

- rozvíjející větné členy - několikanásobné větné členy (významový poměr) - (přístavek) - věta jednoduchá a souvětí - souvětí podřadné - druhy vedlejších vět - souřadně spojené věty vedlejší - souvětí souřadné	infinitivem slovesa nebo neohebným slovním druhem. Upevní si učivo ze 7.roč. Rozpozná členy holé, rozvité a několikanásobné. Prohloubí si vědomosti o přívlastku shodném a neshodném, postup. rozvíjejícím a několikanásobném. Vymezí pojem několikanásobný větný člen. Vyjmenuje významové poměry mezi jednotlivými členy, uvede nejčastější spojovací výrazy. Vysvětlí pojem přístavek, uvede příklad, napíše správně interpunkci. Vyhledá v textu přístavky. Rozliší větu jednoduchou od souvětí. Vysvětlí pojem souvětí podřadné. Rozliší větu hlavní a vedlejší. Vysvětlí interpunkci. Zopakuje si učivo ze 7.roč. Vysvětlí, jak vedlejší věty pozná. Rozliší v.v.podmětné od předmětných, předmětné od doplňkových ... Vysvětlí, kdy jsou vedlejší věty souřadně spojené. Znázorní je graficky. V běžných typech souvětí píše správně interpunkci. Rozpozná, kdy nejsou v.věty souřadně spojené. Vysvětlí pojem souvětí souřadné.Vyhledá v textu souvětí souřadná. Vyjmenuje významové poměry mezi větami hlavními. Vyjmenuje nejčastější spojovací výrazy. Některá souvětí znázorní graficky. Rozebere složitá souvětí. Souvětí graficky znázorní. Průběžně: Opakuje si a procvičuje pravopis probíraný v předchozích ročnících. Pracuje s textem, rozvíjí své myšlení. Spolupracuje s ostatními. Opakuje si a procvičuje pravopisná pravidla. Spolupracuje s ostatními při řešení úkolů. Rozvíjí své myšlení. Rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitějšími způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpozná přenesené pojmenování, zvláště ve frazérech. Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich
--	---

SLOH Charakteristika literárních postav	používá ve vhodné komunikační situaci. Využívá znalosti v jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace. Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí. V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slootovorný, morfologický a syntaktický ve vět jednoduché i souvětí. Rozlišuje jazyk spisovný, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití.
Subjektivně zabarvený popis	Zopakuje si vědomosti ze 7.roč. Pracuje s textem. Vyhledá jazykové prostředky charakteristiky vnější i vnitřní. Rozliší ch. přímou a nepřímou. Dokáže odstranit kompoziční nedostatky. Vybere si libovolnou literární postavu a vypracuje její charakteristiku.
Výklad	Upevní si vědomosti ze 7.roč. Pracuje s textem. Vyhledá básnické obrazy, najde příklady subj. zabarveného popisu. Porovná ukázky různých autorů. Vypracuje subj. zabarvený popis.
Výtah	Vysvětlí, co je výklad, a uvede, kde se používá. V textu vyhledá odborné názvy. Vyhledá slova, kterým v textu nerozumí. Vypracuje výklad.
Úvaha	Zopakuje si vědomosti z předchozích ročníků. Pracuje s textem. Vypíše důležitá fakta. Zpracuje výtah z určeného textu.
	Z textu vyhledá znaky typické pro úvahu. Porovná úvahu s výkladem. Dokáže vytvořit otázky k danému problému. Uvede příklady, jak začít úvahu. Ústně diskutuje na vybrané téma. Průběžně: Rozvíjí písemný i ústní projev, obohacuje si slovní zásobu. Využívá získané vědomosti a zkušenosti v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost. Vytváří si komplexnější pohled na různé jevy. Odlišuje ve čteném a slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji. Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru. Rozpoznává manipulativní komunikaci v

	masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj. Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci. Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru. V mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči. Zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu. Využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát. Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování. Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic
LITERATURA Setkání se starší literaturou - Bible - Starší česká literatura - Národní obrození	Zopakuje si a upevní vědomosti z 6.roč. Vyjmenuje nejznámější biblické postavy a uvede k nim nejznámější informace. Přečte si ukázky ze starší české lyriky (Dřevo se listem odievá...) a vyhledá jazykové odlišnosti. Poslechne si nahrávky písní Hospodine, pomiluj ny a Svatý Václave. Uvede základní údaje o Kosmově a Dalimilově kronice. Charakterizuje dobu husitskou. Charakterizuje dobu pobělohorskou, zařadí J.A.Komenského. Časově zařadí, charakterizuje období, vyjmenuje nejznámější představitele, jejich myšlenky a díla.
Od romantismu k moderní literatuře	Charakterizuje romantismus, časově ho vymezí, uvede našeho nejvýznamnějšího představitele. Přečte si ukázky z Máje. Seznámí se s ukázkami z děl. Mezi ukázkami rozpozná román, povídku, bajku a novelu. Zhlédne některé adaptace lit. děl. Orientuje se ve filmovém scénáři. Na ukázkách z poezie dokáže rozlišit lyriku a epiku, verš a strofu.
Setkání se světovou literaturou	

Science fiction	Přečte si ukázky z děl svět. autorů. Rozpozná základní rysy individuálního stylu autora. Přečte si ukázky českých i světových autorů. Vyhledá prvky sci-fi, odhalí hlavní myšlenky. Vymezí základní námětové okruhy science fiction. Průběžně: Pracuje s literárním textem, vlastními slovy interpretuje smysl díla. Diskutuje o četbě a divadelních představeních, formuluje své dojmy. Navštěvuje školní knihovnu, zapojuje se do tvůrčí činnosti (časopis, sborník, soutěže). Navštěvuje kulturní akce. Uskuteční exkurzi do okresní knihovny. Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla. Rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora. Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo. Tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie. Rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty. Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele. Uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře. Porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování. Vyhledá informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších zdrojích.
------------------------	---

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Předmět: Český jazyk a literatura
Ročník: 9.

Učivo	Výstup ŠVP
Český jazyk Jazyky slovanské Vývoj českého jazyka Útvary českého jazyka Zvuková stránka jazyka Tvoření slov Pravopis Význam slova Tvarosloví - Jména a jejich druhy	<u>Žák dle svých schopností:</u> Zopakuje si a upevní vědomosti z 8.roč. Vyjmenuje slovanské jazyky východní, západní a jižní a uvede u nich, které používají azbuku a které latinku. Vyjmenuje i některé jazyky neslovanské. Popíše, kdy a jak vznikl český jazyk a jak se vyvíjel. Shrne dosavadní vědomosti. Rozliší jazyk spisovný a nespisovný. Pozná podle znaků obecnou češtinu a některá nářečí. Rozpozná samohlásky a souhlásky znělé a neznělé. Vysvětlí spodobu znělosti. Z textu vyhledá slova cizího původu a uvede znaky, kterými se liší ve výslovnosti i pravopise od slov domácích. Upevní si vědomosti z předchozích ročníků. Rozpozná kořen slova, předponu, příponu a koncovku. Vysvětlí pojmy slovotvorný základ a základové slovo. Vytvoří slova příbuzná. Vyhledá ve Slovníku spisovné češtiny nejznámější zkratky věd. titulů a vysvětlí je. Zopakuje si a upevní vědomosti z předchozích ročníků. Vysvětlí pojmy:slovo nadřazené, podřazené a slova souřadná. Uvede příklady. Rozpozná slova jednoznačná a mnohoznačná. V textu vyhledá synonyma, antonyma a homonyma a vysvětlí rozdíly mezi nimi. Zopakuje si a upevní si vědomosti z předchozích ročníků. U PJ určí správně pád, číslo, rod a vzor. Rozliší PJ konkrétní a abstraktní, hromadná, pomnožná a látková. Vyhledá Př.J tvrdá, měkká a přivlastňovací, určí u nich pád, číslo, rod a vzor. Správně je stupňuje. Vyjmenuje druhy zájmen. Vyhledá zájmena v textu a určí jejich druh. Rozliší druhy číslovek a uvede, zda jsou určité, nebo

(souřadné) - Vsuvka Hlavní zásady českého slovosledu Sloh Vypravování Popis a charakteristika - popis předmětu - charakteristika - popis děje - popis prac.postupu	vedlejšími. U souřadného souvětí určí významový poměr. Uvede nejčastější spojovací výrazy. Doplní správně interpunkci. Graficky znázorní složité souvětí souřadné. Charakterizuje vsuvku. Uvede příklad. Vyhledá vsuvku v textu. Vyjmenuje tři činitele, kteří ovlivňují pořádek slov v české větě (významový, mluvnický a zvukový). Rozliší východisko a jádro výpovědi. Závěr: Spisovně vyslovuje česká i běžně užívaná cizí slova. Rozliší způsoby obohacování slovní zásoby, rozpozná přenesená pojmenování. Samostatně pracuje s Pravidly čes.pravopisu, se Slovníkem spis.češtiny a s dalšími příručkami. Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary a používá je ve vhodné komunikační situaci. Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu. Využívá získaných znalostí a dovedností v nižších ročnících a navazuje na ně s novým učivem. Zopakuje si slohové útvary a postupy, o kterých se dosud učil. Zopakuje si všechny vlastnosti vypravování a prostředky k oživení děje. S jistotou používá přímou řeč. Text upraví, aby byl napínavější. Ústně vypráví příběh (např. z dětství). Napíše vypravování na libovolné téma. Zopakuje si vědomosti z předchozích ročníků. Rozliší popis statický a dynamický. Shrne a upevní si znalosti. Sleduje postup popisu obrazu. Odstraní neobratnosti. Shrne a upevní si znalosti. Vyhledá použité postupy a prostředky. Shrne a upevní si znalosti. Všímá si mluvnické osoby, sloves, subj.zabarvených výrazů. Stručně popíše prohlídkovou trasu nějakého historického objektu.
--	--

Tiskopisy	Shrne a upevní si znalosti. Dbá na slovesa a výstižná pojmenování.
Životopis	Zúročí vědomosti a dovednosti z předchozích ročníků. Vyplní poukázku, průvodku a podací lístek.
Výklad	Shrne a upevní si vědomosti ze 7.roč. Zjistí za pomoci rodičů (prarodičů), kam až sahá paměť jejich rodiny. Napíše svůj životopis. Vyplní profesní životopis.
Výtah	Shrne a upevní si vědomosti.
Úvaha	Shrne a upevní si vědomosti. Pořídí si výtah z předneseného výkladu.
Proslov	Shrne a upevní si vědomosti z 8.roč. Vyhledá důležité myšlenky, hodnotící prostředky. Napíše úvahu na libovolné téma.
Diskuse	Vymezí charakteristické znaky proslovu a uvede, při jakých příležitostech se pronáší. Vyhledá obraty a výrazy, s nimiž se v jiných útvarech nesetkáváme. Uvede, z jakých částí se proslov skládá. Připraví si krátký proslov.
Publicistické útvary	Vyjmenuje charakteristické znaky diskuse. Vybere si téma ke společné diskusi a diskusi provede.
- zpravodajské útvary	Shrne a upevní si vědomosti. Vyjmenuje publicistické útvary.
- úvahové útvary	Charakterizuje zprávu, oznámení, inzerát a interview. Sestaví interview se známou osobností.
- přechodné útvary	Přinese noviny a vyhledá v nich úvodník a komentář. Pokusí se komentovat nějakou aktuální událost ze třídy, ze školy ...
Souhrnné poučení o slohu	Charakterizuje pojmy reportáž a fejeton. Přečte si ukázkou reportáže a fejetonu. Přinese noviny a časopisy a vyhledá jednotlivé útvary. Sestaví přehled nejrozšířenějších deníků, všimne si jejich zaměření a obsahového rozvržení.
	Uvede, na čem závisí volba jazykových prostředků (činitelé objektivní a subjektivní). Rozliší prostředky slohově zabarvené a neutrální.

	Vyjmenuje různé stylové vrstvy (prostěsdělovací, odbornou, publicistickou a uměleckou) a uvede jejich charakteristické znaky. Závěr: Odliší spisovný a nespisovný projev. Vhodně používá spisovné jazykové prostředky. Dokáže reprodukovat text, vyhledat klíčová slova a shrnout hlavní myšlenky. V mluveném projevu (připraveném i improvizovaném) užívá různé prostředky řeči. Dokáže se zapojit do diskuse. Využívá základy studijního čtení (formuluje hlavní myšlenky, vytvoří výpisky nebo výtah, připraví referát). Na základě svých dispozic a osobních zájmů využívá poznatky k tvořivé práci s textem nebo k vlastnímu tvořivému psaní. Využívá získaných znalostí a dovedností v nižších ročnících a navazuje na ně s novým učivem.
Literatura	
Pohádka	Vyjmenuje charakteristické rysy pohádky. Vyjmenuje české i světové autory pohádek .
Pověst	Shrne a upevní si vědomosti. Porovná pohádku s pověstí. Rozliší pověsti národní a regionální. Uvede příklady.
Povídka	Uvede charakteristické rysy. Vyjmenuje autory povídek.
Novela	Charakterizuje novelu, uvede příklad. Porovná povídku s novelou.
Román	Shrne a upevní si vědomosti, uvede charakteristické rysy, zařadí díla a jejich autory.
Film a adaptace literárních děl	Shrne a upevní si vědomosti (lidé u filmu, filmový scénář, technický scénář).
Divadelní hra	Shrne a upevní si vědomosti (lidé kolem divadla; prolog a epilog, premiéra a derniéra, monolog a dialog...).Vyjmenuje české i světové dramatiky.
Poezie	Shrne a upevní si vědomosti. Uvede české i světové básníky a zařadí díla. Pracuje s textem. Vyhledá básnické prostředky. Naučí se libovolnou báseň z paměti.

Písňové texty	Přečte si ukázky písňových textů (např. Kainara, Kryla, Nohavici...) a využije dovednosti z oblasti poezie.
Populárně-naučná literatura Literatura faktu	Vyhledá z různých zdrojů knihy s touto tematikou. Vysvětlí podstatu a cíle této literatury.
Hlavní vývojová období české literatury Poezie mezi válkami	Zopakuje si a upevní vědomosti z 8.roč. Přečte si ukázky z knih, které se vztahují k 1.sv. válce . Uvede nejznámější představitele. Přečte si ukázky z jejich básní. Pracuje s textem.
Próza mezi válkami	Uvede nejznámější představitele (Vančura, Čapek...). Přečte si ukázky z jejich tvorby a pracuje s textem. Charakterizuje postavy, dobu a prostředí.
Divadelní hra mezi válkami	Shrne vědomosti o Osvobozeném divadle. Doplní informace o díle K.Čapka, vyjmenuje jeho divadel. hry a objasní hlavní myšlenky.
Literatura po roce 1945	Do časové přímky zařadí autory. Uvede témata. Rozliší literaturu hodnotnou a konzumní.
- literatura exilová	Uvede autory, kteří odešli po roce 1968 do exilu a publikovali v zahraničí. Přečte si ukázky z jejich děl a pracuje s textem. Opírá se o historické události.
- literatura samizdatová	Vysvětlí pojem samizdat. Uvede důvody, proč tato literatura vznikla.
Současná literatura	Dokáže vyjmenovat některé současné autory. Uvede, kteří dosáhli mezinárodního věhlasu a kdo je nositelem Nobelovy ceny. Formuluje vlastní názory na četbu.
Světová literatura	Zopakuje si a upevní vědomosti z předchozích ročníků. Uvede nejznámější světové autory. Přečte si ukázky z některých děl a pracuje s textem.
	Závěr: Orientuje se v literárním textu, dokáže ho reprodukovat. Využívá získaných znalostí a dovedností v nižších ročnících a navazuje na ně s novým učivem.

CIZÍ JAZYK

2. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu

Konkrétním cílem výuky anglického jazyka je poskytnout žákům nástroj komunikace při kontaktu s lidmi z různých částí světa. Je kladen důraz na rozvoj komunikačních jazykových dovedností a jejich praktickou využitelnost doma i v zahraničí. Osvojování cizího jazyka pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění.

Dalším cílem je rozšířit možnosti žáků v používání informačních a komunikačních technologií, jejichž pracovním jazykem je nejčastěji jazyk anglický.

Osvojování cizího jazyka umožňuje zvládnutí běžných pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí, vede k získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti, formuje postoje k pěstování vzájemné tolerance a respektu, k úctě ke kulturním hodnotám jiných národů.

Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí anglicky mluvících zemí a jejich odlišné kulturní tradice.

Žáci jsou vedeni k samostatnému učení a sebehodnocením, plánováním a sledováním pokroku v cizím jazyce se stávají spoluodpovědnými za výsledky vlastního učení.

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Na 2. stupni se pokračuje v rozvíjení všech jazykových dovedností. Ve výuce jsou používány autentické materiály nebo adaptované materiály pro danou jazykovou úroveň. Ve stále větším rozsahu se žáci seznamují s vlivem kultury v komunikaci a tím rozvíjejí svoji interkulturní kompetenci.

Cizojazyčné vzdělávání na 2. stupni vede k dosažení úrovně A2 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky a lze jej shrnout následovně:

Žák

ovládá většinu (základních) společenských funkcí, např. dovede používat jednoduché každodenní zdvořilostní obraty pro komunikaci s lidmi, kolem sebe: dovede pozdravit, zeptat se, jak se lidé mají, a reagovat na novinky; zvládne velmi krátkou společenskou výměnu; dovede klást otázky na povolání a volnočasové aktivity a na podobné otázky odpovídat; dovede pozvat a na pozvání zareagovat; dovede diskutovat o tom, co bude dělat, kde a kdy se s někým sejde; dovede učinit nabídku a na nabídku zareagovat.

Na konci 2. stupně žák:

- Komunikuje v jednoduchých běžných situacích vyžadujících jednoduchou přímou výměnu informací o známých tématech a činnostech.
- Popíše jednoduchým způsobem osoby, místa a věci ze svého každodenního života.
- Rozumí promluvě a konverzaci pokud je řeč pomalá a zřetelná.
- Rozumí nejdůležitějším konkrétním informacím v jednoduchých poslechových textech na běžná témata.
- Rozumí tématu a obsahu krátkých jednoduchých textů.
- Vyhledá konkrétní předvídatelné informace v jednoduchých psaných textech na běžná témata.
- Píše jednoduché a krátké texty týkající se osob, míst a věcí z jeho každodenního života.

Zařazení doporučeného rozšiřujícího učiva zvaží vyučující s ohledem na specifika třídy a individuální potřeby žáků.

Do výuky jsou průběžně zařazována průřezová témata v souvislosti s aktuálními situacemi a problémy současného světa. Jedná se o následující průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova
- Multikulturní výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Mediální výchova
- Environmentální výchova

Časové vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Anglický jazyk se realizuje v 6. až 9. ročníku v této hodinové dotaci:

	2. stupeň			
Ročník	6.	7.	8.	9.
Počet hodin	3	3	3	3

Organizační vymezení vyučovacího předmětu

Výuka anglického jazyka probíhá v jazykové učebně nebo počítačové učebně. Standardní délka vyučovací hodiny je 45 minut, přičemž pro výuku cizího jazyka se v některých ročnících (dle počtu žáků) využívají dělené hodiny.

Vyučovací proces probíhá za využití různých metod, stylů výuky a organizačních forem (např. skupinová práce s prvky kooperativní výuky, práce ve dvojicích, samostatná práce, individuální výuka, projekty, frontální výuka), akcentují se diferencované učební styly žáků a volí se vhodné učební strategie, na jejichž formulování se mohou podílet žáci.

Výchovné a vzdělávací strategie

Rozvoj klíčových kompetencí v cizojazyčné výuce je přirozeným procesem. Žáci rozvíjejí nejen komunikativní kompetenci, která je podstatou jazykové komunikace, nýbrž také poznávají strategie učení a praktické propojení jazykových dovedností s pracovním společenským životem. Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí učitelé využívají rozmanité postupy, metody a formy práce vycházející z principů výuky anglického jazyka.:

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k učení

Učitel:

- seznamuje žáky s různými strategiemi učení se anglickému jazyku a způsoby procvičování si a rozvíjení jazykových dovedností;
- vede žáky k tomu, aby přezkoumávali své silné i slabé stránky učení se anglickému jazyku zvláště ve vztahu k jednotlivým jazykovým dovednostem a prostředkům; rozpoznávali překážky a problémy v učení, přijímali podporu, rady, zpětnou vazbu i kritiku a vytvořili si plán dalšího zlepšování;
- vede žáky k aktivnímu využívání různých nástrojů pro procvičování si jazykových prostředků a dovedností.

- poskytuje ve výuce dostatek informačních zdrojů
- volí učivo ve shodě s individuálními možnostmi žáků a respektuje rozdílné schopnosti žáků
- do výuky zařazuje metody, které motivují a podporují zvědavost žáků

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vede žáky k tomu, aby rozpoznali jazykovou situaci/problém, v čem je podobná či obdobná s dříve známými situacemi, a určí, v čem se liší a v čem se shodují;
- motivuje žáky k tomu, aby při řešení jazykového problému/situace předvídali, jaké problémy by mohly nastat;
- předkládá žákům aktivity, v nichž se žáci učí posoudit, zda mohou jednoduchý/známý jazykový problém nebo situaci vyřešit s tím, co ví a rozhodnout se, které jazykové znalosti a dovednosti jsou nutné k řešení situace;
- motivuje žáky problémovými úlohami z praktického života, žáci tak rozvíjejí vlastní schopnosti
- podporuje žáky ve vyhodnocování různých vlastních i předložených variant řešení;
- seznamuje žáky s postupy, jak diagnostikovat chyby a navrhnout nová jazyková řešení;
- motivuje žáky k změnám a úpravám svých odpovědí na základě nových jazykových zjištění a porozumění.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence komunikativní

Učitel:

- předkládá žákům takové anglické texty či promluvy, v nichž rozpoznají hlavní téma a obsah a určí klíčová místa;
- motivuje žáky k vyjadřování se v anglickém jazyce tak, aby jim ostatní rozuměli, používali pro to jednoznačná a výstižná slova a slovní spojení;
- vede žáky k logickému uspořádání informací podle časových a dějových souvislostí;
- vede žáky k vyjádření uceleného písemného sdělení, se souvislou stavbou vět a krátkého textu;
- vede žáky k dodržování základních principů a pravidel komunikace
- vede žáky k tomu, aby rozlišovali, co chtějí sdělit, v jaké situaci to sdělují a komu to sdělují, a v závislosti na tom použili vhodné jazykové prostředky;
- navozuje takové komunikativní situace, v nichž se žáci učí v anglickém jazyce dávat druhým lidem najevo, že jim naslouchají; verbálně i neverbálně dávají najevo porozumění.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence sociální a personální

Učitel:

- předkládá žákům takové aktivity, v nichž se učí analyzovat ve skupině problémovou jazykovou úlohu a určit si, co je úkolem;
- vede žáky k tomu, aby při nepochopení výrazu si mezi sebou pomáhali a vzájemně komunikovali a pomáhali si a využívali slovník;
- vede žáky k ohleduplnosti, úctě a slušnosti při jednání s druhými lidmi;
- vytváří příležitosti pro diskusi o tématech z každodenního života.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky k vyjadřování svých vlastních pocitů prostřednictvím anglického jazyka;
- vede žáky k tomu, aby se skupinou vrstevníků vytvářeli a formulovali pravidla potřebná pro různé jazykové aktivity a činnosti, v případě potřeby tvorbu pravidel sami navrhovali; pravidla dodržovali nebo přijímali důsledky vyplývající z jejich nedodržení;
- vytváří v rámci anglických hodin různé situace, v nichž nejsou přesně stanovená pravidla s cílem, aby žáci respektovali, že jejich svoboda končí tam, kde začíná svoboda druhého;
- při výuce organizuje učební činnosti s ohledem na individuální rozdíly žáků.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence pracovní

Učitel:

- zadává žákům úkoly, v nichž se učí naplánovat řešení úkolu a rozdělit jazykovou činnost do jednotlivých kroků vedoucí k výsledku;
- předkládá žákům komplexní jazykové aktivity, ve kterých vybírají z nabídky takové materiály a pomůcky, které nejlépe odpovídají jazykovému úkolu;
- motivuje žáky k reálnému odhadu svých možností v anglickém jazyce (co dokáží a za jakých podmínek);
- vede žáky k využívání informačních technologií pro získání informací.

Očekávané výstupy

2. stupeň

POSLECH S POROZUMĚNÍM

Žák

- rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně
- rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat

MLUVENÍ

Žák

- se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných každodenních formálních i neformálních situacích
- mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech
- vypráví jednoduchý příběh i událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

Žák

- vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech
- rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace

PSANÍ

Žák

- vyplní základní údaje o sobě ve formuláři
- napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- reaguje na jednoduché písemné sdělení

Učivo

- **zvuková a grafická podoba jazyka** – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby
- **slovní zásoba a tvoření slov** – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem
- **tematické okruhy** – domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování, realie zemí příslušných jazykových oblastí
- **mluvnice** – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace**Předmět: Anglický jazyk****Ročník: 6.**

Dílčí výstupy	Učivo
POSLECH S POROZUMĚNÍM	Gramatika: - přítomné časy - předložky místa - řadové číslovky - zájmena - minulý čas prostý
Žák zachytí konkrétní informace číselné i nečíselné povahy v pomalu a zřetelně pronášeném jednoduchém projevu, který se vztahuje k osvojovaným tématům.	Zvuková podoba jazyka: - fonetická abeceda - souhlásky a samohlásky - přízvuk slov - přízvuk ve větě - intonace ve větě
Žák porozumí tématu/obsahu krátkého a jednoduchého zřetelně pronášeného vyprávění a rozhovoru, který se vztahuje k osvojovaným tématům (s vizuální i bez vizuální podpory).	Slovní zásoba: - popis domu, města - bydlení - domácí práce - nakupování - ceny - měsíce, data - počasí - tělo - zdraví
MLUVENÍ	Tematické okruhy: - domov, bydlení - nákupy - počasí - kalendářní rok - zvířata - péče o zdraví - realie zemí příslušných jazykových oblastí
Žák se zapojí pomocí slovních spojení a vět do krátkého, jasně strukturovaného rozhovoru, který se týká osvojovaných témat.	
Žák poskytne a zjistí informace týkající se některých činností a míst za použití slovních spojení a vět.	
Žák krátce pohovoří o svém domě/bytu, městě, počasí, zvířatech podle předem připravené osnovy a za použití obrázků.	
Žák jednoduše a v krátkých větách popíše místo, v němž žije, lidi, některé činnosti a kalendářní rok za použití jednoduchých vět.	
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM	
Žák najde konkrétní číselné i nečíselné informace v jednoduchém textu vztahujícím se k osvojovaným tématům.	
Žák porozumí tématu krátkého a jednoduchého textu týkajícího se osvojovaných témat (s vizuální i bez vizuální podpory).	
Žák porozumí obsahu krátkého a jednoduchého textu týkajícího se osvojovaných témat (s vizuální i bez vizuální podpory).	
PSANÍ	
Žák zapíše informace, slovní spojení nebo jednoduché věty, které se týkají osvojovaných témat.	
Žák napíše krátký jednoduchý popis místa, lidí a kalendářního roku	
Žák napíše jednoduchý příběh jako sled jednotlivých událostí za použití vět řazených za sebou.	
Žák popíše událost za použití vět řazených za sebou.	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace**Předmět: Anglický jazyk****Ročník: 7.**

Dílčí výstupy	Učivo
POSLECH S POROZUMĚNÍM	Gramatika: - přítomné časy - minulý čas prostý - budoucí čas s <i>going to</i> - počítatelná a nepočítatelná podstatná jména - stupňování přídavných jmen - frekvenční příslovce Zvuková podoba jazyka: - souhlásky a samohlásky - přízvuk slov - přízvuk ve větě - intonace ve větě Slovní zásoba: - jídlo - v restauraci - zeměpisné údaje - zábava a volnočasové aktivity - rodina - škola Tematické okruhy: - jídlo a stravování - stravovací návyky - geografie vybraných zemí, příroda - realie zemí příslušných jazykových oblastí - volný čas - kultura - sport - rodina - škola
Žák zachytí konkrétní informace nečíselné povahy v pomalu a zřetelně pronášeném jednoduchém projevu, který se vztahuje k osvojovaným tématům.	
Žák porozumí tématu/obsahu krátkého a jednoduchého zřetelně pronášeného vyprávění a rozhovoru, který se vztahuje k osvojovaným tématům (s vizuální i bez vizuální podpory).	
MLUVENÍ	
Žák se zapojí pomocí slovních spojení a vět do krátkého, jasně strukturovaného rozhovoru, který se týká osvojovaných témat.	
Žák se zapojí pomocí slovních spojení a vět do krátkého, jasně strukturovaného rozhovoru, ve kterém formuluje pozvání a na pozvání reaguje.	
Žák se zapojí pomocí slovních spojení do krátkého, jasně strukturovaného rozhovoru, ve kterém sdělí, co se mu líbí/nelíbí, co si přeje a na podobné výpovědi reaguje.	
Žák poskytne a zjistí informace týkající se některých činností za použití slovních spojení a vět.	
Žák krátce pohovoří o svých volnočasových aktivitách, rodině a škole podle předem připravené osnovy a za použití obrázků.	
Žák jednoduše a v krátkých větách popíše každodenní činnosti a způsob života za použití jednoduchých vět.	
Žák popíše jednoduchý příběh jako sled jednotlivých událostí za použití vět řazených za sebou.	
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM	
Žák najde konkrétní číselné i nečíselné informace v jednoduchém textu vztahujícím se k osvojovaným tématům.	
Žák porozumí tématu krátkého a jednoduchého textu týkajícího se osvojovaných témat (s vizuální i bez vizuální podpory).	
Žák porozumí obsahu krátkého a jednoduchého textu týkajícího se osvojovaných témat (s vizuální i bez vizuální podpory).	
PSANÍ	
Žák zapíše informace, slovní spojení nebo jednoduché věty, které se týkají osvojovaných témat.	
Žák napíše krátký jednoduchý popis vybraných	

každodenních činností, minulých událostí.	
Žák napíše jednoduchý příběh jako sled jednotlivých událostí za použití vět řazených za sebou.	
Žák popíše událost za použití vět řazených za sebou.	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Předmět: Anglický jazyk

Ročník: 8.

Dílčí výstupy	Učivo
POSLECH S POROZUMĚNÍM	Gramatika: • budoucí časy • minulé časy (prostý, průběhový) • předpřítomný čas • vybraná modální slovesa • členy
Žák zachytí konkrétní informace nečíselné povahy v pomalu a zřetelně pronášeném jednoduchém projevu, který se vztahuje k osvojovaným tématům.	Zvuková podoba jazyka: • souhlásky a samohlásky • přízvuk slov • přízvuk ve větě • intonace ve větě
Žák porozumí tématu/obsahu krátkého a jednoduchého zřetelně pronášeného vyprávění a rozhovoru, který se vztahuje k osvojovaným tématům (s vizuální i bez vizuální podpory).	Slovní zásoba: • doprava • časové údaje • místa • ptaní se na cestu • filmy, knihy, TV,... • škola
MLUVENÍ	Tematické okruhy: • cestování • společnost a některé její problémy • moderní technologie a média • volný čas • kultura • škola • realie zemí příslušných jazykových oblastí
Žák se zapojí pomocí slovních spojení a vět do krátkého, jasně strukturovaného rozhovoru, který se týká osvojovaných témat.	
Žák se zapojí pomocí slovních spojení a vět do krátkého, jasně strukturovaného rozhovoru, ve kterém se domluví na tom, co bude dělat, kam půjde a na podobné výpovědi reaguje.	
Žák se zapojí pomocí slovních spojení do krátkého, jasně strukturovaného rozhovoru, ve kterém formuluje, co si přeje/nepřeje a na podobné výpovědi reaguje.	
Žák poskytne a zjistí informace týkající se některých činností za použití slovních spojení a vět.	
Žák krátce pohovoří o své budoucnosti, o filmu nebo knize podle předem připravené osnovy.	
Žák popíše své plány za použití vět řazených za sebou nebo propojených spojkami.	
Žák popíše jednoduchý příběh jako sled jednotlivých událostí za použití vět řazených za sebou nebo propojených spojkami a příslovci.	
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM	
Žák najde konkrétní číselné i nečíselné informace v jednoduchém textu vztahujícím se k osvojovaným tématům.	
Žák porozumí tématu krátkého a jednoduchého textu týkajícího se osvojovaných témat (s vizuální i bez vizuální podpory).	
Žák porozumí obsahu krátkého a jednoduchého textu týkajícího se osvojovaných témat (s vizuální i bez vizuální podpory).	
Žák odvodí z kontextu význam neznámých slov, která se vyskytují v jednoduchém textu.	
Žák porozumí běžným označením a nápisům na veřejných místech.	
PSANÍ	
Žák запиše/doplní informace, slovní spojení nebo	

jednoduché věty, které se týkají osvojovaných témat.	
Žák napíše krátký jednoduchý popis vybraných minulých událostí.	
Žák popíše událost za použití vět řazených za sebou nebo propojených spojkami a příslovci.	
Žák popíše své plány za použití vět řazených za sebou nebo propojených spojkami a příslovci.	
Žák odpoví písemně s použitím jednoduchých slovních spojení a vět na krátké sdělení či otázky.	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace**Předmět: Anglický jazyk****Ročník: 9.**

Dílčí výstupy	Učivo
POSLECH S POROZUMĚNÍM	Gramatika: • přítomné časy • předpřítomný čas • minulé časy • některá modální slovesa
Žák zachytí konkrétní informace nečíselné povahy v pomalu a zřetelně pronášeném jednoduchém projevu, který se vztahuje k osvojovaným tématům.	Zvuková podoba jazyka: • souhlásky a samohlásky • přízvuk slov • přízvuk ve větě • intonace ve větě
Žák porozumí tématu/obsahu krátkého a jednoduchého zřetelně pronášeného vyprávění a rozhovoru, který se vztahuje k osvojovaným tématům (s vizuální i bez vizuální podpory).	Slovní zásoba: • vlastnosti lidí • zaměstnání • věci denní potřeby • oblečení • jídlo • zdraví
MLUVENÍ	Tematické okruhy: • vlastnosti lidí, pocity a nálady • volba povolání • móda • stravovací návyky • realie zemí příslušných jazykových oblastí
Žák se zapojí pomocí slovních spojení a vět do krátkého, jasně strukturovaného rozhovoru, který se týká osvojovaných témat.	
Žák poskytne a zjistí informace týkající se běžných témat v každodenních situacích za použití slovních spojení a vět.	
Žák krátce pohovoří o možném budoucím povolání, o módě, zdravém a nezdravém jídle podle předem připravené osnovy.	
Žák popíše sebe samého, prostředí v němž žije, potřeby a způsob života za použití jednoduchých vět.	
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM	
Žák najde konkrétní číselné i nečíselné informace v jednoduchém textu vztahujícím se k osvojovaným tématům.	
Žák porozumí tématu krátkého a jednoduchého textu týkajícího se osvojovaných témat (s vizuální i bez vizuální podpory).	
Žák porozumí obsahu krátkého a jednoduchého textu týkajícího se osvojovaných témat (s vizuální i bez vizuální podpory).	
Žák odvodí z kontextu význam neznámých slov, která se vyskytují v jednoduchém textu.	
Žák porozumí běžným označením a nápisům na veřejných místech.	
Žák popíše událost jako sled jednotlivých událostí za použití vět řazených za sebou nebo propojených spojkami a příslovci.	
PSANÍ	
Žák zapíše/doplní informace, slovní spojení nebo jednoduché věty, které se týkají osvojovaných témat.	
Žák napíše krátký jednoduchý popis sebe samého, prostředí, v němž žije, každodenních potřeb a způsobu života za použití vět propojených spojkami a příslovci.	
Žák napíše jednoduchý text související	

s osvojovanými tématy.	
Žák popíše událost za použití vět řazených za sebou nebo propojených spojkami a příslovci.	
Žák popíše své plány za použití vět řazených za sebou nebo propojených spojkami a příslovci.	
Žák odpoví písemně s použitím jednoduchých slovních spojení a vět na krátké sdělení či otázky.	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: NĚMECKÝ JAZYK

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytuje živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa. Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak je zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním životě. Rovněž umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Bezesporu rovněž prohlubuje vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech. Úspěšnost jazykového vzdělávání je závislá také na tom, do jaké míry se jazyková kultura žáků stane předmětem zájmu i všech ostatních oblastí základního vzdělávání.

V německém jazyce žáci získávají základní vědomosti a dovednosti potřebné k tomu, aby dokázali vést jednoduchý rozhovor a vyjádřit jednoduše své názory v cizí jazyce. Žák se učí porozumět gramatickým zákonitostem jazyka a je veden k osvojování si dovedností porovnávat informace a využívat nejrůznějších dostupných prostředků pro zefektivnění své práce. Učí se jazyk používat nejen aktivně, ale také je veden k pasivnímu porozumění. Žák je motivován k samostatnému řešení problémů a k hledání dalších řešení. Důraz je kladen také na skupinovou práci, avšak ve stejné míře je žák veden k samostatnosti. Důraz je kladen na respektování práv druhých lidí a na toleranci k jiným národům. Žák se učí prostřednictvím jazyka porozumět prostředí, kultuře, zvykům a tradicím jiných zemí, učí se tyto zvláštnosti přijímat a respektovat. Rovněž je žák veden k tomu, aby získané znalosti vhodně využíval a obohacoval tak svůj kulturní rozhled.

V německém jazyce jsou realizovány téměř všechny formy výuky – pojmová, projektová výuka, rovněž výuka skupinová a samostatná práce.

Vyučovací předmět má časovou dotaci v 8. ročníku 3 vyučovací hodiny týdně a v 9. ročníku taktéž 3 vyučovací hodiny týdně. Hodiny jsou čerpány z disponibilních hodin.

Výuka probíhá ve třídě, která je vhodně zařízena pro výuku jazyků.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

- žák je kladně motivován
- učitel používá vhodné učební pomůcky a techniku
- učitel uvádí věci do souvislostí
- žák porozumí smyslu toho, co a proč se učí
- učitel respektuje rozdílné schopnosti žáků
- učitel vede žáky k vlastní organizaci učení
- žák realizuje ve vhodných případech vlastní nápady
- v hodinách učitel učí žáka pracovat s informacemi, samostatně informace vyhledávat, třídit a vhodně interpretovat a využívat je v procesu učení a v praktickém životě
- učitel poskytuje žákům dostatek informačních zdrojů z učebnic a pracovních textů
- učitel využívá sebekontrolu a vede žáky k sebehodnocení

- učitel vede žáka k samostatnému učení zařazováním práce s jazykovými příručkami a slovníky

Kompetence k řešení problémů

- učitel motivuje žáka k samostatnému řešení daného problému, pomáhá mu hledat další řešení
- výuku učitel podporuje praktickými činnostmi
- učitel zadává úkoly k posílení schopnosti žáka využívat vlastních zkušeností
- učitel učí žáky vyhledávat a třídit informace a vhodným způsobem je využívat
- učitel zapojuje žáky podle schopností a dovedností do soutěží
- učitel navozuje ve vyučování problémové a modelové situace a vede žáky k jejich řešení
- učitel vede žáka k analýze přečtených textů a kritickému posouzení jejich obsah

Kompetence komunikativní

- žák vhodně komunikuje se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo školu
- učitel učí žáka obhajovat svůj názor, vhodnou formou argumentovat a zároveň poslouchat názor jiných
- učitel používá metody týmové práce a kooperativního učení a vede žáky ke spolupráci
- učitel vede žáky ke srozumitelnému ústnímu a písemnému vyjadřování svých myšlenek zařazováním vhodných cvičení, dbá na dodržování pravidel komunikace
- učitel povzbuzuje k formulování vlastních názorů
- žák formuluje otázky, vysvětluje, vede dialog a diskusi
- učitel směřuje žáka k využívání informační a komunikační technologie pro komunikaci s ostatním světem
- učitel vede žáky k toleranci a ohleduplnosti k druhým lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám

Kompetence sociální a personální

- učitel vede žáky k práci ve skupině, vytvoření pravidel práce v týmu (organizace práce, rozdělení rolí, spolupráce, ohleduplnost, úcta) a jejich respektování
- učitel uplatňuje individuální přístup
- učitel posiluje sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj
- učitel motivuje a vede žáky k ohleduplnosti, úctě a slušnosti při chování s druhými lidmi
- učitel dbá na dodržování pravidel komunikace

Kompetence občanské

- učitel respektuje věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti žáka
- žáci umí respektovat individuálních rozdílů
- žák odmítá fyzické násilí, hrubé zacházení a vulgární vyjadřování
- učitel využívá každodenních situací ve třídě k nácviku věcného řešení konfliktů

Kompetence pracovní

- učitel žáka motivuje k pozitivnímu vztahu k práci
- učitel usiluje o to, aby pracovní činnosti žáků měly prakticky uplatnitelný konkrétní výstup
- učitel cíleně posiluje a motivuje žáka k dosažení jím vhodně zvoleného dalšího studia a budoucího povolání
- žák se učí objektivnímu sebehodnocení

učitel žáka důsledně vede k dodržování vymezených pravidel, ochraně zdraví a k plnění svých povinností a závazků

Do vyučovacího předmětu Německý jazyk jsou zařazena tato průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Multikulturní výchova

Mediální výchova

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

Osobnostní a sociální výchova

- všechna zvolená témata tvoří součást každodenní pedagogické práce

- Rozvoj schopnosti poznávání
- Sebepoznání a sebepojetí
- Seberegulace a sebeorganizace
- Psychohygiena
- Kreativita
- Poznávání lidí
- Mezilidské vztahy
- Komunikace
- Kooperace a kompetice
- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- Hodnoty, postoje, praktická etika

Výchova k myšlení v Evropských a globálních souvislostech

- Evropa a svět nás zajímá
8. roč. – Meine Familie
9. roč. – reálie německy mluvících zemí
- Objevujeme Evropu a svět
8. roč. – reálie německy mluvících zemí
9. roč. – reálie německy mluvících zemí
- Jsme Evropané
8. roč. – Die Familie
9. roč. – reálie německy mluvících zemí

Multikulturní výchova

- Multikulturalita
8. roč. – Freizeit und Hobby, Meine Familie
9. roč. – jednotlivé tematické okruhy vztažené na německy mluvící země
- Lidské vztahy
8. roč. – Meine Familie, Meine Schule, Freizeit und Hobby
9. roč. – Kleidung, zvyky a tradice v německy mluvících zemí

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

- Tvorba mediálního sdělení
9. roč. – Kleidung, Einkaufen, Tiere

Vzdělávací oblast : Jazyk a jazyková komunikace

Předmět : Německý jazyk

Ročník : 8.

Učivo	Výstup ŠVP
	<u>Žák dle svých schopností</u>
Seznámení s novým předmětem	
Nejpoužívanější pokyny	- opakuje a reaguje na základní pokyny pro práci používané ve výuce
Správná výslovnost	- opakuje základní slovíčka - osvojí si jednoduché říkanky - ovládne správnou výslovnost německých hlásek
Wie grüßt man?	- opakuje a osvojí si pozdravy a základní jednoduché fráze
Wir zählen und rechnen	- počítá se správnou výslovností od 1 do 100 - vypočítá jednoduché početní příklady (Plus, Minus, mal, durch, ist gleich) - vyjádří správně časový údaj (vazba Wie spät ist es?) - odpoví na otázku „Wie alt bist du?“ - zapojí se do jednoduchých rozhovorů
Die Farben	- osvojí si a foneticky správně vyslovuje názvy barev - píše správně barvy podle diktátu - ukazuje a poznává barvy na předmětech ve třídě, na svém oblečení
Podstatná jména – člen určitý a neurčitý 1., 3., 4. pád	- používá určitý a neurčitý člen - samostatně řídí podstatná jména do skupin - používá ve větách správně člen ve všech pádech kromě 2.p. - správně určí pád podstatného jména
Časování pravidelných sloves v přítomnosti	- správně časuje pravidelná slovesa v jednotném i množném čísle (včetně arbeiten) - podle tvaru slovesa určuje osobu a doplní odpovídající osobní zájmeno - gramaticky správně časuje slovesa „sein“ a „haben“ - používá slovesa správně ve větách
Zájmena – osobní, přivlastňovací, tázací,	- osvojí si a aktivně používá zájmena osobní,

záporná Stavba věty – slovosled přímý, nepřímý, otázka Zápor – nein, kein Rozkazovací způsob Meine Familie Meine Schule	přivlastňovací, záporných a tázací (was, wo, wie) v 1. a 4. pádě - používá zájmena správně v ústním i písemném projevu - porovná 1. a 4. pád přivlastňovacích zájmen a vysvětlí rozdíl - používá záporné zájmeno „kein“ správně v 1. a 4. p. - samostatně správně tvoří jednoduché oznamovací a tázací věty - v otázkách používá zájmena was, wie, wo, wer - tvoří kladné i záporné odpovědi pomocí záporného zájmena a pomocí „nein“ - vyjadřuje nesouhlas - vysvětlí rozdíl mezi kein a nein - osvojí si pravidla pro tvoření rozkazovacího způsobu pro 2. os. mn. a j. č. - správně sestavuje rozkazovací věty - porovná koncovky sloves u způsobu oznamovacího a rozkazovacího - osvojí si slovní zásobu k tématu „Meine Familie“ - umí pojmenovat jednotlivé členy rodiny - vede krátké rozhovor na téma „Wer ist das?“, „Wie heißt er (sie)?“ - popíše činnosti členů rodiny týkající se běžných činností (vaří, zpívá, maluje...) - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny a podobné otázky pokládá - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny - osvojí si slovní zásobu k tématu „meine Schule“ - samostatně pojmenovává školní pomůcky, udává jejich počet a barvu - sděluje základní informace o předmětech a činnostech ve škole - sdělí jednoduchým způsobem základní
---	---

Die Woche, das Jahr	informace týkající se školy - odpovídá na jednoduché otázky týkající se školy a podobné otázky pokládá - napíše jednoduché texty týkající se školy
Freizeit und Hobbys	- pojmenovává dny v týdnu, měsíce v roce a roční období - vyjádří a jednoduše popíše počasí v ročních obdobích - popíše svoji činnost během týdne
Tematické okruhy Práce se slovní zásobou	- pomocí osvojené slovní zásoby sděluje co rád dělá a co nerad dělá - popíše svůj volný čas a zájmy - vede jednoduchý rozhovor na toto téma - pojmenuje činnosti, dokáže je předvést a uvést konkrétní příklady - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se volného času a dalších osvojovaných témat - odpovídá na jednoduché otázky týkající se volného času a podobné otázky pokládá - napíše jednoduché texty týkající se volného času a dalších osvojovaných témat - - pomocí osvojené základní slovní zásoby krátce pohovoří na téma „Meine Familie“, „Meine Schule“, „Freizeit und Hobbys“, „Das Jahr und die Jahreszeiten“ - Během 1. roku se seznámí se základní slovní zásobou s jejíž pomocí bude schopen reagovat na základní otázky, povely a témata

Vzdělávací oblast : Jazyk a jazyková komunikace

Předmět : Německý jazyk

Ročník : 9.

Učivo	Výstup ŠVP
	<u>Žák dle svých schopností:</u>
Množné číslo podstatných jmen v 1. a 4. pádě	- osvojí si a aktivně začne používat množné číslo podstatných jmen - k podstatným jménům dopisuje množné číslo - určuje správně počet ve spojení s číslovkou - užívá množné číslo ve větách
Vazba „ich möchte“	- časuje sloveso „möchten“ správně v jednotném i množném čísle - používá jej aktivně a samostatně ve vazbě ve spojení s infinitivem - uvědomí si stejné tvary v 1. a 3. osobě jednotného čísla
Silná slovesa	- osvojí si pojem silná (nepravidelná) slovesa - správně časuje nejpoužívanější silná slovesa a samostatně je používá ve větách
Zájmena osobní a přivlastňovací ve 3. a 4. pádě	- osvojí si zájmena v dalších pádech a aktivně a správně je používá - samostatně utvoří 3. a 4. pád těchto zájmen - používá správně tvary ve větách a slovních spojení - používá zájmena ve spojení s předložkami - nahrazuje zájmeny ve větách podmět
Způsobová slovesa	- seznámí se se způsobovými slovesy - správně časuje slovesa ve všech osobách v přítomném čase - samostatně a správně je používá ve větách - osvojí si větný rámec – spojení modálního slovesa a infinitivu, porovná tento gramatický jev s češtinou - osvojí si postavení infinitivu a modálního slovesa ve větě
Předložky se 3. pádem	- osvojí si předložky se 3. pádem - aktivně tyto předložky používá ve větách a slovních spojení - vyjmenuje tyto přeložky
Předložky se 4. pádem	

Předložky se 3. a 4. pádem	- osvojí si předložky se 4. pádem - aktivně tyto předložky používá ve větách a slovních spojeních - vyjmenuje tyto přeložky
Slovesa s odlučitelnými předponami	- osvojí si předložky se 4. a 3. pádem - aktivně tyto předložky používá ve větách a slovních spojeních - vyjmenuje tyto přeložky - vysvětlí pravidlo pro používání předložek
Vykání a tykání	- osvojí si tento druh sloves - aktivně a samostatně jej používá ve větách a vyjadřování - vysvětlí pravidlo postavení předpony ve větě
Kleidung	- pochopí a aktivně používá vykání v němčině - používá nové tvary ve zdvořilostních frázích - porovná vykání v češtině a němčině
Einkaufen	- pomocí osvojené slovní zásoby vede rozhovor na téma oblečení - vyjádří co rád nosí, co má na sobě, jakou má oblečení barvu
Tiere	- pomocí osvojené slovní zásoby pohovoří na téma nákupy - vyjádří svůj názor na nakupování, sdělí, kde lze nakupovat - pojmenuje základní druhy potravin
Tématické okruhy	- pomocí osvojené slovní zásoby vede rozhovor na téma jaké má doma zvíře, jaké zvířata má rád - popíše zvíře, rozděluje zvířata na domácí a divoká
Průběžně	- Pomocí osvojené základní slovní zásoby krátce pohovoří na téma: „Kleidung“, „Einkaufen“, „Tiere“ - poslouchá magnetofonové nahrávky, sleduje výslovnost - chápe obsah textů v učebnici i textů poslechových - předvádí rozhovory

	- připravuje si krátká vyprávění, odpovídá na otázky - při práci aktivně využívá slovník - pracuje s textem – vyhledává informace, doplňuje vynechaná slova, hledá odpovědi na otázky - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se dalších osvojovaných témat - napíše jednoduché texty týkající se dalších osvojovaných témat
Čtení s porozuměním	- rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům - rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům - rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci
Poslech s porozuměním	- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně - rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat
Psaní	- stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace
Vyučovací předmět: MATEMATIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace prolíná celým základním vzděláváním a vytváří předpoklady pro další studium. Klade důraz na porozumění základním myšlenkám, pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si osvojují matematické pojmy, algoritmy, symboliku. Učí se využívat získané vědomosti a dovednosti v praktickém životě. Matematické vzdělání vede žáky k přesnému vyjadřování, rozvíjí logické uvažování, důslednost, vytrvalost, pečlivost, schopnost sebekontroly, tvořivost, sebedůvěru. Při výuce se žáci učí používat rozličné pomůcky, kalkulačky, výpočetní techniku a vhodný výukový software, což umožňuje přístup k matematice i žákům, kteří mají nedostatky v numerickém počítání a v rýsování. **Nedílnou součástí této vzdělávací oblasti je i rozvíjení orientace ve světě financí- stavíme finanční vzdělávání na dovednostech potřebných pro praktický život a to formou kooperativní, projektové výuky, dále využíváme inscenační metody, situační metody, heuristické metody, apod. Snažíme se o zasazení výuky finanční gramotnosti do širších souvislostí – podporujeme propojení mezioborových vztahů (s ekonomii, ICT, psychologii, geografii, ekologií, právem, apod.) a průřezových témat (např. Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Environmentální výchova, Mediální výchova, Člověk a životní prostředí, Člověk a svět práce).**

Vzdělávací obsah je rozdělen na čtyři tématické okruhy, které jsou zastoupeny v každém ročníku:

Číslo a proměnná - žáci si osvojují početní operace v oboru přirozených, celých a racionálních čísel, učí se získávat údaje měřením, odhadováním, porovnáváním, zaokrouhlováním a výpočtem, seznamují se s pojmem proměnná, učí se matematizovat reálné situace (dovednost provádět operace, porozumění, proč je operace prováděna daným postupem a propojení operace s reálnou situací).

Závislosti, vztahy a práce s daty - žáci se učí rozpoznávat určité typy změn a závislostí, se kterými se lze setkat v reálném světě, a seznamují se s jejich reprezentacemi. Učí se analyzovat změny a závislosti z tabulek, diagramů a grafů, jednoduché případy sami vyjadřují matematickým předpisem, tabulkou, grafem.

Geometrie v rovině a v prostoru – žáci určují a znázorňují geometrické útvary a geometricky modelují reálné situace, hledají podobnost a odlišnost útvarů, které se vyskytují všude kolem nás. Uvědomují si vzájemné polohy objektů v rovině a v prostoru. Učí se měřit jednotlivé veličiny, porovnávat je a odhadovat . Zdokonalují svůj grafický projev.

Nestandardní aplikační úlohy a problémy - řešení těchto úloh může být do značné míry nezávislé na znalostech a dovednostech školské matematiky, ale je při něm nutno uplatňovat logické myšlení. Tyto úlohy prostupují všemi tématickými okruhy v průběhu celého základního vzdělávání. Žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života, pochopit problém, analyzovat ho, utřídit údaje, navrhnout optimální řešení. Řešení těchto úloh motivuje žáka a může zaujmout i ty žáky, kteří jsou v matematice méně úspěšní.

Vyučovací předmět MATEMATIKA je vyučován v 6. – 9. ročníku s časovou dotací 4 hodiny týdně.

Výuka probíhá v učebně matematiky, kde jsou k dispozici vhodné učební pomůcky. V některých hodinách probíhá výuka v počítačové učebně, kde je možno pracovat na několika počítačích zapojených do počítačové sítě a využívat vhodný výukový software.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáky k práci s obecně používanými symboly, znaky a termíny a uvádění věcí do souvislostí
- žák je veden k efektivnímu porozumění různých typů textů a záznamů, obrazových materiálů a informačních a telekomunikačních prostředků
- klade důraz na pozitivní motivaci žáka
- používá vhodné učební pomůcky (nástěnné plakáty, stavebnice, učebnice, uč. pomůcky, pracovní texty, výukový software apod.) pro individuální činnost žáků u žáků s poruchami učení
- vede žáky k samostatnosti, organizaci vlastní činnosti, vytváření vlastního úsudku, iniciativě

Kompetence k řešení problému

Učitel

- vede k rozpoznávání a pochopení problému, k utřídění dat a navrhování optimálního řešení, k využívání vlastního úsudku a zkušeností
- při řešení problému je žák učitelem motivován k vyhledávání vhodných informací, k nacházení jejich shodných, podobných nebo odlišných znaků a k využívání získané znalosti a dovednosti, k objevování různých variant řešení
- směřuje žáka k zdokonalování jeho schopnosti samostatně řešit problémy, ověřovat správnost svého řešení a obhájit si své rozhodnutí

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáka ke srozumitelnému ústnímu i písemnému projevu, vyjadřování vlastních myšlenek a názorů
- vede žáky k formulaci vlastních myšlenek v logickém sledu, k výstižnému a souvislému vyjadřování
- směřuje žáka k využívání různých prostředků informační a komunikační technologie

Kompetence sociální a personální

Učitel

- velký důraz učitel klade na spolupráci ve skupině
- vytváří příjemného prostředí v týmu
- uplatňuje individuální přístup k žákům talentovaným, ale i k žákům s poruchami učním zadáváním samostatných úkolů různého stupně obtížnosti

Kompetence občanské

Učitel

- respektuje věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti žáka
- během vyučování využívá skupinovou práci pro vzájemnou pomoc při učení

Kompetence pracovní

Učitel

- dbá na dodržování stanovených pravidel, plnění povinností a závazků
- učí žáky adaptovat se na změněné pracovní podmínky

Do vyučovacího předmětu Matematika jsou zařazena průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova

Výchova demokratického občana

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Enviromentální výchova

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

Osobnostní a sociální výchova

Osobnostní rozvoj

Rozvoj schopností a poznávání

6. - 9. roč.: provádí každou výkladovou vyučovací hodinu

Sebepoznání a sebepojetí

6. - 9. roč.: úspěšnost v bodovaných kontrolních tématických, čtvrtletních pracích, úspěšnost v matematických soutěžích

Seberegulace a sebeorganizace

6. - 9. roč.: dobrovolné domácí úkoly, dobrovolná účast v matematických soutěžích, rozvržení práce při 45 minutových kontrolních pracích

Psychohygiena

6. - 9. roč.: střídání různých forem práce

Kreativita

6. - 9. roč.: různé způsoby řešení slovních úloh

8. – 9. roč.: různé způsoby řešení konstrukcí geometrických útvarů

Sociální rozvoj

Mezilidské vztahy

6. - 9. roč.: vzájemná pomoc při vysvětlování algoritmů jednotlivých úloh, poslouchání a snaha o pochopení myšlenkových pochodů spolužáků

Komunikace

6. - 9. roč.: opravování, vysvětlování jednotlivých úloh, přesvědčování spolužáků o vlastním názoru v řešení složitějších úloh

Kooperace a kompetice

6. - 9. roč.: práce ve skupinách, po dvojicích

Morální rozvoj

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti 6. - 9. roč.: slovní úlohy, přednost početních operací, konstrukční úlohy

Výchova demokratického občana

Formy participace občanů v politic. životě 8. roč.: Statistika – sledování jevů běžného života

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Objevujeme Evropu a svět 7. roč.: Přímá úměrnost – měřítko mapy
9. roč.: Podobnost – měřítko mapy

Enviromentální výchova

Ekosystémy 8. roč.: Statistika - sběr

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Předmět: Matematika

Ročník: 6.

Učivo	Výstup ŠVP
Číslo a proměnná Desetinná čísla	<u>Žák dle svých schopností:</u> - vyjádří část celku desetinným číslem - používá deset. číslo řádu tisícín - zaokrouhluje deset. čísla na daný řád - násobí a dělí deset. čísla 10, 100, 1000 - převádí jednotky délky a hmotnosti - sčítá, odečítá, násobí a dělí jednoduchá deset. čísla z paměti - sčítá, odečítá, násobí a dělí deset. čísla písemně - převádí desetinný zlomek na deset. číslo - porovnává deset. čísla podle velikosti - užívá kalkulačku - řeší slovní úlohy s deset. čísly - provádí odhad a kontrolu výsledků řešení
Celá čísla	- zapisuje kladné a záporné číslo - zobrazuje kladné a záporné číslo na číselné ose - určuje opačné číslo k danému číslu - porovnává celá čísla podle velikosti - určuje absolutní hodnotu celého čísla s využitím číselné osy - sčítá a odečítá celá čísla - násobí a dělí celá čísla - násobí číslem -1 - využívá početní výkony s racionálními čísly v praxi - řeší slovní úlohy s využitím celých čísel
Dělitelnost	- nalézá násobek a dělitel - popisuje a používá znaky dělitelnosti (2, 5, 10, 100, 4, 6) - rozeznává prvočíslo a číslo složené

	- provádí rozklad prvočísla na prvočinitele - určuje největší společný dělitel dvou až tří přirozených čísel - určuje nejmenší společný násobek dvou až tří přirozených čísel - vypočítá jednoduché slovní úlohy vedoucí k určení největšího společného dělitele a nejmenšího společného násobku
Geometrie v rovině a v prostoru Shodnost a osová souměrnost	- definuje pojem shodnost - určuje, zda jsou rovinné obrazce shodné - sestrojuje souřadný systém - zapisuje uspořádané dvojice - vyznačuje do souřadného systému - sestrojuje obraz rovinného obrazce podle osově souměrnosti - určuje osy souměrnosti osově souměrného obrazce
Úhel	- popíše úhel - označuje úhly - vyjmenovává vnitřní a vnější body úhlů - rozlišuje druhy úhlů - narýsuje úhel dané velikosti určené ve stupních - měří velikost úhlu úhloměrem - používá jednotky stupeň a minuta - odhaduje velikost úhlu - sestrojuje osu úhlu - graficky sčítá a odečítá úhly - sčítá a odečítá velikosti úhlů uvedené ve stupních a minutách - násobí a dělí úhel a jeho velikost dvěma - rozeznává vedlejší a vrcholové úhly, popisuje jejich vlastnosti - provádí konstrukci úhlů pomocí kružítka (90^0, 60^0, 45^0, 30^0, 15^0) - rozeznává souhlasné a střídavé úhly, popisuje jejich vlastnosti - (rozšiřující učivo)
Trojúhelník	- popisuje strany, vrcholy a úhly trojúhelníku - rozlišuje druhy trojúhelníků podle velikosti úhlů a podle délky stran - popisuje vlastnosti jednotlivých druhů trojúhelníků - označuje vnitřní a vnější úhly trojúhelníku - provádí konstrukci trojúhelníku při znalosti velikosti všech stran - využívá potřebnou matematickou symboliku

	- rozeznává, zda je možno sestrojit trojúhelník podle znalosti délky stran - zapisuje jednoduchou konstrukci trojúhelníku - sestrojuje výšky v trojúhelníku - sestrojuje těžnice v trojúhelníku - sestrojuje kružnici opsanou a kružnici vepsanou trojúhelníku
Kvádř a krychle	- sestrojí obraz krychle a kvádru ve volném rovnoběžném promítání - načrtne a sestrojí síť krychle a kvádru - vysvětlí pojem stěnová a tělesová úhlopříčka - narýsuje stěnovou a tělesovou úhlopříčku - vyjmenovává jednotky obsahu a objemu - převádí jednotky obsahu a objemu - vypočítá povrch krychle a kvádru - vypočítá objem krychle a kvádru - řeší slovní úlohy na povrch a objem krychle a kvádru
NESTANDARDNÍ APL. ÚLOHY A PROBLÉMY - viz CvM	

Vzdělávací oblast: matematika a její aplikace

Předmět: Matematika

Ročník: 7.

Učivo	Výstup ŠVP
Číslo a proměnná Zlomky	<u>Žák dle svých schopností:</u> - vyjádří část celku zlomkem - uvede daný zlomek na základní tvar krácením - rozšíří zlomek daným přirozeným číslem - porovná dva zlomky - zobrazí zlomek na číselné ose - určí společného jmenovatele dvou až tří zlomků - sečte a odečte dva až tři zlomky - násobí a dělí dva zlomky - určí převrácené číslo k danému zlomku - upraví smíšené číslo na zlomek - upraví zlomek na smíšené číslo - převede zlomek na desetinné číslo - převede desetinné číslo na zlomek - upravuje a vypočítává složený zlomek - užívá zlomky při řešení praktických situací - řeší slovní úlohy vedoucí k základním operacím se zlomky
Racionální čísla	- chápe pojem racionální číslo - zobrazuje racionální čísla na číselné ose - převádí několik racionálních čísel na jeden typ čísla - porovnává racionální čísla podle velikosti - určuje absolutní hodnotu racionálního čísla s využitím číselné ose - sčítá a odčítá racionální čísla - násobí a dělí racionální čísla - využívá početní výkony s racionálními čísly v praxi - řeší slovní úlohy s využitím racionálních čísel - užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá jejich řešení
Poměr	- chápe pojem poměr - zapisuje dvě veličiny v daném poměru - rozlišuje převrácený poměr, postupný poměr - porovnává dvě veličiny poměrem - zmenšuje, zvětšuje danou hodnotu v daném poměru - zjednodušuje daný poměr krácením - rozděluje celek na dvě až tři části v daném

Procenta	poměru - využívá dané měřítko - určuje velikost měřítka podle skutečné vzdálenosti a vzdálenosti na mapě - určuje skutečný poměr s využitím měřítka - určuje velikost na plánu či mapě s využitím měřítka - řeší slovní úlohy z praxe s využitím poměru - chápe pojem procento - vyjádří část celku procentem - převádí zlomek, desetinné číslo na procenta - převádí procenta na zlomek, desetinné číslo - určuje, kolik procent je daná část celku - určuje, jak velkou část celku tvoří daný počet procent - určuje celek z dané části a příslušného počtu procent - řeší slovní úlohy na výpočet procent, procent.části a základu
Závislosti, vztahy a práce s daty Přímá a nepřímá úměrnost	- zapisuje do tabulky přímé a nepřímé závislosti - určuje, zda je závislost přímá či nepřímá - zakresluje bod v souřadném systému - čte souřadnice bodu zakresleného v souřadném systému - rýsuje graf přímé a nepřímé úměrnosti - řeší slovní úlohy s využitím vztahů přímé a nepřímé úměrnosti - řeší slovní úlohy pomocí trojčlenky - sestrojuje souřadný systém, zapisuje uspořádané dvojice
Geometrie v rovině a v prostoru Shodnost	- chápe poje shodnost - určuje shodné útvary v rovině - užívá věty o shodnosti trojúhelníků sss, sus, usu, Sus - sestrojuje trojúhelník zadaný podle vět sss, sus, usu - provádí jednoduchý zápis konstrukce
Středová souměrnost	- sestrojuje obraz rovinného útvaru ve středové souměrnosti - označuje samodružný bod - určuje střed středově souměrného útvaru - užívá střed. souměrnost v praxi

Posunutí (rozšiřující učivo)	- chápe pojem posunutí - chápe pojem orientovaná úsečka - sestrojuje obraz rovinného útvaru posunutím podle zadané orientované úsečky
Rovnoběžníky, čtyřúhelníky, trojúhelníky	- chápe pojem čtyřúhelník - využívá potřebnou matematickou symboliku - zná vlastnosti úhlů v čtyřúhelníku - rozlišuje jednotlivé druhy rovnoběžníků a vyjmenovává jejich vlastnosti, užívá je při řešení konkrétních úkolů - sestrojuje rovnoběžníky a zapisuje popis konstrukce - vypočítá obvod a obsah rovnoběžníků - vyjmenuje vlastnosti trojúhelníku - sestrojuje výšky v trojúhelníku - sestrojuje těžnice v trojúhelníku - vypočítá obvod a obsah trojúhelníku - chápe pojem lichoběžník - rozlišuje jednotlivé druhy lichoběžníků - vyjmenovává vlastnosti lichoběžníku - sestrojuje výšky v lichoběžníku - konstruuje lichoběžník a zapisuje popis konstrukce - vypočítá obvod a obsah lichoběžníku - řeší slovní úlohy z praxe vedoucí k výpočtu obvodu a obsahu rovnoběžníku, lichoběžníku a trojúhelníku
Hranoly	- rozlišuje jednotlivé druhy hranolů - načrtne a sestrojuje síť hranolu s rovnoběžníkovou, trojúhelníkovou nebo lichoběžníkovou základnou - sestrojuje stěnovou úhlopříčku hranolu - sestrojuje tělesovou úhlopříčku hranolu - vypočítá povrch a objem hranolu s rovnoběžníkovou, trojúhelníkovou nebo lichoběžníkovou základnou - řeší slovní úlohy z praktického života vedoucí k výpočtu povrchu a objemu hranolu s rovnoběžníkovou, trojúhelníkovou nebo lichoběžníkovou základnou
NESTANDARDNÍ APL. ÚLOHY A PROBLÉMY - viz CvM	

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Předmět: Matematika

Ročník: 8.

Učivo	Výstup ŠVP
Číslo a proměnná Výrazy	<u>Žák dle svých schopností:</u> - chápe pojem proměnná, číselný výraz, výraz s proměnnou, obor proměnné, hodnota výrazu - využívá správně posloupnost matematických operací - určuje hodnotu číselného výrazu - určuje hodnotu výrazu s proměnnou pro zadanou proměnnou - určuje obor proměnné - zapisuje slovní text pomocí výrazů v jednoduchých případech - rozlišuje jednočlen a mnohočlen - sčítá a odčítá jednočleny - násobí jednočleny - dělí jednočlen jednočlenem - určuje opačné výrazy k danému výrazu - sčítá a odčítá mnohočleny - násobí mnohočlen jednočlenem - násobí mnohočlen mnohočlenem - dělí mnohočlen jednočlenem - upravuje výraz vytýkáním před závorku - upravuje mnohočlen rozkladem s využitím vzorců - řeší slovní úlohy s využitím výrazů
Lineární rovnice	- rozlišuje pojmy rovnost a rovnice - chápe pojem kořen, řešení a zkouška u lineární rovnice - provádí ekvivalentní úpravy - řeší lineární rovnice s jednou neznámou - řeší lineární rovnice s jednou neznámou se zlomky - provádí zkoušku správnosti řešení - řeší základní slovní úlohy z praktického života s využitím lineární rovnice - vypočítá neznámou veličinu ze vzorce
Druhá mocnina a odmocnina	- chápe pojem mocnina, odmocnina - zapisuje druhou mocninu a odmocninu - určuje druhou mocninu výpočtem, pomocí tabule, pomocí kalkulátoru - určuje druhou odmocninu výpočtem, pomocí tabule, pomocí kalkulátoru

Mocniny s přirozenými mocniteli	- umocňuje součin a zlomky - odmocňuje součin a zlomky - chápe pojem n-tá mocnina - zapisuje n-tou mocninu - určuje třetí mocninu pomocí tabulek, pomocí kalkulátoru - určuje mocninu kladného čísla, záporného čísla a nuly - sčítá a odčítá mocniny - násobí a dělí mocniny - umocňuje součin - umocňuje zlomek - zapisuje číslo v desítkové soustavě pomocí výrazu 10^n, kde $1 \leq a < 10$ - řeší slovní úlohy s využitím mocnin
Geometrie v rovině a v prostoru Pythagorova věta	- reprodukuje Pythagorovu větu - užívá Pythagorovu větu k určení, zda se jedná o pravoúhlý trojúhelník - užívá Pythagorovu větu k výpočtu délek stran v trojúhelníku - řeší slovní úlohy z praktického života vedoucí k užití Pythagorovy věty
Kružnice, kruh	- chápe rozdíl mezi kruhem a kružnicí - využívá potřebnou matematickou symboliku - vyznačuje střed, průměr, poloměr a tětivu - rýsuje kružnice podle zadaného středu a poloměru - určuje vzájemnou polohu přímky a kružnice (vnější přímka, sečna, tečna) - provádí konstrukci vnější přímky, sečny, tečny v daném bodě na kružnici, tečny z bodu ležícího vně kružnice - reprodukuje Thaletovu větu - provádí konstrukci podle Thaletovy věty - určuje vzájemnou polohu dvou kružnic - využívá pojmy středná, vnější dotyk, vnitřní dotyk, soustředné kružnice - provádí konstrukci dvou kružnic s využitím znalostí o jejich poloze - chápe pojem číslo π - provádí výpočty délky kružnice - provádí výpočty obvodu a obsahu kruhu - řeší slovní úlohy z praktického života vedoucí k výpočtům obvodu, obsahu kruhu a délky

Množiny bodů dané vlastnosti	kružnice - chápe pojem kružnicový oblouk, kruhová výseč - provádí výpočty délky kružnicového oblouku - provádí výpočty obsahu kruhové výseče - chápe pojem množina bodů dané vlastnosti - využívá potřebnou matematickou symboliku - určuje množiny všech bodů dané vlastnosti (osa úsečky, osa úhlu, kružnice, kruh, Thaletova kružnice, vzdálenost od přímky, vzdálenost od ramena úhlu, vzdálenost od různoběžek, středy kružnic) - provádí konstrukce s využitím množiny všech bodů dané vlastnosti - provádí rozbor geometrické úlohy- zapisuje postup konstrukce s využitím matematických symbolů - určuje a diskutuje nad počtem řešení geometrické úlohy
Konstrukční úlohy v rovině	- užívá základní pravidla přesného rýsování - sestrojuje osu úsečky a osu úhlu - sestrojuje rovnoběžky s danou přímkou v dané vzdálenosti - využívá vlastností základních rovinných útvarů - sestrojuje soustředné kružnice - sestrojuje tečny ke kružnici - sestrojuje trojúhelník podle věty sss, sus, usu - provádí jednoduché konstrukce trojúhelníků a čtyřúhelníků zadaných různými prvky - provádí rozbor úlohy, zápis konstrukce pomocí vhodných matematických symbolů - určuje počet řešení geometrické úlohy
Válec	- popíše válec - načrtne a sestrojuje síť válce - užívá pojmy kruh, kružnice, válec v praktických situacích - odvozuje vzorec pro povrch a objem válce - provádí výpočty povrchu a objemu válce - řeší slovní úlohy z praktického života vedoucí k výpočtu povrchu a objemu válce - řeší slovní úlohy z praktického života vedoucí k výpočtu obvodu a obsahu kruhu, délky kružnice
NESTANDARDNÍ APL. ÚLOHY A PROBLÉMY - viz CvM	

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace**Předmět: Matematika****Ročník: 9.**

Učivo	Výstup ŠVP
	<u>Žák dle svých schopností:</u>
Číslo a proměnná Lomené výrazy (rozšiřující učivo)	- určuje podmínky, za kterých má daný lomený výraz smysl - krátí a rozšiřuje lomené výrazy - sčítá a odčítá dva až tři lomené výrazy - násobí a dělí lomené výrazy - převádí složený lomený výraz na násobení dvou lomených výrazů
Rovnice s neznámou ve jmenovateli	- řeší jednoduché lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli - určuje podmínky, za kterých odpovídá kořen rovnice řešení - řeší slovní úlohy vedoucí k jednoduchým lineárním rovnicím s neznámou ve jmenovateli
Soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými	- řeší soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými dosazovací metodou a provádí zkoušku řešení - řeší soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými sčítací metodou v jednoduchých případech a provádí zkoušku řešení - řeší soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými metodou grafickou - řeší slovní úlohy z praxe pomocí soustavy dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými
Základy finanční matematiky	- vypočítá úrok z dané jistiny za určité období při dané rokové míře - určí hledanou jistinu - provádí složené úrokování - vypočítá úrok z úroku - orientuje se v kurzovním lístku - chápe pojem inflace a leasing
Závislosti, vztahy a práce s daty Funkce	- rozezná funkční vztah od jiných vztahů - vymezuje definiční obor funkce, množinu hodnot funkce, sestavuje tabulku, rovnici a sestavuje graf této funkce - chápe pojem závisle a nezávisle proměnná - rozpozná funkci rostoucí a klesající

Goniometrické funkce	- sestruje graf lineární funkce, kvadratické funkce $y=ax^2$, nepřímé úměrnosti $y=k/x$ - užívá probrané funkce při řešení úloh z praxe - určuje hodnoty funkcí sinus, kosinus, tangens pomocí tabulek a kalkulátoru - sestruje grafy funkcí sinus a tangens pro hodnoty úhlů v intervalu $\langle 0^\circ; 90^\circ \rangle$ - užívá funkce sinus, kosinus ostrého úhlu při řešení úloh z praxe - užívá funkce sinus, tangens ostrého úhlu při výpočtech stran a ostrých úhlů pravoúhlého trojúhelníku, objemů a povrchů těles
Geometrie v rovině a v prostoru Podobnost	- rozeznává podobné útvary v rovině i v prostoru - určuje poměr podobnosti - poměr podobnosti využívá k výpočtu délek stran (hran) geometrického útvaru (tělesa) - podobnost trojúhelníků dokazuje na základě využití vět sss, sus, usu - rozdělí a změní úsečku dané délky v daném poměru - užívá poměr podobnosti při práci s mapami a plány
Jehlan, kužel, koule	- načrtne a sestruje síť jehlanu - chápe pojem odchylka dvou rovin a využívá ji při výpočtech - vypočítává podle vzorce objem a povrch jehlanu, kužele, koule - řeší slovní úlohy z praxe vedoucí k výpočtu povrchu a objemu jehlanu, kužele, koule
Základy rýsování (rozšiřující učivo)	- rýsuje různé druhy čar a zná jejich užití - užívá kóty v jednoduchých případech ve strojírenství a stavebnictví - sestruje v pravoúhlém promítání sdružené průměty krychle, kvádru, válce
Závislosti, vztahy a práce s daty Základy statistiky	- vyjmenuje základní statistické pojmy - provádí jednoduchá statistická šetření - zapisuje údaje do tabulky - třídí podle kvantitativních a kvalitativních znaků - určuje četnosti znaku - určuje aritmetický průměr, modus, medián - sestruje grafy - čte informace vyjádřené grafem a interpretuje je

NESTANDARDNÍ APL. ÚLOHY A PROBLÉMY - viz CvM	
---	--

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace
Vyučovací předmět: CVIČENÍ Z MATEMATIKY

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace v základním vzdělávání je založena především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost. Pro tuto svoji nezastupitelnou roli prolíná celým základním vzděláváním od 1. do 9. očníku a vytváří předpoklady pro další úspěšné studium. Vzdělávání klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití. **Nedílnou součástí této vzdělávací oblasti je i rozvíjení orientace ve světě financí- stavíme finanční vzdělávání na dovednostech potřebných pro praktický život a to formou kooperativní, projektové výuky, dále využíváme inscenační metody, situační metody, heuristické metody, apod. Snažíme se o zasazení výuky finanční gramotnosti do širších souvislostí – podporujeme propojení mezioborových vztahů (s ekonomikou, ICT, psychologii, geografii, ekologií, právem, apod.) a průřezových témat (např. Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Environmentální výchova, Mediální výchova, Člověk a životní prostředí, Člověk a svět práce).**

Vzdělávací obsah oboru Matematika a její aplikace je rozdělen na čtyři tematické okruhy:

Číslo a proměnná - žáci si osvojují aritmetické operace v jejich třech složkách: dovednost provádět operaci, algoritmické porozumění (proč je operace prováděna předloženým postupem) a významové porozumění (umět operaci propojit na reálné situace). Učí se získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním. Seznamují se s pojmem proměnná a s její rolí při matematizaci reálných situací.

Geometrie v rovině a v prostoru - žáci určují a znázorňují geometrické útvary a geometricky modelují reálné situace, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují všude kolem nás, uvědomují si vzájemné polohy objektů v rovině (resp. v prostoru), učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, velikost úhlu, obvod a obsah (resp. povrch a objem), zdokonalovat svůj grafický projev. Zkoumání tvaru a prostoru vede žáky k řešení polohových a metrických úloh a problémů, které vycházejí z běžných životních situací.

Závislosti, vztahy a práce s daty - žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí, které jsou projevem běžných jevů reálného světa, a seznamují se s jejich reprezentacemi. Uvědomují si změny a závislosti známých jevů, docházejí k pochopení, že změnou může být růst i pokles a že změna může mít také nulovou hodnotu. Tyto změny a závislosti žáci analyzují z tabulek, diagramů a grafů, v jednoduchých případech je konstruují a vyjadřují matematickým předpisem nebo je podle možností modelují s využitím vhodného počítačového software nebo grafických kalkulátorů. Zkoumání těchto závislostí směřuje k pochopení pojmu funkce.

Nestandardní aplikační úlohy a problémy - jejich řešení může být do značné míry nezávislé na znalostech a dovednostech školské matematiky, ale je při něm nutné uplatnit logické myšlení. Žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života, pochopit a analyzovat problém, utřídit údaje a podmínky, provádět situační náčrty, řešit optimalizační úlohy. Řešení logických úloh posiluje vědomí žáka ve vlastní schopnosti logického uvažování

a může podchytit i ty žáky, kteří jsou v matematice méně úspěšní.

Vyučovací předmět CVIČENÍ Z MATEMATIKY je vyučován v 6. - 9. ročníku s časovou dotací 1 disponibilní volná hodina týdně.

Výuka probíhá v učebně matematiky, kde jsou k dispozici vhodné učební pomůcky. V některých hodinách probíhá výuka v počítačové učebně, kde možno pracovat na několika počítačích zapojených do počítačové sítě a využívat vhodný výukový software. Žáci se učí využívat prostředky výpočetní techniky (především kalkulátory, vhodný počítačový software, určité typy výukových programů) a používat některé další pomůcky, což umožňuje přístup k matematice i žákům, kteří mají nedostatky v numerickém počítání a v rýsovacích technikách. Zdokonalují se rovněž v samostatné a kritické práci se zdroji informací.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáky k práci s obecně používanými symboly, znaky a termíny a uvádění věcí do souvislosti
- žák je veden k efektivnímu porozumění různých typů textů a záznamů, obrazových materiálů a informačních a telekomunikačních prostředků
- klade důraz na pozitivní motivaci žáka
- používá vhodné učební pomůcky (nástěnné plakáty, stavebnice, učebnice, uč. pomůcky, pracovní texty, výukový software apod.) pro individuální činnost žáků u žáků s poruchami učení
- vede žáky k samostatnosti, organizaci vlastní činnosti, vytváření vlastního úsudku, iniciativě

Kompetence k řešení problému

Učitel

- vede k rozpoznávání a pochopení problému, k utřídění dat a navrhování optimálního řešení, k využívání vlastního úsudku a zkušeností
- při řešení problému je žák učitelem motivován k vyhledávání vhodných informací, k nacházení jejich shodných, podobných nebo odlišných znaků a k využívání získané znalosti a dovednosti, k objevování různých variant řešení
- směřuje žáka k zdokonalování jeho schopnosti samostatně řešit problémy, ověřovat správnost svého řešení a obhájit si své rozhodnutí

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáka ke srozumitelnému ústnímu i písemnému projevu, vyjadřování vlastních myšlenek a názorů
- vede žáky k formulaci vlastních myšlenek v logickém sledu, k výstižnému a souvislému vyjadřování
- směřuje žáka k využívání různých prostředků informační a komunikační technologie

Kompetence sociální a personální

Učitel

- velký důraz učitel klade na spolupráci ve skupině
- vytváří příjemného prostředí v týmu
- uplatňuje individuální přístup k žákům talentovaným, ale i k žákům s poruchami učením zadáváním samostatných úkolů různého stupně obtížnosti

Kompetence občanské

Učitel

- respektuje věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti žáka
- během vyučování využívá skupinovou práci pro vzájemnou pomoc při učení

Kompetence pracovní

Učitel

- dbá na dodržování stanovených pravidel, plnění povinností a závazků
- učí žáky adaptovat se na změněné pracovní podmínky

Do vyučovacího předmětu Cvičení z matematiky jsou zařazena průřezová témata:
Osobnostní a sociální výchova

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

Osobnostní a sociální výchova

Osobnostní rozvoj

Rozvoj schopností poznávání

6. - 9. roč.: provádí každou výkladovou vyučovací hodinu

Sebepoznání a sebepojetí

6. - 9. roč.: úspěšnost v bodovaných kontrolních tématických pracích, úspěšnost v matematických soutěžích

Seberegulace a sebeorganizace

6. - 9. roč.: dobrovolné domácí úkoly, dobrovolná účast v matematických soutěžích, rozvržení práce při 45 minutových kontrolních pracích

Psychohygiena

6. - 9. roč.: střídání různých forem práce

Kreativita

6. - 9. roč.: různé způsoby řešení slovních úloh

8. - 9. roč.: různé způsoby řešení konstrukcí geometrických útvarů

Sociální rozvoj

Mezilidské vztahy

6. - 9. roč.: vzájemná pomoc při vysvětlování algoritmů jednotlivých úloh, poslouchání a snaha o pochopení myšlenkových pochodů spolužáků

Komunikace

6. - 9. roč.: opravování, vysvětlování jednotlivých úloh, přesvědčování spolužáků o vlastním názoru v řešení složitějších úloh

Kooperace a kompetice

6. - 9. roč.: práce ve skupinách, po dvojicích

Morální rozvoj

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

6. - 9. roč.: slovní úlohy, přednost početních operací, konstrukční úlohy

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Předmět: Cvičení z matematiky

Ročník: 6.

Učivo	Výstup ŠVP
Číslo a proměnná Desetinná čísla	<u>Žák dle svých schopností:</u> - upevňuje znalosti a dovednosti v oboru des. čísel - provádí početní operace v oboru desetinných čísel - převádí jednotky délky, hmotnosti, času, povrchu a objemu - řeší slovní úlohy s desetinnými čísly - řeší číselné a logické řady, hlavolamy a netradiční úlohy s desetinnými čísly
Dělitelnost	- upevňuje znalosti a dovednosti v dělitelnosti - řeší slovní úlohy vedoucí k určení největšího společného dělitele a nejmenšího společného násobku - řeší netradiční úlohy na dělitelnost
Celá čísla	- upevňuje znalosti a dovednosti v oboru celých čísel - provádí početní operace s celými čísly - řeší slovní úlohy s celými čísly - řeší číselné a logické řady, hlavolamy a netradiční úlohy s celými čísly
Geometrie v rovině a v prostoru Osová souměrnost	- sestavuje obrazy rovinných útvarů, kvádru, krychle v osově souměrnosti - určuje osově souměrné útvary a vyznačuje osy souměrnosti
Trojúhelník	- řeší konstrukční úlohy o trojúhelnících s využitím znalostí o rovinných útvarech - řeší slovní úlohy vedoucí k výpočtu obvodu trojúhelníku
Kvádr a krychle	- řeší slovní úlohy vedoucí k určení povrchu a objemu krychle a kvádru

Nestandardní aplikační úlohy a problémy Číselné a obrázkové řady Slovní úlohy Magické čtverce Logické a netradiční geometrické úlohy	- aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých oblastí - užívá logickou úvahu a úsudek - řeší logické úlohy na číselné a obrázkové řady, hlavolamy, rébusy, SUDOKU - řeší slovní úlohy z praktického života - vypočítává a doplňuje magické čtverce - řeší netradiční geometrické úlohy - řeší geometrické úlohy s využitím prostorové představivosti
---	---

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace**Předmět: Cvičení z matematiky****Ročník: 7.**

Učivo	Výstup ŠVP
Číslo a proměnná Zlomky	<u>Žák dle svých schopností:</u> - upevňuje znalosti a dovednosti zlomků - provádí početní operace se zlomky - řeší slovní úlohy se zlomky - řeší číselné a logické řady, hlavolamy a netradiční úlohy se zlomky
Racionální čísla	- upevňuje znalosti a dovednosti v oboru rac.čísel - provádí početní operace s racionálními čísly - řeší slovní úlohy s racionálními čísly - řeší číselné a logické řady, hlavolamy a netradiční úlohy s racionálními čísly
Procenta	- upevňuje znalosti a dovednosti o procentech - řeší slovní úlohy na procenta - řeší číselné a logické řady, hlavolamy a netradiční úlohy s procenty
Závislosti, vztahy a práce s daty Grafy	- získává informace z grafů - sestavuje grafy, vyznačuje body do souřadného systému, určuje souřadnice bodu
Trojčlenka	- řeší různé slovní úlohy s využitím trojčlenky
Geometrie v rovině a v prostoru Středová souměrnost	- sestavuje obrazy rovinných útvarů, kvádrů, krychlí ve středové souměrnosti - určuje středově souměrné útvary a vyznačuje středy souměrnosti
Trojúhelník, čtyřúhelníky	- řeší konstrukční úlohy o trojúhelnících a čtyřúhelnících s využitím znalostí těchto rovinných útvarů - řeší slovní úlohy vedoucí k výpočtu obvodu a obsahu trojúhelníku a čtyřúhelníku
Nestandardní aplikační úlohy a problémy	- aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti

Číselné a obrázkové řady Slovní úlohy Magické čtverce Logické a netradiční geometrické úlohy	z různých oblastí - užívá logickou úvahu a úsudek - řeší logické úlohy na číselné a obrázkové řady, hlavolamy, rébusy, SUDOKU - řeší slovní úlohy z praktického života - vypočítává a doplňuje magické čtverce - řeší netradiční geometrické úlohy - řeší geometrické úlohy s využitím prostorové představivosti
--	--

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Předmět: Cvičení z matematiky

Ročník: 8.

Učivo	Výstup ŠVP
	<u>Žák dle svých schopností:</u>
Číslo a proměnná Výrazy	- upevňuje znalosti a dovednosti o výrazech - zapisuje slovní text pomocí výrazů - provádí početní operace s číselnými výrazy i s výrazy s proměnnou - provádí úpravu výrazu vytýkáním a rozkladem pomocí vzorců - určuje podmínky u jednoduchých lomených výrazů - řeší slovní úlohy s využitím výrazů
Rovnice	- upevňuje znalosti a dovednosti o rovnicích - řeší slovní úlohy z praktického života s využitím lineárních rovnic
Mocniny a odmocniny	- upevňuje znalosti a dovednosti mocnin, odmocnin - provádí početní operace s mocninami - řeší slovní úlohy z praktického života s využitím mocnění a odmocňování - řeší slovní úlohy s využitím Pythagorovy věty
Geometrie v rovině a v prostoru Konstrukční úlohy	- užívá pravidla přesného rýsování - provádí konstrukce s využitím množiny bodů dané vlastnosti - řeší konstrukční úlohy s kružnicí, trojúhelníky, čtyřúhelníky - provádí rozbor, popis konstrukce - určuje počet řešení úlohy
Tělesa	- sestavuje obraz hranolu, válce v rovině - sestavuje síť probraných těles - rýsuje sdružené průměty krychle, kvádru, hranolů, válce - řeší zajímavé slovní úlohy z praktického života vedoucí k výpočtu povrchu a objemu těles (krychle, kvádr, hranol čtyřboký, hranol trojboký, válec)
Základy rýsování	- rozeznává jednotlivé druhy čar - chápe pojem kóta - provádí kótování rovinných útvarů

Nestandardní aplikační úlohy a problémy Číselné a obrázkové řady Slovní úlohy Magické čtverce Logické a netradiční geometrické úlohy	- aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých oblastí - užívá logickou úvahu a úsudek - řeší logické úlohy na číselné a obrázkové řady, hlavolamy, rébusy, SUDOKU - řeší slovní úlohy z praktického života - vypočítává a doplňuje magické čtverce - řeší netradiční geometrické úlohy - řeší geometrické úlohy s využitím prostorové představivosti
---	---

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace**Předmět: Cvičení z matematiky****Ročník: 9.**

Učivo	Výstup ŠVP
Číslo a proměnná Rovnice	<u>Žák dle svých schopností:</u> - řeší slovní úlohy z praktického života s využitím rovnic s neznámou ve jmenovateli - řeší slovní úlohy z praktického života s využitím soustavy dvou lineárních rovnic
Závislosti, vztahy a práce s daty Funkce	- řeší slovní úlohy z praktického života s využitím znalostí o funkcích - řeší slovní úlohy s využitím goniometrických funkcí - čte a interpretuje údaje zobrazené v grafu
Tělesa	- sestrojuje obraz jehlanu v rovině - sestrojuje síť probraných těles - rýsuje sdružené průměty krychle, kvádrů, hranolů, válců - řeší zajímavé slovní úlohy z praktického života vedoucí k výpočtu povrchu a objemu těles (krychle, kvádr, hranol čtyřboký, hranol trojboký, váleček, jehlan, kužel, koule)
Nestandardní aplikační úlohy a problémy Číselné a obrázkové řady Slovní úlohy Magické čtverce Logické a netradiční geometrické úlohy	- aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých oblastí - užívá logickou úvahu a úsudek - řeší logické úlohy na číselné a obrázkové řady, hlavolamy, rébusy, SUDOKU - řeší slovní úlohy z praktického života - vypočítává a doplňuje magické čtverce - řeší netradiční geometrické úlohy - řeší geometrické úlohy s využitím prostorové představivosti

Vzdělávací oblast: Informatika
Vyučovací předmět: INFORMATIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Vzdělávací oblast Informační a komunikační technologie umožňuje všem žákům dosáhnout základní úroveň informační gramotnosti tj. získat elementární dovednosti v ovládání výpočetní techniky a orientovat se ve světě informací. Vzdelávací oblast Informační a komunikační technologie je zařazena jako povinná součást základního vzdělávání na I. i II. stupni ZŠ.

V Informatice žáci získávají základní vědomosti a dovednosti potřebné pro práci s výpočetní technikou a s informacemi. Učí se porozumět toku informací od jejich vzniku, uložení na médium, přenos, zpracování, vyhledání a praktické použití.

V předmětu je realizována jak pojmová, tak projektová výuka. Projektová výuka spočívá především v samostatné práci žáků. Využíváním mezipředmětových projektů se žáci seznamují s výpočetní technikou ne jako s cílem, ale jako s prostředkem k dosažení určitých předem stanovených cílů.

V 6. ročníku je předmět vyučován s časovou dotací 1 hodina týdně. V 7. – 9. ročníku je předmět vyučován s časovou dotací 1 hodina týdně (disponibilní povinně volitelné hodiny).

Výuka probíhá v počítačové učebně, kde je k dispozici několik počítačů připojených do počítačové sítě a na internet.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáka k osvojování si dovedností porovnávat informace a využívat všech dostupných hardwarových a softwarových prostředků ke zefektivnění jeho práce
- klade důraz na pozitivní motivaci žáka
- učivo volí podle individuálních možností a zájmů žáků
- učí žáky samostatné práci s informacemi, vyhledávat, třídit a vhodně interpretovat informace
- vede žáky k samostatnosti, organizaci vlastní činnosti, iniciativě, tvořivosti a zodpovědnosti
- umožňuje žákům při vhodných příležitostech realizovat vlastní nápady, povzbuzuje žáky ve formulování vlastních návrhů
- uplatňuje individuální přístup k žákům zadáváním samostatných úkolů různého stupně obtížnosti

Kompetence k řešení problému

Učitel

- motivuje žáka k samostatnému řešení daného problému a k hledání dalších řešení
- vede žáky úměrně věku k používání internetu

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky k dodržování základních pravidel a principů komunikace

- směřuje žáka k využívání informačních a komunikačních technologií pro komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální

Učitel

- žák je učitelem veden ke skupinové práci
- učí žáky základům týmové práce
- vnáší přátelskou atmosféru do procesu výuky

Kompetence občanské

Učitel

- vede žáky k respektování individuálních rozdílů
- vede žáky k dodržování dohodnutých pravidel, práv a povinností
- nemalý důraz učitel na odpovědný a etický přístup k nevhodným obsahům vyskytujícím se na internetu či jiných médiích
- netoleruje hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci
- klade důraz na šetrnou práci s výpočetní technikou a respektování práv k duševnímu vlastnictví při využívání software

Kompetence digitální

Učitel

- vede žáka ke správnému ovládnutí běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb, které může žák využívat při učení i při zapojení do života školy a do společnosti
- vede žáka k samostatnosti při rozhodování, které technologie pro jakou činnost či řešení problémů použít
- vede žáka k získávání, vyhledávání, kritickému posuzování, spravování a sdílení dat, informací a digitálního obsahu
- zapojuje využívání digitálních technologií do výuky, aby si žák byl vědom, že mu usnadňují práci, aby si zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce

Do vyučovacího předmětu Informatika jsou zařazena tato průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova

Výchova demokratického občana

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Multikulturní výchova

Environmentální výchova

Mediální výchova

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

Osobnostní a sociální výchova

Osobnostní rozvoj

- Rozvoj schopností poznávání

Je součástí běžné výchovně vzdělávací práce každou vyučovací hodinu, využívá se různých zdrojů informací a jejich zpracování.

- Seberegulace a sebeorganizace

Při každé vyučovací hodině dodržování řádu počítačové učebny, pravidel pro bezpečný provoz počítačů.

6. – 7. ročník

Práce s PC a naše zdraví – žák chápe rizika různých závislostí na PC, je informován o negativních jevech Internetu, hodnotí klady a zápory počítačových her

Ochrana dat – zabezpečení PC a dat před zneužitím třetí osobou, před poruchou C, před počítačovými viry, antivirové programy, péče o PC a pořádek v PC jako základ efektivní práce

Počítačová kriminalita a informační etika – uvědomuje si problémy spojené s autorskými právy, zásadami etiky

- Psychohygiena

6. – 7. ročník

Práce s PC a naše zdraví – znalost ochrany před negativními vlivy práce s PC na zdraví

- Kreativita

Uplatnění kreativity při každé samostatné práci ve všech tématech a ve všech ročnících

Sociální rozvoj

- Komunikace

6. – 7. ročník

Elektronická pošta – využívání různých komunikačních způsobů a programů – mail, chat, SMS apod.

Práce s textem – dopisy, přihlášky, životopisy

8. – 9. ročník

Internet - služby internetu

- Kooperace a kompetice

6 – 9. ročník

Spolupráce při větších skupinových projektech.

Morální rozvoj

- hodnoty, postoje, praktická etika

6 – 9. ročník

Žáci se učí odpovědnosti za své postupy práce na počítač, uvědomují si, že jejich nezodpovědná práce může poškodit počítač. Učí se nezištně pomáhat slabším spolužákům. Učí se orientovat v různých zdrojích a velkém množství informací a hodnotit je.

Výchova demokratického občana

- Občan, občanská společnost a stát

6. - 7. ročník

Počítačová kriminalita a informační etika – respektuje práva k duševnímu vlastnictví

- občanská společnost a škola

8. - 9. ročník

Multimediální prezentace – vytváření prezentací, kterými žáci prezentují svou osobu, třídu, školu v programu PowerPoint

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- Evropa a svět nás zajímá

6. - 7. ročník

Počítačové sítě – principy a využití celosvětové sítě Internetu

Mediální výchova

- Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení

6. - 7. ročník

Důvěryhodnost zdroje – hodnocení různých zdrojů informací a jejich zpracování

- Stavba mediálních sdělení

6. - 7. ročník

Práce s texty – struktura některých dokumentů (dopis, životopis apod.)

- Tvorba mediálního sdělení

6. - 7. ročník

Vektorová grafika – tvorba plakátů v programu toner Callisto

Práce s texty – tvorba delších textů (referátů, článků, časopisů)

8. - 9. ročník

Multimediální prezentace – tvorba prezentací v programu PowerPoint

- Práce v realizačním týmu

5. - 9. ročník

Schopnost domluvit se, společně třídit a potom realizovat myšlenky.

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie

Předmět: Informatika

Ročník: 4. a 5.

Učivo	Výstup ŠVP
	<u>Žák dle svých schopností:</u>
DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ	
Data, informace - Sběr a záznam dat (pozorování, jednoduchý dotazník, průzkum) - Záznam dat s využitím textu, čísla, barvy, tvaru, obrazu a zvuku - Vyhodnocení získaných dat - Vyvozování závěrů	- Uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu pomohou lépe se rozhodnout - Vyslovuje odpovědi na základě dat
Kódování a přenos dat - Využití značek, piktogramů, symbolů a kódů pro záznam - Sdílení, přenos a ochrana informací	- Popíše konkrétní situaci - Určí, co k dané situaci již ví - Znázorní ji
Modelování – Model jako zjednodušené znázornění skutečnosti – Využití obrazových modelů (myšlenkové a pojmové mapy, schémata, tabulky, diagramy) ke zkoumání – Porovnání a vysvětlení jevů kolem žáka	- Vyčte informace z daného modelu
ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ	
Řešení problému krokováním - Postup a jeho jednotlivé kroky - Vstupy, výstupy a různé formy zápisu pomocí obrázků, značek, symbolů či textu - Příklady situací využívající opakovaně použitelné postupy - Přečtení, porovnání a úprava kroků v postupu, algoritmus, sestavení funkčního postupu řešícího konkrétní jednoduchou situaci	- Sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů - Popíše jednoduchý problém - Navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení

Programování - Experimentování a objevování v blokově orientovaném programovacím prostředí - Řešení událostí, sekvencí, opakování, podprogramů a sestavení programu	- V blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program - Rozpozná opakující se vzory - Používá opakování a připravené podprogramy
Kontrola řešení - Porovnání postupu s jinými a diskuse o nich - Ověřování funkčnosti programu a jeho částí opakovaným spuštěním - Nalezení chyby a oprava kódu • Nahrazení opakujícího se vzoru cyklem	- Ověří správnost jím navrženého postupu či programu - Najde a opraví případnou chybu v programu
INFORMAČNÍ SYSTÉMY	
Systémy - Skupiny objektů a vztahy mezi nimi, vzájemné působení - Příklady systémů z přírody, školy a blízkého okolí žáka - Části systému a vztahy mezi nimi	- V systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi
Práce se strukturovanými daty - Shodné a odlišné vlastnosti objektů - Řazení prvku do řad - Číslovaný a nečíslovaný seznam - Víceúrovňový seznam - Tabulka a její struktura - Záznam, doplnění a úprava záznamu	- Pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data
DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE	
Hardware a software - Digitální zařízení a jejich účel - Prvky v uživatelském rozhraní - Spouštění, přepínání a ovládání aplikací - Uložení dat - Otevírání souborů	- Najde a spustí aplikaci - Pracuje s daty různého typu
Počítačové sítě - Propojení technologií (bezdrátové připojení, internet, práce ve sdíleném prostředí, sdílení dat)	- Propojí digitální zařízení - Uvede možná rizika, která s propojením zařízení souvisejí

Bezpečnost

- Pravidla bezpečné práce s digitálním zařízením
- Uživatelské účty, hesla

- Dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie

Předmět: Informatika

Ročník: 6. a 7.

Učivo	Výstup ŠVP
	<u>Žák dle svých schopností:</u>
	•
Práce s PC a naše zdraví	• uvádí negativní vlivy práce s PC na zdraví a ví, jak je omezit • řídí se správnými zásadami při práci s PC • chápe rizika různých závislostí na PC • zhodnotí klady a zápory počítačových her • chápe negativní vliv jevy internetu
Windows	• rozlišuje soubory, adresáře, chápe jejich strukturovanost • využívá podobnosti ovládání programů pro OS některé klávesové zkratky • otevírá soubory ve vhodném programu • seřazuje položky v nabídce Start • orientuje se v Hlavní nabídce a používá jednotlivé ikony • instaluje programy
Ochrana dat	• dbá na pořádek a logickou strukturu ve svých složkách • dokáže chránit svůj počítač před viry, dodržuje pravidla preventivní ochrany před viry
Vektorová grafika	• orientuje se v prostředí aplikace Zoner Callisto • kreslí obrázky v prostředí vektorové grafiky skládáním automatických objektů a editací tvaru jednotlivých objektů • chápe pojmy objekt a jeho atributy, transformace objektu, úprava objektu, pořadí objektů a jejich seskupování • rozlišuje hlavní rozdíly mezi prací s vektorovou grafikou a bitmapovou grafikou • rozlišuje nakreslený bitmapový a vektorový obrázek
Práce s texty	• napíše dopis na počítači • vytváří plakát s vloženou grafikou • napíše referát • píše údaje do seznamů a tabulek • napíše referát na počítači • používá nástroje textového editoru, které usnadňují práci (lupa, kontrola překlepů aj.)

	• edituje a formátuje text • ukládá práci • tiskne práci • chápe pojmy související s textem a jeho strukturou
Práce s tabulkami	• vkládá tabulku v aplikaci Word • vkládá data do tabulky • upravuje tabulku a její obsah • ukládá a tiskne tabulku • vkládá tabulku do souborů
Elektronická pošta	• opakuje si základy práce s elektronickou poštou • rozumí pojmům e-mailová adresa, příloha, velikost přílohy, poštovní server • používá přílohu • zná možnosti zneužití elektronické pošty (spamy, viry) a možnosti ochrany • používá chat • dodržuje běžné zvyklosti psaní zpráv • orientuje se v prostředí aplikace Microsoft Outlook
Počítačové sítě	• používá pojmy počítačová síť, LAN, server, uživatelské účty, hesla
Důvěryhodnost zdroje	• chápe riziko nedůvěryhodných zdrojů na internetu • ověřuje informace z několika různých zdrojů • posuzuje jejich důležitost pro svou práci
Počítačová kriminalita a informační etika	• respektuje práva k duševnímu vlastnictví při využívání software • chápe pojem hacker, vir, spam, počítačové pirátství, licence

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie

Předmět: Informatika

Ročník 8. a 9.

Učivo	Výstup ŠVP
	<u>Žák dle svých schopností:</u>
Tabulkový procesor	• orientuje se v prostředí aplikace Microsoft Excel • vytváří tabulky a upravuje je • vkládá data do tabulek a upravuje je • rozumí číselnému formátu buňky a jeho použití • vkládá jednoduché vzorce do buněk, rozumí relativním a absolutním adresám buněk ve vzorcích • rozumí základním typům grafů, vytváří a upravuje grafy • řeší jednoduché úlohy pomocí vzorců a funkcí
Prohlížeče obrázků	• rozumí pojmu rastrový obrázek • používá různé obrázkové formáty • mění formát obrázků • stahuje freeware prohlížeče obrázků z internetu • upravuje obrázky
Skenování	• chápe princip práce s přídavným zařízením skener a používá ho
Digitální fotoaparát	• rozumí funkcím digitálního fotoaparátu a používá ho • upravuje fotografie vytvořené digitálním fotoaparátem
Multimediální prezentace	• orientuje se v prostředí aplikace Microsoft PowerPoint • vytvoří osnovu prezentace • zestručňuje informace • vytváří nadpisy a heslovité věty • prezentuje informace, které zpracoval
Internet	• rozlišuje jednotlivé druhy připojení k internetu • rozlišuje internetové protokoly • orientuje se při internetovém nakupování • orientuje se v základních otázkách elektronického bankovníctví • používá internetová rádia a televize

Databáze	• orientačně zná prostředí aplikace Microsoft Access • vytváří jednoduché databáze a provádí výběr údajů podle zadaných kritérií
Práce se zvukem	• orientuje se v aplikaci Windows Media Player • přehrává skladby • rozlišuje formáty Wav, MIDI a MP3 • chápe pojem grabování • zaznamenává informace na CD • vytváří obaly na CD
Počítač a společnost	• zná úlohu informací a informačních technologií v dnešním světě • zná možnosti vzdělávání pomocí počítače, e-learning
Závěrečná ročníková práce	• vyhledává, třídí a zpracovává informace • práce v rozsahu 10 stran A4 • pracuje s fotografiemi, obrázky, grafy • prezentuje v MS Powerpoint

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
Vyučovací předmět: DĚJEPIS

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Obsah učiva a jeho uspořádání mají vytvořit základní podmínku pro splnění všech cílů (kompetencí), které jsou na výuku obecně a na dějepis pak specificky kladeny. Učivo je rozděleno do tří základních částí:

1. Pravěk, starověk
2. Středověk
3. Novověk

Koncepce osnov se snaží řešit především stanovení základního, nosného obsahu učiva a zajištění přehlednosti historického vývoje.

Vyučovací předmět má časovou dotaci v 6. ročníku 2 hodiny týdně, v 7. ročníku 3 hodiny týdně, v 8. ročníku 1 hodina týdně a v 9. ročníku 2 hodiny týdně. Rozvržení časové dotace je takto stanoveno vzhledem k organizačním podmínkám naplnění učebního plánu.

Výuka probíhá většinou ve třídě, kde je možno využít všech materiálních podmínek: mapy, video, pomůcky atd. Někdy vyučujeme v učebně informatiky, neboť využíváme všech dostupných výukových programů. Výjimečně pracujeme v terénu, zejména při realizaci výuky regionálních dějin.

Tyto osnovy nestanoví pevný rámec pro rozsah učiva v jednotlivých ročnících, proto jsou zpracovány pro 6. – 9. ročník souhrnně. Umožňuje to přizpůsobení práce tempu i zájmů jednotlivých tříd, realizace projektů, výstav a besed.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

Učitel

- klade důraz na pozitivní motivaci žáka
- používá vhodné učební pomůcky (mapy, grafy, srovnávací tabulky) a audiovizuální techniku
- předkládá dostatek informačních zdrojů z učebnic a pracovních textů
- vede k samostatnému učení pomocí učebních textů

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- motivuje žáka k samostatnému řešení daného problému, napomáhá mu hledat další řešení
- zadává úkoly k posílení schopnosti žáka, aby mohl využívat vlastních zkušeností a vlastního úsudku
- vede žáka k tomu, aby si svá uvážlivá rozhodnutí obhájil

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáka ke srozumitelnému ústnímu i písemnému vyjadřování svých myšlenek a názorů
- učí žáka pohotově reagovat v běžných komunikačních situacích, diskutovat a obhajovat svůj názor, akceptovat názory jiných
- směřuje žáka k využívání informační a komunikační technologie

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vede žáka k práci ve skupině (organizace práce, spolupráce, ohleduplnost, respektování, úcta)
- posiluje sebedůvěru a samostatný rozvoj žákovi osobnosti
- uplatňuje individuální přístup k talentovaným žákům
- vnáší přátelskou atmosféru do procesu výuky

Kompetence občanské

Učitel

- respektuje věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti žáka
- směřuje žáka k ochraně kulturního dědictví
- umožňuje žákům chápat historické souvislosti na pozadí současných problémů

Kompetence pracovní

Učitel

- rozvíjí u žáka smysl pro povinnost vyžadováním přípravy na výuku, shromažďováním materiálů
- vede žáka k aktivnímu zapojení do přípravy výstav a nástěnných novin

Do vyučovacího předmětu Český jazyk a literatura jsou zařazena tato průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova

Výchova demokratického občana

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Multikulturní výchova

Enviromentální výchova

Mediální výchova

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

Osobnostní a sociální výchova

Osobnostní rozvoj

Rozvoj schopností poznávání

Systém hodnocení v dějepisu, který zohledňuje jak prvky memorování, tak především i dovednosti, aplikace a tvořivost

Seberegulace a sebeorganizace

Viz systém hodnocení (žák dokáže využít nabízených možností, rozhoduje o nich z velké části sám)

Sociální rozvoj

Poznávání lidí (6. – 9. ročník)

Mezilidské vztahy (8. – 9. ročník)

Dovednost vcítit se podle možností do role různých skupin lidí v různých dobách, sledovat postupný dlouhý a obtížný boj za lidská práva

Komunikace (6. – 9. ročník)

Na historických příkladech ukázat možný kladný i záporný vliv komunikační „síly“ (antičtí řečníci, davová psychóza atd.)

Kooperace a kompetice (6. – 9. ročník)

Morální rozvoj

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Hodnoty, postoje, praktická etika (6. – 9. ročník)

V obou okruzích : Na příkladech historických osobností ukázat složitost řešení problémů a rozhodování, sepětí osobností s dobou (možnosti, vlivy, omezení – to vše brát v úvahu při posuzování), snažit se posoudit klady a zápory (nejen „černobíle“).

Výchova demokratického občana

Dějepis v tomto tématu přispívá historickým pohledem k tomu, aby žáci pochopili, že od počátku lidské společnosti žije člověk ve společenství, že je to tak nezbytné a že se hledají způsoby spolupráce. Vede k pochopení významu řádu, pravidel a zákonů pro fungování lidské společnosti. Žáci by měli ocenit demokratičnost dnešní společnosti, uvědomit si, že současný stav nebyl vždy samozřejmý a je výsledkem dlouhého vývoje i zápasů. Měli by dojít k uvědomělému dodržování pravidel a chápat svobodu jako kategorii těsně spjatou s odpovědností a povinnostmi.

Občan, občanská společnost a stát

6. roč.:

Lidská společnost v pravěku – člověk potřebuje žít ve společenství, vždy musí existovat nějaká pravidla soužití, nejstarší formy – tlupa, rod, kmen

První státy – pojem stát jako nejvyšší forma organizace společnosti, jeho základní funkce, podoba prvních států – despocie

Řecko – aténská otrokářská demokracie, principy fungování, srovnání s despociemi

Řím – vývoj státního zřízení : království – republika – císařství

7. roč.:

Franská říše – podstata lenního systému, struktura raně feudální společnosti

Velkomoravská říše a Český stát – první státní útvary u nás

Velká listina svobod v Anglii – významný předěl v „demokratizaci“ středověké společnosti

Husitství – první „republika“ v našich dějinách

Jagellonci – princip stavovské monarchie

8. roč.:

Habsburkové na českém trůnu – střetnutí stavů s absolutistickou tendencí Habsburků,

Obnovené zřízení zemské – příklad ústavy jako stěžejního právního dokumentu.

Svět ve 2. pol. 17. a v 18. století – osvícenské názory a vítězství demokratických tendencí v Anglii (konstituční monarchie) a při vzniku

USA (moderní ústava s oddělením mocí)

Francouzská revoluce – význam myšlenek Deklarace lidských a občanských práv (zvláště vzhledem k době vzniku !)

Národní obrození – vznik novodobé občanské společnosti

9. roč.:

Svět po 1. světové válce – demokracie versus totalita (fašismus, komunismus)

ČSR – nový stát v Evropě – politický systém pluralitní parlamentní demokracie, řešení národnostní problematiky (čechoslovakismus, národnostní menšiny)

Studená válka – demokracie x komunistická totalita, konkrétní příklady porušování lidských práv

Formy participace občanů v politickém životě

6. roč.:

Střepinový soud v Aténách jako příklad fungování demokracie. Možno aplikovat na modelovou situaci školního prostředí.

7. roč.:

Konfrontovat základní demokratický princip (svoboda všech a rovnost příležitostí pro všechny) se strukturou středověké společnosti. Sledovat, jak úspěšné jsou jednotlivé skupiny občanů ve snaze podílet se na rozhodování.

8. roč.:

V 19. stol. boj za všeobecné a rovné volební právo. Příklad nerovného volebního systému jako důkazu nedemokratičnosti.

9. roč.:

Projekt „Volby 1925“ , tj. volby podle pravidel tehdejšího politického systému s nutností vcítit se do konkrétních sociálních rolí doby. Podstata systému je stejná jako dnes.

Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

9. roč.:

Závěrečné zamyšlení nad dějinami – Jsme skutečně všichni spolupracovníky ? Dokážeme pochopit a uplatnit jednotu práv a povinností ? Kde jsou zdroje nedorozumění ? Začínáme vždy nejprve od sebe, nehledáme chyby jen jinde ? Je demokracie dokonalým systémem ? V čem je přes nedostatky stále výrazně lepší než předchozí systémy ?

Výchova k myšlení v Evropských a globálních souvislostech

Historický pohled má sice přispět k pocitu zdravého vlastenectví, k pocitu určitého pevného zakotvení (můj domov, naše škola, naše město, náš kraj, náš stát), ale i k tomu, že žijeme v širším společenství a že tomu tak bylo vždy. V současné době se ovšem toto propojení výrazně prohlubuje.

Evropa a svět nás zajímá

Tato tematika koncepčně prolíná celou výukou dějepisu. Oblast národních dějin se vždy vysvětluje v návaznosti na události světových (především pak evropských) dějin – viz osnovy dějepisu. Poznání historie sousedů, ale i vzdálenějších regionů je důležitým předpokladem pro pochopení a respektování jiných životních stylů.

Jsme Evropané

8. a 9. roč. – Evropa 19. stol. – vytváření států, nacionalismus x vlastenectví, Společnost národů jako pokus řešení problémů po 1. světové válce, OSN – stejný pokus ve světovém měřítku po 2. světové válce, Evropa rozdělená železnou oponou v době studené války.

Multikulturní výchova

Dějepis má žákům poskytnout základní znalosti o kořenech a vývoji různých etnických a kulturních skupin. To by mělo být jedním ze základních předpokladů pro rozvíjení schopnosti chápat a tolerovat odlišnosti jiných národnostních, etnických, náboženských a sociálních skupin. Výsledkem by pak mělo být přijetí názoru o rovnocennosti všech těchto odlišností.

Kulturní difference

Dějepis objasní zdroje, ze kterých vychází současná civilizace. Důraz je kladen právě na kulturní přínos:

6. roč.

Nejstarší státy (Egypt, Mezopotámie, Indie, Čína) a jejich kulturní přínos: počátky
písma, základy věd, objevy, vynálezy, představy
o světě, náboženství

Antika (Řecko, Řím), počátky křesťanství

7. roč.

Byzantský kulturní sloh a vliv na Kyjevskou Rus, Franská říše (karolinská doba),
Arabská říše a islám

Naše země – období V. Moravy (písmo, staroslověnská literatura), počátky Českého
státu (přechod k latinsky psané literatuře)

Románský sloh a renesance – vliv antických kulturních kořenů

6. – 9. roč.

Obecně sledovat tento směr – do naší kultury se promítají (nebo ji přímo určují) cizí
vlivy, naopak české osobnosti přinášejí přínos
do světové kulturní pokladnice (např. Komenský)

Lidské vztahy (6. – 9. ročník)

Historické příklady toho, jak často docházelo ke konfliktům z důvodů kulturních, sociálních, náboženských i jiných odlišností, obvyklé tragické důsledky takových střetnutí a nepoučitelnost lidstva.

Etnický původ

Totéž jako v oddíle Lidské vztahy ale s důrazem na odlišnosti národnostní, v národních dějinách sledování česko – německé otázky (již od středověkých kořenů), ve světových např. indiánská a černošská otázka, nacistický rasismus a holocaust.

Multikulturalita

6. roč.

Různost jazyků : a) bájný výklad (babylonská věž, zmatení jazyků)

b) skutečnost - rozpad praindoevropského jazyka (doba bronzová)

a vznik skupiny indoevropských jazyků, ukázky –
důkazy příbuznosti

Celkově (hlavně 9. roč.) – dnešní multikulturalita je výsledkem dlouhého historického vývoje

Princip sociálního smíru a solidarity (8. – 9.ročník)

Správnost a potřebnost tohoto principu by měla být přirozeným vyústěním předchozích tematických okruhů.

Enviromentální výchova

Složitost vztahů člověka a životního prostředí má svůj dlouhý historický vývoj. Ten můžeme v dějepisu sledovat od počátků zasahování do přírody v pravěku až po problémy dnešní doby. Objasnění základní tohoto dynamického vývoje přispěje k pochopení významu a nezbytnosti péče o životní prostředí.

Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Historický pohled na tuto problematiku může mít tyto uzlové body :

6. roč.

Mladší doba kamenná – počátky zemědělství, stálých sídel, tj. přetváření přírody
Nejstarší státy – produktivnější zemědělství v dobrých přírodních podmínkách, ale
vyžaduje značnou regulaci přírody

7. roč.

Středověké zemědělství, vznik měst, rozvoj řemesel, obchodu – postupně se mění
charakter krajiny
Objevení Ameriky, „vývoz“ evropské civilizace a důsledky pro indiánské obyvatel.

8., 9. ročník

Průmyslová revoluce, technicko – vědecká revoluce, vědecko – technická revoluce –
jednota pokroku a negativních důsledků, komplexnost
působení, změny životního stylu

Mediální výchova

Posuzovat kriticky tok mediálních informací v současnosti je nesmírně obtížné, zvláště pro mladého člověka. Na historických příkladech je možno tuto problematiku ukázat asi i názorněji, protože můžeme konfrontovat např. text soudobých mediálních sdělení se skutečností, kterou už s odstupem objektivně hodnotíme. Produktivní činnost v této oblasti naopak může zvýšit efektivitu vlastní výuky dějepisu.

Tematické okruhy receptivních činností:

Fungování a vliv médií ve společnosti

9. (dle možností i 8.) roč. – role médií v politickém životě, ovlivňování názorů lidí,
propaganda, důsledky. Vhodné pracovat s tiskovými
nebo zvukovými dokumenty, konfrontovat
s historickou skutečností, vysvětlit rozpory. Pozornost
soustředit hlavně na období totalitních režimů.

Tematické okruhy produktivních činností:

Tvorba mediálního sdělení

I na základě zkušeností získaných v oddíle fungování a vliv médií ve společnosti projektově vytvořit text (novinový článek, projev, leták, ale i např. video apod.) nebo i soubor textů sledující určitý manipulativní cíl. Může být zasazen do konkrétní historické doby, ale zaměřen i k současným problémům. Využití hlavně v 9. a 8. ročníku, možno ale zkoušet v jednodušší podobě i dříve.

Práce v realizačním týmu (6. – 9. ročník)

Viz oddíl o tvorbě – pracujeme i v týmu.

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost Předmět: Dějepis Ročník: 6. – 9.	
Učivo	Výstup ŠVP
Úvod do dějepisu	Žák dle svých schopností: - vysvětlí smysl historického zkoumání - dá příklad historických pramenů - orientuje se na časové ose a v historické mapě - orientuje se v chronologickém sledu
Jak vznikl člověk	- vyjmenuje ve správném pořadí vývojové stupně člověka - uvede hlavní přínos jednotlivých typů - uvede příklad naleziště na našem území - objasní dvě varianty vzniku člověka
Lidská společnost v pravěku	- popíše život člověka k paleolitu - srovná podobu a kvalitu života v různých obdobích, jejich materiální a duchovní podobu - popíše pravěké zemědělství, chov dobytka a způsoby zpracování a využití prvních kovů - pochopí okolnosti vzniku prvních řemesel - vysvětlí změny ve společnosti z hlediska jejího vývoje - uvede příklady archeologických kultur u nás
Nejstarší státy	- pomocí časové přímky: a) zjistí základní časové údaje; b) zasadí toto období do kontextu svět. dějin; - c) porovná toto období s vývojem u nás - ukáže jednotlivé státy na mapě a uvede základní zeměpisné údaje - rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací - vysvětlí pojem stát a jeho funkce - uvede příklady památek nebo objevů a základů věd - objasní význam vynálezu písma a uvede příklady
Antika	- zjistí základní časové údaje, dovede je přenést do časové přímky - porovná základní znaky antiky s dobou

Řecko	nejstarších států - vysvětlí podstatu antické demokracie - demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem - uvede nejvýznamnější památky
Řím	- prokáže základní orientaci na mapě - popíše přírodní podmínky a jejich vliv na hist. vývoj - vypráví o jednotlivých etapách řeckých dějin - porovná státní zřízení ve Spartě a Aténách - uvede příklady kulturního přínosu Řecka - dokáže vyjmenovat hlavní osobnosti filozofie - uvede nejvýznamnější památky
<u>Průběžně</u>	- prokáže základní orientaci na mapě - popíše přírodní podmínky a osídlení Itálie - vypráví pověst o založení Říma - vypráví o jednotlivých etapách římských dějin - popíše politický systém republiky - vysvětlí vznik křesťanství - uvede příklady kulturního přínosu římské kultury - ocení Řím jako dovršitele antiky - uvede nejvýznamnější památky
Počátek středověku: Stěhování národů Byzantská říše Franská říše Arabská říše	- dokáže z různých zdrojů získat další informace k učivu, zpracovat je a regentovat ostatním - dokáže pod vedením zapisovat i vlastní poznámky - vypracovává pod vedením učitele vlastní systém učení - přispívá k práci menší skupiny, spolupracuje s ostatními - rozvíjí souvislý ústní projev - objasní úlohu hunů, ukáže na mapě pravlast Slovanů, vysvětlí jejich rozdělení - dokáže vysvětlit pokračování antické tradice v Byzantské říši - zhodnotí význam Franské říše jako nejvýznamnější z barbarských států - objasní podstatu lenního systému – feudalismus - vysvětlí úlohu křesťanství v počátcích středověku - podá důkazy o významu osobnosti Karla Velikého

	- popíše okolnosti vzniku islámu a vyspělé arabské kultury - popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států - porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti - vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám - ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury
Sámová říše	- popíše život Slovanů - shromáždí základní údaje o Sámovi
Velkomoravská říše	- dokáže zhodnotit politický a kulturní význam státu - vyjmenuje chronologicky hlavní představitele - vysvětlí příčiny zániku - objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech
Počátky českého státu	- rozliší události pověstí a historických skutečností - dá do souvislosti události na Moravě a v Čechách - zná hlavní osobnosti a uvede jejich přínos - zamyslí se nad vyvražděním Slavníkovců
Český stát v 11. – 13. století	- dokáže vyjmenovat vybrané osobnosti přemyslovských panovníků - dokáže podat příklady románské kultury, umí popsat kulturu „všedního“ - vyjmenuje chronologicky poslední Přemyslovce a ocení jejich přínos - objasní pokroky v zemědělství a vznik měst - rozliší vztahy mezi světskou a církevní mocí - vysvětlí příčiny a význam křížových výprav
Český stát za Lucemburků	- podá chronologický přehled panovníků - zhodnotí jejich vládu na základě konkrétních údajů - sestaví přehlednou strukturu feudální společnosti a vysvětlí rozpory mezi jednotlivými vrstvami společnosti - uvede hlavní znaky gotiky, popíše typickou

	gotickou stavbu - popíše význam a strukturu univerzity - zasadí vládu Lucemburků do evropského rámce (Staletá válka)
Husitství	- objasní situaci a nepořádky v církvi - vysvětlí Husovy reformní myšlenky a popíše události spojené s jeho životem a smrtí - vymezí názorové rozdíly a společný program husitských skupin - shromáždí poznatky o válkách s křižáky a o husitském vojenství - pochopí výsledky husitského hnutí v evropském kontextu
Český stát za Jiřího z Poděbrad a Jagellovců	- zhodnotí osobnost krále Jiřího jako vládce „dvojího lidu“ - popíše vnitřní spory mezi šlechtou a městy - uvede znaky a příklady staveb pozdní gotiky
Objevné plavby	- uvede příčiny a důsledky zámořských objevů, orientuje se v jejich průběhu - popíše práci s mapou objevné plavby - objasní vztah kolonie a mateřské země
Renesance a humanismus	- objasní souvislost s antikou - vysvětlí podstatu humanismu - popíše znaky renesančního stavitelství - uvede hlavní osobnosti, objasní jejich význam
<u>Průběžně</u>	- zvyšuje úroveň zpracování a prezentace poznatků - dokáže vyhledávat a využívat informace k řešení problémů - osvojí si souvislejší ústní projev - přichází se samostatnými otázkami při práci ve skupině
Svět v 16. století	- objasní rozvoj výroby a obchodu v souvislosti s objevy - vysvětlí vliv tureckého nebezpečí na dění v Evropě - orientuje se v nově vzniklé náboženské situaci
Nástup Habsburků	- popíše okolnosti nástupu Habsburků na český trůn - vysvětlí podstatu sporu panovníka s českými stavy - popíše průběh a důsledky stavovského povstání
Tricetiletá válka	- vysvětlí příčiny a vyjmenuje hlavní válčící státy - popíše vojenství této doby

Nástup kapitalistických vztahů	- zhodnotí výsledky konfliktu, zejména ve vztahu k našim dějinám - vysvětlí pojem vědecká revoluce 17. století - porovná feudální a kapitalistický systém - uvede přednosti kapitalistické společnosti - vysvětlí rozdíl mezi konstituční monarchií a absolutismem
České země po třicetileté válce	- vypráví o životě a díle J. A. Komenského - objasní význam pojmu nevolnictví - popíše příčiny nevolnických bouří - uvádí příklady reforem M. Terezie a hodnotí jejich přínos - uvede a vysvětlí dvě základní reformy Josefa II. - popíše základní znaky baroka
Světová revoluce	- objasní okolnosti vzniku USA - popíše francouzskou společnost před revolucí - sestaví základní osnovu revolučních událostí - zhodnotí hlavní revoluční myšlenky a výsledek revoluce - vypráví o Napoleonovi a jeho taženích
Svět v první polovině 19. století	- objasní, že průmyslová revoluce znamená komplexní změnu společnosti - vysvětlí pojem kapitalismus volné soutěže - vyvodí obecný význam slova socialismus a rozliší jeho základní směry - popíše příčiny a výsledky revoluce 1848 - zjistí průmyslová centra v Česku, uvede hlavní osobnosti a jejich vynálezy - vysvětlí pojem národní obrození, uvádí jména jeho představitelů a jejich konkrétní přínos - uvede hlavní znaky bachovského absolutismu - vysvětlí vznik Rakouska-Uherska
Nástup průmyslové revoluce Národní obrození	- popíše znaky pokroku vědeckotechnické revoluce - uvede konkrétní příklady vynálezů - podá základní charakteristiku nejvýznamnějších států
Svět 2. poloviny 19. století Česká politika konce 19. století	- popíše průběh snah o česko-německé vyrovnání - podá důkazy o vyspělosti české společnosti v oblasti kulturní a politické
<u>Průběžně</u>	- uplatní informace z různých zdrojů při samostatné přípravě referátů - dokáže se orientovat v odborném textu (učebnice), samostatně tvoří zápis

	- orientuje se v základních událostech českých dějin - uvede představitele kulturních stylů, pozná je a zná jejich významné představitele - konkretizuje absolutismus, konstituční monarchii a parlamentarismus - pozná a popíše všední život historických epoch - objasní postavení českých zemí v rámci Evropy
První světová válka	- rozliší příčiny války od její záminky - vysvětlí vojenský charakter války a popíše její etapy - zdůvodní zásluhy čs. odboje na vzniku Československa - vypráví o legiích a jejich významu - objasní tvorbu a charakter versailleského systému
Československo – nový stát v Evropě	- vyjmenuje a popíše symboly nového státu - dokáže popsat a vysvětlit pojem pluralitní demokracie - objasní charakter nového státu
Světová hospodářská krize	- uvede příčiny a důsledky hospodářské krize - popíše průběh hospodářské krize v ČSR - pochopí souvislost mezi krizí a nástupem fašismu - vysvětlí pojem nacismus a uvede konkrétní znaky
Boj o záchranu demokracie	- popíše hlavní události konce 30. let - vymezí krizi a vývoj v Německu - objasní základní politické směry v Československu - uvede příklady boje demokratických sil proti fašismu - vymezí období druhé republiky a změny systému
Druhá světová válka	- dokáže objasnit příčiny válečného konfliktu - popíše přehledně vývoj válečných operací - vysvětlí pojem protihitlerovské koalice – představitele - uvede hlavní body diplomatických jednání - vysvětlí pojem Protektorát Čechy a Morava - orientuje se v domácím a zahraničním odboji - sestaví přehled výsledků II. světové války
Svět po II. světové válce	- vysvětlí příčiny rozporu mezi bývalými spojenci - dokumentuje příklady rozporného vidění světa - charakterizuje počátek studené války
Československo po osvobození	- dokumentuje změny v obnoveném Československu, srovná vývoj s obdobím první

	republiky - charakterizuje únorové události roku 1948
Studená válka	- shromáždí znaky charakterizující pojem studená válka - porozumí pojmům „ochlazování a oteplování“ - uvede příklady rozpadu koloniálního systému - zhodnotí význam Gorbačovovy politiky
Československo pod vládou KSČ	- shromáždí konkrétní důkazy totalitního charakteru vlády - srovná komunistický model se západní demokracií - zhodnotí význam roku 1968 - popíše období normalizace - shromáždí hlavní příčiny pádu totalitního režimu
Závěrečné zamyšlení	- prezentuje formou úvahy svůj vlastní názor na zvolené historické téma
<u>Průběžně</u>	- vysvětlí důležité ekonomické, politické, sociální a kulturní změny ve vybraných zemích, u nás, které ukazují na modernizaci doby - objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé - objasní souvislosti napoleonských válek, franc. revoluce s rozbitím starých struktur v Evropě - zná základní politické proudy, charakterizuje významné sociální skupiny, formuluje jejich požadavky - vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnosti vývoje v Evropě a v celém světě - charakterizuje soupeření mezi jednotlivými velmocemi - na příkladech demonstuje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky - rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů - charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu - na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv - zhodnotí postavení Československa v evropských

	souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí - získává a využívá informace z různých zdrojů - dokáže si samostatně připravit poznámky ke studiu - prokazuje orientaci v základních událostech našich národních dějin - rozpozná typické stavby či stavební prvky hlavních stavebních slohů - vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků - vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce - posoudí postavení rozvojových zemí - prokáže základní orientaci v problémech současného světa
--	--

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
Vyučovací předmět: VÝCHOVA K OBČANSTVÍ

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Vzdělávací oblast Člověk a společnost vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi potřebnými pro jeho aktivní zapojení do života demokratické společnosti. Vzdelávání směřuje k tomu, aby žáci poznali dějinné, sociální a kulturně historické aspekty života lidí v jejich rozmanitosti, proměnlivosti a ve vzájemných souvislostech.

Výchova k občanství se zaměřuje na vytváření dovedností, které souvisejí s orientací žáka v sociální realitě a s jeho začleňováním do různých společenských vazeb a vztahů. Umožňuje realistické sebepoznání a poznávání osobností druhých lidí a pochopení jednání druhých lidí v kontextu různých životních situací. Žák se seznámí se vztahy v rodině a širších společenstvích, s hospodářským životem. **Dále přispívá a rozvíjí dokonalejší orientaci ve světě financí, přispívá tak k odpovědnému spravování osobního či rodinného rozpočtu s ohledem na měnící se životní situaci. Žák si osvojuje také pravidla chování při běžných rizikových situacích i při mimořádných událostech.** Žák se seznamuje s úkoly důležitých politických institucí, orgánů, mezinárodních organizací a jejich utváření společenského klimatu. Problematika korupce je součástí společenského a politického dění. Žák si dále utváří pozitivní občanské postoje, podporuje přijetí hodnot, na nichž je vybudována současná demokratická Evropa, včetně kolektivní obrany a **zná činnosti armády ČR.** Vzdelávací obor ukazuje žákovi možné způsoby zapojení jednotlivců do občanského života. Žák se učí uplatňovat a respektovat mravní principy a pravidla společenského soužití a přebírat odpovědnost za vlastní názory, chování a jednání i s jejich důsledky. Je rozvíjeno občanské a právní vědomí žáků, posilován smysl jednotlivců pro osobní a občanskou odpovědnost. Žák je motivován k aktivní účasti na životě demokratické společnosti. Důraz je kladen na prevenci rasistických, xenofobií a extremistických postojů, rovněž na výchovu k toleranci a respektování lidských práv, rovnosti mužů a žen a na výchovu k úctě k přírodnímu a kulturnímu prostředí i na ochranu uměleckých a kulturních hodnot.

V předmětu je realizována pojmová, projektová výuka a rovněž frontální výuka, samostatná práce, **inscenační metody, situační metody, heuristické metody, didaktické hry a diskuze.**

Vyučovací předmět Výchova k občanství má časovou dotaci v 6. ročníku 1 vyučovací hodina týdně, v 7. ročníku 1 vyučovací hodiny týdně, v 8. ročníku 1 vyučovací hodina týdně a v 9. ročníku taktéž 1 vyučovací hodina týdně.

Výuka probíhá v učebně vybavené vhodným materiálem pro výuku **či v učebně informatiky, kde se využívají informační a komunikační technologie k získání nejnovějších informací např. nové služby bank apod.**

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

- žák je kladně motivován
- učitel používá vhodné učební pomůcky a techniku

- učitel uvádí věci do souvislostí
- žáci porozumí smyslu toho, co a proč se učí
- učitel respektuje rozdílné schopnosti žáků
- učitel vede žáky k vlastní organizaci učení
- žák ve vhodných případech realizuje vlastní nápady
- v hodinách učitel učí žáky pracovat s informacemi, samostatně informace vyhledávat, třídit a vhodně interpretovat a využívat je v procesu učení a v praktickém životě
- učitel poskytuje žákům dostatek informačních zdrojů z učebnic a pracovních textů
- učitel využívá sebekontrolu a vede žáky k sebehodnocení

Kompetence k řešení problémů

- učitel motivuje žáka k samostatnému řešení daného problému, pomáhá mu hledat další řešení
- výuku učitel podporuje praktickými činnostmi
- učitel zadává úkoly k posílení schopnosti žáka využívat vlastních zkušeností
- učitel učí žáky vyhledávat a třídit informace a vhodným způsobem je využívat
- učitel zapojuje žáky podle schopností a dovedností do soutěží
- učitel navozuje ve vyučování problémové a modelové situace a vede žáky k jejich řešení
- učitel vede žáka k analýze přečtených textů a kritickému posouzení jejich obsahu

Kompetence komunikativní

- žák vhodně komunikuje se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo školu
- učitel učí žáky obhajovat svůj názor, vhodnou formou argumentovat a zároveň poslouchat názor jiných
- učitel používá metody týmové práce a kooperativního učení a vede žáky ke spolupráci
- učitel vede žáky ke srozumitelnému ústnímu a písemnému vyjadřování svých myšlenek zařazováním vhodných cvičení, dbá na dodržování pravidel komunikace
- učitel povzbuzuje k formulování vlastních názorů
- žák dokáže formulovat otázky, vysvětlovat, vést dialog a diskusi
- učitel směřuje žáka k využívání informační a komunikační technologie pro komunikaci s ostatním světem
- učitel vede žáky k toleranci a ohleduplnosti k druhým lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám

Kompetence sociální a personální

- učitel vede žáky k práci ve skupině, vytvoření pravidel práce v týmu (organizace práce, rozdělení rolí, spolupráce, ohleduplnost, úcta) a jejich respektování
- učitel uplatňuje individuální přístup
- učitel posiluje sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj
- učitel motivuje žáka k ohleduplnosti, úctě a slušnosti při chování s druhými lidmi
- učitel dbá na dodržování pravidel komunikace

Kompetence občanské

- učitel respektuje věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti žáka
- žáci umí respektovat individuální rozdíly
- žák dokáže odmítat fyzické násilí, hrubé zacházení a vulgární vyjadřování
- učitel využívá každodenních situací ve třídě k nácviku věcného řešení konfliktů

- žák dokáže ochraňovat přírodu, pochopit základní ekologické souvislosti a problémy a třídí odpady
- učitel vede žáka k získání pozitivního vztahu ke svému fyzickému a duševnímu zdraví a jeho aktivní ochraně
- žák dokáže projevovat pozitivní postoje k uměleckým dílům, k ochraně kulturního dědictví a ocenění našich tradic
- učitel vede žáka k aktivnímu zapojení do kulturního dění a k tvořivosti účastí na kulturních akcích, popř. účastí na jejich organizování

Kompetence pracovní

- žák má pozitivní vztah k práci
- učitel usiluje o to, aby pracovní činnosti žáků měly prakticky uplatnitelný konkrétní výstup
- učitel cíleně posiluje a motivuje žáka k dosažení jim vhodně zvoleného dalšího studia a budoucího povolání
- žák se učí objektivnímu sebehodnocení a posouzení s reálnými možnostmi při profesní orientaci
- učitel učí žáky orientovat se v důležitých profesních informacích a na jejich základě se správně rozhodovat o výběru vhodného povolání
- učitel žáka důsledně vede k dodržování vymezených pravidel, ochraně zdraví a k plnění svých povinností a závazků

Do vyučovacího předmětu Výchova k občanství jsou zařazena tato průřezová témata:

Osobnostní a sociální rozvoj

Výchova demokratického občana

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Multikulturní výchova

Enviromentální výchova

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

Osobností a sociální rozvoj

- jsou součástí každodenní pedagogické činnosti

Výchova demokratického občana

- občanská společnost a škola
6. roč. – naše škola
8. roč. – státní správa a samospráva
- občan, občanská společnost a stát
8. roč. – lidská práva
- formy participace občanů v politickém životě
8. roč. – politický pluralismus
- principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

- 8. roč. – znaky, typy a formy státu, státní občanství ČR
- 7. roč. – zásady lidského soužití
- 6. roč. – naše škola
- 9. roč. – evropská integrace

Výchova k myšlení v Evropských a globálních souvislostech

- Evropa a svět nás zajímá
- 6. roč. – kulturní život
- 9. roč. – evropská integrace
 - globalizace a její projevy
- objevujeme Evropu a svět
- 9. roč. – evropská integrace
- jsme Evropané
- 9. roč. – evropská integrace
 - mezinárodní organizace

Multikulturní výchova

- kulturní difference
- 7. roč. – lidská setkání
- lidské vztahy
- 6. roč. – naše škola
- 7. roč. – lidská setkání
- 8. roč. – lidská práva
- 9. roč. – evropská integrace
- etnický původ
- 7. – lidská setkání
- multikulturalita
- 7. roč. – lidská setkání
- 8. roč. – lidská práva
- 9. roč. – evropská integrace
- princip sociálního smíru a solidarity
- 7. roč. – lidská setkání
- 8. roč. – lidská práva

Enviromentální výchova

- lidské aktivity a problémy životního prostředí
- 8. roč. – významné globální problémy
- 9. roč. – globalizace
- vztah člověka k prostředí
- 6. roč. – naše obec
- 6. roč. kulturní život
- 9. roč. – globalizace

Mediální výchova

- kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
6. roč. – kulturní život – problematika masmedií
- fungování a vliv médií ve společnosti
6. roč. kulturní život – media v životě člověka

Vzdělávací oblast : Člověk a společnost
Předmět : Výchova k občanství
Ročník : 6.

Učivo	Výstup ŠVP
Člověk ve společnosti Naše škola – život ve škole, práva a povinnosti žáků, význam a činnost žákovské samosprávy, společná pravidla a normy, vklad vzdělání pro život Naše obec, region, kraj – důležité instituce, zajímavá a památná místa, významní rodáci, místní tradice, ochrana kulturních památek, přírodních objektů a majetku Naše vlast – pojem vlasti a vlastenectví, zajímavá a památná místa, co nás proslavilo, významné osobnosti, státní symboly, svátky, významné dny Kulturní život – rozmanitost kulturních projevů, kulturní hodnoty, kulturní tradice, instituce, masová kultura, prostředky masové komunikace, masmédia	<u>Žák dle svých možností:</u> - vysvětlí, proč je třeba své chování a jednání ve škole podřizovat školnímu řádu - orientuje se v zásadách racionální přípravy na vyučování - objasní význam vzdělání pro život - orientuje se v místních tradicích a odůvodní, proč je dobré je udržovat - vlastními slovy vyjádří význam komunálních voleb pro život obce - vysvětlí funkce orgánů a úřadů obce - vyjmenuje některé významné osobnosti obce - popíše nejdůležitější regionální zvyky a obyčeje - vypráví o některých kulturních tradicích státu - na příkladech vysvětlí, čím se od sebe odlišují regiony, uvede, co je typické pro region vlastní - vysvětlí pojmy vlast a vlastenectví - objasní účel důležitých státních symbolů a způsoby jejich používání - vyjmenuje a popíše státní symboly ČR - vypráví o některých významných státních svátcích a výročích - orientuje se ve významných osobnostech, památkách a místech ČR - rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu - pojmenuje základní součásti kultury - objasní význam kultury pro život člověka - uvede přehled některých hlavních kulturních institucí v regionu - vysvětlí nebezpečí vlivu masmédií a masové kultury na člověka, kriticky přistupuje k

Lidská práva – základní lidská práva, práva dítěte, jejich ochrana, úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech	mediálními informacím, vyjadřuje svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí - rozlišuje společensky vhodné a nevhodné chování - respektuje a dodržuje práva druhých lidí - pojmenuje základní lidská práva - vymezí práva a povinnosti dítěte - vyjmenuje nejdůležitější dokumenty upravující lidská práva - objasní význam dodržování lidských práv pro společnost - uvede příklady poškozování nebo porušování lidských práv a vysvětlí důsledky - rozliší právní a protiprávní jednání nebo chování, které ohrožuje duševní a fyzické zdraví jeho osoby nebo druhých - posoudí význam ochrany lidských práv a svobod
---	--

Vzdělávací oblast : Člověk a společnost
Předmět : Výchova k občanství
Ročník : 7.

Učivo	Výstup ŠVP
Člověk jako jedinec Podobnost a odlišnost lidí – projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání - Osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, charakter, vrozené předpoklady, osobní potenciál Vnitřní svět člověka – vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí, sebehodnocení, stereotypy v posuzování druhých lidí Osobní rozvoj - životní cíle a plány, životní perspektivy, adaptace na životní změny, sebezměna - význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji Lidská setkání – přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen, solidarita, pomoc v nouzi, potřební lidé ve společnosti	<u>Žák dle svých možností:</u> - na příkladech objasní, proč a jak se mohou lidé odlišovat v prožívání životních situací - uvede kladné a záporné projevy chování - na příkladech popíše projevy kladných a záporných charakterových vlastností - popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové vlastnosti - kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání - posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společenských cílů - na příkladech objasní některé způsoby překonávání osobních nedostatků a posilování kladných stránek osobnosti - uvede příklady stereotypů v posuzování druhých lidí - uvede příklady, jak pěstovat zdravou sebedůvěru - objasní, jak může poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi a kvalitu života - uvede příklady faktorů ovlivňujících představy o budoucím životě - odůvodní stanovení životních perspektiv - objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek - uvede příklady, jak usměrňovat volní vlastnosti - vysvětlí význam osobní kázně pro vlastní život - vysvětlí přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi - uvede příklady potřebných lidí ve společnosti - objasní potřebu tolerance ve společnosti

Vztahy mezi lidmi – osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace, konflikty v mezilidských vztazích, problém lidské nesnášenlivosti	- uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace při řešení konfliktních situací mezi vrstevníky i mezi dospělými - dodržuje zásady asertivní komunikace - respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí - zaujímá tolerantní postoje k menšinám - rozpozná netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti
Zásady lidského soužití – morálka a mravnost, svoboda a vzájemná závislost, pravidla chování	- zdůvodní, proč je důležité, aby člověk řídil své jednání a rozhodování na základě mravních hodnot - rozpozná a na příkladech uvede morální a nemorální jednání - vysvětlí, na čem je založena svoboda člověka

Vzdělávací oblast : Člověk a společnost
Předmět : Výchova k občanství
Ročník : 8.

Učivo	Výstup ŠVP
Člověk, stát a právo Mezinárodní vztahy, globální svět Právní základy státu - znaky, typy a formy státu, státní občanství ČR, Ústava ČR, složky státní moci, jejich orgány a instituce, obrana státu Státní správa a samospráva - orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly Principy demokracie - znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu, politický pluralismus, význam a formy voleb do zastupitelstev Právní řád ČR - význam a funkce právního řádu, orgány právní ochrany občanů, soustava soudů - právní norma, předpis, publikování právních předpisů Protiprávní jednání - druhy a postihy protiprávního jednání, korupce, trestní postižitelnost, porušování předpisů (v silničním provozu, práv k duševnímu vlastnictví apod.)	<u>Žák dle svých schopností:</u> - rozlišuje typické rysy demokratických a autokratických režimů, porovnává jejich znaky, uvádí příklady - rozlišuje a porovnává úkoly zákonodárných, výkonných a soudních složek státní moci i jejich orgánů a institucí - seznámí se s Ústavou ČR - uvádí příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů, státu - vysvětlí jejich úkoly - objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů - vyloží smysl voleb do zastupitelstev - uvádí příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivnit každodenní život občanů - vyjmenuje, co všechno potřebuje občan vědět, aby se mohl aktivně zapojit do voleb jako volič - orientuje se v politických stranách ČR, uvede jejich příklady - vysvětlí funkci a význam právního řádu v každodenním životě lidí - rozlišuje a porovnává základní úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti - vymezí význam a úkoly soudů - používá ve správných souvislostech a rozlišuje pojmy právní předpis, právní norma a zákon - vysvětlí význam dodržování právních norem pro život ve společnosti - uvádí příklady spolupráce orgánů právní ochrany občanů při postihování trestných činů - rozpozná protiprávní jednání - rozlišuje přestupek a trestný čin, uvádí jejich příklady

Právo v každodenním životě - důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající, základní práva spotřebitele, styk s úřady Evropská integrace - podstata, význam, výhody, ČR a EU Globalizace -projevy, významné globální problémy	- uvede příklady trestní postížitelnosti v případech protiprávního jednání - diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání - přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele - respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí - objasní význam právní úpravy důležitých vztahů-vlastnictví, manželství, pracovní poměr - uvede příklady některých smluvních vztahů – osobní přeprava, koupě, oprava, pronájem apod. - dodržuje právní ustanovení, která se na ně vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování - provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky - popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní životě občanů - uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování - uvede nejzávažnější globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor - popíše hlavní příčiny i možné důsledky globálních problémů - objasní souvislosti globálních a lokálních problémů
--	---

Vzdělávací oblast : Člověk a společnost
Předmět : Výchova k občanství
Ročník : 9.

Učivo	Výstup ŠVP
Člověk, stát a hospodářství Majetek a vlastnictví - formy vlastnictví, vlastnictví hmotné a duševní, jejich ochrana, hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví Peníze - formy placení Hospodaření - rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing - rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnosti, význam daní	<u>Žák dle svých schopností:</u> - rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany - uvádí příklady - charakterizuje rizika vzniku mimořádných událostí a jejich možné dopady na životní prostředí a majetek - uvede příklady různých forem placení - uvádí příklady vhodného využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení - uvádí příklady užití debetních a kreditních karet, vysvětlí jejich omezení - na příkladech uvádí, z čeho se skládá rozpočet domácnosti - sestavuje jednoduchý rozpočet domácnosti - uvádí hlavní příjmy a výdaje rozpočtu domácnosti - rozlišuje pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje - zvažuje nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti - vysvětluje rozdíl mezi vyrovnaným, schodkovým a přebytkovým rozpočtem domácnosti - rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu - rozlišuje, do kterých oblastí stát směřuje své výdaje - uvádí příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané - vysvětlí význam daní z hlediska financování společensky důležitých nevýrobních oblastí národního hospodářství - vyjmenuje jednotlivé druhy daní - objasní a odůvodní význam finanční podpory pro činnost institucí, které se zabývají sociální péčí o postižené, nemocné a staré osoby

Banky a jejich služby - aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků	- dokáže vysvětlit funkci a služby banky - vysvětlí význam úroku placeného a přijatého - uvádí nejčastější druhy pojištění - uvádí příklady, kdy pojištění využít - uvádí příklady ostatních produktů finančního trhu - uvádí a porovnává nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu
Princip tržního hospodářství - nabídka, poptávka, trh, tvorba ceny, inflace, podstata fungování trhu	- rozlišuje a v souvislostech používá pojmy nabídka a poptávka, kupující a prodávající - na příkladech jejich vzájemného vztahu vysvětlí fungování trhu zboží a trhu práce - objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny - na příkladu ukáže tvorbu ceny (jako součet nákladů, zisku a DPH) - popisuje vliv inflace na hodnotu peněz - vyjmenuje nejčastější formy podnikání v ČR

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: FYZIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Vzdělávací obsah předmětu Fyzika navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět, která na elementární úrovni přibližuje přírodovědné poznávání žákům 1. stupně základního vzdělávání. Vzdělávací obsah je členěn do sedmi oblastí: Látky a tělesa, Pohyby těles a síly, Mechanické vlastnosti tekutin, Energie, Zvukové děje, Elektromagnetické a světelné děje, Vesmír. Jednotlivé oblasti a jejich části jsou probírány v jednotlivých ročnících dle tabulky.

V předmětu Fyzika si žáci osvojují především na základě pozorování, měření a experimentování nejdůležitější fyzikální pojmy, veličiny a zákonitosti potřebné k porozumění fyzikálních jevů a procesů, vyskytujících se v přírodě, v běžném životě i v technické či technologické praxi. Významně přispívá k rozvoji rozumových schopností žáků, učí žáky přesnému vyjadřování a rozvíjí jejich specifické zájmy.

Výuka se orientuje především na to, aby si žáci osvojili důležité poznatky z jednotlivých okruhů učiva, základní prvky metod práce, kterých fyzika používá při poznávání fyzikálních objektů a procesů (pozorování, měření, vytváření experimentů, zpracování získaných údajů, jejich hodnocení, vyvozování závěrů z těchto údajů), aby získali dovednosti využívat osvojených poznatků a dovedností při řešení fyzikálních problémů a úloh. Výuka fyziky také podporuje rozvíjení logického uvažování a myšlení žáků a osvojování základních pravidel bezpečné práce při provádění fyzikálních pozorování, měření a experimentů. **Součástí učiva Energie je vedení žáků k tomu, aby posoudili důležitost širšího využívání obnovitelných zdrojů energie, a aby porozuměli souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí a adekvátně reagovali na hrozící nebezpečí (radiační havárie, poškození el. proudem apod.)**

Předmět je vyučován s časovou dotací 2 hodiny týdně v 7. a 8. ročníku, v 6. ročníku je hodina týdně posílena 1 disponibilní hodinou týdně a v ročníku devátém je týdně 1 hodina.

Výuka probíhá většinou ve třídách.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

učitel

- klade důraz na pozitivní motivaci žáka
- používá vhodné učební pomůcky (měřicí přístroje, kapaliny,...) a audiovizuální techniku
- předkládá dostatek informačních zdrojů z učebnice
- vede k samostatnému pozorování a experimentování
- vede žáka k vyhledávání a třídění informací a na základě jejich pochopení k propojení a systematizaci v procesu učení

Kompetence k řešení problémů

učitel

- motivuje žáka k samostatnému řešení daného problému, napomáhá mu hledat další řešení

- zadává úkoly k posílení schopnosti žáka, kde může využívat vlastních zkušeností a vlastního úsudku, logických a matematických postupů
- vede žáka k tomu, aby si svá uvážlivá rozhodnutí obhájil

Kompetence komunikativní

učitel

- vede žáka ke srozumitelnému ústnímu i písemnému vyjadřování svých myšlenek a názorů
- učí žáka pohotově reagovat v běžných komunikačních situacích, diskutovat, obhajovat svůj názor a akceptovat názory jiných
- směřuje žáka k využívání informační a komunikační technologie

Kompetence sociální a personální

učitel

- vede žáka k práci ve skupině (organizace práce, spolupráce, ohleduplnost, respektování, úcta)
- posiluje sebedůvěru a samostatný rozvoj žáka
- uplatňuje individuální přístup k talentovaným žákům, ale i k žákům s poruchami učení
- vnáší přátelskou atmosféru do procesu výuky

Kompetence občanské

učitel

- respektuje věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti žáka
- směřuje žáka k zodpovědnému chování v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- umožňuje žákům chápat ekologické souvislosti a enviromentální problémy

Kompetence pracovní

učitel

- rozvíjí u žáka smysl pro povinnost vyžadováním přípravy na výuku, shromažďováním materiálů
- vede žáka k bezpečnému používání fyzikálních pomůcek a k dodržování vymezených pravidel

Do vyučovacího předmětu FYZIKA jsou zařazena tato průřezová témata :

Osobnostní a sociální výchova

Výchova demokratického občana

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Multikulturní výchova

Enviromentální výchova

Mediální výchova

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova je součástí každé běžné pedagogicky-výchovně-vzdělávací práce v každé vyučovací hodině.

Ročník	Učivo	Průřezové téma
6	Gravitační pole a gravitační síla	Lidské aktivity a problémy životního prostředí
7	Pohyby těles	Občan, občanská společnost a stát
	Vlastnosti světla	Lidské aktivity a problémy životního prostředí Ekosystémy
	Formy energie	Lidské aktivity a problémy životního prostředí Evropa a svět nás zajímá
8	Obnovitelné a neobnovitelné zdroje	Lidské aktivity a problémy životního prostředí Jsme Evropané Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování Fungování a vliv médií ve společnosti
	Elektrický obvod	Občan, občanská společnost a stát
9	Přeměny skupenství	Ekosystémy Vztah člověka k prostředí
	Vlastnosti zvuku	Lidské aktivity a problémy životního prostředí
	Sluneční soustava	Fungování a vliv médií ve společnosti Multikulturalita
	Hvězdy	Fungování a vliv médií ve společnosti

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Předmět: Fyzika
Ročník: 6.

Učivo	Výstup ŠVP
Skupenství látek Měřené veličiny Gravitační pole a gravitační síla	<u>Žák dle svých schopností:</u> - rozliší na příkladech pojmy těleso o látka - uvede konkrétní příklady jevů, které dokazují, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí - zjistí, zda daná látka (těleso) patří mezi látky (tělesa) plynné, pevné či kapalné - uvede hlavní jednotku délky - vyjádří délku při dané jednotce jinou délkovou jednotkou - změří danou délku vhodně zvoleným měřidlem a zapíše výsledek - uvede hlavní jednotku objemu - vyjádří objem při dané jednotce jinou objemovou jednotkou - změří objem odměrným válcem a zapíše výsledek - uvede hlavní jednotku hmotnosti - vyjádří hmotnost při dané jednotce jinou jednotkou hmotnosti - změří hmotnost tělesa na vahách a zapíše výsledek - uvede jednotku teploty - změří teplotu i rozdíl teplot teploměrem a zapíše výsledek - uvede jednotky hustoty - používá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických úloh - vyhledá hustotu látek v tabulkách - usoudí, zda se objem, délka tělesa při dané změně teploty zvětší či zmenší - uvede jednotky času - vyjádří čas při dané jednotce jinou časovou jednotkou - změří čas a zapíše výsledek - vyjadřuje výsledek měřené veličiny číselnou hodnotou a jednotkou - určí aritmetický průměr naměřených hodnot dané veličiny - charakterizuje gravitační sílu a gravitační pole - s porozuměním používá vztah mezi gravitační silou

Třecí síla	a hmotností při řešení problémů a úloh - při řešení problémů a úloh pracuje s veličinou g a její jednotkou - určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikost, směry a výslednici - charakterizuje těžiště a určí experimentálně těžiště tělesa
Výslednice dvou sil stejných a opačných směrů	- využívá poznatků o tom, že třecí síla je přímo úměrná tlakové síle, souvisí s materiálem a drsností třecích ploch - určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikost, směry a výslednici
Newtonovy zákony	- určí graficky i výpočtem výslednici dvou sil působících na těleso ve stejných i opačných směrech - změří velikost působící síly - při řešení problémů a úloh s porozuměním používá vztah mezi rychlostí, dráhou a časem
Rovnováha na páce a na pevné kladce	- objasní podstatu 1., 2. i 3. pohybového zákona - využívá Newtonovy zákony pro předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích - používá vztah pro moment síly při řešení problémů a úloh a uvede hlavní jednotku momentu síly - pozná, zda síly působící na těleso jsou v rovnováze - vyjádří rovnováhu na páce a pevné kladce pomocí sil a momentů sil a využívá toho k objasňování funkce páky a pevné kladky - aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda Předmět: Fyzika Ročník: 7.	
Učivo	Výstup ŠVP
Pohyby těles	<u>Žák dle svých schopností:</u> - objasní klid a pohyb těles jako stálost, resp. proměnnost jeho polohy vzhledem k jinému tělesu či tělesům a z konkrétního příkladu pozná, zda je těleso v klidu či pohybu vzhledem k jinému tělesu - rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu - změří dráhu uraženou tělesem a zapíše výsledek - využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles - rozezná na základě předložených či změřených hodnot dráhy a odpovídajících hodnot času, zda jde o pohyb rovnoměrný či nerovnoměrný - vyjádří grafem závislost dráhy na čase při rovnoměrném pohybu - změří sílu siloměrem a zapíše výsledek - používá hlavní jednotku síly s porozuměním a vyjadřuje velikost síly při dané jednotce jinou jednotkou síly - znázorní orientovanou úsečkou sílu o známe velikosti, směru a působišti
Vlastnosti světla	- určí z orientované úsečky velikost působící síly a zapíše výsledek - charakterizuje zdroj světla - rozlišuje mezi zdrojem světla a tělesem, které světlo odráží - využívá zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh - načrtne zatmění Slunce a Měsíce - rozhodne ze znalosti rychlosti světla ve dvou prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami

Skupenství látek	- objasní princip zobrazení lupou a oční čočkou - charakterizuje zákon odrazu světla a používá ho při objasňování principu zobrazení předmětu rovinným a kulovým zrcadlem - objasní krátkozrakost a dalekozrakost oka a podstatu jejich odstranění brýlemi - využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí při řešení problémových úloh
Tlaková síla a tlak	- uvede složení atomu - uvede druh elektrického náboje protonu, elektronu a neutronu - charakterizuje molekulu - charakterizuje pojem neustálého a neuspořádaného pohybu částic - určí ze znalosti počtu protonů a počtu elektronů, zda jde o kladný či záporný ion nebo o neutrální atom
Pascalův zákon	
Archimédův zákon	- charakterizuje tlakovou sílu - uvede hlavní jednotku tlaku - vyjádří tlak při dané jednotce tlaku jinou jednotkou tlaku - používá vztah mezi tlakovou silou, tlakem a obsahem plochy při řešení problémů a úloh
Hydrostatický a atmosférický tlak	- určí v konkrétních jednoduchých situacích druhy sil působících na těleso, jejich velikost, směry a výslednici - objasní podstatu Pascalova zákona - objasní vznik vztlakové síly - objasní podstatu Archimédova zákona - charakterizuje atmosférický tlak - z porovnání velikostí gravitační a vztlakové síly působících na těleso v kapalině určí, zda se těleso bude potápět, vznášet nebo plavat - charakterizuje hydrostatický tlak - zná souvislosti mezi hydrostatickým tlakem, hloubkou a hustotou kapaliny a využívá jich při řešení problémů

	a úloh - určí ze znalosti tlaku v uzavřené nádobě a atmosférického tlaku, zda v nádobě bude přetlak nebo podtlak
--	---

	- posoudí správnost sestavení schématu elektrického obvodu - rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí - rozlišuje rozdíl mezi sériovým a paralelním zapojením - využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů - prakticky využívá znalosti o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní - zapojí správně polovodičovou diodu - rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností - ochrání sebe i další osoby před úrazem elektrickým proudem - adekvátně reaguje a jedná v jednotlivých modelových situacích – ohrožení, nebezpečí (poškozené zásuvky, vypínače, elektrické spotřebiče, sekačky, apod.) - uvědomuje si nebezpečí stožárů elektrického vedení, lezení na sloupy, vlakové soupravy apod. - adekvátně pomůže sobě i ostatním v nouzi
--	--

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Předmět: Fyzika
Ročník: 9.

Učivo	Výstup ŠVP
Přeměny skupenství	<u>Žák dle svých schopností:</u> - uvede základní skupenské přeměny - uvede hlavní faktory, na nichž závisí rychlost vypařování kapaliny a faktory ovlivňující teplotu varu kapaliny - určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem
Vlastnosti zvuku	- rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku - posoudí vliv nadměrného hluku na životní prostředí a možnosti jeho zmenšování
Sluneční soustava	- objasní pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet - rozeznává hlavní složky sluneční soustavy - orientuje se v mapě hvězdné oblohy
Hvězdy	- uvede a rozpozná jednotlivé měsíční fáze - odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: CHEMIE

Charakteristika předmětu:

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Vyučovací předmět Chemie vede žáky k poznávání vybraných chemických látek a reakcí, které jsou součástí přírody a jejich každodenního života. Žáci získávají informace o bezpečném, účelném zacházení s chemickými látkami a jsou vedeni k ochraně přírody a vlastního zdraví. Výuka umožňuje žákům postupně získat základní poznatky z různých oborů chemie, osvojit si dovednosti spojené s pozorováním vlastností látek a chemických reakcí, provádět jednoduché chemické pokusy. Žáci se seznamují se zásadami bezpečné práce s chemikáliemi a se zásadami první pomoci při úrazech způsobených těmito látkami. **Žáci rozvíjí své znalosti a dovednosti potřebné pro prevenci požárů a pro adekvátní reagování v případě požárů, uplatňují osvojené preventivní způsoby rozhodování a jednání v každodenním životě.** V obsahu učiva je i mnohostranné využití chemie v nejrůznějších oblastech lidské činnosti (v průmyslu, zemědělství, energetice, zdravotnictví, potravinářství a výživě).

Vyučovací předmět Chemie má časovou dotaci v 8. a 9.ročníku 2 hodiny týdně. Výuka probíhá v učebně chemie, která je za tímto účelem vybavena.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

Učitel

- klade důraz na pozitivní motivaci žáka
- předkládá dostatek informačních zdrojů z učebnic a pracovních textů
- používá vhodné učební pomůcky (modely, nástěnné tabule, chemické pomůcky) a audiovizuální techniku
- klade důraz na využívání poznatků v praxi

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- učí žáka rozpoznat a pochopit problém, promýšlet a naplánovat způsob řešení problémů a využívat k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- předkládá modelové situace a vede žáka k jejich optimálnímu řešení s využitím kreativity

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáka ke srozumitelnému ústnímu a písemnému vyjadřování svých myšlenek a názorů
- učí žáka reagovat v určitých situacích, diskutovat a obhajovat svůj názor,akceptovat názor jiných, formulovat otázky
- směřuje žáka k využívání informační a komunikační technologie pro komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vede žáka k práci ve skupině, tj. vytvoření pravidel práce v týmu (organizace práce, rozdělení rolí, spolupráce, ohleduplnost, úcta) a jejich respektování
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v procesu výuky
- posiluje sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj

Kompetence občanské

Učitel

- vede žáka k chápání základních ekologických souvislostí a environmentálních problémů
- učí žáka respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí v zájmu podpory a ochrany zdraví
- učí žáka poskytnout dle svých možností účinnou pomoc v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáka k bezpečnému používání materiálů, nástrojů a vybavení, k dodržování vymezených pravidel
- rozvíjí u žáka smysl pro povinnost vyžadováním přípravy na výuku, shromažďováním materiálů
- laboratorní práce jsou využívány jako příležitost k rozvoji pracovních návyků

Do vyučovacího předmětu jsou zařazena průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Environmentální výchova

Mediální výchova

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

Osobnostní a sociální výchova

Osobnostní rozvoj

Rozvoj schopností poznávání	8.-9.roč.- Chemický pokus a pozorování je základní metodou k získávání dovedností a základních poznatků na principu aplikace a tvořivého myšlení
Seberegulace a sebeorganizace	8.-9.roč.- Využití nabízených možností v systému hodnocení, dodržování zásad bezpečnosti a hygieny

Sociální rozvoj

Komunikace jako	8.-9.roč.- Chemické zápisy (vzorce, značky, rovnice) chápat prostředek k vysvětlení chemických jevů
Kooperace a kompetice tý-	8.-9.roč.- Práce dvojic a skupin při laboratorní práci je modelem nové práce ve vědeckém výzkumu

Morální rozvoj

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti vytvořené závěry	8.-9.roč.- Při chemických pokusech ověřovat hypotézy, zdůvodňovat vyvozené a uvádět je do širších souvislostí s
prakt-	tickým využitím
Hodnoty, postoje, praktická etika chemických	8.-9.roč.- Šetrné využívání energie, vody, látek, pomůcek a zařízení

Výchova k myšlení v Evropských a globálních souvislostech

Evropa a svět nás zajímá

Chemickou výrobu je třeba chápat v širších souvislostech evropských i celosvětových (těžba surovin, dovoz, vývoz, přeprava, obecně platné principy, vynálezy)

8.roč. - Výroba železa, oceli, kyselin (sírová, dusičná, chlorovodíková), amoniaku, chloru, vodíku,

hydroxidu sodného, páleného vápna

9.roč. - Zpracování ropy, uhlí, zemního plynu

- Výroba skla, stavebních pojmů, keramiky, porcelánu, acetyleny, plastů, lihu, cukru

Jsme Evropané

Sjednocené normy v rámci Evropy a světa umožňují spolupráci ve výrobě a výzkumu.

Objevujeme Evropu a svět

Tradiční české výrobky (např. výroba piva, skla, porcelánu), kterým se dostalo evropského a světového uznání, jsou určitou formou reprezentace státu.

Enviromentální výchova

Ekosystémy

Chemický výzkum, těžbu surovin a chemickou výrobu je třeba chápat jako součást složitého systému, jehož funkčnost může být narušena neodborným a nezodpovědným přístupem. Předmět Chemie poskytuje žákům co nejvíce příležitostí k pochopení toho, že bez základních znalostí o chemických látkách a jejich reakcích se člověk neobejde v žádné oblasti své činnosti vzhledem k nezbytnosti ochrany životního prostředí a vlastního zdraví.

8.roč.- Podmínky rozvoje průmyslu
- Střediska chemického průmyslu

9.roč.- Paliva – ekologická těžba, přeprava a spalování
Jaderná energie – bezpečnost provozu jaderných elektráren, ukládání radioaktivního odpadu
Člověk proti sobě – drogy, doping, kouření
Chemie pro člověka – nebezpečí neuváženého užívání léčiv, používání pesticidů a hnojiv
Výživou ke zdraví – složení potravy, ekologické potraviny
Otravné látky – zneužití chemických poznatků k válečným účelům
Detergenty – rozdíl mezi mýdlem a saponáty

Základní podmínky života

Základními podmínkami života jsou čisté ovzduší a voda, neznečištěná příroda.

8.roč.- Voda – zdroje pitné vody, úprava odpadních vod
Vzduch – zdroje nečistot

9.roč.- Sluneční záření jako základ života na Zemi – fotosyntéza
Základní složky potravy – sacharidy, tuky, bílkoviny, vitamíny

Lidská aktivita a problémy životního prostředí

Chemické poznatky musí sloužit člověku a jejich využívání musí respektovat zásady ochrany životního prostředí.

8.roč.- Oxidy – kyselá deště, skleníkový efekt, jedovaté zplodiny automobilových motorů (katalyzátory)
Voda – čistírna odpadních vod
Vzduch – odsiřování

9.roč.- Ropa – havárie spojené s těžbou a přepravou
Halogenderiváty uhovodíků – freony (ztenčování ozonové vrstvy)
Plasty – problémy spojené s likvidací, nutnost recyklace, třídění odpadů
Chemické látky používané v běžném životě – saponáty, čisticí prostředky, rozpouštědla,

barvy, laky, dezinfekční prostředky – je třeba se řídit symboly a doporučeními výrobce

Vztah člověka a prostředí

Odpad vzniklý při výrobní činnosti je nutné likvidovat ekologicky, případně použít jako meziprodukt při jiné výrobě.

8.roč.- Čistírna odpadních vod – biologické kaly, bioplyn

Zkujňování železa – železný šrot, pece, konvertory (hnojiva)

9.roč.- Výroba lihu, cukru

Mediální výchova

Tematické okruhy receptivních činností

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Vzdělání (i v oboru chemie) je prostředkem k objektivnímu zhodnocení mediálních informací.

Fungování a vliv médií ve společnosti

Vyhlášení poplachu, evakuace při haváriích, vojenském napadení (únik jedovatých látek, radioaktivního záření).

Tematické okruhy produktivních činností

Tvorba mediálního sdělení

Vytváření textu (např.referát) na určité téma s využitím internetu, novin, časopisů, odborné literatury.

Práce v realizačním týmu

Na určitém projektu se může podílet několik žáků.

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda	
Předmět: Chemie	
Ročník: 8.	
Učivo	Výstup ŠVP
ÚVOD Pozorování, pokus, bezpečnost práce - zásady bezpečné práce - nebezpečné látky a přípravky Vlastnosti látek - látky a tělesa - chemie jako jedna z přírodních věd – její význam - výrobky chemického průmyslu - pokus – postup v chemii - rozlišování látek podle jejich vlastností Mimořádné události (havárie chemických provozů, úniky nebezpečných látek) SMĚSI <u>Směsi</u> (různorodé, stejnorodé roztoky; hmotnostní zlomek, koncentrace roztoků, oddělování složek směsí)	<u>Žák dle svých schopností:</u> - orientuje se v základních pravidlech bezpečnosti práce s chemickými látkami - posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí - pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich nebezpečnost - vysvětlí rizika a příčiny vzniku požárů - rozlišuje látky a tělesa - popisuje vlastnosti látek - společné, rozdílné (barva, skupenství, rozpustnost) - rozpozná u běžně známých dějů přeměnu látek - provádí nácvik pozorování a popisu vlastností látek a jejich přeměn (pokus) - objasní nejefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek - charakterizuje základní pravidla dekontaminace, jodové profylaxe - aktivně se chrání v případě mimořádných situací - charakterizuje havárie a antropogenní události - aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe - rozlišuje směsi a chemické látky - vypočítá hmotnostní zlomek v roztocích - prakticky připraví roztok daného složení - používá termíny: roztok – koncentrovaný, zředěný, nasycený, nenasycený - vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek - vysvětlí principy metod oddělování složek směsí a správně z nich vybírá (při oddělování složek známých směsí), uvede příklady oddělování složek v praxi - samostatně provádí některé metody oddělování ve školních podmínkách

Voda (destilovaná, pitná, odpadní; výroba pitné vody; čistota vody)	- rozlišuje různé druhy vody a uvádí příklady jejich výskytu a použití - uvádí příklady znečišťování vody a způsoby likvidace znečišťování - popisuje princip výroby pitné vody ve vodárnách
<u>Vzduch</u> (složení, čistota ovzduší, ozónová vrstva)	- uvádí složení vzduchu, příklady znečišťování v pracovním prostředí a domácnosti, navrhuje nejvhodnější opatření a způsoby likvidace znečištění - popisuje vznik teplotní inverze a smogu - seznamuje se s problematikou ozónové vrstvy
ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK A CHEMICKÉ PRVKY <u>Částicové složení látek</u> (atom, molekula) <u>Prvky</u> (názvy, značky, vlastnosti a použití vybraných prvků, skupiny, periody)	- používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech - popisuje složení atomu (jádro, obal) - vysvětlí pojem protonové číslo a užívá ho k určení prvků, počtu protonů a elektronů v atomech prvků - vysvětlí pojem molekula, ze vzorce určí počet atomů v molekule - seznamuje se s pojmem prvek - používá chemické značky a názvy vybraných prvků - rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy používá ve správných souvislostech - vyhledává protonové číslo v tabulkách - orientuje se v periodické soustavě prvků (periody, skupiny) - zpracovává referát na využití některých prvků v průmyslu i praktickém životě - rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti
<u>Chemické sloučeniny</u> (chemická vazba, názvosloví jednoduchých sloučenin)	- rozlišuje a užívá ve správných souvislostech pojmy – směs, chemická látka (prvek, sloučenina) - charakterizuje pojem chemická vazba - rozlišuje význam pojmů kation, anion, zapisuje chemickou rovnicí vznik kationů a anionů z atomů prvků
CHEMICKÉ REAKCE <u>Chemické reakce</u> (zákon zachování hmotnosti, chemická rovnice, látkové množství, molární hmotnost) <u>Klasifikace chemických reakcí</u>	- rozliší výchozí látky a produkty - zapíše jednoduché chemické rovnice - uvede příklady prakticky důležitých reakcí (jejich

(slučování, rozklad, neutralizace, exotermní a endotermní)	klasifikaci a využívání) - aplikuje zákon zachování hmotnosti, vypočítá hmotnost výchozích látek nebo produktu - provádí jednoduchou chemickou reakci ve školních podmínkách a její zápis chemickou rovnicí - používá veličinu látkové množství - vypočítá molární hmotnost sloučeniny - řeší jednoduché výpočtové úlohy z chemických rovnic
<u>Faktory ovlivňující rychlost reakcí</u> (teplota, katalýza, plošný obsah povrchu výchozích látek)	- aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a předchází jejich nebezpečnému průběhu
ANORGANICKÉ SLOUČENINY <u>Oxidy</u> (názvosloví, vlastnosti, použití vybraných prakticky významných oxidů)	- porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů - posoudí vliv významných zástupců na živ. prostředí
<u>Halogenidy</u> (názvosloví, vlastnosti, použití vybraných prakticky významných halogenidů)	- porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných halogenidů - zapisuje z názvů vzorce oxidů a halogenidů a naopak - určuje oxidační číslo ve vzorcích - zná problematiku skleníkového efektu
<u>Sulfidy</u> (názvosloví, vlastnosti, použití)	- seznamuje se okrajově s problematikou sulfidů
<u>Kyseliny a hydroxidy</u> (kyselost a zásaditost roztoků, vlastnosti, vzorce, názvy a použití vybraných prakticky významných kyselin a hydroxidů)	- rozlišuje kyselé a zásadité roztoky pomocí indikátorů - porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných kyselin a hydroxidů - posoudí vliv významných zástupců na živ. prostředí - změří pH roztoků s použitím univerzálního indikátorového papírku a určí, zda je roztok kyselý, neutrální či zásaditý - aktivně poskytne sobě i druhému první pomoc při zasažení kyselinou, hydroxidem - запиše vzorce vybraných kyselin a hydroxidů - diskutuje o příčinách vzniku kyselých dešťů, uvede vliv na ŽP a opatření, kterými jim lze předcházet
<u>Soli</u> (vlastnosti, použití, názvosloví vybraných solí, neutralizace)	- porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných solí a posuzuje vliv na životní

	prostředí - zapisuje vzorce vybraných solí - rozeznává, provádí neutralizaci a zapisuje chemickou rovnici, uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi
--	--

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Předmět: Chemie

Ročník: 9.

Učivo	Výstup ŠVP
REDOXNÍ REAKCE - oxidace, redukce a jejich praktický význam - elektrolýza - suchý článek	<u>Žák dle svých schopností:</u> - rozezná redoxní reakce - umí určit oxidaci, redukci a jejich praktický význam (galvanické pokovování, koroze) - popisuje suchý článek a elektrolýzu, hodnotí jejich praktický význam
ORGANICKÉ SLOUČENINY <u>Uhlovodíky</u> (názvy, vzorce, vlastnosti, použití vybraných uhlovodíků)	- rozliší nejjednodušší uhlovodíky - uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití - zapisuje vzorce, popisuje vlastnosti, výskyt a použití vybraných uhlovodíků
<u>Paliva</u> (ropa, uhlí, zemní plyn, průmyslově vyráběná paliva)	- vyjmenovává příklady fosilních a vyráběných paliv - uvádí základní frakce ropy a jejich použití - zhodnotí z hlediska užitečnosti a z ekologického hlediska využívání různých paliv - vyhledává informace a vyhodnocuje je formou zpráv, referátů
<u>Deriváty uhlovodíků</u> (halogenderiváty, alkoholy a fenoly, karbonylové sloučeniny, karboxylové sloučeniny, esterifikace)	- rozlišuje vybrané deriváty uhlovodíků, uvádí jejich vlastnosti, použití a zdroje - rozeznává esterifikaci - napíše vzorce vybraných derivátů uhlovodíků - diskutuje na téma nebezpečí alkoholických nápojů
<u>Přírodní látky</u> (zdroje, vlastnosti a příklady bílkovin, tuků, cukrů, vitamínů v lidském těle)	- popisuje zdroje, vlastnosti a použití přírodních látek - diskutuje o zdraví prospěšných složkách v potravě; konzervace potravin - uvádí výchozí látky, produkty, podmínky fotosyntézy - určí podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu - vysvětluje principy některých biotechnologií a jejich význam - slovně vyjadřuje složení mýdel a uvádí výhody a nevýhody používání mýdel a saponátů - uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů
CHEMIE A SPOLEČNOST <u>Chemický průmysl v ČR (výrobky,</u>	- uvádí příklady surovin a meziproductů chemických výrob

rizika v souvislosti s ŽP, recyklace surovin, koroze)	- zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin (příklad a význam z hlediska ŽP) - pracuje s mapou
Průmyslová hnojiva	- uvádí některá průmyslová hnojiva, využití a dopad na ŽP
<u>Plasty a syntetická vlákna (vlastnosti, použití, likvidace)</u>	- vyjmenovává příklady plastů a syntetických vláken, uvádí jejich vlastnosti a zná jejich výhody i nevýhody při jejich používání - hodnotí plasty a syntetická vlákna z hlediska péče o ŽP a zdraví člověka
Detergenty, pesticidy, insekticidy	- hodnotí z hlediska péče o ŽP a zdraví člověka - vyjmenovává příklady, vlastnosti a použití
Hořlaviny (význam tříd nebezpečnosti)	- uvádí příklady hořlavin a zásady bezpečné práce s těmito látkami - vysvětlí rizika a příčiny vzniku požárů - popíše princip hoření - klasifikuje požáry podle tříd - zná protipožární prevenci - seznamuje se s hasebními prostředky (třídy požáru) a v modelové situaci umí použít vhodnou metodu hašení požáru - vysvětluje princip hašení požárů, zná telefonní číslo hasičů, způsob ohlašování požárů - bezpečně opustí požárem ohrožený prostor a vyhledá bezpečné místo - poskytne 1.pomoc v případě popálení a otravy zplodinami hoření
Léčiva a návykové látky	- popisuje příklady volně i nezákonně prodávaných drog - uvádí nebezpečí, které představují - diskutuje na téma drogy s využitím informací ze školy i shromážděných zpráv ze sdělovacích prostředků či literatury
Závěr	- charakterizuje příznaky otravy alkoholem, léky, drogami a aktivně poskytne první pomoc - spojuje školní poznatky s praktickými zkušenostmi - shromažďuje, vyhodnocuje a prezentuje zprávy o znečišťování ŽP, zdraví člověka

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: PŘÍRODOPIS

Charakteristika předmětu:

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Vyučovací předmět Přírodopis je součástí vzdělávací oblasti člověk a příroda, která zahrnuje okruh problémů spojených se zkoumáním přírody. Obsah učiva je vybrán tak, aby si v průběhu vzdělávání žáci mohli vytvořit ucelenou představu o vztazích mez neživou a živou přírodou, seznámili se s různými formami života na Zemi a naučili se chápat spojení člověka s přírodou.

Žáci dostávají příležitost uvědomovat si užitečnost přírodovědných poznatků a jejich aplikaci v praktickém životě. Při studiu přírody si žáci osvojují i dovednosti - schopnost pozorovat, poznávat, zařazovat, ověřovat hypotézy, analyzovat výsledky a vyvozovat z nich závěry. Žáci se učí klást si otázky a hledat na ně odpovědi, vysvětlovat pozorované jevy, hledat a řešit problémy. Poznávají mnohotvárnost přírody, souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností. Závislost člověka na přírodních zdrojích, vlivy člověka na stav životního prostředí a lidské zdraví. Učí se zkoumat změny probíhající v přírodě, využívat přírodovědné poznání ve prospěch ochrany životního prostředí.

Součástí vyučovacího předmětu Přírodopis je i ochrana člověka za běžných a mimořádných událostí – konkrétně pedagog vyučovacího předmětu rozvíjí znalosti žáků a jejich dovednosti ohledně rozpoznávání příčin, projevů rizikového chování a rizikových činností, aby si žáci uvědomovali jejich možné dopady pro duševní a fyzické zdraví a v praxi aplikovali první pomoc v případě úrazů či násilí, aby v každodenním životě uměli uplatnit osvojené preventivní způsoby rozhodování a jednání. Nedílnou součástí je i to, aby si žáci osvojili a kultivovali odpovědné chování v situacích souvisejících s reprodukčním zdravím a rodičovstvím a aby jejich vstup do dospělosti byl provázen odpovědným přístupem ke zdraví a založení rodiny.

Vyučovací předmět Přírodopis má časovou dotaci v 6.,7.a 8.ročníku 2 hodiny týdně. V 9.ročníku jsme využili k posílení disponibilní časové dotace o 1 hodinu, přírodopis bude vyučován 2 hodiny týdně.

Výuka probíhá většinou ve učebně přírodopisu, která je za tímto účelem vybavena. Někdy pracujeme v terénu, zejména při ověřování získaných vědomostí, dovedností a schopností v praxi.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

Učitel

- vybírá vhodné metody, plánuje, organizuje učení
- vede k vyhledávání, zpracovávání informací a posouzení jejich důležitosti
- klade důraz na využívání poznatků v praxi
- používá vhodné učební pomůcky (encyklopedie, atlasy, nástěnné tabule, přírodniny) a audiovizuální techniku

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- motivuje žáka k samostatnému řešení daného problému, napomáhá mu hledat další řešení

- zadává úkoly k posílení schopnosti žáka využívat vlastních zkušeností a úsudku

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáka ke srozumitelnému ústnímu a písemnému vyjadřování svých myšlenek a názorů učí žáka reagovat v určitých situacích, diskutovat a obhajovat svůj názor, akceptovat názor jiných, formulovat otázky
- směřuje žáka k využívání informační a komunikační technologie pro komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vede žáka k práci ve skupině, tj. vytvoření pravidel práce v týmu (organizace práce, rozdělení rolí, spolupráce, ohleduplnost, úcta)
- uplatňuje individuální přístup k talentovaným žákům, ale i k žákům s poruchami učení posiluje samostatný rozvoj žáka

Kompetence občanské

Učitel

- učí žáka poskytnout dle svých možností účinnou pomoc v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- vede žáka k chápání základních ekologických souvislostí a environmentálních problémů směřuje žáka k projevování pozitivních postojů ve vztazích ke zvířatům a ochraně ŽP

Kompetence pracovní

Učitel

- rozvíjí u žáka smysl pro povinnost vyžadováním přípravy na výuku, shromažďováním materiálů

Do vyučovacího předmětu PŘÍRODOPIS jsou zařazena průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova

Multikulturní výchova

Environmentální výchova

Výchova demokratického občana

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

Osobnostní a sociální výchova

Osobnostní rozvoj

Rozvoj schopností poznávání
důležité

Psychohygiena
nemocemi

nakažlivých

druhy

Pozorování, experiment, srovnávání –

postupy práce

6.roč.- Bakterie a viry – ochrana před

Hmyz – rozpoznat přenašeče

chorob

7.roč.- Rostliny – rozpoznat jedovaté

Houby – první pomoc při otravě

8.roč.- Orgánové soustavy – první pomoc

- hygiena

- předcházení
nemocem

Výchova demokratického občana

Občanská společnost a škola

Principy demokracie jako formy vlády a způsobu
rozhodování

8.roč.- Původ a vývoj člověka

8.roč.- Lidské rasy

Výchova k myšlení v Evropských a globálních souvislostech

Evropa a svět nás zajímá

6.roč.- Chránění živočichové

7.roč.- Chráněné rostliny

8.roč.- Lidské rasy

Původ a vývoj člověka

Ochrana zdraví člověka

Návykové látky a drogy

9.roč.- Geologické děje

Ochrana životního prostředí

Multikulturní výchova

Lidské vztahy

8.roč.- Základy sexuální výchovy

Antikoncepční metody

Pohlavní nemoci

Životospráva těhotné ženy

Etnický původ

8.roč.- Lidské rasy

Princip sociálního smíru a solidarity

8.roč.- Lidské rasy

Enviromentální výchova

Ekosystémy

6.roč.- Zoologické ekosystémy
7.roč.- Botanické ekosystémy
Ochrana přírody
Příroda a její ohrožení
9.roč.- Životní prostředí a člověk
Krajina a její přetváření
Negativní vlivy lidské činnosti na ekosystémy
Ekologické katastrofy a jejich předcházení
Chráněná území

Základní podmínky života

6.roč.- Země a život
Organismy jednobuněčné
Stavba živočišného těla

7.roč.- Stavba rostlinného těla

8.roč.- Základy genetiky

9.roč.- Látky anorganické

Lidské aktivity a problémy životního prostředí

6.-9.roč.- Výchova k ochraně životního

Životní prostředí v regionu

Třebíč

Vztah člověka k prostředí

6.-7.roč.- Člověk ve vztahu k rostlinám

Člověk ve vztahu k živočichům

8.roč.- Člověk a zdraví

Obecné zásady hygieny a první

pomoci

Výživa a zdraví

Škodlivé látky v potravinách

řetězci

9.roč.- Krajina a její přetváření

Přírodní zdroje a jejich

využívání

Voda, ovzduší a jejich ochrana

Ekologické katastrofy a jejich

předcházení

Mediální výchova

Tematické okruhy receptivních činností:

Vnímání autora mediálních sdělení
učebnice, pracovní

6.-9.roč.- Práce s textem –

sešit a audio technika

Fungování a vliv médií ve společnosti

6.-9.roč.- Reklamy a životní prostředí

Referáty

Práce s informační

technologií

8.roč. - Výchova ke zdraví

nemocem

jejich

Výchova k rodičovství
Antikoncepce
Předcházení pohlavním

9.roč. - Ekologické katastrofy a
předcházení

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Předmět: Přírodopis
Ročník: 6.

Učivo	Výstup ŠVP
OBECNÁ BIOLOGIE Vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam Třídění organismů Mikroskop Základní struktury života (buňky, pletiva, tkáně, orgány, orgánové soustavy, organismy) Viry a bakterie (výskyt, význam, praktické využití)	Žák dle svých schopností: - orientuje se v názorech na vznik Země a života - vysvětluje základní projevy života, podmínky života - orientuje se v přehledu vývoje organismů - uvádí příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi - seznamuje se s taxonomickými jednotkami a jejich použitím - třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a dalších taxonomických jednotek - pracuje s mikroskopem a připravuje mikroskopický preparát - používá pojmy buňka, pletiva, tkáně, orgány, orgánové soustavy, organismy - kreslí jednoduché schéma živočišné, rostlinné a bakteriální buňky; popíše ji a vysvětlí různý způsob výživy - rozpozná, porovná a objasní funkci zákl. orgánů rostlin a živočichů - vysvětlí podstatu pohl. a nepohl. rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti - uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů - rozlišuje pojmy viry, bakterie - uvádí na příkladech význam virů a bakterií v přírodě a pro člověka
BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ Vývoj, vývin a systém živočichů - významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – prvoci, bezobratlí, strunatci - stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla - projevy chování živočichů	- rozlišuje jednobuněčné a mnohobuněčné organismy - charakterizuje znaky (vnější, vnitřní), stavbu a život vybraných živočichů - zachází s lupou a mikroskopem, připraví mikroskopický preparát - kreslí jednoduchý náčrt, schéma, používá atlasy, encyklopedie živočichů

- rozšíření, význam a ochrana živočichů	- vysvětluje otázku „škodlivosti a užitečnosti“ organismů - používá vybrané pojmy: např. vnější kostra, zkamenělina, článkované tělo, potravní řetězec, vnější a vnitřní parazit, biologická ochrana, predátor, reducent - pozoruje, určuje, zařazuje a porovnává vybrané druhy živočichů - objasňuje principy biologické rovnováhy a cesty jejího narušování - objasní způsob života a přizpůsobení danému prostředí - rozlišuje ohrožené druhy živočichů - vyhledává informace, vypracovává výpisky a referáty - porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů - odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě (způsob života, přizpůsobení se prostředí) - hodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka - uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy - aktivně poskytne první pomoc při uštknutí jedovatým hadem, vyjmutí klíštěte
---	---

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Předmět: Přírodopis
Ročník: 7.

Učivo	Výstup ŠVP
BIOLOGIE ROSTLIN Anatomie a morfologie rostlin (stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin – kořen, stonek, list, květ, semeno, plod) Fyziologie rostlin (fotosyntéza, dýchání, růst, rozmnožování) Systém rostlin (poznávání a zařazování zástupců běžných druhů řas, mechorostů, cévnatých rostlin, nahosemenných a krytosemenných rostlin; vývoj a využití hospodářsky významných zástupců) Význam rostlin a jejich ochrana	Žák dle svých schopností: - rozlišuje jednobuněčné a mnohobuněčné organismy - popisuje stavbu a život rostlin - pracuje samostatně podle popisu práce, připravuje materiál pro mikroskopování - pozoruje a kreslí mikropreparáty - objasňuje pojmy související s učivem botaniky - odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k orgánům - rozlišuje základní orgány vyšších rostlin (vnější i vnitřní stavbu), uvede příklady funkcí a vztahů v rostlině jako celku - popisuje stavbu a funkci kořene - rozlišuje druhy stonků - kreslí a popisuje listy - rozlišuje některá semena a plody rostlin - popisuje květ, rozlišuje některá květenství - vysvětluje rozdíl mezi opylením a oplozením - odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobením některých rostlin podmínkám prostředí - vysvětluje, které látky rostlina přijímá a které vznikají při fotosyntéze a dýchání (vysvětlí princip rostl. fyziolog. procesů a jejich využití při pěstování rostlin) - vysvětluje význam prvohorních ekosystémů pro vývoj dalšího života i pro dnešek (uhlí, zkameněliny) - rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů - vysvětluje význam lesa pro přírodu i pro člověka - určuje některé druhy bylin a dřevin krytosemenných rostlin ze svého okolí - uvádí údaje o významu a pěstování hospodářsky významných rostlin (obilniny, brambory, druhy zeleniny, ovocné dřeviny), přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí - seznamuje se s nutností ochrany přírody

HOUBY (stavba, výskyt, význam, zásady sběru, konzumace a první pomoc při otravě houbami)	- kreslí a popisuje stavbu těla a rozmnožování hub - poznává několik vybraných druhů hub, porovná je podle charakteristických znaků - rozlišuje nejznámější jedovaté houby od jedlých, porovná je podle charakteristických znaků - vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích - osvojuje si zásady sběru, konzumace - aktivně poskytne první pomoc při otravě houbami
Lišejníky (stavba, výskyt, význam, symbióza)	- seznamuje se se stavbou těla lišejníků, jejich významem a výskytem - objasňuje pojem symbióza - objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Předmět: Přírodopis
Ročník: 8.

Učivo	Výstup ŠVP
BIOLOGIE ČLOVĚKA (fylogeneze a ontogeneze) Vznik a vývoj člověka Anatomie a fyziologie (stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla, orgány a orgánové soustavy) Nemoci, úrazy a prevence Životní styl (pozitivní a negativní dopad na zdraví člověka) Dědičnost a proměnlivost organismů	Žák dle svých schopností: - seznamuje se s názory na vznik člověka a charakterizuje hlavní etapy jeho vývoje - orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka - popisuje stavbu těla - vysvětluje funkčnost jednotlivých orgánů a orgánových soustav, vysvětlí jejich vztahy - zná vzájemné souvislosti stavební i funkční - objasní vznik a vývin nového jedince od početí až po stáří - rozlišuje příčiny, příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby - aplikuje první pomoc při poranění a jiném poškození těla - objasňuje pojmy: infekce, epidemie, karanténa, imunita, prevence, alergie, duševní hygiena, drogy - poskytne 1.pomoc v případě popálení a otravy zplodinami hoření - aktivně předchází rizikům běžných úrazů, otrav, tonutí, popálenin, která hrozí v různém období, prostředí a při různých činnostech, včetně jejich příznaků, projevů, dopadů - poskytne první pomoc při úraze či násilí včetně život zachraňujících úkonů, dbá na bezpečnost svoji i svého okolí - uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování a jednání v každodenním životě - chová se adekvátně v různých životních situacích tak, aby nedošlo k ohrožení fyzického i duševního zdraví - popisuje zásady hygieny jednotlivých orgánových soustav - objasňuje pojmy: racionální výživa, přeměna látek a energie, význam zdravého způsobu života, stres - shromažďuje údaje o problematice zdravého životního stylu a zpracovává je - vysvětluje rozdíl mezi pohlavním a nepohlavním

	rozmnožováním - seznamuje se s principy pohlavního rozmnožování i přenosu dědičných vlastností a jeho důsledků ve šlechtitelství a chovatelství - objasňuje pojmy: genetika, chromozóm, proměnlivost, gen, biotechnologie, genové inženýrství
--	---

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Předmět: Přírodopis
Ročník: 9.

Učivo	Výstup ŠVP
NEŽIVÁ PŘÍRODA Země (vznik a stavba) Nerosty a horniny (vznik, vlastnosti, třídění, význam a využití, určování některých vzorků) Vnější a vnitřní geologické procesy (příčiny a důsledky) Půdy (složení, vlastnosti, význam, využití, nebezpečí a příklady jejich devastace, možnosti a příklady rekultivace) Vývoj zemské kůry a organismů na Zemi (geologické změny, vznik	Žák dle svých schopností: - diskutuje o názorech na vznik Země a složení vesmíru - rozpoznává jednotlivé sféry Země a objasňuje jejich vliv na vznik a trvání života - určuje a popisuje běžné nerosty a horniny, vysvětluje jejich původ - objasňuje pojmy: nerost, hornina – vyvřelá, usazená a přeměněná, zvětrávání, geologické vědy - vysvětluje sopečnou činnost, zemětřesení; vyhledává o nich potřebné údaje - rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin a oběhu vody - seznamuje se s pohyby kontinentů (zlomy, vrásky, poklesy, vznik a zánik zemské kůry) - všímá si vzájemné propojenosti – vlivu zemské tíže, vody, větru, organismů na horniny a nerosty - charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy a vlivy, jejich doprovodné jevy a možné dopady a ochranu před nimi - prokazuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích mimořádných událostí - rozlišuje některé typy a druhy půd - seznamuje se s půdotvornými činiteli, porovnává jejich význam - zná význam a využití půd, rozlišuje pojmy devastace a rekultivace - provádí jednoduché rozbory půd

životu, výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí)	- diskutuje o názorech na vznik Země - shrnuje poznatky o geologických obdobích (rozlišuje je podle charakteristických znaků), zná některé typické organismy jednotlivých období (poznává, zařazuje, vyhledává v literatuře)
Geologický vývoj a stavba území ČR (Český masív, Karpaty)	- orientuje se v geologickém složení ČR, těžbě surovin a ekologických důsledků těžby
Podnebí a počasí ve vztahu k životu	- uvádí na základě pozorování význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi
ZÁKLADY EKOLOGIE Organismy a prostředí (vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím, populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha v ekosystému)	- uvádí příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi - rozlišuje a uvádí příklady systémů organismů – populace, společenstva, ekosystémy - objasňuje na základě příkladů základní princip existence živých a neživých složek ekosystému - vysvětluje podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a hodnotí jejich význam
Ochrana přírody a životního prostředí (globální problémy a jejich řešení, chráněná území)	- dokládá fakty závislost člověka na prostředí a nutnost její ochrany - zaujímá stanoviska k ekologickým problémům - hodnotí získané poznatky o přírodě a životním prostředí z jiných než školních zdrojů, zpracovává je a písemně nebo ústně předkládá spolužákům - popisuje změny v přírodě vyvolané člověkem, objasňuje její důsledky pro kvalitu ŽP - vysvětluje, jakým způsobem se může každý člověk aktivně podílet na zhoršování či zlepšování ŽP - pracuje s mapou – chráněná území - všímá si životního prostředí v ČR, v okrese

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Předmět: Přírodopis

Ročník: 6. – 9.

Učivo	Výstup ŠVP
PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY <u>Praktické metody poznávání přírody</u> (pozorování lupou, mikroskopem, určovací klíče a atlasy, založení herbáře, jednoduché rozčleňování rostlin a živočichů) Významní biologové a jejich objevy	Žák dle svých schopností: - aplikuje praktické metody poznávání přírody - používá lupu, mikroskop - zakládá herbář, jednoduché pokusy - vyhledává informace, zpracovává je a prezentuje - poznává a třídí některé druhy rostlin a živočichů - dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody - seznamuje se s objevy některých významných biologů

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: ZEMĚPIS

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Vzdělávací obsah předmětu Zeměpis navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět, která na elementární úrovni přibližuje přírodovědné poznávání žákům 1. stupně základního vzdělávání. Zeměpis má přírodovědný i společenskovední charakter.

Vzdělávací obsah Zeměpisu zahrnuje několik oblastí: Geografické informace, zdroje dat, Kartografie a topografie, Přírodní obraz Země, Regiony světa, Společenské a hospodářské prostředí, Životní prostředí, Česká republika, Terénní geografická výuka, praxe a aplikace. Jednotlivé oblasti a jejich části jsou probírány v jednotlivých ročnících dle tabulky, vzájemně se prolínají a navazují na sebe.

Zeměpis se zaměřuje především na poznávání přírody a svým charakterem umožňuje žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů, které mají vliv i na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku. Postupně se jim odhalují souvislosti přírodních podmínek a života lidí i jejich společenství v blízkém okolí, v regionech, na celém území ČR, v Evropě i ve světě. V tomto vyučovacím předmětu jsou také probírána témata zabývající se ochranou člověka za běžných rizik a mimořádných událostí – záplavy, zemětřesení apod. včetně dalších možných rizik plynoucích z lidské činnosti a zásahů člověka do přírody. Žáci by měli být schopni se adekvátně chovat v případě vzniku mimořádné události a nařízené evakuace. Součástí učiva Zeměpisu je vedení žáků k tomu, aby posoudili důležitost širšího využívání obnovitelných zdrojů energie, a aby porozuměli souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí a adekvátně reagovali na hrozící se nebezpečí (požáry, povodně, výbuch sopky, zemětřesení, apod.)

Předmět je vyučován s časovou dotací 2 hodiny týdně v 7.ročníku, v 6. a 8.ročníku je jedna hodina týdně posílena o 1 disponibilní hodinou týdně a v ročníku devátém je 1 hodina týdně.

Výuka probíhá většinou ve třídách, někdy v učebně informatiky, neboť využíváme nejnovějších statistických informací a dat. Pracujeme i v terénu, zejména při cvičení a pozorování místní krajiny.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

učitel

- klade důraz na pozitivní motivaci žáka
- používá vhodné učební pomůcky (mapy, grafy, diagramy, statistické údaje) a audiovizuální techniku
- předkládá dostatek informačních zdrojů, ve kterých žák vyhledává a třídí informace

- vede k samostatnému učení pomocí tématických a jiných map
- vede žáka k tomu, aby dokázal zhodnotit výsledky svého učení

Kompetence k řešení problémů

učitel

- motivuje žáka k samostatnému řešení daného problému, napomáhá mu hledat další řešení
- zadává úkoly k posílení schopnosti žáka, kde může využívat vlastních zkušeností a vlastního úsudku
- vede žáka k tomu, aby si svá uvážlivá rozhodnutí obhájil, sledoval svůj pokrok

Kompetence komunikativní

učitel

- vede žáka ke srozumitelnému ústnímu i písemnému vyjadřování svých myšlenek a názorů
- učí žáka pohotově reagovat v běžných komunikačních situacích, diskutovat, obhajovat svůj názor a akceptovat názory jiných
- směřuje žáka k využívání informační a komunikační technologie

Kompetence sociální a personální

učitel

- vede žáka k práci ve skupině (organizace práce, spolupráce, ohleduplnost, respektování, úcta)
- posiluje sebedůvěru a samostatný rozvoj žáka
- uplatňuje individuální přístup k talentovaným žákům, ale i k žákům s PO
- vnáší přátelskou atmosféru do procesu výuky

Kompetence občanské

učitel

- respektuje věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti žáka
- směřuje žáka k ochraně kulturního dědictví, ocenění tradic
- umožňuje žákům chápat ekologické souvislosti a environmentální problémy
- vede k uvědomění si ochrany zdraví a udržitelného rozvoje společnosti

Kompetence pracovní

učitel

- rozvíjí u žáka smysl pro povinnost vyžadováním přípravy na výuku a dodržováním pravidel
- rozvíjí u žáka zodpovědnost a spolehlivost

Kompetence digitální

učitel

- učí žáka využívat digitální zařízení pro zkvalitnění své práce
- vede žáka k vyhledávání, posuzování dat, informací a k nakládání s nimi
- umožňuje žákům sdílení informací, dat v digitálním prostředí

Do vyučovacího předmětu ZEMĚPIS jsou zařazena tato průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova

Výchova demokratického občana

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Multikulturní výchova

Environmentální výchova

Mediální výchova

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova je součástí každé běžné pedagogicky-výchovně-vzdělávací práce v každé vyučovací hodině.

Ročník	Učivo	Průřezové téma
6	Krajinná sféra	Lidské aktivity a problémy životního prostředí
	Světadíly, oceány, makroregiony světa	Kulturní diferenciaci Lidské aktivity a problémy životního prostředí Fungování a vliv médií ve společnosti
7	Světadíly, oceány, makroregiony světa	Kulturní diferenciaci Lidské aktivity a problémy životního prostředí Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané Fungování a vliv médií ve společnosti
8	Česká republika	Jsme Evropané Kulturní diferenciaci Občan, občanská společnost a stát Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování Lidské aktivity a problémy životního prostředí Fungování a vliv médií ve společnosti
	Místní region	Formy participace občanů v politickém životě Vztah člověka k prostředí Lidské aktivity a problémy životního prostředí Fungování a vliv médií ve společnosti
9	Obyvatelstvo světa	Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování Etnický původ Multikulturalita Kulturní diferenciaci Fungování a vliv médií ve společnosti
	Glob., společ., politické a hospodářské procesy	Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování Fungování a vliv médií ve společnosti
	Světové hospodářství	Lidské aktivity a problémy životního prostředí Fungování a vliv médií ve společnosti
	Reg., společ., politické, hospodářské útvary	Jsme Evropané Fungování a vliv médií ve společnosti

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Předmět: Zeměpis
Ročník: 6.

Učivo	Výstup ŠVP
Komunikační geografický a kartografický jazyk	<u>Žák dle svých schopností:</u> - vybaví si a používá geografické, topografické a kartografické pojmy - orientuje se v zeměpisných atlasech - charakterizuje vysvětlivky: značkový klíč map - s porozuměním pracuje s pojmy: vrstevnice, výšková kóta, nadm. výška, hloubnice - vyjádří způsob znázornění výškopisu a polohopisu na mapách - vybaví si smluvené značky
Geografická kartografie a topografie	- určí zeměpisnou polohu pomocí zeměpisných souřadnic - rozezná typy map - aplikuje na konkrétních příkladech praktické činnosti s mapami: určování světových stran na mapách, orientace map podle světových stran, výpočet skutečné vzdálenosti podle měřítko a další měření na mapách - orientuje se v mapě
Cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografická exkurze	- orientuje se v terénu - aplikuje praktické metody poznávání terénu - nakreslí jednoduchý náčrtek krajiny - odhadne vzdálenosti a výšky objektů v krajině - dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a bezpečného chování v krajině - v praxi uplatní zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině

	- uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech
Země jako vesmírné těleso	- zhodnotí důsledky pohybů Země kolem zemské osy a kolem Slunce pro život na Zemi - vysvětlí příčiny rozdílného času jednotlivých míst na Zemi - na konkrétních příkladech prokáže tvar Země
Krajinná sféra	- vysvětlí s porozuměním pojem krajinná sféra - určí jednotlivé složky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost - nakreslí náčrtek stavby zemského tělesa - s porozuměním vysvětlí a porovná vnitřní a vnější procesy v přírodní sféře - lokalizuje oblasti zemětřesení, sopečné činnosti a popisuje jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost - s porozuměním pracuje s pojmy: počasí, meteorologický prvek, podnebí, vítr, monzun, pasát - vypočítá průměrnou denní teplotu - určí, vyhledá v mapách a charakterizuje podnebné pásy - vytvoří si představu o vlivu teploty a tlaku vzduchu na proudění vzduchu - vyhledá v mapách světové oceány, nejvýznamnější moře, řeky, jezera, ledovce, bezodtoké oblasti - vysvětlí pohyby mořské vody - charakterizuje vodu pevnin - vybaví si typy a druhy půd, jejich hospodářské

	využití - popíše význam a ochranu půd - přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost - pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu - pojmenuje vliv vnějších procesů na přírodu a člověka
Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života	- vybaví si modelové situace a uplatňuje zásady bezpečnosti při evakuaci - charakterizuje mimořádné události vyvolané výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy - na modelových příkladech hodnotí správné či nesprávné jednání účastníků - adekvátně reaguje na vyhlášení poplachu - zvládá postup v případě evakuace a zásady opuštění bytu - prokazuje adekvátní chování a jednání v modelových situacích mimořádných událostí
Systém přírodní sféry na planetární úrovni	- orientuje se v rozložení prvků biosféry v geografických pásmech na Zemi - lokalizuje a s porozuměním charakterizuje geografická (šířková) pásma - objasní uspořádání rostlinstva a živočišstva v závislosti na zeměpisné šířce a nadmořské výšce
Systém přírodní sféry na regionální úrovni	- orientuje se v rozložení geografických (šířkových) pásem v jednotlivých světadílech

Krajina	- uvede konkrétní příklady biomů a jejich rozmístění na Zemi - roztrídí a porovná jednotlivé typy krajin dle působení lidské společnosti - rozliší na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin - uvede konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků - uvede na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí
Světadíly, oceány, makroregiony světa	- vyjmenuje a vyhledá na mapě světa jednotlivé světadíly a oceány - orientuje se na mapě jednotlivých světadílů - určí zeměpisnou polohu světadílů, států a porovná jejich rozlohu a další charakteristiky - charakterizuje, porovnává a hodnotí polohu, rozlohu, povrch, podnebí, rozmístění vodstva, přírodních zdrojů, rostlinstva a živočišstva, obyvatel a hospodářských aktivit ve vybraných regionech světa - určí nejvýznamnější oblasti regionů, stejně tak periferní zóny, rozvojová jádra - vyhledá v mapách, určí a srovná mezi sebou některé státy - vyhledá důležitá města vybraných regionů, států - vyhledá v mapách a uvede významné oblasti koncentrace obyvatel, zemědělské a průmyslové oblasti - zařadí vybrané regiony dle vyspělosti jejich hospodářství - charakterizuje kulturní zvláštnosti regionů - porovná politickou pozici některých vybraných regionů světa - přiměřeně hodnotí geografické informace, data

	vybraných regionů - z grafů, diagramů a dalších informačních zdrojů - orientuje se v zeměpisných atlasech, mapách - aplikuje na konkrétních příkladech praktické činnosti s mapami - určí zeměpisnou polohu pomocí zeměpisných souřadnic
Modelové regiony světa	- zvažuje jaké vývojové změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich
Vztah přírody a společnosti	- uvádí důsledky přírodních a společenských vlivů na životní prostředí - vnímá globální a environmentální problémy lidstva - vidí nutnost ochrany přírody a udržitelného rozvoje

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Předmět: Zeměpis
Ročník: 7.

Učivo	Výstup ŠVP
Světadíly, oceány, makroregiony světa	<u>Žák dle svých schopností:</u> - vyjmenuje a vyhledá na mapě světa jednotlivé světadíly a oceány - orientuje se na mapě jednotlivých světadílů - určí zeměpisnou polohu světadílů, států a porovná jejich rozlohu a další charakteristiky - charakterizuje, porovnává a hodnotí polohu, rozlohu, povrch, podnebí, rozmístění vodstva, přírodních zdrojů, rostlinstva a živočišstva, obyvatel a hospodářských aktivit ve vybraných regionech světa - určí nejvýznamnější oblasti regionů, stejně tak periferní zóny, rozvojová jádra - vyhledá v mapách, určí a srovná mezi sebou některé státy - vyhledá důležitá města vybraných regionů, států - vyhledá v mapách a uvede významné oblasti koncentrace obyvatel, zemědělské a průmyslové oblasti - zařadí vybrané regiony dle vyspělosti jejich hospodářství - charakterizuje kulturní zvláštnosti regionů - porovná politickou pozici některých vybraných regionů světa - přiměřeně hodnotí geografické informace, data vybraných regionů - z grafů, diagramů a dalších informačních zdrojů - vyjmenuje, vyhledá na mapách a charakterizuje hospodářsky a politicky nejvýznamnější státy jednotlivých oblastí Evropy, hlavní a největší města těchto států - rozlišuje více zeměpisných podrobností o státech

	střední Evropy, zejména o sousedních státech ČR - vyhledá v mapách nejvýznamnější oblasti rekreace a cestovního ruchu v Evropě, posoudí přírodní a společenské činitele cest. ruchu v těchto oblastech - orientuje se v zeměpisných atlasech, mapách - aplikuje na konkrétních příkladech praktické činnosti s mapami - určí zeměpisnou polohu pomocí zeměpisných souřadnic
Modelové regiony světa	- zvažuje jaké vývojové změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich
Vztah přírody a společnosti	- uvádí důsledky přírodních a společenských vlivů na životní prostředí - vnímá globální a environmentální problémy lidstva - vidí nutnost ochrany přírody a udržitelného rozvoje

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Předmět: Zeměpis
Ročník: 8.

Učivo	Výstup ŠVP
Česká republika	<u>Žák dle svých schopností:</u> - přiměřeně hodnotí geografické informace z grafů, diagramů a dalších informačních zdrojů - charakterizuje zeměpisnou polohu, rozlohu ČR v rámci Evropy - určí sousední státy, porovná je s ČR z různých hledisek - charakterizuje podnebí ČR a porovná ho s podnebím celé Evropy, popř. světa - orientuje se v přírodních podmínkách ČR, popíše povrch a jeho členění - určí , vyhledá v mapách a porovná hlavní horopisné celky - charakterizuje rozmístění vodstva a půd - vyhledá v mapách nejvýznamnější vodní toky, přehrady a jezera - uvede seznam nejvýznamnějších nerostných surovin a jejich lokalit - posoudí ČR z hlediska ochrany přírody - posoudí rozmístění obyvatelstva a sídel v ČR - odhadne další vývoj počtu obyvatel - zhodnotí údaje o rozmístění hlavních hospodářských aktivit: průmysl, zemědělství, doprava a spoje, služby obyvatelstvu, rekreace, cestovní ruch, - vyhledá a uvede příklady působnosti ČR ve světových mezinárodních organizacích a integracích - zhodnotí postavení ČR v Evropě a ve světě - zhodnotí zapojení ČR do mezinárodního obchodu

	- orientuje se v zeměpisných atlasech, mapách - aplikuje na konkrétních příkladech praktické činnosti s mapami - přiměřeně hodnotí geografické informace, data vybraných regionů - z grafů, diagramů a dalších informačních zdrojů
Regiony České republiky	- vyjmenuje a vyhledá v mapách jednotlivé kraje ČR, charakterizuje jejich přírodní, sídelní, hospodářské poměry, zvláštnosti a kulturní zajímavosti - určí a vyhledá v mapách nejvýznamnější sídelní střediska jednotlivých krajů - posoudí předpoklady jednotlivých krajů pro domácí i zahraniční cestovní ruch a rekreaci a přeshraniční spolupráci - přiměřeně hodnotí geografické informace, data vybraných regionů - z grafů, diagramů a dalších informačních zdrojů
Místní region	- vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy - hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské, kulturní a ekologické poměry místního regionu - charakterizuje specifika místního regionu
Vztah přírody a společnosti	- uvádí důsledky přírodních a společenských vlivů na životní prostředí - vidí nutnost ochrany přírody a udržitelného rozvoje

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Předmět: Zeměpis
Ročník: 9.

Učivo	Výstup ŠVP
Obyvatelstvo světa	<u>Žák dle svých schopností:</u> - posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace - rozlišuje jednotlivé lidské rasy - přiměřeně hodnotí geografické informace, data vybraných regionů - z grafů, diagramů a dalších informačních zdrojů - zná pojem migrace, asimilace
Globalizační, společenské, politické a hospodářské procesy	- diskutuje o aktuálních společenských, hospodářských a politických poměrech světa - posoudí závislost rozložení sídel na přírodních podmínkách - pojmenuje funkce a znaky sídel - zná pojem urbanizace, aglomerace, konurbace
Světové hospodářství	- orientuje se v odvětvích světového hospodářství a shledává mezi nimi souvislosti - posoudí předpoklady pro rozmístění hospodářských aktivit - lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje - uvede, vyhledá na mapách a charakterizuje nejvyspělejší státy světa, zástupce středně rozvinutých států a rozvojových států - diskutuje o životní úrovni v nejvyspělejších a rozvojových státech - uvažuje o nutnosti využití obnovitelných zdrojů energie

Regionální společenské, politické a hospodářské útvary	- porovná státy světa na základě podobných a odlišných znaků - uvede nejvýznamnější politická, bezpečnostní a hospodářská seskupení a sdružení států světa - lokalizuje na mapách aktuální příklady politických, národnostních a náboženských konfliktů ve světě
Modelové regiony světa	- navrhne další možná řešení v politických, hospodářských a environmentálních problémech modelových regionů světa - porovná dva modelové regiony dle daných kritérií - přiměřeně hodnotí geografické informace, data vybraných regionů - z grafů, diagramů a dalších informačních zdrojů
Vztah přírody a společnosti	- uvádí důsledky přírodních a společenských vlivů na životní prostředí - vnímá globální a environmentální problémy lidstva - vidí nutnost ochrany přírody a udržitelného rozvoje

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: HUDEBNÍ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Obsahem předmětu hudební výchova jsou čtyři základní složky: vokální činnosti, instrumentální činnosti, hudebně pohybové činnosti a poslechové činnosti.

Obsahem vokálních činností je práce s hlasem, kultivace pěveckého i mluvního projevu

a tvorba a posilování správných pěveckých návyků.

Obsahem instrumentálních činností je hra na hudební nástroje a jejich využití jako doprovodu.

Obsahem hudebně pohybových činností je ztvárňování hudby pomocí pohybu, tance a gest.

Obsahem poslechových činností je vnímání znějící hudby, poznávání jejích žánrů a stylů, její analýza a interpretace.

Ve výuce se obsah jednotlivých složek prolíná.

Vyučovací předmět má v 6. až 9. ročníku časovou dotaci 1 hodinu týdně.

Výuka probíhá především v učebně, která je vybavena hudebními nástroji: klavír, elektr. klávesy a technika k poslechu hud. ukázek. Vzhledem k tomu, že el. klávesy jsou přenosné, výuka hud. výchovy na 1. stupni probíhá často v kmenových třídách. V hodinách, kdy převládá hudebně pohybová činnost – nácvik tanců můžeme využít třídy s větším prostorem nebo tělocvičnu.

Cílem základního vzdělávání v oblasti hudební výchovy je umožnit žákům osvojit si strategii učení se dovednostem (práce s hlasem, hra na jednoduché hud. nástroje, koordinace pohybů vlastního těla, ...), motivovat je pro celoživotní učení, podněcovat ke kreativitě a fantazii, vést žáky k všestranné komunikaci, rozvíjet schopnost spolupracovat (souhra zpěvu a doprovod. nástrojů), vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování a jednání (hudebně pohybová činnost), rozvíjet vnímavost (poslechové činnosti), učit žáky aktivně rozvíjet a chránit své zdraví (hlasová hygiena), vést žáky k toleranci a ohleduplnosti vůči jiným kulturám, duchovním hodnotám (seznámení s hudbou různých kultur, etnických skupin, různých časových horizontů), pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti, které mohou ovlivnit jejich životní a profesní orientaci.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení :

Učitel

- klade důraz na pozitivní motivaci žáka
- používá vhodné učební pomůcky (zpěvníky, jednoduch. hud. nástroje, doprovodné nástroje, ...) a audiovizuální techniku
- povzbuzuje ochotu žáka věnovat se dalšímu studiu

Kompetence k řešení problémů:

Učitel

- zadává úkoly k posílení schopnosti žáka využívat vlastních zkušeností a vlastního úsudku(např. při improvizaci doprovodu na jednoduch hud. nástroj)
- předkládá modelové situace a vede žáka k jejich optimálnímu řešení s využitím kreativity(improvizace na hud. nástroj, pohybová improvizace, ...)
- učí žáka analyzovat a kriticky posoudit obsah(poslechová činnost)
- vede žáka k prohlubování svých intelektových dovedností porovnáváním, tříděním a zobecněním

Kompetence komunikativní:

Učitel

- vede žáka ke správnému hlasovému projevu a výslovnosti
- vede žáka k naslouchání – sluchovému vnímání a k tvorbě vlastního názoru
- seznamuje žáka s nonverbální komunikací – gesty(hudebně pohybová činnost)

Kompetence sociální a personální:

Učitel

- vede žáka k práci ve skupině(organizace práce, rozdělení rolí, spolupráce, ohleduplnost, respekt, ...)
- efektivně zapojí talentované žáky
- vnáší přátelskou atmosféru do procesu výuky
- posiluje sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj

Kompetence občanské:

Učitel

- respektuje věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti žáka
- směřuje žáka k projevování pozitivních postojů k uměleckým dílům, k ochraně kulturního dědictví a ocenění našich tradic
- vede žáka k aktivnímu zapojení do kulturního dění a k tvořivosti(kulturní akce)

Kompetence pracovní:

Učitel

- rozvíjí u žáka smysl pro povinnost a zodpovědnost
- vede žáka v zájmu jeho rozvoje a přípravy na budoucnost

Do vyučovacího předmětu Hudební výchova jsou zařazena tato průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova

Výchova demokratického občana

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Multikulturní výchova

Enviromentální výchova

Mediální výchova

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

Osobnostní a sociální výchova

Osobnostní rozvoj

Rozvoj schopností poznávání 6.-9.roč. Systém hodnocení v Hv zohledňuje především dovednosti, aplikaci, tvořivost i prvky memorování. Je integrovanou součástí vyučovacího procesu.

Sebezpoznání a sebepojetí 6.-9.roč. Žáci si uvědomí vlastní možnosti při hudebních činnostech.

Seberegulace a sebeorganizace 6.-9.roč. Viz systém hodnocení. Žák dokáže využít nabízených možností.

Psychohygiena 6.-9.roč. Aktivní zapojení žáků do hudebních činností (vokálních i instrumentálních), střídání různých forem práce, péče o hlasovou hygienu.

Kreativita 6.-9.roč. Rozvoj smyslového vnímání, rozvoj obecné kreativity, chápání umění jako prostředku komunikace. Prostřednictvím hudebních referátů se vcítit do díla autorů.

Sociální rozvoj

Poznávání lidí 6.-9.roč. Napodobování hudebních činností profesionálních umělců.

Mezilidské vztahy 6.-9.roč. Vzájemná pomoc mezi spolužáky při hudebních činnostech. Dovednost vcítit se do role hudebních skladatelů v různých dobách.

Komunikace 6.-9.roč. Rozvoj orientace v notovém zápisu. Schopnost vyjádřit vlastní názor na poslouchané hudební dílo.

Kooperace a kompetice 6.-9.roč. Práce ve dvojicích, ve skupinách, v pěveckém sboru.

Morální rozvoj

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti 6.-9.roč. Na příkladech historických osobností a hudebních skladatelů ukázat složitost řešení problémů a rozhodování, sepětí osobností s dobou.

Hodnoty, postoje, praktická etika 6.-9.roč. Na příkladech historických osobností a hudebních skladatelů ukázat možnosti, vlivy, omezení. Snažit se posoudit klady i zápory.

Výchova demokratického občana

Hudební výchova přispívá historickým pohledem k tomu, aby žáci ocenili dnešní demokratickou společnost, aby si uvědomili, že tomu tak vždy nebylo. Měli by dojít k uvědomělému dodržování pravidel a chápat svobodu jako kategorii těsně spjatou s odpovědností a povinnostmi.

Občanská společnost a škola 6.-9.roč. Žákovská ústava (vypracovaná žáky školy) obsahuje základní principy fungování školy.

Formy participace občanů v politickém životě

6.roč. Založení Národního divadla, veřejné sbírky, stavba, výzdoba i slavnostní zahájení. Zpěv lidových písní.

7.roč. Vlastenecký boj: hymna Kde domov můj, národní obrození – Fr.L.Čelakovský (píseň Pocestný), boj proti totalitnímu režimu –J.Hutka (Náměšť); doba husitská – zpěv chorálů (Ktož jsú boží bojovníci)

8.roč. Osvobozené divadlo – boj proti fašismu; spirituály – boj za svobodu a černošská práva; rock, folk – postoje proti válce ve Vietnamu, hnutí hippies; boj proti totalitnímu režimu, reakce na rok 1968 (K.Kryl – Bratříčku,zavírej vrátka)

9.roč. Muzikál (některé muzikály souvisí s historickými osobnostmi nebo událostmi: Johanka z Arku-boj za pravdu a spravedlnost, Vlasy-odsouzení války ve Vietnamu, pohled na hnutí hippies, Evita-boj za demokracii ...)

Nejstarší české písně – Hospodine, pomiluj ny; Svatý Václave – plnily funkci hymny.

Zpěv lidových i umělých písní.

Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování 6.-9.roč. Pochopit způsob organizačního uspořádání třídy, funkce učitele.

Výchova k myšlení v Evropských a globálních souvislostech

Hudební výchova přispívá k vytvoření pocitu vlastenectví, k pocitu určitého pevného zakotvení /můj domov, česká země, česká píseň, česká historie, česká hudba/, ale i k tomu, že žijeme v širším společenství. V současnosti se ovšem toto propojení výrazně prohlubuje.

Evropa a svět nás zajímá 6.-9.roč. Žáci se seznamují s českou hudbou v porovnání s hudbou světovou (především evropskou). Hudba českého baroka v porovnání s hudbou Bacha, Handla a Vivaldiho; hudba českého klasicismu v porovnání s hudbou Haydna, Mozarta a Beethovena; hudba českého romantismu v porovnání s hudbou Schuberta, Schumanna, Chopina, Čajkovského, Wagnera, Verdiho.

Žáci nacházejí podobné i rozdílné prvky v této hudbě.

Objevujeme Evropu a svět Žáci si v 9.ročníku připravují hudební referáty nejen z naší české populární hudby, ale také evropské a světové, seznamují se s novými hudebními žánry a novými zpěváky.

Jsme Evropané 6.-9.roč. Čeští hudební skladatelé nepůsobili jen v Čechách, ale odcházeli i do jiných zemí. J.Mysliveček do Itálie, V.Stamic do Německa, A.Rejcha do Francie. Naopak cizí skladatelé koncertovali a pobývali u nás v Čechách (např. Haydn, Mozart, Beethoven, Čajkovskij...).

V dnešní době sblíží Evropu i internet.

Multikulturní výchova

Hudební výchova seznamuje s hudbou a kulturou jiných národností, jiného životního stylu, jiných uznávaných hodnot. To by mělo být jedním ze základních předpokladů pro rozvíjení schopnosti chápat a tolerovat odlišnosti jiných národnostních, etnických, náboženských a sociálních skupin. Výsledkem by pak mělo být přijetí názoru o rovnocennosti všech těchto odlišností.

Kulturní difference 6.-9.roč. Na pozadí rozmanitosti různých kultur si žáci lépe uvědomí svou vlastní kulturu a tradice. Do naší kultury se promítají cizí vlivy a naopak české osobnosti přispívají do kultury světové.

Lidské vztahy 6.-9.roč. Na příkladech lidových i umělých písní, též na příkladech životních osudů hudebních skladatelů Hv ukazuje, k jakým konfliktům docházelo z důvodů náboženských, kulturních, sociálních i jiných odlišností.

Etnický původ 8.-9.roč. Černošská otázka – spirituály, tradicionály- boj za práva a svobodu.
7.-9.roč. Česko-německé vztahy (germanizace) - doba baroka, hudebního klasicismu.

Multikulturalita 6.-9.roč. Žáci jsou seznamováni s tradicemi a rozmanitostmi různých kultur. Každá kultura něčím přispívá.

Princip sociálního smíru a solidarity 6.-9.roč. Hv by také měla přispět ke vzájemné toleranci, k odstraňování nepřátelství a předsudků vůči „nepoznanému“.

Enviromentální výchova

Vztah člověka k prostředí 6.-9.roč. Poslech hudby působí na žáky, podporuje rozvoj smyslového vnímání může tak ovlivnit vnímavý přístup k prostředí.

Mediální výchova

Tematické okruhy receptivních činností:

Kritické čtení a vnímání mediálních činností 6.-9.roč. Žáci se učí chápat cíle a strategie spotřební zábavy.

Vnímání autora mediálních sdělení 6.-9.roč. Kvalita sdělení je závislá na subjektivním faktoru autora.

Fungování a vliv médií ve společnosti 6.-9.roč. Práce s hudebními nahrávkami, rozvoj schopnosti zapamatovat si důležitá fakta, pojmy a vědomosti z hudební oblasti a zařazovat je do systému.

Tematické okruhy produktivních činností:

Tvorba mediálního sdělení 6.-9.roč. Vystoupení pěveckého sboru o Vánocích a na vernisáži, záznam tohoto vystoupení na kameru, využití pro video a počítač.

Práce v realizačním týmu 6.-9.roč. Vystoupení pěveckého sboru je nutné připravovat ve skupinách.

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Předmět: Hudební výchova

Ročník: 6.

Učivo	Výstup ŠVP
<u>Vokální činnost</u> zpěv písní intonační cvičení orientace v notovém zápisu <u>Instrumentální činnost</u> rytmické cítění a paměť práce s písní a Orffovými nástroji melodické nástroje <u>Hudebně pohybová činnost</u> hra na tělo, dirigenta a orchestr pochod, polka, valčík, mazurka,(polonéza) dramatizace písní <u>Poslechová činnost</u> hudební nástroje vokální a instrumentální hudba symfonický orchestr, komorní hudba <u>Hudební formy</u>-píseň, rondo, melodram, opera, opereta B.Smetana, A.Dvořák, Z.Fibich, W.A.Mozart, G.Verdi, R.Wagner, J.Strauss ml. (dle výběru učitele)	<u>Žák dle svých schopností:</u> - zpívá intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase, popř. v dvojhlasu alespoň 10 písní dle výběru učitele - dodržuje hlasovou hygienu(zvl. v době puberty) - intonuje vzestupnou a sestupnou řadu tónů - intonuje v durové stupnici, rozumí rozdílu mezi stupnicí a tóninou - zopakuje krátké melodické celky - pracuje s notovým zápisem, dokáže se v něm orientovat(např. nácvik nové písně) - rytm. hádanky, ozvěny - pracuje s JRN - vytvoří vlastní rytmic. motivy, přede hry, mezihry, dohry (písníová forma) - rytmicky píseň doprovodí, ostinátní doprovody - hraje na metalofon, zobcovou flétnu, ... - pracuje s jednoduchým notovým zápisem - doprovodí píseň pomocí tleskání, pleskání, dupání, luskání, ... - diriguje 2/4, 3/4 a 4/4 takt - pohybem vyjádří pochodový, polkový a valčíkový rytmus - seznámí se s mazurkou a polonézou - dokáže pohybem vyjádřit obsah písně - sluchem rozliší zvuk vybraných hud. nástrojů a dovede je pojmenovat - rozliší skladbu vokální a instrumentální - seznámí se s nástrojovým složením - umí rozlišit píseň umělou a lidovou - seznamuje se s dalšími hud. formami a jejich částmi - seznámí s životem těchto osobností a má povědomí o jejich významu

	- poslechne a orientuje se ve vybraných skladbách
--	---

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Předmět: Hudební výchova

Ročník: 7.

Učivo	Výstup ŠVP
<u>Vokální činnost</u> písň lidové i umělé práce s notovým zápisem pěvecké dovednosti <u>Instrumentální činnost</u> JRN (jednoduch.rytmic.nástroje) jednoduché melodické nástroje <u>Hudebně pohybová činnost</u> hra na tělo taktování polka, valčík, mazurka, ... kreativní práce s hudbou <u>Poslechová činnost</u> Poslech skladeb různých hudebních slohů Gotika - G.de Machaut Baroko – J.S.Bach, A.Vivaldi Klasicismus – W.A.Mozart, L.van Beethoven Romantismus – F.Schubert, B Smetana, A.Dvořák, J.Suk	<u>Žák dle svých schopností:</u> - využívá získané vědomosti a dovednosti z předchozích ročníků - zazpívá intonačně čistě a rytmicky přesně alespoň 10 písní (různých období např. Ktož jsú boží bojovníci, Růžička (renesance), Chtíc, aby spal (baroko), ...) v jednohlase nebo dvojhlas - seznamuje se s předznamenáním (posuvkami), s dynamickými znaménky(p, mf, f), s termíny legato, repetice, ... - pracuje s dynamikou - při zpěvu využívá správné pěvecké návyky a upevňuje pěvecké dovednosti - dbá na hlasovou hygienu, intonační cvičení - doprovází zpívané písň jednoduchým rytmem, ostinátními doprovody - rytmický vícehlas - hraje pomocí notového záznamu na metalofon, zobcovou flétnu, kytaru-vychází ze zájmové činnosti dětí (ZUŠ) - tleská, pleská, ... podle rytmu písň (skladby) - diriguje a zpívá podle gest dirigenta v 2, 3, a 4 dobém rytmu - opakuje základní kroky, nové taneční prvky - reaguje na znějící hudbu, vyjádří náladu s použitím jednoduchých gest a tanečních kroků - zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě, improvizuje - seznamuje se s obdobím gotiky, baroka, klasicismu a romantismu(poslech, charakteristické znaky období, vyhledává informace) - pozná rozdíl mezi hudbou komorní a symf. - rozpozná hudební nástroje - spojuje poslech s pohybovou a instrumentální činností

(Výběr skladeb dle vyučujícího)	- seznámí se s životem hud. skladatelů daných hudebních slohů - orientuje se a určí 8 poslechových skladeb
---------------------------------	---

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Předmět: Hudební výchova

Ročník: 8.

Učivo

Vokální činnost

hlasová a rytmická cvičení

zpěv lidových i umělých písní (alespoň 10 dle výběru učitele)

akord

výběr písní ovlivňuje také učivo o vývoji hudby

Instrumentální činnost

práce s JRN i jednoduchými melodickými nástroji

ragtime, swing, blues, ...

Hudebně pohybová činnost

taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění

country tance

pásmo

Poslechová činnost

poslech různých hudebních žánrů, srovnávání charakteristických rozdílů

Historický vývoj hudby

hudba v pravěku

antická hudba

gotika (14.stol.) – gregoriánský chorál

Výstup ŠVP

Žák dle svých schopností:

- dodržuje správné pěvecké návyky a hlasovou hygienu
- zpívá intonačně čistě, rytmicky přesně a dodržuje dynamiku písně
- ke zpěvu přidává instrumentální činnost
- zná pojem akord, rozliší akordy durové, mollové, seznámí se s jednoduchými kytarovými akordy a transpozicí stupnic
- seznamuje s písněmi významných hudebních proudů (Semafor, Osvobozené divadlo, český folk, muzikál, ...)
- tvoří jednoduché doprovody
- rytmicky improvizuje
- pracuje s odlišným tempem a rytmem
- vytleská nebo jinak rytmicky zopakuje složitější rytmus
- pracuje s notovým záznamem
- seznámí se se synkopickým rytmem
- pohybem vyjadřuje různé taneční rytmy
- podle své vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu
- seznamuje se s choreografií
- dle možností třídy se seznamuje se základními kroky tohoto stylu
- dokáže sestavit pásmo hudby, dramatizace a mluveného slova
- vnímá rytmické, dynamické a výrazové změny v hudebním proudu
- rozlišuje pojem vážná a populární hudba
- ve vokální hudbě rozpozná soprán, alt, tenor a bas
- časově zařadí umělecký sloh
- seznámí se s vybranými ukázkami (výběr dle učitele)
- slohově a stylově charakterizuje období

renesance (16.stol.) – vokální polyfonie G.da Palestrina baroko (17.- pol.18.stol) opera, kantáta, suita, koncert, fuga J.S.Bach, C.Monteverdi, G.F.Handel, A.Vivaldi klasicismus (druhá pol.18.- poč. 19.stol.) symfonie, smyčcový kvartet W.A.Mozart, L.van Beethoven, J.Haydn romantismus (19.stol.) F.Chopin, P.I.Čajkovskij, G.Verdi, F.Schubert, R.Wagner, A.Dvořák impresionismus – C.Debussy, M.Ravel expresionismus – A.Schonberg jazz moderní populární hudba – rock, folk, ... opera, opereta(Offenbach, Strauss, Nedbal) muzikál	- umí pojmenovat vybrané hudební formy - seznámí se s jeho vznikem - vnímá pojem spirituál a blues - pozná zástupce českého jazzu (Osvobozené divadlo – J.Ježek, Semafor) - vyjmenuje zástupce na české i zahraniční hudební scéně - vysvětlí základní charakter. prvky a rozdíly - -charakterizuje žánr, uvede příklad
--	---

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Předmět: Hudební výchova

Ročník: 9.

Učivo

Vokální činnost

hlasová hygiena

písňe – opakování naučených písní

- alespoň 10 nových písní (dle výběru učitele), písňe volíme také v různých obdobích (středověk, renesance - hudební žánry 20.stol.(country, blue-grass, trempska píseň, folk, pop a rock)

Instrumentální činnost

prolínání do vokálních i poslechových činností

hudební nástroje

harmonizace písní

Pohybová činnost

taktování, hra na tělo, ...

zákl. tance (polka, valčík, country, ...)

moderní tance (street, ...)

vystoupení

Poslechová činnost

Letem hudebními dějinami

Středověk – hudba duchovní i světská

Renesance – K.H.z Polžic a Bezručic

Baroko – V.A.Michna

Klasicismus – J.V.Stamic, J.A.Benda,
J.J.Ryba

Romantismus – B.Smetana, A.Dvořák,
Z.Fibich

Hudba 20.stol. – L.Janáček, B.Martinů,
J.Suk, V.Novák, P.Eben

Jazz, swing – R.A.Dvorský, J.Ježek

Výstup ŠVP

Žák dle svých schopností:

- dodržuje správné pěvecké návyky a hlasovou hygienu(zvl.v období puberty)
- uplatňuje získané pěvecké dovednosti při zpěvu i při mluveném projevu
- zpívá lidové i umělé písňe z minulých ročníků i nové s důrazem na melodii, rytmus a dynamiku
- zpívá kultivovaně a pěvecky správně písňe různých žánrů

- spojuje instrumentální činnost s poslechem i pohybovou činností
- rozpozná hudební nástroje i jejich výrazové možnosti
- pracuje s JRN nebo s melodickými nástroji dle svých možností
- pracuje s akordy (T,D,S)

- využívá dovednosti z předchozích ročníků
- pohybem vyjadřuje taneční kroky a rytmy
- dle zájmu a pohybové vyspělosti se seznámí s tanečními prvky moderních stylů
- pokusí se o jednoduchou choreografii
- pokusí se sestavit pásmo tance, zpěvu, dramatizace, mluveného slova, ...
- seznámí se s moderátorskou prací

- vytvoří si komplexní pohled na hudbu vážnou a populární
- při poslechu využívá získaných znalostí a zkušeností, vnímá výrazové prostředky hudby
- prohlubuje znalosti o českých i světových hudebních skladatelích a jejich dílech
- při poslechu vyjádří své pocity a názory

Folk – J.Nedvěd, J.Nohavica, ... Country – M.Tučný Rock (bigbeat) Pop music muzikál -ukázky dle výběru učitele nebo třídy	- na vybraný nebo zadaný proud hudby zpracuje referát (časopisy, encyklopedie, internet, ...), připraví obrazový, audio nebo video materiál - takto získá přehled o hudbě 20. a 21. stol. - prohlubuje znalosti o této hudební formě - -hlédne alespoň část nebo vybranou ukázkou - umí vyjádřit názor, vyjmenuje několik nejznámějších muzikálů
--	---

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Výtvarná výchova pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy, které jsou nezastupitelným nástrojem poznávání a prožívání lidské existence. Tvořivý přístup k práci s nimi při tvorbě, vnímání a interpretaci vychází zejména z porovnávání dosavadní a aktuální zkušenosti žáka

a umožňuje mu uplatňovat osobně jedinečné pocity a prožitky.

Výtvarná výchova přistupuje k vizuálně obraznému vyjádření jako k prostředku, který se podílí na způsobu jejího přijímání a zapojování do procesu komunikace.

Výtvarná výchova je postavena na tvůrčích činnostech – tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, cítění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci. Tvůrčími činnostmi (rozvíjením smyslové citlivosti, uplatňováním subjektivity a ověřováním komunikačních účinků) založenými na experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace.

Obsahem *Rozvíjení smyslové citlivosti* jsou činnosti, které umožňují žákovi rozvíjet schopnost rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality a uvědomovat si vliv této zkušenosti na výběr a uplatnění vhodných prostředků pro její vyjádření.

Obsahem *Uplatňování subjektivity* jsou činnosti, které vedou žáka k uvědomování si a uplatňování vlastních zkušeností při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření.

Obsahem *Ověřování komunikačních účinků* jsou činnosti, které umožňují žákovi utváření obsahu vizuálně obrazných vyjádření v procesu komunikace a hledání nových i neobvyklých možností pro uplatnění výsledků vlastní tvorby, děl výtvarného umění i děl dalších obrazových médií.

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti vede k chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddelitelné součásti lidské existence, k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, cítění, prožívání a představy, k rozvíjení tvůrčího potenciálu, k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti

i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností, vede k uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince, k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života.

Vyučovací předmět má časovou dotaci 2 hodiny v 6. – 8. ročníku (posíleno o 1 disponibilní hodinu) a 1 hodinu v 9. ročníku.

Výuka probíhá většinou v učebně výtvarné výchovy, dle možností v terénu.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení:

Učitel:

- umožňuje žákům realizovat vlastní nápady
- podněcuje jejich tvořivost
- povzbuzuje žáky k formulování vlastních návrhů
- umožňuje žákům samostatně pozorovat a experimentovat, získané výsledky porovnávat a posuzovat
- respektuje rozdílné schopnosti žáků

Kompetence k řešení problému

Učitel:

- vede žáky k aktivnímu podílu na všech fázích činnosti, na plánování, přípravě, realizaci i hodnocení
- vede žáky tak, aby dokázali obhájit své řešení

Kompetence komunikativní

Učitel:

- poskytuje žákům prostor pro komunikaci různými formami, především výtvarnými prostředky
- vede žáky ke spolupráci při vyučování
- učí žáky schopnosti vyslechnout a přijmout názory druhých
- vede žáky k prezentaci svého názoru a jeho obhajobě
- ke komunikaci využívá školní časopis a vede žáky k aktivní účasti na jeho tvorbě

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- využívá skupinovou práci
- poskytuje žákům různé příležitosti dosáhnout úspěchu a prožít pocit uspokojení při jeho dosažení

Kompetence občanské

Učitel:

- respektuje osobnost žáka
- vede žáky k respektování individuálních rozdílů
- vytváří u žáků smysl pro kulturu a tvořivost
- vede žáky k třídění odpadů a jejich využití

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci
- doplňuje výuku o praktické exkurze
- vede žáky k dodržování bezpečnostních pravidel a ochraně zdraví svého i druhých

Do vyučovacího předmětu výtvarná výchova jsou zařazena průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova

Environmentální výchova

Mediální výchova.

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

Osobnostní a sociální výchova

Kreativita

6. – 9. ročník Rozvíjení smyslové citlivosti
Uplatňování subjektivity
Ověřování komunikačních účinků

Komunikace

6. – 9. ročník Rozvíjení smyslové citlivosti
Uplatňování subjektivity
Ověřování komunikačních účinků

Environmentální výchova

Vztah člověka k prostředí

6. – 9. ročník Rozvíjení smyslové citlivosti
Uplatňování subjektivity
Ověřování komunikačních účinků

Mediální výchova

Kritické čtení a vnímání

6. – 9. ročník Rozvíjení smyslové citlivosti mediálních sdělení
Uplatňování subjektivity
Ověřování komunikačních účinků

Stavba mediálních sdělení

8. - 9. ročník Rozvíjení smyslové citlivosti
Uplatňování subjektivity
Ověřování komunikačních účinků

Tvorba mediálního sdělení

6. – 9. ročník Rozvíjení smyslové citlivosti
 Uplatňování subjektivity
 Ověřování komunikačních účinků

Práce v realizačním týmu

6. – 9. ročník Rozvíjení smyslové citlivosti
 Uplatňování subjektivity
 Ověřování komunikačních účinků

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Předmět: Výtvarná výchova
Ročník: 6. - 9.

Učivo	Výstupy ŠVP
<u>Rozvíjení smyslové citlivosti</u> • prvky vizuálně obrazného vyjádření	<u>Žák dle svých schopností:</u> • uplatňuje výrazové vlastnosti linie, experimentuje s různými druhy linie • pomocí výtvarné techniky vyjádří objem objektu • uplatňuje ve vlastní výtvarné činnosti teoretické a praktické poznatky a dovednosti s výtvarnými výrazovými prostředky: s kresbou, různými grafickými materiály a technikami, malbou temperovými a krycími vodovými barvami, pastelem, křídou, akvarelem, koláží, mozaikou, textilní aplikací
• uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu	• používá běžné pojmy z nauky o barvě • orientuje se v prostorových a barevných vztazích • využívá znalosti proporcí lidského těla a hlavy • rozeznává základní tvary lineárního a kresleného písma a jeho řazení v krátkých nápisech • orientuje se v řazení prvků v tvarové a barevné kompozici • řeší úlohy dekorativního charakteru v ploše • projevuje smysl a cit pro prostorové formy, pro různé způsoby výtvarného zobrazování prostorových jevů a vztahů (hmoty, tvaru, struktury, světla, barvy)
• reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly • smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření	• prakticky využívá ve vlastní tvořivé výtvarné činnosti základních poznatků o výtvarných výrazových prostředcích a uplatňuje mimovizuální podněty • uplatňuje představivost, fantazii a výtvarné myšlení ve vlastním projevu • k tvorbě používá metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médií dle svých schopností
<u>Uplatňování subjektivity</u> • prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností	• projevuje smysl a cit pro prostorové formy, pro různé způsoby výtvarného zobrazování prostorových jevů a vztahů (hmoty, tvaru, struktury, světla, barvy) dle svých schopností

• typy vizuálně obrazných vyjádření • přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením	• využívá znalosti proporcí lidského těla a vyjádří pohyb • manipuluje s objekty • užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích • uplatňuje ve vlastní výtvarné činnosti teoretické a praktické poznatky a dovednosti s výtvarnými výrazovými prostředky (objekty, ilustrace, text, skulptura, malba, fotografie, reklama apod.) • uplatňuje představivost, fantazii a výtvarné myšlení ve vlastním projevu dle svých schopností • prakticky využívá ve vlastní tvořivé výtvarné činnosti základních poznatků o výtvarných výrazových prostředcích dle svých schopností
<u>Ověřování komunikačních účinků</u> • osobní postoj v komunikaci • komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření • proměny komunikačního obsahu	• vnímá okolní skutečnost uměleckou i mimouměleckou dle svých schopností, projevuje aktivní estetický vztah • prezentuje své výsledky tvorby • vysvětlí a obhájí výsledky své tvorby dle svých schopností • vysvětlí a obhájí výsledky tvorby s respektováním záměru autora dle svých schopností • orientuje se v oblasti výtvarné kultury dle svých schopností

Všeobecné očekávané minimální výstupy

Žák

- uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru
- uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastností a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci
- při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy; zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává ho s výsledky ostatních
- vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity

Poznámka:

Vizuálně obrazné vyjádření

Je znakový objekt, který vizuální cestou vyvolává a rozvíjí v mysli svého tvůrce nebo svého vnímatele obrazné představy. Objekt může mít např. povahu obrazu, skulptury, kresby, fotografie, filmu či videa, také však dynamické či interaktivní počítačové aplikace, reklamy, vizuálního stylu oblečení, tvorby vzhledu krajiny

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Náplní vyučovacího předmětu **Výchova ke zdraví** je tělesné, duševní a sociální zdraví člověka. Zdraví člověka je utvářeno a ovlivňováno mnoha aspekty: styl života, chování podporující zdraví, kvalita mezilidských vztahů, kvalita životního prostředí, bezpečí člověka, apod. Vzdělávací obor Výchova ke zdraví vede žáky k aktivnímu rozvoji a ochraně zdraví a učí je být za ně zodpovědný. Svým vzdělávacím obsahem navazuje na obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět a prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí. Žáci si osvojují zásady zdravého životního stylu a jsou vedeni k jejich uplatňování ve svém životě, poznávají důležitou hodnotu v kontextu dalších životních hodnot – zdraví. Dále jsou vedeni k osvojování účelného chování při ohrožení v každodenních rizikových situacích a při mimořádných událostech. Dále je zde obsažena výchova k mezilidským vztahům a je úzce propojena s průřezovým tématem Osobnosti a sociální výchova. Žáci si rozšiřují a prohlubují poznatky o sobě i vztazích mezi lidmi, partnerských vztazích, manželství a rodině, škole a společenství vrstevníků. Nedílnou součástí je i to, aby si žáci osvojili a kultivovali odpovědné chování, rozhodování a komunikaci v situacích souvisejících s reprodukčním zdravím, partnerskými vztahy, rodinným životem a rodičovstvím a aby jejich vstup do dospělosti byl provázen odpovědným přístupem ke zdraví a založení rodiny.

V předmětu je realizována pojmová, projektová výuka, rovněž frontální výuka, samostatná práce, inscenační metody, situační metody, didaktické hry, kritické sledování a diskuze.

Vyučovací předmět má časovou dotaci 1 hodinu týdně v 6., 7. a 9. ročníku. Výuka probíhá většinou ve třídách, výjimečně v učebně informatiky, v tělocvičně a ve cvičné kuchyni. V rámci prevence sociálně patologických jevů škola spolupracuje s různými organizacemi, např. Klub Zámek.

Cíle

Cílem vyučovacího předmětu výchova ke zdraví je motivace žáků k celoživotní péči o své fyzické duševní a sociální zdraví a řešení problémů souvisejících se zdravím.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

Učitel

klade důraz na motivaci žáka k péči o zdraví

- používá vhodné učební pomůcky (audiovizuální technika, informační technologie)
- vede žáka k vyhledávání a třídění informací o zdraví a jejich využívání v životě
- učí žáka modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- předkládá modelové situace a vede žáka k jejich řešení
- učí žáka uvědomovat si zodpovědnost za svá rozhodnutí

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky k vyjádření vlastního názoru na problematiku zdraví a k vytváření vztahů potřebných ke kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

Učitel

- rozvíjí žákův odpovědný vztah k sobě samému
- směřuje žáka k upevňování dobrých mezilidských vztahů

Kompetence občanské

Učitel

- respektuje zdravotní problémy žáků
- směřuje žáka k odpovědnosti za bezpečné sexuální chování
- posiluje u žáků vědomí sociálních práv a povinností a dovednost rozhodovat se v zájmu ochrany a podpory zdraví

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáka k ochraně svého zdraví i zdraví druhých při pracovní činnosti

Do vyučovacího předmětu výchova ke zdraví jsou zařazena tato průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Environmentální výchova

Výchova demokratického občana

Mediální výchova

Multikulturní výchova

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

6. ročník

Osobnostní a sociální výchova

- seberegulace
- sebeorganizace
- psychohygiena
- hodnoty, postoje, praktická etika
- komunikace
- řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Výchova k myšlení v Evropských a globálních souvislostech

- zvyky a tradice

Enviromentální výchova

- prostředí a zdraví - životní styl

Výchova demokratického občana

- odpovědnost za postoje a činy

Mediální výchova

- vnímání autora mediálních sdělení

7. ročník

Osobnostní a sociální výchova

- poznávání lidí
- mezilidské vztahy
- hodnoty, postoje, praktická etika
- komunikace
- řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Výchova k myšlení v Evropských a globálních souvislostech

- život v jiných zemích

Multikulturní výchova

- lidské vztahy
- individuální zvláštnosti
- etnický původ

Výchova demokratického občana

- odpovědnost za své postoje a činy
 - vztah k jinému
 - práva a povinnosti jednotlivce

9. ročník

Osobnostní a sociální výchova

- hodnoty, postoje, praktická etika
 - kooperace a kompetice
 - psychohygiena
 - řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví Předmět: Výchova ke zdraví Ročník: 6. a 9.	
Učivo	Výstup ŠVP
Vztahy mezi lidmi a formy soužití - vztahy ve dvojici – kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství - vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity – rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek	- respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě - vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví
Změny v životě člověka a jejich reflexe - dětství, puberta, dospívání – tělesné, duševní a společenské změny - sexuální dospívání a reprodukční zdraví	- respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje, kultivovaně se chová k opačnému pohlaví - respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli, chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování
Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence - stres – relaxační techniky, překonávání únavy - autodestruktivní závislosti – psychická onemocnění, násilí namířené proti sobě, rizikové chování (alkohol, kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, internet), těžké životní situace, dopink ve sportu - skryté formy násilí – šikana, kriminalita mládeže, sexuální zneužívání dětí - bezpečné chování a komunikace – komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí - dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví – bezpečné prostředí ve škole, bezpečnost v dopravě, bezpečnost při různých činnostech - manipulativní reklama a informace – reklamní vlivy a působení sekt	- vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt, uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi - projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy, aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí, v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc - uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka, uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni, v případě

ochrana člověka za mimořádných situací – základní úkoly obyvatelstva, varovný signál, evakuace	potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým
Zdraví způsob života a péče o zdraví	
- výživa a zdraví – zásady, pitný režim, vliv životních podmínek na zdraví, poruchy příjmu potravy - tělesná a duševní hygiena, denní režim – otužování, význam pohybu pro zdraví - ochrana před přenosnými chorobami – prevence, druhy přenosných chorob (respirační, přenosné potravou, krví a sexuální kontaktem) - ochrana před chronickými nepřenosičnými chorobami a úrazy – prevence, odpovědné chování	- Uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami, svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc - usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví - vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí - dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky
Hodnota a podpora zdraví	
- celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci – složky zdraví, základní lidské potřeby - podpora zdraví a její formy – prevence a intervence, podpora zdravého životního stylu, odpovědnost jedince za zdraví	- vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím, vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví - posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví
Osobnostní a sociální rozvoj	
- sebepoznání a sebepojetí – vztah k sobě a k druhým lidem, vědomí vlastní identity - seberegulace a sebeorganizace činností a chování – sebereflexe, sebekontrola, sebeovládání, zvládání problémových situací, osobní cíle, hodnotové postoje, řešení problémů v mezilidských vztazích, pomáhající a prosociální chování - psychohygiena – předcházení a zvládání stresu - mezilidské vztahy, komunikace a kooperace – empatie, naslouchání,	- respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě - projevuje odpovědný vztah k sobě samému - samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím

dialog, asertivita	
--------------------	--

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: TĚLESNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Obsah vyučovacího předmětu **tělesná výchova** tvoří složky: činnosti podporující pohybové učení, činnosti ovlivňující zdraví a činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností. Ve výuce se obsah složek prolíná. Vyučovací předmět má časovou dotaci 2 hodiny týdně pro všechny ročníky.

Výuka probíhá v závislosti na ročním období a okamžitém stavu atmosféry v tělocvičně, na školním hřišti, případně v blízkém okolí školy (louka, fotbalové hřiště).

Cíle

Činnosti ovlivňující zdraví učí žáka aktivně organizovat svůj pohybový režim, chovat se zodpovědně v krizových situacích i situacích ohrožujících život a zdraví člověka, používat bezpečně sportovní náčiní a nářadí a dodržovat vymezená pravidla. **Bezpečný pobyt v přírodě, orientace v krajině, ukrytí, bezpečný přesun v náročném terénu, vybudování nouzového přístřešku, zajištění vody, potravy a tepla jsou nedílnou součástí Tělesné výchovy. Další součástí je též uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty.** Cílem činností ovlivňujících úroveň pohybových dovedností je Cílem činností ovlivňujících úroveň pohybových dovedností je aktivně se zapojovat do pohybových aktivit. Cílem činností podporujících pohybové učení je rozumět užívaným povelům, gestům a reagovat na ně, účinně spolupracovat ve skupině, osvojovat pravidla pohybových činností a naplňovat ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

Učitel

- pozitivně motivuje žáka
- používá vhodné učební pomůcky (vybavení tělocvičny, hřiště)
- předkládá dostatek informací o sportovních aktivitách
- věnuje se dovednosti autokorekce chyb (držení těla, provedení cviků)

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- zadává úkoly k posílení schopnosti žáka využívat vlastních zkušeností (např. poskytování první pomoci)

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáka k porozumění používaným povelům a gestům

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vede žáka ke spolupráci ve skupině (vytvoření pravidel v týmu, rozdělení rolí, ohleduplnost)
- posiluje sebedůvěru žáka

Kompetence občanské

Učitel

- respektuje věk žáka a jeho tělesné dispozice
- učí žáka chovat se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví
- vede žáka k aktivnímu zapojení do sportovních aktivit

Kompetence pracovní

Učitel

- směřuje žáka k bezpečnému používání cvičebního náčiní a pomůcek
- vede žáka k dodržování vymezených pravidel

Do vyučovacího předmětu Tělesná výchova jsou zařazena tato průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova

Výchova demokratického občana

Environmentální výchova

Mediální výchova

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Předmět: Tělesná výchova

Ročník: 6., 7.

Učivo	Výstup ŠVP
	<u>Žák dle svých schopností:</u>
Činnosti ovlivňující zdraví	
- význam pohybu pro zdraví - zdravotně orientovaná zdatnost	- aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu - zařazuje některé činnosti pravidelně a s konkrétním účelem - chápe rozdíly mezi výkonnostním a rekreačním sportem, sportem dívek a chlapců, mladých a starých, zdravých a oslabených
- prevence jednostranného zatížení a svalových dysbalancí - hygiena při sportovních aktivitách - základy 1. pomoci při TV a sportu	- využívá hodnot srdeční frekvence pro úpravu zátěže - kontroluje způsoby cvičení (zrcadlo, spolužák) - ošetří lehké poranění - usiluje o zlepšení tělesné zdatnosti, z nabídky volí vhodný rozvojový program
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností	
pohybové hry	zapojuje se do pohybových her, spolupracuje, přijímá pravidla
sportovní hry - základy kopané (chlapci), odbíjené, baseballu	- uplatňuje herní role a funkce - využívá osvojených základních pravidel vybraných sportovních her
- gymnastika - akrobacie - přeskoky - cvičení na nářadí	zvládá kotouly vpřed ve vazbách a sestavách, stoj na rukou s dopomocí, přemet stranou, roznožku přes kozu s oddáleným můstkem, prosté skoky na trampolíně, náskok na hrazdu do vzporu, seskok, sešín, podmet, houpání ve visu na kruzích, různé druhy chůze na kladině (dívky), šplh na tyči
- atletika - rychlý běh na 60m - vytrvalostní běh na 600m - štafetový běh - skok do dálky	- zdokonaluje techniku běhu a nízkého startu - prohlubuje svoji vytrvalost - zvládá předávku štafetového kolíku, základy techniky skoku do dálky a hodu granátem

• hod granátem	
• úpoly • úpolové hry • průprava k technice pádů přetahy, přetlaky	• chápe význam úpolů pro sebeobranu a dovede známou techniku použít • uvědomuje si následky zneužití bojových činností
• estetické a kondiční formy cvičení s hudbou (dívky)	• rozlišuje estetický a neestetický pohyb • zvládá základní techniku pohybů (kroky, skoky, obraty)
• zimní sporty - bruslení	• zvládá jízdu vpřed, zastavení snožmo s půlobratem - hokejové (chlapci)
Činnosti podporující pohybové učení	
• komunikace v Tv • názvosloví • povely	• reaguje na daný povel
• historie a současnost sportu • pravidla osvojovaných pohybových činností	• chová se ve smyslu fair-play • uplatňuje ve školních podmínkách olympijské myšlenky, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu • přijímá roli v družstvu a účinně spolupracuje • dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji • měří, eviduje a vyhodnocuje pohybové dovednosti

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Předmět: Tělesná výchova
Ročník: 8., 9.

Učivo	Výstup ŠVP
	<u>Žák dle svých schopností:</u>
Činnosti ovlivňující zdraví	
- příprava organismu pro různé pohybové činnosti - účinky jednotlivých druhů cvičení - technika jednotlivých cviků - způsoby rozvoje kondičních a koordinačních předpokladů	- před pohybovou činností samostatně rozcvičí zatěžované svaly - dokáže posoudit únavu a jednostrannou zátěž - orientuje se v problematice dopingu, odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím
základy 1. pomoci při Tv a sportu	zvládá ošetření vážných a život ohrožujících poranění, odsun lehce raněného, přivolá pomoc
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností	
- pohybové hry - sportovní hry	uplatňuje základní pravidla a principy pro řízení a rozhodování pohybových her
- gymnastika - akrobacie - přeskoky - cvičení na náradí	zvládá kotoul letmo, kotoul vzad, stoj na hlavě, skrčku přes kozu s oddáleným můstkem, salto vpřed s použitím trampolíny, výmyk na hrazdě s dopomocí, svis střemhlav a podmet na kruzích, jednoduché vazby a sestavy na kladině (D), šplh na laně (CH)
- atletika - rychlý běh na 60m - vytrvalostní běh do 1500m - překážkový běh - štafetový běh - skok do dálky - skok vysoký - hod granátem - vrh koulí (CH)	- zdokonaluje techniku běhu, hodu granátem - prohlubuje svoji vytrvalost, základy techniky skoku do dálky z optimálního rozběhu - zvládá základy techniky skoku do výšky a vrhu koulí (CH) - přeskočí v běhu přiměřenou překážku
- úpoly - úpolové hry	dokáže využít základů sebeobrany

• přetahy, přetlaky	
• estetické a kondiční formy cvičení s hudbou (D)	• zvládá improvizaci na hudební doprovod
• zimní sporty • bruslení • hokej (CH)	• zvládá jízdu vzad, změnu směru jízdy • uplatňuje základní pravidla ledního hokeje (CH)
Činnosti podporující pohybové učení	
• komunikace v Tv - spolupráce • organizace prostoru a pohybových činností	• zvládá funkci cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, užívá internet • rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora • naplánuje s dopomocí sportovní utkání
zásady jednání a chování v různém prostředí	• zvládá základní údržbu cvičišť • zpracovává naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci • prakticky zvládá základní způsoby přežití v přírodě, uplatňuje je v modelových situacích

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Vyučovací předmět: PRACOVNÍ ČINNOSTI

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Vzdělávací oblast Člověk a svět práce postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků. Cíleně se zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělávání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti.

V předmětu Pracovní činnosti prostřednictvím pracovních praktických činností žáci získávají základní a praktické pracovní dovednosti a návyky z různých oblastí, poznávají vybrané materiály a jejich užití vlastností, suroviny, plodiny, učí se vhodně volit a používat při práci vhodné nástroje, nářadí, pomůcky, pracovat s dostupnou technikou a osvojují si jednoduché pracovní postupy potřebné pro běžný život. Osvojují si zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, hygieny práce, základy organizace a plánování práce a technologické kázně. Vytváří si aktivní vztah k ochraně a tvorbě životního prostředí a pozitivní postoj k řešení ekologických problémů. Získávají orientaci v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce. Vytváří si pozitivní vztah k práci a racionální, odpovědný a tvořivý postoj k vlastní činnosti a její kvalitě. Získávají prvotní poznatky a dovednosti významné pro jejich další životní a profesní orientaci.

Učivo jednotlivých částí ve vzdělávací oblasti Člověk a svět práce v předmětu Pracovní činnosti se prolíná celým druhým stupněm.

Vyučovací předmět Pracovní činnosti má v každém ročníku 2. stupně časovou dotaci 1 hodinu týdně.

Výuka probíhá ve třídách, v okolí školy (přírodní učebna, školní zahrada), školní dílny.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

Učitel:

- volí učivo ve shodě s individuálními možnostmi a zájmy žáků
- respektuje rozdílné schopnosti žáků
- žákům umožňuje ve vhodných případech realizovat vlastní nápady, podněcuje jejich tvořivost
- povzbuzuje žáky ve formování vlastních návrhů, netradičních řešení, hledání dalších možných řešení
- individuálním přístupem k žákům maximalizuje jejich šanci prožít úspěch
- vede žáky k tomu, aby posoudili svůj vlastní pokrok, kriticky zhodnotil výsledky svého učení

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- poskytuje žákům možnost formulovat vlastní úsudek s využitím svých zkušeností při řešení problémů
- usiluje o to, aby si žák práci rozmyslel, naplánoval, vyřešil, volil vhodné způsoby řešení a při nezdaru se nenechal odradit

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo školu
- učí žáky obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň poslouchat a přijímat názory druhých
- používá metody týmové práce a kooperativního učení a jejich prostřednictvím vede žáky ke spolupráci při vyučování
- usiluje o to, aby žák využíval získané komunikativní dovednosti ke kvalitní spolupráci s ostatními žáky

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- poskytuje žákům různé příležitosti dosáhnout úspěchu a prožít pocit uspokojení při jeho dosažení
- vede žáky k tomu, aby si vzájemně pomáhali a o pomoc si slušným způsobem požádali
- vede žáky k tomu, aby mezi sebou efektivně spolupracovali, ocenili zkušenosti druhých

Kompetence občanské

Učitel:

- vytváří u žáků smysl pro kulturu a tvořivost
- vede žáky k uvědomění si svých povinností a nutnosti dodržování stanovených pravidel

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci

- usiluje o to, aby pracovní činnosti žáků měly prakticky uplatnitelný konkrétní výstup
- v pracovním vyučování vede žáky k bezpečnému a účinnému používání různých materiálů, nástrojů a vybavení s důrazem na dodržování pracovních postupů a pravidel bezpečnosti práce a ochrany zdraví svého a druhých
- důsledně vede žáky k dodržování vymezených pravidel, ochraně zdraví a k plnění svých povinností a závazků

Kompetence digitální

Učitel

- vede žáky k využívání digitálních technologií, aby zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy

Do vyučovacího předmětu Pracovní činnosti jsou zařazena průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova

Environmentální výchova

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

Osobnostní a sociální výchova (6. - 9. ročník) – Součást běžné výchovně vzdělávací práce každé vyučovací hodiny.

Rozvoj schopností poznávání

- řešení problémů, získávání dovedností a návyků praktickou činností při užití vhodných nástrojů, nářadí, pomůcek

Sebepoznání a sebepojetí

- uvědomění si vlastních možností při vykonávání práce

Seberegulace a sebeorganizace

- organizace času
- dodržování řádu školních dílen
- dodržování zásad hygieny a bezpečnosti práce

Kreativita

- volba vhodného postupu, tvořivé, odpovědné řešení vzniklé situace

Kooperace a kompetice

- práce ve dvojicích, ve skupině

- vzájemná pomoc

Enviromentální výchova (6. - 9. ročník)

Základní podmínky života

- půda
- ochrana, ovoce, zelenina, okrasné rostliny...

Lidské aktivity a problémy životního prostředí

- zemědělství
- přirozená a umělá hnojiva

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Předmět: Pracovní činnosti
Ročník: 6. – 9. ročník

Učivo	Výstup ŠVP
PĚSTITELSKÉ PRÁCE, CHOVATELSTVÍ	<u>Žák dle svých schopností:</u>
Základní podmínky pro pěstování	- uvědomuje si sled prací na zahradě - zvládá jednoduché pracovní postupy práce s půdou - získá základní znalosti o výživě a ochraně rostlin a ochraně půdy, upřednostňuje ekologická hlediska - dokáže si plánovat a organizovat svou činnost - volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin - používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu - poskytne první pomoc při úrazu - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - dodržuje technologickou kázeň
Zelenina	- zná význam zeleniny pro zdraví člověka - rozdělí zeleninu do skupin - zná podmínky a zásady pěstování zeleniny
Okrasné rostliny	- rozlišuje externí a interní okrasné rostliny - zvládá základy pěstování a ošetřování pokojových květin - používá živé a suché rostliny pro vazbu - dokáže vytvořit jednoduchou vazbu
Ovocné rostliny	- vyjmenuje druhy ovocných rostlin - seznamuje se s jednoduchými pracovními postupy při pěstování ovocných rostlin

	- zná jednoduché zpracování a uskladnění plodů
Léčivé rostliny a koření	- orientuje se v nejznámějších léčivých rostlinách - zná základní zásady sběru, sušení a uchovávání - zná účinky vybraných léčivek - pozná nejběžnější jedovaté rostliny
Chovatelství	- má základní znalosti o chovu zvířat v domácnosti - dovede zvážit zavedení chovu v domácnosti - prokáže znalost zásad bezpečného kontaktu se zvířaty - poskytne první pomoc při úrazu způsobeným zvířetem

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Předmět: Pracovní činnosti
Ročník: 6. -9. ročník

Učivo	Výstup ŠVP
SVĚT PRÁCE	<u>Žák dle svých schopností:</u>
Trh práce	- orientuje se v základních pojmech - orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí a má o nich konkrétní představu - uvědomuje si požadavky na konkrétní práci
Volba profesní orientace	- posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy - uvědomí si nevyhnutelnost změn v životě, zamyslí se nad změnami, se kterými se bude muset vyrovnat po odchodu ze ZŠ - dokáže využít informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělání - uvědomuje si své osobní vlastnosti, schopnosti, zdravotní stav,...které ovlivňují jeho reálné možnosti při volbě SŠ
Možnosti vzdělávání	- má základní představu o náplni učebních a studijních oborů - seznámí se s informacemi o přijímacím řízení - dokáže vyhledávat, třídit a správně využívat informace - uvědomuje si potřebu celoživotního vzdělávání
Zaměstnání	- z dostupných zdrojů vyhledává potřebné informace o pracovních příležitostech - vyhledává možné pracovní příležitosti - uvědomuje si problém nezaměstnanosti - ví, kam se v případě problémů, obrátit - uvědomí si, co od něj očekávají zaměstnavatelé, jak očekávání naplnit

	- prokáže schopnost prezentace své osoby
Podnikání	- zná nejčastější formy podnikání - dokáže vyhodnotit výhody a nevýhody plynoucí z podnikání - váží si lidské práce a jejích výsledků

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Předmět: Pracovní činnosti
Ročník: 6. – 9. ročník

Učivo	Výstup ŠVP
PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY	<u>Žák dle svých schopností:</u>
Vlastnosti materiálu, užití v praxi Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování Jednoduché pracovní operace a postupy	- provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň - organizuje a plánuje svoji pracovní činnost - ke své práci si umí vybrat vhodný materiál, pracovní nástroje a nářadí - zná základní pracovní pomůcky, nářadí a nástroje - řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí - organizuje a plánuje svoji pracovní činnost - dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; - poskytne první pomoc při úrazu
Organizace práce, důležité technologické postupy Technické náčrty a výkresy Tradice, řemesla	- užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku - pracuje dle slovní instrukce, popisu práce a zvládá pracovat dle předlohy - pracuje i podle vlastní fantazie - vytváří složitějšími pracovními operacemi a postupy různé výrobky z daného materiálu - volí vhodné pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu - zná řemesla a uvědomuje si jejich důležitost

Vyučovací předmět: Náboženství

Charakteristika vyučovacího předmětu

Náboženství je vyučováno od 1. do 9. ročníku v této časové dotaci:

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Počet hodin	1	1	1	1	1	1	1	1	1

Náboženství se vyučuje jako nepovinný předmět, pokud se k předmětu náboženství uskutečňovanému danou církví nebo náboženskou společností přihlásí alespoň 7 žáků školy. (Zákon č. 561/2004 Sb., Školský zákon, par. 15) Tento zákon upravuje podmínky vyučování náboženství a vychází z ustanovení zák. č. 2/1993 Sb., Listina základní práv a svobod, hl. 2, odd. první, čl. 16.

Předmět se vyučuje v učebnách školy, a to buď po jednotlivých ročnících, nebo ve skupinách, v nich je sdruženo více ročníků. To závisí na momentálním zájmu rodičů a dětí o výuku tohoto předmětu.

Vyučující nepovinného předmětu náboženství je v pracovněprávním vztahu ke škole, kde vyučuje, disponuje pověřením statutárního orgánu církve pro výuku náboženství a současně splňuje předpoklady pro výkon činnosti pedagogického pracovníka podle zákona 563/2004 Sb., Zákon o pedagogických pracovnících, par. 14.

Obsahy jednotlivých ročníků jsou děleny do tematických celků, které na sebe spirálovitě navazují a cyklicky se prolínají. Nepovinný předmět Náboženství se v širším slova smyslu orientuje na obecně lidské jevy, jako jsou důvěra, vděčnost, odpouštění, radost, štěstí, ochota pomoci nebo schopnost tušení dimenzí, které člověka přesahují. V tomto pojetí kultivuje duchovní rozměr osobnosti, který je vlastní každému člověku, a to v duchu římskokatolického náboženství. Doprovází dítě v jeho otázkách po smyslu života vyjádřených v těchto existenciálních potřebách člověka: být přijímán a milován, poznávat měřítko a motivaci správného jednání a orientovat podle nich svůj život, moci se sdílet a mít životní perspektivu. Náboženství a víra postihují život ve všech dimenzích, vychovávají tak v člověku schopnost vnímat svůj život jako prostor, v němž se setkává také s Bohem. Nepovinný předmět Náboženství zachovává princip vzájemného vztahu mezi současným životem a vírou předávanou tradicí, inspiruje a udržuje dialog mezi oběma rovinami.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- vedeme žáky k třídění informací a na základě jejich propojení ke schopnosti využívat je v procesu učení a v praktickém křesťanském životě
- na základě biblických příběhů rozvíjíme schopnost žáků promýšlet události svého života
- vedeme žáky ke správnému používání termínů, symbolů a znaků, k jejich vysvětlení a uvedení do souvislostí
- vedeme žáky k porozumění symbolickému způsobu vyjadřování v biblických příbězích a o průběhu liturgického roku

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k věnování pozornosti morálním konfliktům v rozsahu dětských zkušeností a ke konfrontaci s Desaterem
- poskytujeme žákům dostatek příležitostí k diskuzím o sociálních kontextech, v nichž se odehrává křesťanské morální rozhodování
- vedeme žáky ke schopnosti obhájit svá etická rozhodnutí a k připravenosti nést za tato rozhodnutí odpovědnost

Kompetence komunikativní

- poskytujeme žákům dostatek příležitostí k slovním či výtvarným projevům, v nichž mohou vyjádřit svůj názor
- vedeme žáky k rozlišování mezi typy předmětů a záznamů biblických, modlitebních, liturgických a mezi uměleckou literaturou a odbornými texty
- vedeme žáky k rozvoji neverbální komunikace a k porozumění symbolice liturgického jednání
- seznamujeme žáky s možnostmi mediálních prostředků a učíme je využívat tyto prostředky pro získávání informací

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k promýšlení vlastního postoje vůči pluralitě světonázorů svých spolužáků
- vedeme žáky k uvědomění si, že patří do konkrétní sociální skupiny, v níž je schopen pozitivně působit
- vedeme žáky k ovlivňování vnitřního světa své osobnosti a vnímání sociálního významu událostí zažitých ve svém okolí

Kompetence občanské

- vedeme žáky k respektování vnitřních hodnot člověka, ke schopnosti vcítit se do situace ostatních lidí, k odmítání útlatku a hrubého zacházení
- vedeme žáky k uvědomění si povinnosti postavit se proti fyzickému i psychickému násilí, přičemž se zaměřujeme na sociální rozměr víry a hříchu
- rozvíjíme zodpovědný postoj žáka vůči sobě, světu i Bohu

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k bezpečnému a účinnému používání materiálů, nástrojů a vybavení při zpracovávání daných témat ve výuce
- vyžadujeme dodržování vymezených pravidel a povinností z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých a ochrany životního prostředí
- zadáváme úkoly tak, aby žáci byli schopni využít poznatků z běžné praxe

1. ročník		
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	VZDĚLÁVACÍ OBSAH
- jmenuje projevy starosti Boha o člověka - definuje vlastní jedinečnost, jedinečnost druhého a respektuje ji - pojmenuje věci ve svém okolí a jejich význam pro svůj život - procvičí si základy soustředění a zúčastní se aktivně děkovné modlitby - vnímá zvuky kolem sebe, objevuje naslouchání ticha - definuje pozitivní vztah k věci, kterou má rád - vysvětlí projevy důvěry a lásky - definuje své místo v rodině a modlitbu za rodiče - navrhne způsoby, jak může druhým pomáhat - popíše atmosféru oslavy jako přátelského setkání u společného stolu - vysvětlí vlastními slovy symboliku společného stolu, jako znamení společenství a dáreků, znamenajících radost pro dávajícího i pro obdarovaného - pojmenuje ve svém okolí znamení křesťanského světa a vysvětlí znamení kříže - vysvětlí význam slova „církev“ jako velké rodiny, která se schází na společné oslavě, raduje se a děkuje Bohu - vysvětlí pojem církev – rodina, do které patří také svatí, kteří nám pomáhají svými přímluvami - vlastními slovy interpretuje legendu o svatém Mikuláši a tradice s ní spjaté	BŮH NÁM DÁVÁ ŽIVOT • Každý jsme jiný, a to je dobře • Umiš se dobře dívat? • Umiš dobře naslouchat? • Koho mám nejvíc rád? • Moje ruce umějí pomáhat • Slavíme • Modlitba • Modlitba Otče náš Slavnost Všechny svatých • Křesťanský patron Svatý Mikuláš	Položit základ vztahům ve skupině Jméno a jedinečnost člověka Položit základy soustředění a vnímat ne-obyčejně obyčejné věci Biblický příběh o starostlivosti dobrého pastýře Žijeme v rodině Bůh říká lidem: Mám vás rád Děkovná modlitba za rodiče Pomoc přijímat a poskytovat Prosebná modlitba za kamarády Dar jako znamení lásky Narozeniny a děkovná modlitba za dar života Lidé zakoušejí Boží podporu, vyprávějí o ní a odpovídají na ni znameními a slovy Znamení křesťanského světa Znamení kříže Výuka prvních slov modlitby Otče náš Kostel a základní předměty v kostele, zejména pak obětní stůl, svatostánek a křtitelnice Svatí, kteří odpovídali na Boží lásku
- objasní pojem advent, které vyjadřuje dobu přípravy na velkou slavnost – oslavu Ježíšových narozenin - vysvětlí vztah mezi slovem „dar“ a Ježíšem, kterého milující Bůh dává lidem - porovná vlastnosti své hodné maminky a Ježíšovy maminky - seznámí se s událostí	BŮH NÁM DÁVÁ SVÉHO SYNA Advent Maria – Ježíšova matka Josef – Ježíšův ochránce Betlémské události Betlémská hvězda	Smysl a hodnota darů Symbolika světla na adventním věnci Osobnost maminky Zvěstování Páně Osobnost otce Portrét osobnosti svatého Josefa Vánoční evangelium Oslava ve společenství Mudrci se klanějí malému Ježíškovi

Zvěstování Páně s důrazem na Mariinu důvěru v Boha - porovná vlastnosti správného tatínka s vlastnostmi svatého Josefa - objasní, jak se Bůh stará o rodinu svého Syna - porovná nenápadnost a chudobu Ježíšova narození a svět Vánoc, v němž se mnohé děti pohybují - vysvětlí znamení betlémské hvězdy, která je světlem ukazujícím cestu - propojí vánoční události s dnešním světem a doplní, co pro něj může být „hvězdou“		Znamení betlémské hvězdy
- za pomoci obrázků pojmenuje hlavní biblické události - popíše, co obsahuje Bible, objasní význam této knihy jako daru lidem - popíše přírodní podmínky biblické země, vysvětlí slova: poušť, řeka, jezero a názvy měst Betlém a Nazaret - porovná podmínky života v Palestině s dnešním životním stylem - reprodukuje Ježíšův první zázrak na svatbě v Káni Galilejské - porovná Ježíšovu moc proměnit vodu ve víno a schopnost proměnit smutek v radost - popíše okolnosti povolání učedníků a vyjmenuje jména některých z nich - vysvětlí, co znamená být Ježíšovým učedníkem - reprodukuje biblickou událost, kdy Ježíš utiňuje bouři - vyvodí závěry pro situace, kdy má strach - vysvětlí význam slova podobenství a přirovnání o domu postaveném na skále - posoudí nutnost pevných základů vlastního života - reprodukuje biblickou událost, kdy Ježíš uzdravuje slepého - aplikuje závěr příběhu na	BŮH NÁM DÁVÁ SVÉ SLOVO • Bible • Země, ve které Ježíš žil • Svatba v Káni Galilejské • Ježíš povolává učedníky • Ježíš utiňuje bouři • Ježíš učí • Ježíš uzdravuje slepého	Boží slovo, Boží dar člověku Základní reálie biblické země Svatba v Káni Galilejské Ježíš povolává učedníky Základ společenství, které trvá dodnes Ježíš utiňuje bouři Podobenství o domu na písku a na skále Uzdravení slepého

přítomnost nemocných nebo postižených lidí ve svém okolí a své chování k nim		
- provede rozbor jednání lidí v různých typových situacích a odliší správné jednání od nesprávného - porovná proměny přírody kolem nás s atmosférou velikonočních událostí - vysvětlí znamení kříže jako znamení smrti a nového života reprodukuje děj křížové cesty podle obrázků - navrhne způsoby, jimiž lze projevovat chválu, úctu a spolu s druhými se radovat - popíše Ježíšův vjezd do Jeruzaléma a hlavní události Svatého týdne - interpretuje průběh poslední večeře jako událost, kdy se Ježíš loučí s přáteli a dává jim jako dar sám sebe - objasní symboliku chleba - vysvětlí, jak bolest a smutek patří k lidskému životu, a že Ježíš nás v nich doprovází - reprodukuje v jednoduché souvislosti s velikonoční liturgií události Svatého týdne - vysvětlí symbol světla, slunce, zvonů a vysvětlí znamení na velikonoční svíci - reprodukuje událost vzkříšení - reprodukuje události ve večeradle, kdy se Ježíš dává poznat všem apoštolům - objasní důvod radosti Ježíšových učedníků a touhu učedníků předávat tuto radost dál - vysvětlí význam neděle jako dne, kdy oslavujeme Ježíšovo zmrtvýchvstání - vysvětlí křesťanské slavení neděle jako oslavy Ježíšovy stálé přítomnosti ve společenství věřících - reprodukuje událost Ježíšova nanebevstoupení a příslib, že Ježíš pošle „pomocníka“ - uvede situace, ve kterých odchod a rozloučení nemusí	BŮH NÁM DÁVÁ NOVÝ ŽIVOT • Postní doba • Kříž • Svatý týden • Poslední večeře • Ježíš zemřel a žije • Ježíš je vzkříšení a život • Pokoj vám! • Neděle • Ježíš odchází k Otci	Pozorování a vcítění se do přírody, která se probouzí k životu. Křížová cesta Společná oslava Květné neděle Vstup do Svatého týdne Poslední večeře jako slavnost Velikonoční události Ježíš se dává poznat učedníkům Smysl prožívání neděle a nedělní bohoslužby Událost Ježíšova odchodu k Otci

vždy znamenat ztrátu		
- vysvětlí vážnost dodržení slibu - reprodukuje události seslání Ducha Svatého a zaměří pozornost na viditelné i neviditelné proměny, které způsobuje - porovná lásku své maminky s láskou Marie, „maminky všech lidí“ - navrhne způsoby projevení vděčnosti za lásku - navrhne formy jednání lidí, kteří patří mezi Ježíšovy přátele - ilustruje fakt, že Duch Svatý působí i dnes - vysvětlí pojem církev jako společenství lidí sjednocených v Duchu Svatém, kteří žijí své radosti i problémy a scházejí se ke společné modlitbě - vysvětlí pojem „modlitba“ a zopakuje modlitbu Otče náš - zformuluje rozdíl mezi modlitbou díky, proseb a chvál - navrhne způsoby, jak člověk může dál šířit dobro a radost	BŮH NÁM DÁVÁ RADOST • Ježíš nás nenechává samotné • Maria • Jsme světlo světa • Církev • Modlitba Otče náš • Rozcházíme se, abychom se sešli	Událost seslání Ducha Svatého Mariina láska jako vzor mateřské lásky Přirovnání Ježíšových přátel ke světlu světa a soli země Ježíš jako základ církve Modlitba Otče náš Modlitba vlastními slovy Jděte do celého světa

2. ročník		
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	VZDĚLÁVACÍ OBSAH
- vysvětlí Boží přítomnost v díle stvoření a ve společenství - formuluje díky Bohu Otci za jeho dobrotu a blízkost o prázdninách - poznává původ věcí jako výsledek spolupráce Boha s člověkem - popíše zprávu biblického textu o vzniku země a života - vlastními slovy vyjádří, že celý svět je znamením Boží lásky k člověku - vysvětlí na konkrétním případě úlohu anděla - objasní význam modlitby k andělu strážnému - na základě biblického příběhu jmenuje podstatné rysy člověka jako obrazu Boha - objasní skutečnost, že člověk je stvořen z lásky a má ji šířit dál - reprodukuje biblickou zprávu o selhání prvních lidí - vyvodí z konkrétních příkladů důsledky rozhodnutí se člověka pro dobro nebo pro zlo - jednoduše formuluje, v čem spočívá hodnota každého člověka - odvodí, že odlišnost lidí je pro něj obohacením, ne překážkou - reprodukuje biblický příběh Noeho - demonstruje postoje důvěry a poslušnosti na konkrétních případech - reprodukuje biblický příběh rozdělení lidstva a základy jeho symbolické interpretace - objasní, jak zaměřenost na sebe vzdaluje člověka od druhých lidí	VŠECHNO STVOŘENÉ NÁM VYPRÁVÍ O BOHU • Děkujeme za prázdniny, za domov a kamarády • Díváme se kolem sebe • Bůh vše udělal pro nás • Anděle, Boží služebníci a poslové • Člověk jako Boží obraz • Selhání prvních lidí • Po prvním hříchu • Bůh zachraňuje • Kdo chce být jako Bůh?	Zážitky a dojmy z prázdnin Obnovení atmosféry důvěry a upřímnosti Děkovná modlitba Boží stvoření v přírodě Původ materiálů, ze kterých vznikají lidská díla Boží stvoření ve světě techniky Stvoření světa Andělé, jejich poslání a služba Místo člověka v řádu stvoření Jedinečnost a odpovědnost za svět Selhání prvních lidí Každý jsme jiný a není třeba si závidět Noe – příklad víry Touha po lásce, porozumění a záchraně

- vysvětlí slovo Advent a základní smysl této liturgické doby - objasní souvislost poselství Adventu s touhou po záchraně z tíživé situace - reprodukuje příběh židovské dívky Marie a její příbuzné Alžběty - interpretuje obsah modlitby Zdravas Maria - popíše historickou událost narození Ježíše Krista - zdůvodní zájem společnosti o lidi, kteří nejsou hned sympatičtí	BŮH K NÁM MLUVÍ • Bůh slibuje Zachránce • Zvěstování příchodu Božího syna • Z Nazaretu do Betléma	Starý zákon jako čas očekávání Zachránce Proroci Bůh neopouští člověka ani po jeho selhání Modlitba Zdravas Maria Události Ježíšova narození v Božím plánu Josef a Maria – příklady důvěry
- vyjádří vlastními slovy poselství Ježíšova narození v chudobě a slabosti - objasní, jakým způsobem jsou dárky vyjádřením radost z obdarovávání Bohem - popíše postavy tří králů a symboliku jejich darů - vysvětlí, kdy člověk jedná jako král – když bude trpělivý, rozdělí se s druhými - vysvětlí symbol posvěcené svíce - vysvětlí symboliku světla jako symbolu radosti a dobra v našem jednání - zdůvodní, kdy naše jednání je pro naše okolí přínosem a kdy naopak kazí vztahy - porovná životní podmínky lidí na přelomu letopočtu a dnes - popíše událost nalezení Ježíše v chrámě, kdy dvanáctiletý Ježíš přerušuje své mlčení a poodhalí tajemství svého poslání - porovná události Ježíšova křtu s podstatnými rysy svátosti křtu - vysvětlí, co přináší křest do života křesťana - reprodukuje biblický příběh o pokušení Ježíše na poušti - pojmenuje zlo v tomto příběhu a rozpozná ho	BŮH K NÁM PŘÍCHÁZÍ • Narodil se Kristus Pán • Mudrci se klanějí dítěti, útěk do Egypta • Ježíš – světlo národů • Ježíšovo dětství • Ježíšův křest • Pokušení na poušti	Oslava Vánoc jako oslava příchodu Zachránce, jehož velikost stojí v protikladu s chudobou, ve které se rodí Symbolika darů Slavnost Zjevení Páně Svátek Uvedení Páně do chrámu Symbol světla Reálie života obyvatel Nazareta Ježíšův křest Svátost křtu Význam slova pokušení a jeho současné podoby

- příkladech ze současného života - vysvětlí pojem „pokusení“		
- vlastními slovy popíše Petrovu zkušenost na moři - porovná biblickou situaci se situacemi v životě - vysvětlí, co je to nemoc a rozliší nemoc tělesnou od nemoci hříchem - zdůvodní na konkrétních příkladech potřebu vnitřního uzdravení - vlastními slovy na základě velikonočních událostí vysvětlí, proč se křesťan nemusí bát smrti - pojmenuje situace v životě, kdy si lidé dokáží vzájemně pomoci zvládnout své těžkosti - vysvětlí některé symboly Květné neděle - porovná rozdíly mezi králem a Ježíšem - vysvětlí, co přináší lidem pokoj a spravedlnost - zařadí gesto umývání nohou do příběhu poslední večeře, vysvětlí symboliku tohoto gesta - na základě obrázků reprodukuje události Ježíšova utrpení a smrti - vysvětlí význam utrpení v životě člověka - reprodukuje první zprávy evangelia o Ježíšově vzkříšení - vysvětlí symboliku velikonoční svíce – paškálu - vysvětlí pojem „naděje“ - reprodukuje události ve večeradle - porovná situaci Ježíšových učedníků a dnešních křesťanů	JEŽÍŠ JE TEN, KTERÝ MÁ MOC Ježíš kráčí po moři Ježíš uzdravuje ochrnutého Ježíš je Pánem nad životem Ježíšův vjezd do Jeruzaléma Poslední večeře Ježíšovo umučení Ježíš vstal z mrtvých Zmrtvýchvstalý Pán se zjevuje	Zkušenost strachu a zkušenost důvěry Věrnost přátel Ježíš odpouští hříchy Ježíš má moc nad životem a smrtí Liturgie Květné neděle Rozdíl mezi králem pozemského království a králem Božího království Mytí nohou jako znamení pokorné služby Křížová cesta Svatý týden v liturgii Kontrast liturgie Květné neděle a Velkého pátku Velikonoční třídění Symbolika paškálu Velikonoční události
- zařadí události Mariina života do časových souvislostí	CO ZNAMENÁ ŽÍT JAKO JEŽÍŠ Poznáváme Pannu Marii	Květen – mariánský měsíc Shrnutí probraných událostí Mariina života

- porovná úlohu maminky v životě dítěte a Marie v rozměru starosti o celou církev - uvede příklady nezištné pomoci - diskutuje o možnostech pomoci lidem v nouzi ve svém městě - na základě předchozích znalostí popíše zákonitosti růstu semene v přírodě - aplikuje některé zákonitosti působení slov na změnu života člověka na základě jednoduchých příběhů	Chceme pomáhat bližním Jdeme za Ježíšem do Božího království	Význam májové pobožnosti Cvičení na soucítění Slavnostní četba z Bible
- chronologicky zařadí události Letnic k ostatním událostem Ježíšova života - vysvětlí symboliku Ducha Svatého - popíše uspořádání církve v současnosti vysvětlí význam křtu pro křesťany - vysvětlí způsob zapojení každého pokřtěného do církve - objasní základní pravdy katolické nauky o posmrtném životě a přípravu na něj již v současnosti - na základě obrázků vlastními slovy reprodukuje základní učivo roku - rozpozná souvislost s obsahem modlitby Vyznání víry - objasní symboliku znamení kříže	BŮH JE TROJEDINÝ • Seslání Ducha Svatého • Církev jako společenství Božího lidu • Navždy v domě Otcově • Bůh se nám dává poznat jako Otec, Syn a Duch Svatý	Prameny křesťanské naděje Znamení kříže Apoštolské vyznání víry
- vysvětlí pojem svatost, aplikuje tento pojem na život současného člověka - vysvětlí symboliku adventního věnce - popíše některé prvky slavení velikonočních svátků - vysvětlí hlavní symboly liturgie Popeleční středy	TÉMATY K LITURGICKÉMU ROKU Slavnost Všechny Svatých, Vzpomínka na všechny věrné zemřelé Advent Popeleční středa Dárek na prázdniny	Slavnost Všechny svatých a Vzpomínka na všechny věrné zemřelé Svatý Václav Svatá Anežka, svatá Zdislava Prohloubení prožívání adventu ve společenství Symbolika adventního věnce Popelec, postní doba

3. očník		
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	VZDĚLÁVACÍ OBSAH
- vysvětlí, co znamená Boha chválit a děkovat mu - vlastními slovy vyjádří, v čem spočívá štěstí člověka - objasní pojem „dědičný hřích“ a jeho význam - provede rozbor příběhu Kaina a Abela a na jeho základě vysvětlí, co je hřích, jaké jsou jeho důsledky a jak Bůh jedná - uvede příklady dobrého jednání lidí ve svém okolí - objasní úlohu Marie, skrze kterou Bůh slíbil záchranu všem lidem - vysvětlí význam přímluvy Marie, jako matky lidí	BŮH K NÁM PŘÍCHÁZÍ • Děkujeme za prázdniny • Štěstí prvních lidí • Hřích a jeho důsledky • Bůh slibuje záchranu	Zážitky z prázdnin Uvedení prázdninových zážitků do vztahu k Bohu Štěstí prvních lidí jako společenství s Bohem Selhání prvních lidí jako jednání, kterým se člověk připravuje o Boží blízkost Příběh Kaina a Ábela Bůh slibuje prvním lidem záchranu Maria jako žena, jejíž příchod na svět je pro lidstvo velkou nadějí
- objasní úlohu Desatera jako pravidel, která pomáhají uspořádat život člověka - vysvětlí význam těchto pravidel pro naše štěstí - uvede projevy Boží lásky vůči lidem a vysvětlí, proč může člověk Bohu věřit a o všem s ním mluvit - vysvětlí pojem víry jako daru - objasní důvody, které vedou k úctě k předmětům vyjadřujícím náboženské postoje lidí (náboženské symboly různých náboženství) - navrhne vhodné způsoby slavení neděle a její význam jako Boží dar pro člověka - uvede vztah mezi zachováváním čtvrtého přikázání a harmonickými vztahy v rodině - vysvětlí význam přikázání „nezabiješ“ pro vztah člověka k sobě samému i vztahy lidí mezi sebou - objasní význam přijetí jedinečnosti každého člověka a nenahraditelnost hodnoty čistého srdce - vyvodí důsledky, ke kterým	DESATERO, CESTA KE ŠTĚSTÍ • Mojžiš přijímá Desatero • Bůh – první přikázání • Boží jméno a Boží věci – druhé přikázání • Neděle není všední den – třetí přikázání • Rodina – čtvrté přikázání • Život a zdraví – páté přikázání • Čisté srdce – šesté a deváté přikázání • Lepší je dávat než brát – sedmé a desáté přikázání • Lidské slovo – osmé přikázání	Desatero jako pravidla, kterými Bůh lidem ukazuje cestu ke štěstí Desatero jako životní pravidla, která neomezují, ale osvobozují Setkávání s Bohem v díle stvoření Setkávání s Bohem v životě Ježíše Krista Setkávání s Bohem v modlitbě Víra jako zkušenost, že Bohu na člověku záleží Jméno a jeho význam v životě člověka Boží jméno jako vyjádření toho, že Bůh je člověku nablízku Příběh o sedmi bratrech – životní rytmus střídání práce a odpočinku Člověk jako neopakovatelné Boží dílo Schopnosti a vlastnosti jako poklad, který je třeba objevit a rozvíjet Síla lidského slova, schopnost mluvit jako Boží dar Pravdivé slovo proti lži

vede dodržování nebo nerespektování příkázání, které chrání člověka i jeho majetek - na konkrétních příkladech uvede důsledky působení slov v kontaktu mezi lidmi vysvětlí pojem křivé svědectví		
- reprodukuje příběh Zachea a vysvětlí význam proměňující Boží lásky - na příběhu uzdravení ochrnutého popíše velkou Boží lásku ke každému člověku – k jeho tělu i duši - na příběhu o dobrém otci a jeho dvou synech demonstruje, že Bůh na člověka stále čeká a raduje se z jeho návratu - vysvětlí pojem svědomí jako daru od Boha, který nám pomáhá dobře se rozhodovat - navrhne řešení situací, kdy jednání ve shodě se svědomím přináší člověku radost - objasní, co svátost smíření působí a jak probíhá - vysvětlí význam odpuštění pro život člověka	POZVÁNÍ K HOSTINĚ • Ježíš chce být hostem u Zachea • Ježíš a jeho láska k lidem • Bůh nás miluje, proto nám odpouští • Můj postoj k Bohu, lidem a sobě Slavíme svátost smíření	Příklad Ježíšova postoje k odmítanému člověku, kdy mu svým přijetím pomáhá v zásadní proměně života Uzdravení nemocného a odpuštění hříchů jako příklad Ježíšovy lásky ke každému člověku Obraz Boha jako čekajícího Otce, ochotného přijmout vždy své děti zpět Svědomí jako Boží dar Svátost smíření jako svátost radosti z návratu k Bohu
- definuje důsledky Ježíšovy smrti a vzkříšení pro život člověka - navrhne, jakým konkrétním jednáním může i on měnit svět k lepšímu - popíše jednotlivé svátosti jako zvláštní dary Boží lásky	SVÁTOSTI, ZNAMENÍ BOŽÍ LÁSKY • Připravujeme se na veliké dny – Postní doba • Svátosti – znamení Boží milosti	Postní doba jako doba zamyšlení nad velikostí Boží lásky Svátosti jako viditelná znamení Boží lásky
- reprodukuje průběh a objasní význam biblické události poslední večeře - vysvětlí souvislost poslední večeře se mší svatou - pojmenuje části liturgického prostoru místního kostela a liturgické předměty - vysvětlí způsoby a důležitost přípravy na mši svatou	HOSTINA S JEŽÍŠEM • Poslední večeře – mše svatá • Mše svatá – připravujeme stůl • Části mše svaté – bohoslužba slova • Části mše svaté – bohoslužba obětí • Části mše svaté – proměňování	Oslava svátků, narozenin a významných událostí v lidském životě Slavení mše svaté jako zpřítomnění Ježíšovy lásky k lidem Příprava liturgického prostoru a obětního stolu Osobní příprava na mši svatou Části mše svaté Bohoslužba slova jako první hlavní část mše svaté Vysvětlení významu a nácvik

- vysvětlí obsah jednotlivých částí bohoslužby slova - doplní správné odpovědi na jednotlivé aklamace - objasní význam obětních darů - vysvětlí význam vnějších gest při obětování darů - objasní pojem „proměňování“ - reprodukuje slova, jimiž se proměňuje chléb a víno v Tělo a Krev Krista - objasní účinky sv. přijímání - navrhne strukturu oslavy prvního svatého přijímání ve farnosti a v rodině - objasní význam pravidelné účasti na mši svaté a na slavení svátostí	• Části mše svaté – svaté přijímání • První svaté přijímání v naší farní rodině • Eucharistie a život	odpovědi na jednotlivé aklamace bohoslužby slova Význam obětních darů Bohoslužba oběti, proměňování Výchova k úctě k eucharistii Lidé, se kterými žák prožívá první přijetí svátostí Oslava v rodině a ve farním společenství Základy duchovního života
- zopakuje velikonoční události od Květné neděle až k událostem nedělního rána - porovná příběh Ježíše, doprovázejícího učedníky na cestě do Emauz, s jeho působením v životě člověka - analyzuje proměnu, kterou působí v srdci člověka setkání s Ježíšem - doplní události Mariina života a vysvětlí význam Mariina života jako spoluúčasti na Božím díle záchrany člověka - popíše působení Ducha Svatého v mimořádných událostech, ale také v každém dobru - analyzuje projevy darů Ducha Svatého v sobě, ve druhých lidech i v každodenních situacích - formuluje krátké modlitby, v nichž spontánně oslovuje Boha	HOSTINA SPOLEČENSTVÍ CÍRKVE • Velké dny v životě Ježíše Krista • Pane, zůstaň s námi • Panna Maria – matka a sestra lidí • Duch, který oživuje Prázdniny s Ježíšem	Události Svatého týdne Biblická událost jako naděje, že Ježíš zůstává s námi a že je nám stále nablízku Důležité události Mariina života a jejich nasměrování na Krista Maria jako první vzor křesťanského života Působení Ducha Svatého tehdy a dnes Výchova ke schopnosti vnímat Boží přítomnost v každodenních situacích

4. ročník		
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	VZDĚLÁVACÍ OBSAH
- formuluje své prázdninové zážitky a vyvozuje závěry na základě křesťanského postoje - objasní pojem cesta - popíše budovu místního kostela a její historii - vysvětlí symboliku kostelní věže - zhodnotí úlohu křesťanů v obci - doplní názvy evangelií a počty knih Nového zákona - stručně charakterizuje jednotlivé skupiny knih - zdůvodní význam Bible pro životní orientaci člověka	JSEM NA CESTĚ • Jsem na cestě • Jsme na cestě • Bible, průvodce na cestě	Zařazení prázdninových starostí a radostí do obrazu cesty Aktivity směřující k obnovení vztahů mezi dětmi Věž kostela jako důležitý orientační bod, když zabloudíme na cestě Bůh jako nejdůležitější orientační bod, když zabloudíme na cestě životem Víra jako jiný úhle pohledu na svět Bible jako „ukazatel směru“
- popíše kulturu Egypta – faraon, pyramidy, božstva - popíše situaci Izraelitů, postavu Mojžíše - zdůvodní výjimečnost izraelského národa - interpretuje obsah rozhovoru Mojžíše s Hospodinem - vyvodí, jaké vlastnosti zde projevuje Bůh - vyvodí, v čem spočívá modlitba - vysvětlí obsah slavení židovského svátku Pascha - najde souvislosti s křesťanským slavením Velikonoc - aplikuje poselství vysvobození z otroctví na současný život - vysvětlí podobnost podstatných rysů přechodu moře a křtu - reprodukuje a analyzuje některé situace izraelského národa na poušti - jmenuje důležité charakteristiky zaslíbené země, do níž Izraelité směřují - formuluje vlastní představu cíle života	CESTA DO ZASLÍBENÉ ZEMĚ • Mojžíš • Jsem s tebou • Vyvedu vás ze země otroctví • Přechod přes moře • Putování pouští Do zaslíbené země	Reálie starověkého Egypta Bůh ve znamení ohně a světla Boží jméno jako znamení Boží blízkosti a ujištění Mojžíše o Boží věrnosti Souvislost mezi cestou záchrany člověka Starého zákona a cestou záchrany člověka Nového zákona Souvislost poslední večeře a slavení eucharistie Souvislost události přechodu mořem a svátosti křtu Pokrm z nebe, Voda ze skály Desatero Konec Mojžíšovy životní cesty Konec putování Izraelitů Představy o zaslíbené zemi

- objasní, v čem spočívá výzva adventu - vlastními slovy reprodukuje příběh Lucie - aplikuje jednání dívky jako vzor pro současnost - navrhne možné způsoby pomoci lidem v okolí - analyzuje základní kritéria rozhodování Marie a Josefa - aplikuje poznatky na rozhodování se v životních situacích - najde na mapě hlavní biblická města - formuluje poselství, s ním se vracejí mudrci z Betléma - formuluje vlastní poselství Vánoc	CESTA ZA SVĚTLEM • Probuď se! • Svátá Lucie, která nese světlo • Co píše Lukáš a Matouš o Ježíšově narození • Já jsem světlo světa • Cestu jim ukázala hvězda	Advent jako výzva ke směřování k Ježíši Kristu, světlu světa Svátá Lucie jako příklad aktivního přístupu k životu Panna Maria a svatý Josef jako příklady křesťanského života Opakování adventního poselství: Když cesta mého života směřuje k Bohu, stávám se světlem pro druhé Zpráva o narození Ježíše Významná místa na mapě Izraele
- vysvětlí pojem blahoslavenství - analyzuje způsoby, jimiž lidé usilují o dosažení štěstí - vysvětlí obsah jednoho blahoslavenství - podle textu blahoslavenství formuluje, co dělá člověka šťastným - interpretuje podobenství o hořčičném zrně a podobenství o kvasu - objasní, jak i ze zdánlivě nepatrného začátku může vzniknout velká věc – jen je třeba se umět dívat a nelitovat sil - vyvodí, jak jsou pro něj některé vztahy a předměty cenné a jak je důležité umět se jedné věci vzdát pro druhou - interpretuje podobenství o pokladu ukrytém v poli a podobenství o vzácné perle - reprodukuje biblický příběh o uzdravení slepého a interpretuje jej jako skutek, který dosvědčuje a	BOŽÍ KRÁLOVSTVÍ • Blahoslavenství • Ježíš učí o naději • Ježíš vypravuje o Božím království • Ježíš vypravuje o skrytém pokladu • Slepí vidí... • Hluší slyší... • Uzdravení nemocného s ochrnutou rukou	Událost vyhlášení blahoslavenství jako programu cesty ke štěstí Význam jednotlivých blahoslavenství Ježíšovo učení o Božím království Představy o hodnotách a jejich konfrontace s ideálem Božího království Uzdravení slepého jako znamení Božího království Uzdravení slepého jako nabídka podnětů směřujících k reflexi schopností „vidět“ a „nevidět“ Uzdravení hluchoněmého jako znamení přítomnosti Božího království ve světě Uzdravení nemocného jako znamení přítomnosti Božího království ve světě Uzdravení jako nabídka podnětů směřujících k reflexi svých schopností „slyšet“ podstatné a „jednat“

potvrzuje Boží království - popíše situaci, kdy může být i vidoucí člověk slepý, a hledat cestu vlastního uzdravení - reprodukuje biblický příběh o uzdravení hluchoněmého - rozliší, kdy může být člověk „hluchý“ a „němý“, a hledat cestu uzdravení - interpretuje biblický příběh o uzdravení nemocného s ochrnutou rukou - objasní, co všechno může způsobit svými rukama, a hledat cestu uzdravení		
- diskutuje odpovědi na otázku: „Za koho Ježíše pokládám já?“ „Kdo jsi, Ježíši?“ - objasní souvislost biblického příběhu Ježíšova proměnění na hoře Tábor s příběhy jiných proměn - objasní znaky společenství objasní souvislosti židovské slavnosti „pesach“, slavení Ježíšovy poslední večeře a naší liturgie - interpretuje událost Petrova zapření jako příklad lidského selhání, které se dá proměnit upřímnou lítostí - popíše podobné situace ve vlastním životě a hledá řešení v lítosti, odpuštění a změně jednání - popíše události křížové cesty a interpretuje jednání lidí, kteří se s Ježíšem na křížové cestě setkávají - vyjádří vlastními slovy obsah biblického textu o Petrovi a Janovi u prázdného hrobu - reprodukuje biblickou událost, kdy se Ježíš dal poznat učedníkům u jezera v Galileji - interpretuje událost příchodu Ducha Svatého z hlediska působení Ducha Svatého, který apoštoly zbavuje	CESTA ŽIVOTA • Ježíšovo proměnění • Vezměte a jezte • Neznám toho člověka • Křížová cesta • U prázdného hrobu • Ježíš se dává poznat u jezera Jdeme cestou života	Ježíšovo proměnění na hoře Tábor jako potvrzení, že Ježíš je Boží Syn Poslední večeře jako hostina, která má souvislost se slavením židovské slavnosti „pesach“ Poslední večeře jako hostina, na kterou jsme pozváni také my Událost Petrova zapření jako příklad lidského selhání a upřímné lítosti Lidé, u kterých se Ježíš zastavuje na křížové cestě Jednoduchá pobožnost křížové cesty Zamyšlení nad vztahem k velikonočnímu tajemství: Co si asi myslel Jan? Co si asi myslel Petr? Co si myslím já? Věřím, že Ježíš vstal z mrtvých? Příchod Ducha Svatého v souvislosti s židovským svátkem „šavuot“, svátkem letnic Církev jako společenství života

strachu a pomáhá porozumět velikonočním událostem		
- objasní, jak může druhému dávat a sám být obohacen - diskutuje o radosti z jednoty v různosti a prokáže, jakým způsobem je každý křesťan součástí, živým kamenem, domu církve - interpretuje znalosti o průběhu mše svaté z hlediska prvků zdůrazňujících společenství - pojmenuje jednotlivé části bohoslužby slova - objasní význam slov, která jsou opakována při bohoslužbě slova - pojmenuje jednotlivé části bohoslužby oběti - interpretuje vztah mezi přinášením obětních darů a svým životem a objasnit eucharistii jako základní prostředek duchovního růstu - vysvětlí schéma slavení církevního roku a připojí k němu významné dny svého života	JAKO CÍRKEV NA CESTĚ • Církev, dům ze živých kamenů • Hostina společenství • Hostina slova • Hostina chleba • Jako církev na cestě	Církev jako společenství, ve kterém jeden respektuje jedinečnost druhého Mše svatá jako prostor setkávání člověka s člověkem a člověka s Bohem Znamení společenství v průběhu mše svaté Bohoslužba slova Části bohoslužby oběti Souvislost vlastního života s přinášením obětních darů: v chlebu a vínu odevzdáváme sami sebe, Bůh vše proměňuje a dává nám sám sebe Liturgické doby a slavnosti

5. ročník		
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	VZDĚLÁVACÍ OBSAH
- objasní pojetí světa jako společného domova, který vypovídá o svém Tvůrci - popíše, co zajímavého jej obklopuje - vysvětlí, co znamená mít na zemi své místo - formuluje, co je pro něj charakteristické, co jej dělá jedinečným - popíše, jak v dějinách lidstva vznikalo písmo a jakými jazyky byla napsána Bible - vysvětlí, jak byla napsána Bible a kdo ji napsal - najde podle odkazu text v evangeliích	SVĚT – NÁŠ SPOLEČNÝ DŮM • Tady bydlíme • Tady bydlím • Všechna díla Páně, velebte Pána • Vryl jsem si tě do dlaní • Boží slovo osvětluje moji stezku	Obraz světa z prázdninových vzpomínek Křesťanské základy ekologické výchovy Svět mikrokosmu a makrokosmu, který svou krásou a dokonalostí vypovídá o svém Stvořiteli Modlitby chvály Jedinečnost vlastní i druhého Jazyky Bible
- provede rozbor příběhu Abrahama a Sáry, kteří ač mají „všechno“ (rodinu, domov, bohatství, úspěch i zdraví), poslechnou Boží hlas, rozhodují se pro nový život s Bohem a jím vedeni jsou schopni vyjít do nejistoty - na konkrétních příkladech doloží, jak k životu každého člověka patří odvaha někomu nebo něčemu věřit - uvede důsledky pro život Abrahama, který se nechává Bohem oslovit - vysvětlí význam změny jména, které se stává novým životním programem - vlastními slovy reprodukuje příběh otrokyně Hagar a jejího syna Izmaela. - analyzuje situace utlačování jednoho člověka druhým, rivalitu mezi dětmi ve škole a sourozenci v rodině - navrhne možná řešení situace utlačovaných - reprodukuje příběh o okolnostech narození Izáka a vysvětlí, jak Bůh navštěvuje a jak je přijímán - vysvětlí dvojí možnost smíchu: smích jako radost a	ABRAHAM SLYŠÍ BOŽÍ HLAS • Odejdi ze své země... • Pohled na nebe a sečti hvězdy • Hagar a Izmael • Ať se směje každý, kdo o tom uslyší • Abrahamova zkouška • Abraham – otec víry	Abrahamova víra jako odpověď na Boží volání Víra v Boha jako opakovaná zkušenost důvěry Zaslíbení a smlouva jako pokračování příběhu Abrahamovy víry Izmael jako ten, od kterého odvozují svůj původ národy arabského světa Příběh o narození Izáka jako příklad situace, kdy Bůh navštěvuje, a když je přijímán, bohatě obdarovává Abraham jako osoba spojující tři světová monoteistická náboženství: židovství, křesťanství a islám Základní informace o židovství a islámu Výchova k porozumění, toleranci a vzájemné důvěře k lidem jiného vyznání

požehnání a smích jako výsměch - interpretuje příběh, kdy Hospodin zkouší Abrahamovu víru - vysvětlí, k jakým postojům a jednání vede člověka víra - objasní význam Abrahama pro Židy, muslimy a křesťany - porovná základní údaje o židovství a islámu		
- rozliší podněty, které ho obklopují, a objasní význam ticha potřebného k naslouchání - vyhledá v Bibli věty vyzývající k soustředěnému tichu, nutnému k uslyšení Božího hlasu - reprodukuje vlastními slovy příběh o zaslíbení narození Jana Křtitele a o jeho narození - porovná událost Zachariášova oněmění a mimořádné situace, kdy působí Bůh - objasní rozdíl mezi Janovým zvěstováním příchodu Božího království a Ježíšovou „radostnou zvěstí o Božím království“ - navrhne způsoby, jak může sobě i druhým usnadňovat cesty ke Kristu - popíše podmínky, v nichž Ježíš přišel na svět, a vysvětlí, jak svým narozením sdílí život ubohých a chudých lidí - formuluje souvislost mezi Ježíšovým narozením a příchodem Božího království - doplní základní informace o datování našeho letopočtu - vysvětlí souvislost Ježíšova křtu s příchodem Božího království, které přichází tiše, nenápadně a nepoznáno	SLYŠÍM BOŽÍ HLAS • Slyším kolem sebe mnoho hlasů • Narození Jana Křtitele • Hlas volajícího na poušti • Podivuhodné narození • Otevřela se nebesa	Cvičení ztišení a naslouchání Výchova k meditaci a osobní modlitbě Událost narození Jana Křtitele Zachariášovo oněmění jako situace, která učí Zachariáše naslouchat Bohu a hlouběji pochopit Boží působení Portrét osobnosti Jana Křtitele Vánoční události jako oslava příchodu Božího na svět: Ježíš přichází na svět, aby žil život chudých, vyvržených ze společnosti, lidí, kteří o svůj domov přišli nebo z něj byli vyhnáni Událost Ježíšova křtu jako potvrzení Božího království: Ježíš prochází mezi lidmi v tichu, neviděn a nepoznán, a ač to sám nepotřebuje, nechává se pokřtít

- formuluje význam světla pro život a jeho vlastnosti; porovná tyto závěry se skutečností, kdy Bůh přináší do života „světlo“: kdo uvěří, vidí hlouběji a dokáže postihnout podstatné - vysvětlí význam obyčejného chleba pro všední život a jeho vlastnosti; porovná jeho nezbytnost a vzácnost se vzácností Boha - vysvětlí symbol dveří v souvislosti s tím, jak se skrze Ježíše otevírá přístup k Bohu - vysvětlí obraz dobrého pastýře a na podobenství o ztracené ovci prokáže, že Bůh člověka hledá, otevírá mu cestu a spolehlivě ho provází životem - vysvětlí obraz starostlivého vinaře, jako Boha, který je dobrotivý a pečující - objasní výrok, kdy Ježíš přirovnává sám sebe k pravému vinnému kmeni a nás k ratolestem, a vysvětlí souvislost této výpovědi se svátostí biřmování - vysvětlí symbol cesty a aplikuje ho na výrok, že Ježíš je životem, cestou i cílem - objasní podstatu svátosti manželství a svátosti kněžství, jako viditelná znamení Boží milosti pro určitou životní cestu - vlastními slovy reprodukuje příběh vzkříšení Lazara a analyzuje, kde Ježíš ve svém jednání ukazuje Otce, který umí vrátit pozemský život - vysvětlí obsah svátosti nemocných jako prostor naděje tam, kde pozemská naděje končí	KDO JSI, JEŽÍŠI? • Já jsem světlo světa • Já jsem chléb života • Já jsem dobrý pastýř, já jsem dveře • Já jsem vinný kmen • Já jsem cesta, pravda a život • Já jsem vzkříšení a život	Vztah mezi lidskou zkušeností se světlem, biblickým textem a svátostí křtu Událost nasycení pěti tisíců lidí Vztah mezi lidskou zkušeností s chlebem, biblickým textem a svátostí eucharistie Já jsem dveře Obraz dobrého pastýře a podobenství o ztracené ovci Vztah mezi lidskou zkušeností, biblickými texty a svátostí smíření Vztah mezi obrazem starostlivého vinaře pečujícího o vinný keř, biblickým textem a svátostí biřmování Dary Ducha Svatého ve svátosti křesťanské dospělosti Svátost manželství a svátost kněžství jako znamení Boží milosti ve chvíli rozhodnutí se k přijetí svého povolání, a tím i ke způsobu života Vzkříšení Lazara Svátost pomazání nemocných jako prostor naděje tam, kde pozemská naděje končí
- objasní, že bolest a smrt jsou „součástí“ života, i když je to velmi těžké - analyzuje formy utrpení lidí v současném světě a	JÁ JSEM VZKŘÍŠENÍ A ŽIVOT • Když se cesta změnila v cestu křížovou • Křížová cesta	Zprávy o zkušenosti s konečností a utrpením lidského života Reflexe vlastní zkušenosti s podobnou situací

navrhne způsoby zmírnění tohoto utrpení - porovná své zkušenosti s dovršením lidského života s křížovou cestou, kterou prošel Ježíš - objasní, že Ježíš prochází utrpením a smrtí v důvěře v Boha, aby lidé měli naději, že nebudou trpět a umírat sami - interpretuje aktuální poselství Velikonoc: Ježíš nám svým utrpením, smrtí a zmrtvýchvstáním dává naději, která přesahuje smrt - vysvětlí poselství symboliky předmětů a gest liturgie velikonoční vigilie, jejichž význam už zná - zopakuje události, kdy se vzkříšený Ježíš dává poznat ženám a učedníkům - vysvětlí originalitu každého člověka a jeho právo být jiný - analyzuje situace, kdy odlišnost může být příčinou mnoha konfliktů - objasní, že „být křesťan“ znamená v síle Ducha Svátého vnášet mezi lidi pokoj vytvářející Boží království - popíše působení jiných křesťanských církví u nás, jejich způsob uctívání Božího Syna a jejich životní praxi - vysvětlí význam slova ekumenismus; vyhodnotí, co nás spojuje, uvede příklady, jak můžeme společně „v jednom Duchu“ působit ve světě - zopakuje základní údaje Mariina života a navrhne jednotlivé situace, v nichž může člověk ve svém životě prožívat Boží přítomnost - vysvětlí pojem litanie a	• To je ta noc... • Cesta světla • ... a naplnil celý dům • Ať všichni jsou jedno • Maria	Křížová cesta spojená s příběhem konce lidského života Sdílení zkušeností s prvním setkáním se smrtí Průběh liturgie velikonoční vigilie Symbol světla, slova, vody, chleba a vína v liturgii velikonoční vigilie Duch Svátý jako ten, který sjednocuje, dává sílu být sám sebou, osobitým způsobem usilovat o pokoj a přispívat tak k vytváření Božího království Výchova ke schopnosti pozitivně hovořit o lidech, kteří jsou odlišní Výchova k ekumenismu a k toleranci odlišných náboženských systémů Marie jako člověk, kterému je Bůh velice blízko a který může být příkladem, jak prožívat Boží blízkost Obrazná pojmenování Marie v modlitbě loretánských litaní Modlitba růžence Mariánská poutní místa u nás
--	---	--

najde na mapě některá mariánská poutní místa u nás		
- objasní změnu smýšlení apoštola Pavla - analyzuje situace v lidském životě, kdy se Božím oslovením život radikálně mění - seřadí základní informace o apoštolu Pavlovi a o rozšíření křesťanství ve světě - vysvětlí, co pro Pavla znamenalo „být křesťanem“ a co znamená „být křesťanem“ dnes - na základě biblických textů specifikuje, jak vypadal život křesťanů v prvních církevních obcích - vysvětlí důvody křesťanské naděje, která znamená již a hlásat radostnou zvěst, a zpřítomňovat tak Boží království na zemi - vysvětlí, proč je smysluplné zasazovat se svým jednáním za lepší svět - propojí touhu po lepším světě s vizí Božího království, jehož šíření je úkolem a výzvou křesťana	CÍRKEV – SPOLEČNÝ DŮM • Já jsem Ježíš, kterého ty pronásleduješ! • Budeš mluvit o tom, co jsi viděl a slyšel... • Měli všechno společné • Šíření Božího království	Událost ukamenování Štěpána, činnost Saula a příběh, kdy se Božím oslovením jeho život radikálně mění Apoštol Pavel jako příklad uposlechnutí Boží výzvy a vyjití na novou cestu Další události z života apoštola Pavla Pavlovy misijní cesty Život prvních křesťanů Církev jako prostor Božího království Situace solidarity, sdílení a pomoci v dnešním světě Výzva k hlásání Božího království jako výraz touhy po lepším světě

6. ročník		
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	VZDĚLÁVACÍ OBSAH
- uvažuje o situaci, kdy sám potřeboval úkryt - připravuje se na celoroční společnou práci a poznává pravidla a výhody spolupráce - získává citlivost ke vnímání druhých lidí i vztahů mezi sebou ve skupině - uvědomuje si souvislost mezi rozvíjením přátelských vztahů k druhým lidem a rozvíjením přátelství k Bohu - diskutuje vlastní představy o Bohu - poznává vztah člověka k Bohu jako vztah důvěry a přátelství - vnímá hloubku přátelství, která prožívá, a Bibli jako knihu, která vypravuje o zcela zvláštním přátelství mezi člověkem a Bohem a Bohem a člověkem - pojmenuje knihy Starého zákona - rozumí znamení kříže jako znamení přátelství mezi Bohem a člověkem - vysvětlí znamení kříže jako zkratku modlitby „Věřím“	VZTAH K SOBĚ SAMĚMU, MEZILIDSKÉ VZTAHY, VZTAH MEZI ČLOVĚKEM A BOHEM • Místo, kde je mi dobře • První kroky k druhým lidem • Jsi zde, Hospodine • Dobrý přítel je poklad • Znamení, která nás oslovují	Cvičení empatie Vytváření dispozic k přátelským vztahům jako základu pro schopnost nazývat Boha „dobrým a věrným přítelem“ Představy o Bohu Vznik Bible Dělení knih Starého zákona Znamení kříže v trojím významu: znamení lidského života, vyznání víry, znamení společenství církve Tvary kříže
- objasní, pro jeho jedinečnost nezávisí na schopnostech, ale na lásce, s jakou k němu přistupují druzí lidé a naopak: jedinečnost druhých objevíme, když je dokážeme mít rádi - uvědomí si zázračnost vlastního vzniku a narození a vžije se do situace radosti z narození dítěte - uvědomí si, že v lidských vztazích nepůsobí jen láska, ale i zlo - objevuje souvislost mezi jednáním Ježíše a Boží milosti, která „rozbíjí kruh	BOŽÍ POMOC V RŮSTU ČLOVĚKA • Správně vidíme jen srdcem • Dříve než jsem tě stvořil, vybral jsem si tě • Křtím tě ve jménu Otce i Syna i Ducha Svatého • David a Goliáš – boj na život a na smrt • David a Jonatan – přátelství na život a na smrt • Šalomoun	Klíčové události starozákonních dějin Izraele Bůh vidí do srdce člověka Vznik života jako Boží dar a milost Křestní symboly Účinky křtu, průběh křtu, důsledky křtu pro život ve společenství církve Situace, kdy se setkáme s protivníkem Výchova ke zvládání konfliktů podpořená ujištění, že Bůh stojí na straně života Znamení přátelství v biblickém textu a znamení přátelství mezi lidmi Šalomoun

zla“ - vnímá křest jako znamení Boží lásky a prohlubuje své znalosti o svátosti křtu - vlastními slovy interpretuje příběh zápasu mezi Davidem a Goliášem - zdůvodní Boží jednání jako úsilí o pokoj a posoudí Davidovo jednání v situaci, kdy musel o něco „bojovat“ - vlastními slovy vyjádří příběh o přátelství Davida a Jonatana - rozliší znamení, která vyjadřují přátelství mezi lidmi - vnímá, že slib dvou přátel připomíná úmluvu mezi Bohem a lidmi - popíše důležité události vypovídající o moudré vládě krále Šalomouna - vysvětlí okolnosti a význam stavby jeruzalémského chrámu		Jeruzalémský chrám jako potvrzení přátelství mezi Bohem a člověkem
- vysvětlí význam příkladu světců pro současníky jako těch, skrze které přichází na svět „Kristovo světlo“ - objasní povolání ke svatosti jako výzvu pro každého křesťana - vysvětlí pravidla jako zdroj jistoty v životě člověka a společnosti - interpretuje přikázání Desatera a novozákonních principů - vysvětlí Ježíšova pravidla a rady jako výzvy ke křesťanskému jednání, které ve svých důsledcích přináší svobodu a štěstí - uvede vztah mezi Desaterem, Ježíšovými pravidly pro život a blahoslavenstvími, kdy jedny jsou jasně stanovenou	VZTAHY MEZI LIDMI PODLE JEŽÍŠE KRISTA • Člověk prozářený sluncem • Životní moudrost • Ježíšova pravidla k životu a blahoslavenství • Nemít srdce z kamene • Podivuhodná setkání • Pestrá společnost • Jesličky a kříž	Motivace křesťanského jednání Slavnost Všech svatých a Vzpomínka na všechny věrné zemřelé Morální pravidla všedního dne Veřejné mínění a můj názor Přehled pravidel křesťanské etiky Desatero Ježíšova pravidla pro život podle evangelia Zlaté pravidlo a dvojí přikázání lásky Objasnění úlohy důvěry v Boha při konání zásadních osobních rozhodnutí v životě křesťana Zkušenost setkání člověka s člověkem a člověka s Bohem Vánoční slavnost Prohloubení článku Vyznání víry obsahujícího vánoční poselství Souvislost velikonočních a vánočních událostí

hranicí, druhé aktuální výzvou a třetí příslibem budoucnosti - popíše, v čem spočívá změna smýšlení člověka a jaké může mít důsledky - objasní příklad změny smýšlení v biblickém textu a popíše, co změna smýšlení způsobuje - popíše, jaká podivuhodná setkání předcházela Ježíšovu narození - interpretuje evangelijní zprávy o zvěstování Ježíšova narození jako výpovědi víry: Ježíš přichází, aby se setkal s každým člověkem - na základě předchozí látky vyvodí, že ke společenství, které se sešlo a dodnes schází kolem jeslí, patří všichni lidé - popíše ikonu jako náboženský obraz, který nese poselství - vysvětlí souvislost mezi vánočními a velikonočními událostmi		Symbyly jesliček a kříže Základní informace o ikonách
- srovná literární a biblický text a objasní aktuálnost biblické zvěsti - objasní, že texty Nového zákona nejsou historickou zprávou, ale především svědectvím víry první křesťanských obcí o Ježíši Kristu - popíše, jak k němu došla zvěst o Kristu a jakou roli v tom hrají konkrétní lidé - reprodukuje informace o jednotlivých evangeliích a jejich autorech - vysvětlí časovou posloupnost vzniku evangelií a jejich souvislost	POČÁTKY A MOTIVACE K ŠÍŘENÍ KŘESŤANSTVÍ • Zasáhl mne • Ježíšovo poselství se šíří • Knihovna v jedné knize	Úvod k učivu o šíření evangelia Nadšení pro poselství evangelia a pro ideál Božího království Vznik evangelií a dalších knih Nového zákona Dělení knih Nového zákona Orientace v textech NZ Teorie dvou pramenů

- popíše situace, ve kterých lidé vyznávali svou víru - interpretuje vyznání víry ne jako „slib“ před Bohem a před ostatními lidmi, kterým se lidé hlásí k víře, ale jako krok víry vyjadřující důvěru, odevzdání a přijetí toho, co Bůh pro lidi vykonal - vysvětlí souvislost mezi biblickými texty obsahujícími vyznání víry Ježíšových učedníků a Apoštolským vyznáním víry - provede rozbor první části Apoštolského vyznání víry a na základě toho řeší otázku: Kdo jsi, Bože - diskutuje jména, jaká v průběhu dějin lidé dávali Bohu, a nachází mezi nimi obraz odpovídající vlastní představě - provede rozbor druhé části Apoštolského vyznání víry a najde souvislost se situacemi, do kterých podle tohoto vyznání Boží Syn vstupuje - vysvětlí, jakou blízkost k člověku na sebe vzal Bůh, když se stal člověkem - provede rozbor třetí části Apoštolského vyznání víry a popíše projevy působení Ducha Svatého dnes v jednání lidí - vysvětlí, jak Duch Svatý vytváří společenství církve	VYZNÁNÍ VÍRY • Vyznání víry apoštolů • Věřím v Boha, Otce všemohoucího, stvořitele nebe i země • Věřím v Ježíše Krista • Věřím v Ducha Svatého	Vyznání víry Ježíšových přátel Vyznání víry apoštolů Dvanáct článků Apoštolského vyznání víry První část Apoštolského vyznání víry Boží vlastnosti, Boží jména Druhá část Apoštolského vyznání víry Ježíš Kristus jako bratr lidí Života Ježíše z Nazareta Třetí část Apoštolského vyznání víry Společenství církve jako jednota v různosti
- pojmenuje své pozitivní i negativní pocity a vnímá pocity druhých - objasní podstatu Ježíšova konfliktu s tehdejší náboženskou a politickou mocí - ilustruje zneužití moci situacemi v jeho každodenním životě - vysvětlí souvislost mezi formami zneužití moci v současné společnosti a zneužitím moci proti Ježíši	KŘESŤANSKÁ INTERPRETACE UTRPENÍ A SMRTI • Kdo jsi, Ježíši • Proč odsouzen? • Je to tvá cesta? • Kdo slyší můj nářek?	Rozvíjení schopnosti vnímat pocity druhých Charakteristika náboženských a politických skupin v Ježíšově době Fáze konfliktu a jeho řešení Výchova k mediaci Výchova ke kooperativní spolupráci Pašije podle Markova evangelia Ježíšovo utrpení jako spoluúčast na utrpení člověka Otázky po smyslu utrpení v lidském životě

- specifikuje, jaké konflikty jej obklopují a jakými způsoby jsou řešeny - vysvětlí, jaký vzorec jednání vnáší do situace vyhroceného konfliktu Ježíš, a navrhne konkrétní jednání ve chvílích, kdy se názory obou stran liší - na základě seznámení se s jednotlivými částmi pašijí podle Markova evangelia vysvětlí rozdíl mezi „pašijemi“ a „křížovou cestou“ - na základě vžití se do Ježíšovy situace a do situace osob, které byly svědky Ježíšova utrpení a smrti, interpretuje Ježíšovo utrpení a smrt jako důsledek konfliktu Boží lásky k člověku a lidského prosazování moci		
- diskutuje o konečnosti lidského života a specifikuje otázky, které vznikají při konfrontaci s faktem smrti a hranicemi lidského života - formuluje křesťanskou naději na vzkříšení na základě porozumění části textu modlitby Apoštolského vyznání víry - srovná biblický příběh cesty učedníků do Emauz s příběhem o smrti blízkého člověka a vysvětlí význam slov „mít naději“ - popíše nenápadnou přítomnost Ježíše v tomto světě a v životě člověka - interpretuje hostinu jako obraz lidského společenství i jako obraz Božího království - objasní slavení eucharistie jako vzájemné setkávání křesťanů s Kristem u společného stolu - vlastními slovy vyjádří, že na Ježíšově životě, smrti a	SMRT A VZKŘÍŠENÍ • Obava i naděje • Což nám nehořelo srdce? • Pokrm, který dává život • Abychom na to nikdy nezapomněli	Smrt jako hranice lidského života Smrt z pohledu křesťanské víry a naděje Cíl cesty učedníků jako společenství s Ježíšem při slavení eucharistie Rozměr křesťanské naděje Slavení svátosti eucharistie jako zpřítomňování Božího království Jiné názvy pro mši svatou a jejich významy Části mše svaté a orientace v mešních textech

vzkříšení poznáváme Boha: jaký byl Ježíš, takový je Bůh - vysvětlí různé významy mše svaté		
- na základě vlastní zkušenosti s tím, co ho dokáže nadchnout a jak své nadšení projevuje, pojmenuje tento rozměr v biblické události o seslání Ducha Svatého - objasní souvislost mezi dary Ducha svatého a schopnostmi lidí, a vysvětlí, jak a proč mají lidé tyto dary rozvíjet - na základě života prvních křesťanských obcí pojmenuje aktivity živé farnosti - uvede vztah mezi důležitými událostmi v životě apoštola Pavla a činností Matky Terezy - interpretuje křesťanskou naději jako protipól strachu z budoucnosti - opakuje učivo v souvislosti s liturgickým rokem a Apoštolským vyznáním víry	POSLÁNÍ KŘESŤANŮ VE SVĚTĚ • Žít smyslučně • Živé společenství • Být solí země • Bude to jako ve snu • Společně jsme objevovali víru	Skutečnosti, které probouzejí nadšení Dary Ducha Svatého Výchova ke schopnosti naslouchat a vnímat nadání své i druhých Život v prvních církevních obcích Církev jako tělo Kristovo Misijní úkol církve Osobnost apoštola Pavla a Matky Terezy Negativní i pozitivní vize budoucnosti světa Strach z budoucnosti z pohledu ideálu Božího království

7. ročník		
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	VZDĚLÁVACÍ OBSAH
- zažívá úžas nad dokonalostí a řádem ve vesmíru i na naší planetě - interpretuje zprávu o stvoření jako oslavnou píseň na Boha – Tvůrce světa - popíše zvláštnosti a krásy role, která vyplývá z jeho vlastního pohlaví - objasní, jak biblická zpráva o stvoření člověka jako muže a ženy zdůrazňuje rovnost obou pohlaví - interpretuje svět jako symbol Boží přítomnosti - popíše ekologické problémy svého nejbližšího okolí a světa - na základě biblické zprávy vyvodí závěr, že člověk je součástí stvoření a je za svět odpovědný - objasní život svatého Františka jako vzor křesťanského vztahu ke světu	KŘESŤANSKÁ VÝPOVĚĎ ZPRÁVY O STVOŘENÍ • Počátek • Člověk – nejmilejší Boží tvor • Vytušit Tvůrce • Vážit si stvoření • Svatý František	Biologické zákonitosti makrosvěta Biologické zákonitosti mikrosvěta Zpráva o stvoření člověka Otázka důstojnosti muže a ženy Imaginativní nazírání krásy světa Ekologické problémy jako následek zneužití převahy člověka nad světem Výchova k odpovědnosti za životní prostředí, které nás obklopuje Životopis svatého Františka
- vysvětlí rozdíl mezi popisným a symbolickým vnímáním světa - interpretuje strom jako znamení člověka - dochází k poznání, že z celku světa vnímáme to, co je pro nás důležité, a ne jeho objektivní vlastnosti - objasní symbolický charakter komunikace - interpretuje svátostiny jako připomínku Božího působení - vysvětlí rozdíl mezi svátostí a svátostí: Svátostina je symbolická připomínka Božího působení v životě člověka, svátost je symbolické jednání zpřítomňující aktuální Boží působení v životě člověka - rozpozná v symbolech	SVÁTOSTI CÍRKVE A JEJICH SOUVISLOST S TAJEMSTVÍM ŽIVOTA • Kdyby stromy mohly mluvit • Žít s bdělými smysly • Na všech cestách s tebou • Nekonečný pramen • Naděje přesahující smrt	Popisné a symbolické vnímání světa Strom jako symbol života Negativní a pozitivní vnímání lidí, světa a sebe Žehnání a jiné svátostiny Svátosti jako pomoc ve významných chvílích lidského života Svátosti jako účinná znamení: Nejsou pouze symbolem Boží blízkosti, ale zpřítomňují ji, protože v nich jedná Kristus Symboly smrti a vzkříšení Křesťanská víra ve vzkříšení z mrtvých

slavnosti Všech svatých a Vzpomínky na všechny věrné zemřelé znamení smrti a vzkříšení - uvede vztah mezi křesťanskou vírou ve vzkříšení a mezi svou vlastní vírou nebo vírou křesťanů, které zná		
- pravdivě určí své schopnosti a pozná svou připravenost nasadit své schopnosti pro druhé lidi - objasní, proč skutečná hodnota člověka není dána jeho výkony, ale tím, že ho Bůh bezpodmínečně miluje - prokáže dovednost hledět na druhé nejen k pohledu jejich pozitivních vlastností, ale především z pohledu jejich potřeb - pojmenuje konkrétní formy organizované pomoci potřebným lidem - reprodukuje informace o životě vybraných světců - aplikuje jejich pohled na lidskou bídu ve svém okolí a ve světě - objasní křesťanský pohled na druhé lidi, že k každému člověku je přítomný Kristus - prokáže hloubku motivace křesťana k pomoci, která pramení ze ztotožnění bližního s Kristem - vysvětlí význam materiální pomoci, která je spojena s modlitbou za trpící - zakusí radost z práce ve prospěch druhých - objasní smysl prvních kapitol Matoušova evangelia: Ježíš naplnit svým příchodem očekávání Izraele, že Mesiáš – Spasitel – svobodí člověka	KŘESŤANSKÁ VZÁJEMNÁ POMOC • Dívám se na sebe • Pohled na bližního: charita znamená láska • Svatí mají zvlášť dobré oči • U základů bratrské lásky • Začínáme být aktivní • Jeho světlo vstupuje do bídy světa	Dvojí přikázání lásky: Boží láska k člověku je pramenem našeho sebehodnocení a naší připravenosti milovat druhé lidi Křesťanské a humanitární organizace (Charita, Adra, Člověk v tísni) Výchova k solidaritě: vnímání potřeb druhých lidí Životy konkrétních světců jako příklady křesťanské solidarity Konfrontace se současným životním stylem v naší zemi Skutky tělesného milosrdenství Malý projekt pomoci pro trpící lidi ve světě – Tříkrálová sbírka Aktualizace vánočního příběhu
- vysvětlí, jak křesťan chápe Boží přítomnost skrze	VÝPOVĚĎ BIBLE O LIDSKÉ SPOLEČNOSTI	Vnější gesta jako symboly vnitřního postoje

Krista ve svátostech - získává citlivost pro symbolický výraz gest rukou jak v pozitivní, tak v negativní rovině: ruce dělají viditelným to, co je v srdci - objasní svátosti jako dotek Ježíšovy přítomnosti skrze ruce udělovatele - vysvětlí symbolický význam řeči - popíše obraznou řeč Bible - popíše skladbu knih Starého zákona - rozliší základní literární druhy použité ve Starém zákoně - vysvětlí, jak se za biblickými obrazy skrývají hluboké výpovědi o Bohu - popíše souvislost Božího slova, které se odkrývá v lidském slově Bible - popíše, jaký účinek měla Ježíšova slova na jeho okolí - vysvětlí účinek Ježíšových slov obsažených v biblí na lidi v průběhu dějin - rozliší způsob působení Božího slova: působí – zasahuje - proměňuje	• Naše ruce mluví • Lidé vnímají Ježíšovy ruce • Slova jsou jako obrazy • Boží slovo ve slově lidském • Obrazná řeč Bible • Setkání s Božím slovem	Příběhy z Ježíšova života, v nichž uzdravoval dotekem svých rukou Svátosti jako příběhy, v nichž nás Ježíš uzdravuje skrze ruce a gesta udělovatele Dvojí symbolický význam řeči: písmeno jako znak a slovo jako metafora Dělení knih Starého zákona Literární druhy ve Starém zákoně Vyhledávání textů ve Starém zákoně Proroctví, žalmy, předpisy a další způsoby vyjadřování ve Starém zákoně Ježíšova slova jako Boží slovo pro nás
- ptá se na smysl utrpení způsobeného zlem a nespravedlností - objasní spoluúčast Boha na utrpení světa v Ježíši Kristu jako křesťanskou odpověď na zlo ve světě - zaměřuje svou pozornost v pašijových událostech na lidi, kteří pomáhají Ježíši na jeho cestě - specifikují, kdo pomáhá jím a komu pomáhají oni na „pašijových cestách“ - interpretuje kříž nejen jako znamení Ježíšova utrpení, ale také jako znamení života a spásy - ve slovech „dotekem k	SMYSL UTRPENÍ JEŽÍŠE KRISTA PRO ZÁCHRANU ČLOVĚKA • Vždyť ty víš... • Spoután řetězy • V kříži je spása • Jásejme – aleluja	Odpovědi na smysl utrpení Křesťanský pohled na smysl utrpení Křížová cesta Výchova ke křesťanský motivovanému prosociálnímu chování Ježíš ukřižovaný – Spasitel světa Dotek víry při setkání Marie z Magdaly se vzkříšeným Kristem Dotek víry při setkání Tomáše se vzkříšeným Kristem Reflexe vlastního postoje k víře

víře“ popíše symbolické vyjádření lidského otevření se víře ve zmrtvýchvstalého Krista - rozliší různé postoje lidí k víře ve zmrtvýchvstání Krista		
- specifikuje obyčejný chléb jako podstatný zdroj lidské obživy - objasní symbolický aspekt chleba: Chléb jako znamení života, znamení solidarity a porozumění - interpretuje eucharistický chléb jako účinné znamení Kristovy přítomnosti - určí biblické texty popisující události, kdy se Ježíš „jako chléb“ rozdává druhým lidem - interpretuje chápání eucharistického chleba jako účinného znamení Kristovy přítomnosti	VÝZNAM A SYMBOLIKA EUCHARISTIE • Být jeden druhému chlebem • Já jsem chléb života	Chléb jako potrava Chléb jako symbol dělení se a vzájemného porozumění Eucharistie jako chléb života, znamení Kristovy přítomnosti Svátost eucharistie
- uvede vztah mezi voláním po Bohu porobeného izraelského národa a voláním dnešních porobených národů - vysvětlí, jak i nárek může být modlitbou - uvede vztah mezi Božím jednáním s porobeným Izraelem a Božím jednáním dnes - objasní, jak Bůh slyší naše volání, zná naši nouzi a chce nás vysvobodit - porovná dva prameny příběhu o vyvedení Izraele z egyptského otroctví - diskutuje různé úhly pohledu na osvobozující Boží jednání - rozkrývá paralelu mezi putováním izraelského národa pouští a nárokem na svobodné jednání ve vlastním životě: poušť zde není obrazem životních těžkostí, ale obrazem	EXODUS A LIDSKÁ TOUHA PO SVOBODĚ • Výkřik po Bohu – dnes a včera • Ten, kdo slyší volání • Bůh vyvádí z poroby • Překonat poušť • Zaslíbená země Víra, naděje, láska	Touha po svobodě, samostatnosti a spravedlnosti v kontrastu s realitou světa Otázky po smyslu utrpení a příčinách sociální nespravedlnosti Povolání Mojžíše Výchova k soucítění s druhými „Pesach“ – židovský „svátek překročení“ Vyvedení z Egypta Izraelský národ na poušti Desatero Poušť jako obraz situace lidské svobody Biblický příběh o „zaslíbené zemi“ Zasazení se o důstojný život člověka na zemi – začátek budování Božího království Láska: Bůh postavil lidi do světa s úkolem, aby jej ve vzájemné lásce chránili a spravovali. Naše láska směřuje ke světu a k lidem Víra: Bůh se sděluje člověku v Ježíši Kristu, ve svém Slově a ve svátostech. Naše víra,

situace lidské svobody - vyvodí, že pravá svoboda spočívá v naší schopnosti umět se omezit ve prospěch druhého, ne moci si všechno dovolit - objasní, že touha po lepším světě, kterou má každý člověk, je zobrazena a naplněna v biblickém příběhu Exodu obrazem „zaslíbené země“, do které Hospodin přivádí izraelský národ - objasní, že křesťanská vize Božího království není pouze vizí posmrtného života, ale Božího království na této zemi na konci věků, na jehož uskutečnění spolupracujeme už nyní		směřující k Bohu, nám dává sílu Naděje: Bůh osvobozuje člověka z jeho otroctví a strachu a vede ho do nové země, Božího království. Náš životní optimismus, naše naděje, se opírá o Boží zaslíbení
---	--	--

8. ročník		
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	VZDĚLÁVACÍ OBSAH
- formuluje sebehodnocení a uvede je do vztahu s Božím pohledem na člověka - vyjádří své právo na originalitu, srovná ji s tlakem reklamy, médií a svého okolí a diskutuje otázku potřeby životních vzorů, tedy hledat a nacházet rovnováhu mezi potřebou „mít svou tvář“ a potřebou „nelišit se od ostatních“ - řeší mezi nabídkou životních vzorů i jméno Ježíše Krista - vysvětlí potřebu mít v životě někoho, kdo je mu blízko a kdo jej v životě doprovází - objasní rozdíl mezi mediálním vzorem a vzorem, do kterého vkládáme svou potřebu mít blízko člověka, kterého obdivujeme - nachází podobnosti a rozdíly v doprovázení člověka člověkem a v doprovázení člověka Bohem v Ježíši Kristu - popíše, jak Ježíš vstupuje do života člověka, který se mu otevře, tj. který v něho uvěří - alespoň v náznaku zakusí, jak Ježíš v životě takového člověka může působit: léčí komplexy, narovná, co je pokřivené - rozliší rozdíl mezi životem vnitřně pokřiveného a vnitřně rovného člověka a položí si otázku: „Jak je to se mnou?“ - na základě Ježíšových zázraků, uzdravení a odpuštění pojmenuje návod, jak se lidé mohou navzájem „uzdravovat“ a odpouštět si - objevuje v současném světě	NOVÝ POHLED NA SEBE, DRUHÉ A NA BOHA • Kdo jsem? • Hledám sám sebe • Kudy vede cesta? • Odpuštění bez hranic • Narovnávat, co je pokřivené • Učíme se jednat jako Ježíš • Nový pohled na svět • Nový pohled na člověka	Poznávání svých vlastností a rozvíjení schopnosti hovořit o sobě Korekce vzoru podle představ médií jako příprava na přijetí náboženských vzorů Nabídka Ježíše jako univerzálního vzoru Výchova ke schopnosti odhalovat manipulaci s náboženskými vzory Různé způsoby doprovázení: od manipulujícího obdivování k láskyplnému doprovázení dávajícímu prostor Výchova ke schopnosti důvěřovat v Boží blízkost Výchova ke schopnosti porozumět sám sobě Blahoslavenství jako výzva následovat Ježíše, uzdravovat a usmířovat svět, a tak budovat Boží království Víra jako nový pohled na svět Podobenství o Božím království Podobenství o milosrdném Samaritánovi Výzva k angažované pomoci druhému člověku, která znamená volbu: přihlížet nebo pomáhat

činy, kterými lidé vytvářejí Boží království - objevuje víru jako schopnost rozpoznávat v tomto světě Boží království - vysvětlí tento objev jako výzvu k chápání konkrétních životních situací a k vytváření vědomí smysluplnosti vlastního života - vysvětlí jako důsledek víry schopnost rozpoznávat v druhém člověku svého bližního, který potřebuje pomoc		
- vysvětlí existenci svého vlastního svědomí na situacích, kdy se rozhoduje pro mravně dobrý nebo špatný čin - diskutuje odpovědnost za svá mravní rozhodnutí vzhledem k sobě, k druhým lidem a ke světu - vysvětlí rozdíl mezi zvažováním vnějších názorů a norem a jednáním podle vnitřních postojů - dotkne se skutečnosti, že v největší hloubce vlastního nitra zvažuje křesťan svá rozhodnutí společně s Bohem - popíše základní náhled na vývoj svědomí z pohledu vývoje člověka - diskutuje vědomí zodpovědnosti za formování vlastního svědomí	VNITŘNÍ KOMPAS • Svědomí a odpovědnost • Slyšet srdcem • Můj vnitřní hlas	Příběhy otevírající nutnost volby mezi dobrem a zlem Výchova k zodpovědnosti za svá rozhodnutí Důsledky jednání vůči sobě, druhým lidem a vůči Bohu Nácvik soustředění, ztišení a meditace Srdce jako znamení prostoru, kde ke mně promlouvá Boží hlas Svědomí jako Boží hlas v člověku: člověk přichází na svět s „darem svědomí“, které mají povinnost formovat dál nejprve jeho rodiče, později on sám Vývoj svědomí Výchova svědomí
- vysvětlí politickou a náboženskou situaci izraelského národa v době před Ježíšovým narozením a z ní plynoucí upínání se k naději na příchod Mesiáše - v příchodu Ježíše na svět rozpozná podstatu dnešní situace: Boží království je již přítomné v tomto světě, i když je plný konfliktů, válek, bídy a utrpení	BUDOUCNOST JIŽ ZAČALA • Království míru a pokoje • Kristus ve mně • Kristus v našem středu	Boží království v tomto světě jako znamení Božího království na věčnosti Boží království, které neřeší konflikty současného světa Porozumění významu slov: Boží království „již ano – ještě ne“ Výchova ke schopnosti zakusit vnitřní pokoj, jehož důsledkem je zasazování se o mír a o

- vysvětlí osobní pohled na událost narození Božího syna: Ježíš se chce narodit v srdci každého člověka - objasní skutečnost, že Ježíš vstupuje do vnitřních konfliktů člověka ne proto, aby ho odsoudil, ale aby mu přinesl pokoj - objasní Výchova ke schopnosti zakusit vnitřní pokoj, jehož důsledkem je zasazování se o mír a o sociální spravedlnost - diskutuje podstatu křesťanského jednání ve světě, kdy motivem není odvrácení katastrofy, ale práce na rozvíjení Božího království, v jehož středu je Kristus		sociální spravedlnost Výzva k přinášení „světla pokoje“ konkrétním lidem, kteří žijí v nejbližším okolí
- rozliší různá pojetí svobody v současném světě - objasní nabídku pojetí svobody jako nezávislosti, což neznamená nevázanost, ale nezotročení - vyvodí závěr, že omezení naší svobody spočívá v právu druhého na vlastní svobodu - vysvětlí biblický pohled na svobodu, která nám byla bez zásluhy darována. Tento pohled na svobodu je obsahem úvodu Desatera - diskutuje Desatero jako výzvu ke skutečně svobodnému jednání člověka, výzvu ke svobodě osvobozených - rozliší různá pojetí víry v současném světě - interpretuje nabídku pojetí víry jako důvěru v Boha, z čehož plyne, že opakem víry není, že nevěřím, ale nedůvěra a strach - pojmenuje moderní podoby zneužívání Božího jména - vysvětlí, jak zneužití Božího jména ke svému prospěchu vrhá špatné světlo	POVOLÁNÍ KE SVOBODĚ • Jsme povoláni ke svobodě • Desatero – svoboda osvobozených • Svoboda k víře • Co je svaté, ať ti zůstane svatým: Bůh ať ti zůstane Bohem • Otroci výkonu • Šabat – svátek nekončící naděje a života • Neděle – svátek osvobození Otvírám dveře svého nitra	Svoboda ve světle přirozené morálky: - svoboda znamená, že si můžu dělat, co chci; - svoboda znamená, že mi nikdo nesmí brát to, na co mám právo; - svoboda znamená, že nic nade mnou nemá moc (alkohol, drogy, druzí lidé) Desatero v konfrontaci se starověkými zákoníky a Listinou základních práv a svobod Úvod k Desateru: výzva ke svobodnému jednání Pojetí víry v současném světě: - víra je pro děti; - víra je jiné jméno pro morálku; - víra znamená přijmout, že Bůh člověka omezuje a svazuje; - věřit znamená nepotřebovat důkaz; - věřit se dá v cokoli Víra jako neustále prožívaná zkušenost s tím, jak Bůh v našem životě jedná Tři novodobé způsoby

na Boží svatost - pojmenuje charakter dnešní doby, která tlačí člověka k výkonu nebo k trávení volného času pokusem o únik z reality - vyjádří hodnotu času, který je naplněný setkáním se sebou, s druhými a s Bohem, a shledá takto strávený čas cennějším než čas strávený prací a výkonem - popíše průběh židovského svátku šabatu - vysvětlí podstatu svátku, který je oslavným vyjádřením víry v Boha - vysvětlí potřebu dne odpočinku - odvodí, že slavnost není uspokojování potřeb, ale je vyzdvížením hodnoty, kterou život dostává hlubší rozměr (narozeniny – oslava života, olympijské hry – oslava fyzické krásy a výkonu apod.) - diskutuje, proč je pro křesťany největší oslavou neděle, kdy se slaví začátek nového stvoření v Ježíši Kristu - udělá zkušenost, že modlitba není odříkávání textu, ale výraz našeho postoje k Bohu - popíše různé postoje, které lze v modlitbě vyjádřit: děkování, prosba, nářek, chvála		zneužívání Božího jména: - Lidé zneužívají Božího jména, když předstírají, že v materiálních hodnotách mohou najít své poslední blaho a celé své štěstí; - Lidé zneužívají Božího jména, aby se navzájem ovládali a vzbuzovali strach; - Lidé zneužívají Božího jména, když se staví tak, jako by všechna pravda o Bohu byla jen v jejich držení Příběh k zamyšlení nad využitím volného času Čas pro vlastní zastavení, pro druhé a pro Boha Prohloubení třetího přikázání Význam slavení neděle pro křesťany Výchova ke slavení Cvičení ztišení a meditace jako předpoklad vnitřní modlitby Základní formy modlitby
- vysvětlí postoje k provinění. Patří k lidskému životu, ale musíme si přiznat, že vinu také často zlehčujeme nebo hledáme výmluvy - konfrontuje se s lidskou zkušeností: když se člověk setká po přiznání viny s láskyplným odpuštěním, je to pro něj výzva ke změně vlastního jednání	VINA A OBRÁCENÍ • Vina a obrácení • Svátost smíření • Ježíš osvobozuje od hříchů • Vzkříšen k novému životu	Vina a odpuštění ve světle přirozené morálky Křesťanský pohled na vinu a odpuštění Reflexe zacházení s vlastní vinou Prohloubení významu svátosti smíření jako obnovy živého vztahu k lidem a ke Kristu Dědičná vina Podstata svátosti křtu

- vysvětlí svátost smíření jako uzdravující děj, v němž Bůh staví člověka v síle Ducha Svatého na počátek nového života ve společenství - klasifikuje hřích jako překážku ve vztahu ke Kristu - odhadne vzájemný vztah tří skutečností: dědičný hřích, tajemství vykoupení a křtu - objasní velikonoční události jako Kristovo vítězství nad zlem - vysvětlí, jak se ve vzkříšení ukázala Boží láska jako silnější než lidský hřích		Kristus – Vykupitel člověka Ježíš zemřel za naše hříchy podle Písma Ježíš Kristus zemřel za naše hříchy a vstal z mrtvých, aby ukázal, že Boží láska je silnější než lidská provinění
- osvojí si kritéria pro rozhodování mezi větším a menším zlem a mezi větším a menším dobrem - rozliší, že znalost Desatera nám dává orientaci v základních hodnotách, ale nezbavuje nás povinnosti rozhodovat se mezi větším a menším zlem a větším a menším dobrem - na základě uvědomění si svého postavení v rodině řeší rodinné konflikty - rozšíří své chápání smyslu čtvrtého přikázání nejen jako požadavku na bezpodmínečnou poslušnost dětí vůči rodičům, ale také jako zodpovědnost dospělé generace za stárnoucí generaci, které patří úcta, nikoli almužna - diskutuje napětí mezi vnitřní poslušností vůči autoritám a nutností odepřít poslušnost, je-li autority zneužito - vysvětlí, proč důstojný lidský život je první hodnotou, za kterou jsme zodpovědní - specifikuje zodpovědnost člověka za rozvoj všech tří rozměrů lidského života: tělesného, duševního i	PŘIJMOUT ZODPOVĚDNOST • Jak se rozhodnout • Odpovědnost v rodině • Cena života • Touha po lásce • Zrození k lásce • Vlastnit a darovat • Slova jsou jako peří	Příběhy s mravním dilematem Zásady rozhodování Prohloubení čtvrtého přikázání Výchova ke schopnosti hledat kompromis při řešení mezigeneračních konfliktů Poslušnost vůči autoritám Příklady zneužití autority a příklady manipulujícího jednání Reflexe vlastního vztahu k autoritám Reflexe vlastního žebříčku hodnot Prohloubení pátého přikázání Posvátnost lidského života Touha člověka překročit sám sebe jako základ touhy člověka po lásce k člověku i k Bohu Přátelství a láska Láska jako cesta k naplnění života Zneužití tužeb člověka Prohloubení šestého přikázání Sociální učení církve Výchova k prosociálnímu jednání Prohloubení sedmého přikázání Verbální a neverbální komunikace Pravdivost a otevřenost v komunikaci Následky pomluv a zkreslování skutečnosti „Používání masky“ a hraní rolí v nedůvěryhodném prostředí Cvičení v důvěryhodné

duchovního - pojmenuje, že kořenem lásky je touha člověka překročit sám sebe. To je základ jeho touhy po lásce lidské i Boží - diskutuje o tom, jak se dá touhy po lásce také zneužívat - rozlišuje mezi láskou mezi přáteli, láskou ve vztahu muže a ženy, láskou rodičovskou a láskou k Bohu - vyjádří skutečnost, že láska je umění, kterému se musíme učit - vysvětlí, že sedmé přikázání vybízí k pravé svobodě ve vztahu k osobnímu majetku, tj. být svobodný pro dávání, nebýt závislý na majetku - objasní souvislost, že toto přikázání se vztahuje i k právu všech lidí užívat bohatství země - objasní závažnost vyřčeného slova pro důvěryhodnost vztahů mezi lidmi - diskutuje o vytváření vztahů důvěry, které také ostatním umožní důvěřovat		komunikaci
- vysvětlí souvislost obrazů společenství Boha s lidmi na začátku a na konci Bible - shrne své představy naplněného Božího království	DŮVĚŘOVAT V BUDOUCNOST • Nová nebesa a nová země	Ráj a nový Jeruzalém Kristus – Alfa a Omega

9. ročník		
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	VZDĚLÁVACÍ OBSAH
- objasní, že sebesdílení znamená víc, než jen hovořit s ostatními: být otevřen pro druhé a dávat něco ze sebe sama - diskutuje o různých životních prostředích, kterými prochází a která na něj čekají, a sdílí se s ostatními se svým strachem z nejistoty a změny - seznámí se s příběhem Ezau a Jáкова a na jeho základě reflektuje důvěru dnešního člověka v Boha - objasní, proč je vzájemné sdílení důležitý předpoklad nejen společenství člověka s člověkem, ale také člověka s Bohem - zopakuje vybrané evangelijní příběhy a pojmenuje v nich znamení Boží blízkosti - vysvětlí křesťanský pohled na smysl utrpení a sílu křesťanské naděje - aplikuje křesťanský postoj k utrpení druhého do běžného života - být připraven těšit, pomáhat a navštěvovat	OTEVŘENOST JAKO PŘEDPOKLAD A DŮSLEDEK VÍRY • Otevřít se sobě i druhým • Bohu důvěřuji • Jít do života s Bohem • Někdy také můžeš potkat bolest	Vzájemné sdílení jako důležitý předpoklad společenství Vzájemně se sdílet a vyslovovat ve hře, v pohybu, v hudbě, ve výtvarných projevech Ezau a Jákob jako příběh narůstající důvěry v Boha Příklad zkušenosti, kdy Bůh se sdílí s člověkem V Ježíši Kristu se Bůh přibližuje lidem Křesťanský smysl utrpení Biblické výpovědi o lidském utrpení (Job, žalmy) a o postojích k utrpení druhého člověka
- pojmenuje základní existenciální otázky lidí a diskutuje o možných odpovědích na ně - interpretuje základní myšlenky hinduismu a buddhismu a pojmenuje shodné a rozdílné prvky obou náboženství s křesťanstvím - popíše rozdíly v přístupu buddhismu a křesťanství k bolesti - interpretuje základní myšlenky čínského universismu (konfucianismus, taoismus) - seznámí se s islámem jako s náboženstvím, se kterým nás spojuje postava	LIDÉ HLEDÁJÍ BOHA • Otázky staré jako lidstvo samo • Odpověď některých světových náboženství: hinduismus a buddhismus • Čínský universismus a islám	Existenciální otázky typu: „Proč jsem na světě?“, „Odkud jsem?“, „Má můj život smysl?“ a odpovědi různých filosofí a náboženství Nabídka křesťanství Napětí mezi nemožností najít vyčerpávající odpověď a nutností vytrvat v celoživotním hledání Symboly světových náboženství a jejich geografické rozložení ve světě Hinduismus (základní myšlenky, pojmy a osobnosti) Buddhismus (základní myšlenky, pojmy a osobnosti) Čínský universismus (základní pojmy, myšlenky, osobnosti) Islám (základní pojmy, myšlenky, osobnosti, shodné

Abrahama, a popíše současnou situaci vztahů islámských zemí k ostatnímu světu		prvky s křesťanstvím)
- interpretuje vyvolený národ jako Hospodinův lid Smlouvy - vysvětlí společné a rozdílné prvky křesťanství a židovství - prokáže základní znalost dějin židovského národa jako jednoho z nejvíce zkoušených národů na světě, který si dokázal přes všechna utrpení zachovat víru v jediného Boha - vyjmenuje hlavní památky starého Izraele, které se dochovaly do dnešních dnů, a popíše současnou politickou situaci Izraele	NÁBOŽENSTVÍ VYVOLENÉHO NÁRODA • Bůh se zjevuje v dějinách Cesta Izraele dějinami	Bůh se dává poznat v dějinách Izraele a uzavírá s vyvoleným národem „smlouvu“ Bůh jako věrný průvodce izraelského národa Osobnosti izraelského národa: Abraham, Noe, Mojžíš... Židovské očekávání příchodu Mesiáše Přehled hlavních událostí dějin Izraele od starověku až do dnešních dnů Budování nového státu Izrael a spory o území Základní svátky u současných příslušníků židovského náboženství
- popíše souvislost mezi prorocstvími o Mesiáši, která byla známá již mnoho století před Ježíšovým narozením, a příchodem, životem, smrtí a zmrtvýchvstáním Ježíše Nazaretského podle křesťanského učení - objasní, že Ježíš nepřichází zachránit jeden národ nebo odstranit bídu světa, ale přichází zachránit pro věčnost - na základě odkazů na prameny prokáže, proč je Ježíš skutečnou historickou postavou - interpretuje argumenty víry: proč křesťané vidí v Ježíši slíbeného Zachránce a Božího Syna - objasní, v čem je jádro radostné zvěsti a interpretovat pravidla lásky k Bohu a bližním - vyvodí závěry pro aplikaci uvedených pravidel jako vnášení evangelia do života - popíše specifika jiných	BŮH SE STAL ČLOVĚKEM • Dlouho očekávaný Vykupitel • Ježíš historický • Ježíš, Syn Boží, Mesiáš a Pán • Ježíš – učitel • Křesťanské církve	Advent jako očekávání záchrany pro všechny lid Křesťanská víra v Mesiáše, který bude mnoho trpět a vezme „na sebe viny mnohých“ Mesiánské předpovědi, ve kterých lidé nacházejí naději na záchranu Prameny vypovídající o historicitě Ježíše Nazaretského Ježíš jako historicky doložená postava Ježíšovo božství Evangelijní zprávy o zázracích odporujících přírodním zákonům a ukazujících na Kristovu božskou moc Zmrtvýchvstání jako předpoklad naší víry Pojetí Krista v Janově evangeliu: Kristus jako Slovo sjednocené s Bohem Pojetí Krista u svatého Pavla Podstata Ježíšovy radostné zvěsti Základní zásady pro život v Božím království Křesťanské církve a denominace u nás Ekumenismus Prostor pro spolupráci: nasazení

křesťanských církví a společné základy víry - vysvětlí podstatu ekumenismu mezi křesťanskými církvemi a popíše jeho projevy		za mír, důstojnost člověka a sociální spravedlnost Síla společné modlitby
- interpretuje biblickou zprávu o stvoření jako obraz ukazující na Boží dílo a úkol, který člověk jako součást stvoření má - objasní svět jako Boží dílo a vysvětlí myšlenku, že Bůh svěří lidem svět, aby měli podíl na jeho stvořitelském díle - popíše některé hypotézy o stvoření světa a vysvětlí, že věda a víra nestojí v rozporu - objasní, proč vývojová teorie není překážkou v přijetí víry v Boha - objasní, že člověk jako celek je dílem velké Boží lásky a ústředním bodem Božího zájmu - diskutuje o stvoření jako o daru a vyvodí z toho odhodlání chovat se k němu zodpovědně - objasní, proč není v Božím plánu, abychom svými nemoudrými rozhodnutími, často jen v zájmu vyšších zisků, devastovali zemi bez omezení	STVOŘENÍ, DAR A ÚKOL • Zpráva o stvoření • Věda a víra • Evoluční teorie • Spolupracovat na díle stvoření	Biblická zpráva o stvoření Výchova ke schopnosti objevovat a interpretovat skryté i otevřené výpovědi o Bohu Věda a víra – dvě nezávislá odvětví hledající pravdu Některé vědecké hypotézy o vzniku světa Vznik a vývoj života podle evoluční teorie Bůh svěří lidem svět, aby měli podíl na jeho stvořitelském díle Etika životního prostředí z křesťanského pohledu
- vyjádří vlastními slovy, co znamená vlastní sebepřijetí a vysvětlí, proč základním předpokladem přátelství je otevřít se, radovat se s druhými, soucítit s nimi a odpouštět - objasní, jakým způsobem je v láskyplném setkání Boží přítomnost a proč křesťané považují svátost manželství za znamení lásky a Boží blízkosti - na základě vybraných úryvků z Písma svatého objasní, že Bůh je Lásky a miluje všechny lidi - interpretuje příklady	BŮH A ČLOVĚK • Jako muž a žena • Člověk odpovídá na Boží lásku • Jsem obrazem Boží lásky – chci plnit Boží vůli	Setkávání cestou vcítění se do druhého Boží obraz člověka jako společenství muže a ženy Příklady mužských a ženských vzorů Hledání a uskutečnění sociální role muže a ženy Reflexe obohacujících setkání a zlých střetnutí Odhodlanost opětovně se setkání otevírat, protože jen tam, kde přebývá láska, můžeme zažívat Boha, který se projevuje jako láska Svědectví Bible o Boží lásce k nám a o příkazu vzájemné lásky mezi lidmi

prokazování lásky k bližním a reflektuje vlastní zkušenost s přijetím nebo darováním - vyhledá odpovědi na Boží lásku na příkladech života současných lidí a srovná je se starozákonními příběhy - popíše skryté formy náboženského fundamentalismu uvnitř církve - interpretuje poznatky ze života sv. Pavla ve vztahu k povolání člověka Bohem k úkolu hlásání evangelia - popíše, jaké „hřivny“ od Boha dostávají lidé a jak by s nimi měli nakládat		Negativní odpovědi lidí na Boží lásku a srovnání s některými biblickými obrazy Výchova ke schopnosti neodsoudit druhého za jeho životní názor Obraz Boha v každém člověku Specifické úkoly a poslání každého člověka Boží vůle jako vědomé uskutečnění své životní cesty
- popíše souvislost mezi schopnostmi dívat se, naslouchat, chápat, hovořit - objasní, že ve svátostech zažívá křesťan Boží blízkost způsobem, který oslovuje také smysly - objasní symboliku a význam svátostí - interpretuje modlitbu jako osobní dialog s Bohem, objasní osobní důvody lidí k modlitbě a popíše její nejrozšířenější formy - interpretuje jednotlivé prosby modlitby „Otče náš“ - objasní různé podoby života podle Ježíšova následování, s jednotou Boží a bliženecké lásky, jednotou života a modlitby a jednotou smrti a zmrtvýchvstání - demonstruje, jak se v následování Ježíše Krista utváří křesťanský životní styl	ŽIVOT V JEDNOTĚ S BOHEM • Vnitřní život člověka • Modlitba – dialog s Bohem • Žít evangelium	Svátosti – „smyslů plná“ znamení Boží blízkosti člověku, které se uskutečňují v Kristu skrze církve Druhy modlitby Modlitba soukromá, ve společenství, modlitby celé církve Denní modlitba církve Boží slovo jako způsob Boží přítomnosti mezi námi Výchova ke schopnosti uvědomit si zvláštní nárok Bible jako zdroje výpovědi o Bohu
- objasní rodinu jako optimální Bohem chtěné společenství osob, které je zaměřeno k blahu svých členů a k přijetí a výchově dětí - popíše potíže mladých	ŽÍT VE SPOLEČENSTVÍ • Rodina • Mezilidské vztahy • Křesťanské společenství • Společenství církve • Jednota v mnohosti	Rodina jako nejmenší společenství církve Formy vzájemného soužití dvou lidí Vztahy mezi lidmi a kvalita mezilidských vztahů Ježíš od nás žádá lásku

lidí ve vztahu k rodičům a interpretuje je jako součást a důsledek postupného procesu osamostatňování - popíše existenci různých typů vztahů mezi lidmi založených na přirozených sympatiích a jejich obecné zákonitosti - objasní lásku k bližním jako nezištnou bliženskou lásku, která je obrazem naplnění Ježíšova přikázání lásky - interpretuje křesťanský život podle Ježíšova obrazu jako uskutečňované a prožívané lidství v jeho plné hloubce - popíše příklady živých společenství ve svém okolí - objasní církev jako společenství a jako základní svátost - popíše zápas církve o uskutečňování Ježíšova odkazu - objasní církev jako jednotu v mnohosti a poznává církev v mnoha různých formách - pojmenuje formy života zasvěceného Bohu a předpoklady pro udělení svátosti kněžství - popíše různé formy utváření života a souvislost s hledáním vlastních odpovědí na existenciální otázky - popíše působení některých řádových společenství a spiritualit u nás - popíše otevřený prostor pro hledání své cesty ke svatosti - objasní jednotu těla, duše a ducha jako podstatný úkol učit se jemnému vztahu k sobě samému i k ostatním, učit se přijímat své vlastní tělo a plně být mužem nebo ženou - objasní, jak se v setkávání s	• Řády a spirituality • Známost a manželství Jděte do celého světa	takových kvalit, jakou miloval on nás Nezištná láska k bližním (caritas) jako hlavní zásada Božího království Společenství v církvi Společenství při bohoslužbě a ve farnosti Místní církev Církev Ježíše Krista – církev lidí Podstatná znamení církve: slovo, vzájemná láska, svátost, modlitba Úřad a služba v církvi Obrazy církve v Bibli: Boží lid na cestě, vinný kmen, cesta, tělo Povolání ke svátostnému kněžství nebo k Bohu zasvěcenému životu Řádová společenství a některá hnutí a spirituality Centra významných řádových společenství u nás Odpovědná známost Liturgie svátosti manželství, manželský slib Zralá víra ve zralé osobnosti Výzva ke hledání a odkrývání životního smyslu
---	--	--

Bohem odehrává proces nalézání smyslu a nalézání vlastního lidství, jehož formou je křesťanský životní styl - objasní, jakým způsobem Ježíš na každého křesťana vznáší požadavek hlásání evangelia a jaké má toto hlásání formy		
---	--	--

Hodnocení žáků

1/ Právní vymezení

- Zákon č. 561/2004 Sb. /Školský zákon/
- Vyhláška MŠMT č. 48/2005 Sb. o základním vzdělávání
- Pravidla pro hodnocení žáků jsou součástí školního řádu

2/ Základní pravidla pro hodnocení žáků

- Zásady a pravidla pro hodnocení žáků jsou taková, aby vedla žáka k sebeuvědomění, poznání vlastních možností a schopností pracovat na sobě samém
- Chyba je chápána jako přirozená věc v procesu učení
- Pedagogičtí pracovníci o chybě se žáky mluví a pracují s ní
- Chyba je důležitý prostředek učení
- Znamky nejsou jediným zdrojem motivace žáků
- Žáci jsou hodnoceni na základě předem stanovených kritérií
 - . systém bodový
 - . počet chyb
 - . srovnávání vlastních či obecných výkonů
 - . sledování aktivity a pracovitosti
 - . postupné odstraňování nedostatků
 - . kolektivní a skupinová práce
 - . snaha, aktivita a zájem
- Způsob získávání podkladů pro hodnocení
 - . ústní zkoušení
 - . písemné zkoušení
 - . praktické činnosti
 - . výrobky
 - . motorické dovednosti
- Zásady pro používání slovního hodnocení jsou v souladu s vyhláškou MŠMT č. 48/2005 Sb. o základním vzdělávání § 15 odst. 2
- Hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami vychází vždy z doporučení školského poradenského zařízení a je specifikováno v individuálním vzdělávacím plánu
- Hodnocení vychází vždy z posouzení míry dosažení očekávaných výstupů formulovaných ve školním vzdělávacím programu jednotlivých předmětů
- Hodnocení je vždy pedagogicky zdůvodnitelné, odborně správné a doložitelné
- O výsledcích hodnocení jsou vždy prokazatelně informováni zákonní zástupci žáků
- Při nesouhlasu s hodnocením mohou zákonní zástupce požádat o komisionální přezkoušení

3/ Hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

- Při hodnocení žáků se SVP se vždy vychází z doporučení školského poradenského zařízení
- Je specifikováno v individuálním vzdělávacím plánu a vždy projednáno s rodiči
- Způsob hodnocení je volen tak, aby efektivně motivoval žáka

4/ Slovní hodnocení

- Je prováděno na základě vyhlášky MŠMT č. 48/2005 Sb. o zákl. vzdělávání § 15 odst. 2
- Slovní hodnocení je vždy podloženo písemnou dohodou mezi školou a zákonnými zástupci žáka, obě strany musí se slovní formou hodnocení souhlasit
- O použití slovní formy hodnocení rozhodne ředitel školy
- Žák je slovně hodnocen průběžně celé pololetí a taktéž na vysvědčení
- Je možná i kombinovaná forma vysvědčení, tzn. některé předměty jsou hodnoceny slovně, některé klasifikační stupnicí 1 - 5
- Slovní hodnocení má za úkol:
 - . popsat úroveň vzdělávání, které žák dosáhl v jednotlivých předmětech
 - . zachytit vzdělávací a osobnostní předpoklady žáka
 - . posoudit výsledky vzdělávání v jejich vývoji
 - . ohodnotit píli žáka a jeho přístup ke vzdělávání
 - . popsat souvislosti, které ovlivňují výkon
 - . naznačit další vývoj žáka
 - . zdůvodnit konkrétní hodnocení
 - . doporučit, jak předcházet neúspěchům a jak překonávat překážky

5/ Sebehodnocení

- Sebehodnocení je přirozenou a nedílnou součástí procesu hodnocení a prolíná celým výchovně vzdělávacím procesem
- Žáci se učí hodnotit svoje výsledky vzdělávání, chování, píli, aktivitu, pracovitost, přístup k plnění povinností, atd.
- Pedagog vede žáka k dovednosti hodnotit sama sebe ve smyslu jeho zdravého sociálního a psychického rozvoje
- Žáci jsou průběžně navykáni na situace, kdy hodnocení pedagogem, skupinou či jiným žákem bude předcházet sebehodnocení, s nímž může být vnější hodnocení posléze konfrontováno

6/ Informování zákonných zástupců o výsledcích vzdělávání

- Průběžně během celého školního roku prostřednictvím zápisů v žákovských knížkách
- Na vysvědčení v pololetí a na konci školního roku
- Na pravidelných i mimořádných rodičovských schůzkách
- Na individuálních konzultacích po dohodě s vyučujícím

7/ Hodnocení chování

- Škola hodnotí žáky výhradně za jejich chování ve škole a na školních akcích konaných mimo školu
- Klasifikaci chování navrhuje třídní učitel po projednání s ostatními učiteli, kteří žáka vyučují, popř. s ostatními pracovníky školy
- Návrh klasifikace chování je projednán a schválen pedagogickou radou
- O klasifikaci chování rozhoduje ředitel školy
- Kritériem při hodnocení chování je dodržování pravidel slušného chování, školního řádu a režimu školy během klasifikačního období
- Při klasifikaci chování se přihlíží k věku, morální a rozumové vyspělosti žáka a k opatřením k posílení kázně, byla-li již žákovi udělena
- Snížená známka z chování může být udělena i bez předchozích opatření k posílení kázně
- O snížené známce z chování jsou písemně informováni rodiče, a to včetně odůvodnění, bezprostředně po jejím schválení ředitelem školy
- Klasifikace chování hodnotí dodržování stanovených pravidel /školní řád, režim školy, .../ během klasifikačního období

Stupeň 1 – velmi dobré

Žák dodržuje pravidla slušného chování a jeho chování je zcela v souladu s požadavky školního řádu a režimu školy. Jen velmi ojediněle se dopouští méně závažných přestupků, je přístupný domluvě a snaží se o nápravu. Jeho chování jak ke spolužákům, tak k dospělým osobám je v souladu s obecně uznávanými normami a principy slušného chování, jedná přímo, upřímně a zodpovědně.

Stupeň 2 – uspokojivé

Chování žáka je v zásadních bodech v souladu se školním řádem a režimem školy. Dopustí se jednorázového závažného přestupku nebo se opakovaně dopouští méně závažných přestupků proti školnímu řádu a režimu školy. Toto koná vědomě a bez snahy o nápravu, není přístupný domluvě a jeho chování v některých rysech odporuje zásadám slušného chování. Žák není upřímný a nápravu pouze slibuje, aniž by se na ní aktivně podílel.

Stupeň 3 – neuspokojivé

Chování žáka je zcela v rozporu s pravidly slušného chování, se školním řádem a režimem školy. Patří sem nejhrubší provinění proti školnímu řádu, jako je např. šikana, držení, distribuce nebo konzumace návykových látek a svévolné ničení školního nebo osobního majetku. Žák je hrubý, násilný a agresivní v jednání se spolužáky i s dospělými a nápravu zjevně odmítá. Zcela negativně působí na kolektiv třídy, mravně ohrožuje další spolužáky. Zpravidla se i přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků a vědomě narušuje činnost kolektivu.

Výchovná opatření k posílení kázně

Za závažné nebo opakované provinění proti školnímu řádu lze uložit žákovi výchovné opatření k posílení kázně. Tato opatření mají za cíl ovlivnit žákovo chování k lepšímu v průběhu pololetí a zároveň tím upozornit na nedostatky v žákově chování jeho zákonné zástupce. Zákonní zástupci jsou vždy informováni o udělení výchovného opatření k posílení kázně, a to písemně zápisem v žákovské knížce. Důvody udělení výchovného opatření k posílení kázně je nutné vždy přesně specifikovat na základě přesných formulací ve školním řádu. Není přípustná obecná formulace, jako např. „za porušení školního řádu“.

Podle závažnosti provinění se ukládá některé z těchto výchovných opatření:

- . **napomenutí třídního učitele /NTU/**
- . **důtka třídního učitele /DTU/**
- . **důtka ředitele školy /DŘŠ/**

Za jeden přestupek se uděluje vždy pouze jedno výchovné opatření k posílení kázně. V případě opakování stejného přestupku dochází k tzv. „řetězení“ opatření, tzn. NTU – DTU – DŘŠ. Toto zpravidla předchází před rozhodnutím o sníženém stupni z chování. Při klasifikaci chování na konci každého pololetí pedagogická rada vždy posoudí účinnost výchovných opatření udělených ve sledovaném pololetí. Pedagogická rada však také může schválit snížení známky z chování za závažný přestupek bez předchozích opatření k posílení kázně.

Klasifikace porušení školního řádu

Stupně závažnosti porušení kázně a školního řádu jsou odstupňovány takto:

- . **méně závažná porušení a školního řádu**
- . **závažná porušení a školního řádu**
- . **hrubá porušení a školního řádu**

Méně závažná porušení školního řádu

Jsou to drobnější provinění proti školnímu řádu. Může za ně být uděleno výchovné opatření k posílení kázně /NTU, DTU, DŘŠ/ nebo 2. stupeň z chování, a to dle stupně závažnosti.

Za méně závažná porušení školního řádu se považují zejména:

- Neuctivé chování ke spolužákům, pedagogům a ostatním zaměstnancům školy
- Neudržování pořádku ve věcech vlastních i školních
- Nepřezouvání se
- Nenošení pomůcek
- Neplnění školních povinností /např. nevypracovávání zadaných úkolů/
- Pozdní příchody do výuky
- Narušování výuky
- Nerespektování pravidel pro používání mobilních telefonů v budově školy a v celém školním areálu a na školních akcích konaných mimo školu
- Nerespektování pokynů pedagoga při výuce i mimo ni
- Nedbalé chování k majetku školy
- Znečišťování školy a okolí

Závažná porušení školního řádu

Závažná porušení školního řádu narušují výuku, výchovu a chod školy. Může za ně být udělena důtka ředitele školy nebo 2. – 3. stupeň z chování, a to dle stupně závažnosti.

Za závažná porušení školního řádu se považují zejména:

- Opakované méně závažné porušování kázně, a to i přes písemně doložená upozornění

/zápis v ŽK nebo dopis rodičům/

- Hrubé a agresivní chování ke spolužákům, pedagogům a ostatním zaměstnancům školy
- Úmyslné narušování výuky, které může vyústit ve vykázaní žáka z vyučovací hodiny
- Úmyslné poškozování inventáře školy, a to včetně pomůcek a svěřených věcí a materiálu
- Nerespektování příkazu pedagoga ve výuce i mimo ni
- Držení nebo požívání návykových látek ve škole i na školních akcích konaných mimo školu /cigarety, alkohol, omamné a psychotropní látky/
- Úmyslný nedovolený zásah do programového vybavení školních počítačů a školní počítačové sítě
- Úmyslné nepravdivé obviňování, drobné krádeže
- Šikanování /mírnější forma/
- Úmyslné podvádění a lhaní
- Svévolné opuštění školní budovy nebo jiného místa, kde zrovna probíhá vyučování nebo školní akce
- Neomluvené absence - do 10 neomluvených vyučovacích hodin

Hrubé porušení školního řádu

Hrubé porušení kázně narušuje sociální klima třídního kolektivu a potažmo celé školy. Za hrubé porušení školního řádu může být udělen 3. stupeň z chování.

Za hrubé porušení školního řádu se považují zejména:

- Fyzické napadení spolužáka, pedagoga nebo jiného zaměstnance školy
- Šikanování /závažnější forma/
- Úmyslné způsobení újmy na zdraví jiné osobě
- Krádeže nebo úmyslné poškození inventáře školy, pomůcek a materiálu ve větším rozsahu
- Manipulace s drogami, zbraněmi a zábavnou pyrotechnikou ve škole i na školních akcích konaných mimo školu
- Neomluvené absence - nad 10 neomluvených vyučovacích hodin /hlášení na OSPOD/

8/ Udělování pochval

Za vzorné chování a dodržování pravidel školního řádu, za vynikající píli, za vzorné plnění školních povinností, za vzornou školní práci, za reprezentaci školy, za mimořádně prospěšný čin, za vzorný prospěch je možno udělovat tyto pochvaly:

- Ústní pochvala učitelem
- Ústní pochvala učitelem před kolektivem třídy
- Ústní pochvala ředitelem školy v přítomnosti třídního učitele
- Ústní pochvala ředitelem školy před kolektivem třídy za přítomnosti třídního učitele
- Písemná pochvala udělena učitelem a sdělena rodičům zápisem v ŽK
- Písemná pochvala třídního učitele sdělená rodičům dopisem
- Písemná pochvala ředitelem školy sdělená rodičům dopisem
- Pochvala uvedená na vysvědčení

9/ Hodnocení zájmové činnosti

- V souladu s novelou vyhlášky MŠMT č. 48/2005 Sb. o základním vzdělávání se hodnocení zájmové činnosti žáků na vysvědčení neuvádí
- Pro zhodnocení práce v zájmových útvarech může škola zvolit jiný způsob hodnocení
- Práce žáků v zájmových útvarech nemusí být hodnocena vůbec

10/ Celkové hodnocení žáka

Celkové hodnocení je prováděno na základě vyhlášky MŠMT č. 48/2005 Sb. o základním vzdělávání, § 15, odst. 6.

Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:

- Prospěl(a) s vyznamenáním
- Prospěl(a)
- Neprospěl(a)

Prospěl(a) s vyznamenáním

- Není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 – chvalitebný
- Průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem není vyšší než 1,5
- Chování je hodnoceno stupněm 1 - velmi dobré
- V případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního a klasifikačního postupuje škola podle pravidel hodnocení žáků zakotvených ve vyhlášce MŠMT č. 48/2005 o základním vzdělávání § 14, odst. 1, písm. e)

Prospěl(a)

- Není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením

Neprospěl(a)

- Je-li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením

Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených rámcovým vzdělávacím programem a předmětů, z nichž byl uvolněn.

Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně, který již v rámci prvního stupně opakovl ročník, a žák druhého stupně, který již v rámci druhého stupně opakovl ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.

Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák je za první pololetí nehodnocen a tím pádem neprospěl.

Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník, popřípadě znovu devátý ročník. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák je za druhé pololetí nehodnocen a tím pádem neprospěl.

Zásady pro stanovení celkového hodnocení v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace

- Při slovním hodnocení průměrný prospěch nelze vypočítat, uvede se tedy hodnocení podle vyhlášky MŠMT č. 48/2005, § 15, odst. 7, které bude adekvátní k hodnocení žáka v jednotlivých předmětech
- Při kombinovaném hodnocení se průměrný prospěch vypočítá ze samostatných povinných předmětů, z nichž byl žák na vysvědčení hodnocen klasifikačními stupni. Pokud by ale širší slovní hodnocení nebylo adekvátní pro hodnocení prospěl(a) s vyznamenáním, nelze tento stupeň použít, i když pro něj (respektive pro předměty hodnocené klasifikačními stupni) jsou splněny podmínky podle vyhlášky MŠMT č. 48/2005, § 15, odst. 8. Obdobně se postupuje i pro použití stupně prospěl(a).

11/ Klasifikační řád

Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných i nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem se v případě použití klasifikace hodnotí stupni prospěchu:

- 1 – výborný
- 2 – chvalitebný
- 3 – dobrý
- 4 – dostatečný
- 5 – nedostatečný

Stupeň 1 (výborný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní i písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky. Grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu jsou nedostatky. Grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat.

Obecné zásady klasifikace

- Uplatňovat přiměřenou náročnost a pedagogický takt
- Neponižovat žáka v žádném případě
- Přihlížet k věkovým, ale i individuálním zvláštnostem a také k tomu, že žák může být momentálně indisponován nebo mohl jen zakolísat
- Komplexně posuzovat všechna kritéria, žádné nepřeceňovat
- Nepodléhat osobním dojmům
- Být zcela objektivní a v souladu se specifikou vyučovacího předmětu

Získávání podkladů pro klasifikaci

- Soustavným diagnostickým pozorováním žáka, sledováním jeho výkonů, připravenosti na vyučování
- Různými zkouškami (písemnými, ústními, grafickými či pohybovými), didaktickými testy nebo pomocí počítačových programů
- Kontrolními písemnými nebo praktickými pracemi, analýzou výsledků
- Konzultací s ostatními pedagogy, u žáků se SVP i konzultací s pracovníky školského poradenského zařízení

- Rozhovorem se žákem či jeho zákonným zástupcem

Pravidla pro klasifikaci

- Žák 6. – 9. ročníku musí být vyzkoušen ústně nebo písemně alespoň dvakrát za každé pololetí, z toho nejméně jednou ústně, výsledky oznamuje učitel žákovi okamžitě (písemné práce nejpozději do 14 dnů), přitom poukazuje na klady hodnocených výkonů a výtvorů
- Klasifikační stupeň určí vyučující, je-li jich víc, po vzájemné dohodě
- Klasifikační stupeň na vysvědčení se neurčuje na základě průměru známek za příslušné období
- Na konci klasifikačního období zapíše vyučující známku do klasifikačního sešitu, po schválení závěrů pedagogické rady je přepíše třídní učitel do katalogového listu žáka
- Zákonné zástupce informuje učitel nebo třídní učitel o klasifikaci kdykoliv o to požádají, pravidelně vždy na třídních schůzkách, v případě náhlého zhoršení prospěchu bezprostředně a prokazatelným způsobem (písemně) třídní učitel
- Přechází-li žák na jinou školu po 15. listopadu nebo 15. dubnu, musí dokumentace, kterou odesílá ředitel školy, obsahovat návrh klasifikace chování a jednotlivých předmětů

Klasifikace v předmětech převážně teoreticky zaměřených

- Český jazyk, anglický jazyk, německý jazyk, matematika, fyzika, informatika, zeměpis, přírodopis, chemie, dějepis, prvouka, vlastivěda, přírodověda

	Kritéria	1	2	3	4	5
a)	Ovládnutí učiva	Uceleně, přesně a úplně chápe vztahy	V podstatě uceleně, přesně a úplně chápe vztahy	Nepodstatné mezery v ucelenosti, přesnosti a úplnosti	Závažné mezery v ucelenosti, přesnosti a úplnosti	Závažné a značné mezery
b)	Intelektuální a motorické činnosti	Pohotově, bystře, dobře chápe souvislosti	Většinou pohotově a dobře chápe souvislosti	Nevykonává vždy přesně, za pomoci koriguje	Málo pohotový, má větší nedostatky	Podstatné nedostatky
c)	Schopnost uplatňovat řešení úkolů	Samostatně a tvořivě	Samostatně podle menších podnětů	S chybami podle podnětů	Závažnější chyby, nesamostatnost	Velmi závažné chyby, asi s pomocí
d)	Kvalita myšlení	Logicky správné, samostatně a tvořivé	Správné, projevuje se logika a tvořivost	Správné, není vždy tvořivé	Závažné chyby, málo tvořivé	časté logické nedostatky, nesamostatné
e)	Aktivita	Aktivní, svědomitý se zájmem	Svědomitý	Potřebuje menší podněty	Malý zájem, potřebuje stále podněty	Pomoc a pobízení neúčinné
f)	Ústní a písemný projev	Správný, přesný, výstižný, estetický	Menší nedostatky proti správnosti a výstižnosti	Není vždy správný a přesný	Vážné nedostatky ve správnosti	Závažné nedostatky ve správnosti
g)	Kvalita výsledků činnosti	Kvalitní, pouze s malými nedostatky	Bez podstatných nedostatků	Častější nedostatky	Nekvalitní	Na nízké úrovni, ani s pomocí

Klasifikace v předmětech převážně výchovně zaměřených

- Výtvarná výchova, hudební výchova, tělesná výchova, výchova ke zdraví, výchova k občanství

	Kritéria	1	2	3	4	5
a)	stupeň tvořivosti a samostatnosti	tvořivý, samostatný	tvořivý, převážně samostatný	méně tvořivý a samostatný	málo aktivní	pasivní
b)	osvojení vědomostí a návyků, jejich aplikace	tvořivě aplikuje podle požadavků učebních osnov	menší nedostatky	častější mezery, potřebuje pomoc	minimální	neuspokojivé
c)	kvalita projevu	esteticky působivý, originální	esteticky působivý	málo působivý	málo uspokojující	chybný, neestetický
d)	zájem	výrazně aktivní	aktivní	nemá dostatečný zájem	malý	neprojevuje
e)	přístup k předmětu	úspěšně rozvíjí	rozvíjí	dostatečně nerozvíjí	nerozvíjí	neprojevuje

Klasifikace v předmětech převážně prakticky zaměřených

- Pracovní činnosti

	Kritéria	1	2	3	4	5
a)	Vztah k práci	Soustavně kladný	Kladný	Převážně kladný, menší výkony	Bez zájmu a vztahu k práci	Nejeví zájem
b)	Osvojování praktických vědomostí	Pohotově a samostatně	Samostatně, menší jistota	Za pomoci učitele	Větší chyby, soustavná pomoc učitele	Nedovede ani s pomocí učitele
c)	Využívání teoretických vědomostí	Pohotově a samostatně	Samostatně, bez podstatných chyb	Uplatňuje za pomoci učitele	Jen s pomocí učitele	Nedovede ani s pomocí učitele
d)	Aktivita	Aktivně překonává překážky	Svědomitý	Potřebuje menší podněty	Malý zájem, potřebuje stále podněty	Pomoc a pobízení neúčinné
e)	Kvalita výsledků činnosti	Menší chyby	Drobné nedostatky	Nedostatky	Závažné nedostatky	Nedokonalé, neúplné
f)	Organizace vlastní práce	Účelná, udržuje pořádek	Účelná, udržuje pořádek	Méně účelná, udržuje pořádek	Za pomoci učitele	Nedovede zorganizovat, nepořádek
g)	Dodržování předpisů	Uvědomělé	Uvědomělé	Dodržuje	Méně dobré	Neovládá
h)	Hospodárnost v práci	Hospodárný	Malé chyby	S podněty učitele	Porušuje zásady	Nehospodárný
i)	Obsluha a údržba zařízení	Vzorná	Drobné nedostatky	Časté podněcování	Závažné nedostatky	Neovládá

12/ Komisionální a opravné zkoušky

Komisionální zkouška

Komisionální zkouška se koná v těchto případech:

- a) má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí
- b) při konání opravné zkoušky

Komisi pro komisionální přezkoušení jmenuje ředitel školy. V případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad.

Komise je tříčlenná a tvoří ji:

- a) předseda, kterým je ředitel školy, popřípadě jím pověřený učitel, nebo v případě, že vyučujícím daného předmětu je ředitel školy, je předsedou krajským úřadem jmenovaný jiný pedagogický pracovník školy
- b) zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu
- c) přísedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání

Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení. Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním a je vyjádřen slovním hodnocením nebo klasifikačním stupněm prospěchu. Ředitel školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení.

Z přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy. Za řádné vyplnění protokolu odpovídá předseda komise. Protokol podepíší všichni členové komise.

Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví ředitel školy náhradní termín přezkoušení.

Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitel školy v souladu se školním vzdělávacím programem.

Vykonáním přezkoušení není dotčena možnost vykonat opravnou zkoušku.

Třídní učitel zapíše do třídního výkazu poznámku o vykonaných zkouškách, doplní celkový prospěch a vydá žákovi vysvědčení a datem poslední zkoušky.

Opravná zkouška

- Opravné zkoušky jsou komisionální
- Opravnou zkoušku konají žáci, kteří mají nejvýše dvě nedostatečné z povinných předmětů a zároveň dosud neopakovali ročník na daném stupni základní školy
- Opravnou zkoušku nekonají žáci, jestliže neprospěli z předmětu s výchovným zaměřením
- Opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku, tzn. do 31. srpna
- Termín opravných zkoušek stanoví ředitel školy na červnové pedagogické radě
- Termín opravné zkoušky i obsah zkoušeného učiva je písemně oznámen zákonným zástupcům žáka
- Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku
- Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl
- Ze závažných důvodů může ředitel školy žákovi stanovit náhradní termín konání opravné zkoušky, a to nejpozději do 15. září následujícího školního roku
- Do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku, popřípadě znovu do devátého ročníku
- Žákovi, který konal opravnou zkoušku, se na vysvědčení uvede datum poslední opravné zkoušky v daném pololetí
- Z opravné zkoušky je pořízen protokol
- Třídní učitel provede o konání a výsledku opravné zkoušky zápis do třídního výkazu

AUTOEVALUACE

Pro autoevaluaci /vlastní hodnocení školy/ má škola přesně stanoveno:

a/ časový plán

b/ cíle

c/ kritéria

d/ nástroje

Výsledky autoevaluace slouží jako zpětná vazba pro vedení školy a jsou jakýmsi odrazovým můstkem pro neustálé zdokonalování práce celé instituce.

Výsledky autoevaluace jsou každoročně zveřejňovány ve výroční zprávě školy.